A

1426

II

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1965

FOTO:
N.I.

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1917.

1

M F Bibliothek

Ost Preußen

1111 IV. 30

Balkáni bizottság.

I. „*Keleti tanulmányi bizottság*“ kissé nehézkes czím. Legjobb volna talán a „*Balkáni bizottság*“ czímet megtartani; az ügyrend úgy is kimondja, hogy a bizottság müködési köre nemcsak a Balkánra, hanem Elő-Ázsiára is kiterjed.

II. Ha a miniszteriumhoz intézendő feliratba a bizottság ügyrendje is felvétetik, akkor azt előbb le kell tárgyalnunk és el kell fogadnunk.

Az általam proponált ügyrendben törlendő volna a bizottság tagjainak megállapításánál a török és bolgár kormány hiv. képviselője. Ez esetben a bizottság tagjainak száma 18 volna, és pedig 12 akadémikus és 6 nem-akadémikus (ami megfelelne az Akadémiai Ügyrend 43. § c) pontjának, melynek értelmében az állandó bizottságok segédtagjainak száma az akadémiai tagok számának felét meg nem haladhatja).

Meg kellene állapitani az ügyrendben, hogy ki a bizottság elnöke: az Akadémia elnöke-e? vagy pedig a bizottság által választandó elnök? Hasonlóképen gondoskodni kellene a bizottság előadójáról; mindig a főtitkár legyen-e a bizottság előadója, vagy választás útján töltessék-e be az állása?

A Teleki-féle indítványban említett *titkári* állást, ha nem a főtitkár lesz az előadó, egyelőre nem tartom szükségesnek. Ennek a teendőit — legalább az első időkben — jól el fogja végezhetni a bizottság előadója. Most még korai volna egy külön hivatalnoki apparátust létesíteni.

III. Tekintve azt, hogy a balkáni bizottság működése a legheterogénebb tudományszakokra fog kiterjedni, egy külön tudományos folyóiratra nincs szükség. Azt hiszem, hogy a bizottság segélyével készült dolgozatok sokkal czélszerűbben fognak természetükhöz képest akár az Akadémia, akár valamelyik országos intézetünk megfelelő kiadványaiban közzététethetni (úgy amint azt az ügyrendben proponáltam). A bizottság azonban ily dolgozatok kiadását, kivált ha azok több költséget igényelnek (műmellékletek, táblák, térképek stb.), anyagilag támogathatja.

A Balkán-ismertető népszerű lap kérdése, melyet a főtitkár megpendített, további megfontolást és érdemleges tárgyalást érdemel.

IV. A vallás- és közoktatásügyi minisztertől a felterjesztésben nemcsak szubvencziót kellene kérni, hanem azt is, hogy magát a Balkáni bizottságban szintén képviseltesse hivatalosan.

Dr. Horváth Géza r. t.

KÁROLYI GYÖRGY BUDAPEST

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA III.OSZTÁLYA

1917.évi április hó 30-án tartott zárt

ülésén felvett jegyzőkönyv.

Idb. Entz Géza r.t.,osztályelnök elnöklete alatt jelen vannak: Farkas Gyula, Horváth Géza, Ilosvay Lajos másodelnök,Koch Antal, Kövesligethy Radó, Krenner József, Kürschák József, Lóczy Lajos, Mágocsy-Dietz Sándor, Méhely Lajos, Rados Gusztáv, Schafarzik Ferencz rendes tagok; Beke Manó, Bugarszky István, ifj.Entz Géza, Fejér Lipót, báró Harkányi Béla, Hoor-Tempis Mór, Istvánffy Gyula, báró Kétly Károly, Preisz Hugó, Richter Aladár, Tötössy Béla, Wittmann Ferencz levelező tagok;

Jegyző : Fröhlich Izidor rendes tag,osztálytitkár.

1/ Elnök megnyitja az ülést és bemutatja a mult, 1917.évi márczius hó 19-én tartott zárt osztályülés hitelesitett jegyzőkönyvét.

Tudomásul szolgál.

2/ Elnök a folyó ülés jegyzőkönyve hitelesité - sére Rados Gusztáv és Kövesligethy Radó rendes tagot kéri fel.

Tudomásul veszik.

3/ Osztálytitkár felolvassa a főtitkár átiratát, melyben Rátz István levelező tag elhunytáról értesiti az osztályt s felkéri, hogy emlékbeszéd tartásáról gondoskodjék.

Az Osztály megilletődéssel veszi a gyászhirt s az emlékbeszéd megtartására Hutyra Ferencz levelező tagot kéri fel.

4/ Horváth Géza r.tag emliti, hogy Rátz István elhunyt tagtárs néhai Chyzer Kornél elhunyt l.tag felett tartandó emlékbeszéddel volt megbizva, de még nem tarthatta meg; kéri,hogy evvel most más tagtárs bizassék meg.

Az Osztály Chyzer Kornél felett tartandó emlékbeszéd tartására Kertész Kálmán levelező tagot kéri fel.

4/a Főtitkár értesiti az Osztályt, hogy Gaston Dororux külsőtag meghalt.

Az Osztály Fejér Lipót l.tagot kéri fel az emlékbeszéd megtartására.

5/ Osztálytitkár jelenti, hogy Mauther Nándor budapesti egyetemi magántanár, kiegészités végett, a hivatalos formák betartásával visszavette a birálóktól: "A glukosidok synthetikus előállitása" czimü kéziratos pályamüvét, a melyet a Lukács Krisztina - pályázat alapján a mult évi nagygyülés megbizása alapján készitett.

Tudomásul veszik.

6/ Dr.Wittmann János,Bécsben, II.Trummerstrasse 3. bejelenti, hogy a csehországi Hirschberg melletti nagy tó biologiai állomása ideiglenes vezetését átvette; egyszersmind mellékel idetartozó két nyomtatványt.

Tudomásul veszik.

7/ Osztálytitkár jelenti, hogy a Szőnyi Pál-bizottság több izben ülésezett és végre f.hó 27-én a Nemzeti Muzeumban, Krenner József r.t. ur tartott ülésén abban állapodott meg, hogy nevezett tag ur a nála feldolgozott nyolczvan ásvány közül azoknak a

monographiáit, a melyek elkészultek a bizottságnak átadja, mely azokat Dr.Toborffy Zoltán egyetemi magántanár által sajtó alá készitteti és mielőbb kiadja. Ennélfogva a bizottság más, kiegészitő pályázat hirdetését ez idő szerint szükségesnek nem tartja.

Örvendetes tudomásul veszik.

8/ Osztálytitkár jelenti, hogy özv.Bolyai Dénesné bekuldte Hános fiának a negyedik elemi osztály végzését tanusitó igen jó bizonyitványát és kéri az osztálytitkárt és id.Szily Kálmán r. tagot, legyenek segitségére, hogy fia valamely katonai tanintézet egy ingyenes helyére felvétessék.

Tudomásul veszik.

9/ Intézkedés a mai felolvasó ülésen beérkezett kéziratok kiadása tárgyában.

a/ Richter Aladár levelező tag: "Physiologiai-anatomiai tanulmány a Peperomia pereskiaefolia H.B.G.-ról, a botanikai mikrotom-technikára való észrevételekkel."
A benyujtott kb 3 1/2 nyomtatott ivre terjedő kéziratot szerző visszavette forditás végett: a 7 /hét/ kettős táblával ellátott dolgozat az Értesitőben fog megjelenni, költségei pedig a jövő évi átalányból fedeztetni.

b/ Fejér Lipót levelező tag: "Garathéodory Constantin egy értekezése a Fourier-sorról." csak előadó szóbeli bejelentése, melyet nem kér az Osztályértesitőben közölni.

c/ Lendl Adolf vendég részéről: "A pókok izomrendszere. II. Az izmoknak más szövetekkel való összeköttetése."
A munka az állandó Math. és Termtt.Bizottság kiadványaként fog megjelenni.

d/ Szász Ottó vendég rész ről: "Végtelen láncztörtek irrationalitása."

A kb egy nyomtatott ivet kitevő dolgozat az Osztályértesitőben fog megjelenni.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kelt mint fent.

A Magyar Tudományos Akademia III. Osztálya 1915. évi április hó 12-én tartott ülésében

Varsek, Imre rendes tagot felvett jegyzékében

Ille Ernő Géza rendes tag, az Osztály által kiküldött albizottság javaslatának előterjesztése után, Horváth Lajos másodtitkár, Tóth Árpád, Vozáry Aladár, Rado Ferenc, Schaffer József, Tárczy-Hornoch Antal, Lóczy Lajos, Mágocsy-Dietz Sándor, Mihelyi Lajos Rado jegyzőkre, Schaffarik Ferenc, rendes tagok, Beke Manó, Bugarszky István, ifj. Ernő Géza, Győry Elek levelező tagok, Bella, Kaán-Tempis Aur., Istvánffy Gyula, Lenz Károly, Petz Gedeon, Pichler Aladár, Vutskits György, Belohorszky Farkas, Fröhlich Izidor, Rosenberg Ottokár, Schenzl Guidó, Schulek Elemér rendes tagokat legyen szíves levelező tagjai sorába felvenni.

1. Elnök megnyitja az ülést, közli a mult 1914. évi március hó 9-én tartott ülés és a folyó évi február hó 15-én tartott rendkívüli ülés közlönyben megjelent jegyzőkönyvét. Tudomásul szolgál.

2. Elnök a folyó évi jegyzőkönyve felolvasására Rado Jusztint és Rózsa Lajos rendes tagot kéri fel. Tudomásul veszi.

3. Osztálytitkár felolvassa a pótlólag előterjesztett, melyben Rott István levelező tag elhunytát értesíti az Osztályt s felkéri, hogy emlékezését tartásáról gondoskodjék.

Az Osztály megállapodásából az elhunyt emlékezését megtartására Rado Jusztint kéri fel.

4. Horváth Géza r. tag említi, hogy Rott István elhunyt tagtárs (néhai) Chyzer Károly r. tag felett tartandó emlékbeszéddel volt megbízva, de megakadályozva lévén, Chyzer Károly rendes tagot emlékbeszéd tartására felkéri.

4a. Titkár értesíti az Osztályt, hogy Gaston Darboux külső tag meghalt.

5. Osztálytitkár jelenti, hogy Mauther Sándor tanársegéd egyetemi magántanár, habilitációja végett, a habilitálási formák betartásával visszavonta a beadványát.

Az Osztály Győry Elek t. tagot kéri fel az emlékbeszéd megtartására.

Az Osztály megállapodásából az elhunyt emlékezését megtartására Hurka Ede rendes tagot kéri fel.

Tudomásul veszik.

6. Fr. Blumm tanár (Bécsben II. Trunnerstrasse 3.) bejelenti, hogy a cukorvizsgálatra szolgáló Knecht-Hagyn-féle módszer helyett egy általa kidolgozott gyorsabb módszert talált, amely a cukor mennyiségét 1% mellett 1/2% pontossággal állapítja meg. Tudomásul veszik.

7. Osztálytitkár jelenti, hogy a Szőnyi-Pál bizottság több ízben ülésezett és végre f. hó 27-én a Nemzeti Múzeumban, Fremmer József rendes tag úr elnöklete alatt megállapodott abban, hogy nevezett tag úr a múlt évben végzett nyolcévi ásatásai közül azoknak a monographiáit, a melyek elkészültek a bizottságnak átadja, mely azokat Dr. Toborffy Zoltán egyetemi magántanár által sajtó alá készíttetni és mielőbb kiadja. Ennélfogva a bizottság más, kiegészítő pályázat kiírását ez idő szerint szükségesnek nem tartja.

Tudomásul veszik.

8. Osztálytitkár jelenti, hogy özv. Bolyai Dénesné beküldte János fia a) nyolcosztályi érettségi bizonyítványát és kéri az osztálytitkárt, hogy ~~hogy~~ és id. Szily Kálmán rendes tagot legyenek szívesek gitségére, hogy fia valamely katonai tanintézetbe ingyenes helyre felvételessék.

a) igenjó

Tudomásul veszik.

9. Intézkedés a mai felolvasó ülésen beérkezett kéziratok kiadása tárgyában.

~~a)~~ ~~Richter~~ a) **Richter Aladár** levelező tag: „Physiologiai-anatomiai tanulmány a Peperomia pereskiaefolia H. B. H.-ról, a botanikai mikrotom-technikára való észrevételekkel."

A benyujtott ~~ív~~ 3½ nyomtatott ívre terjedő kéziratot szerző visszavette fordítás végett, a 7. (hét) fekete táblával ellátott dolgozat az Értesítőben fog megjelenni költségei pedig a jövő évi átalányból fedeztetni.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

1917. V. 1.

Fröhlich Szidor r. tag
osztálytitkár.

M. T. Akadémiának Osztályülése

1911

b.) Fejér Lipót levelező tag: „Carathéodory Constantin egy értekezése a Fourier-sorról.“ ~~Ez~~ Csak előadó szóbeli bejelentése, tárgyat nem közöl a Közlönyben.

c.) Lendl Adolf vendég részéről: „A pókok izomrendszere. II. Az izmoknak más szövetekkel való összeköttetése.“ Előterjeszti Méhely Lajos rendes tag. A ~~M~~ munka az állandó Math. és Term. Tud. Bizottság kiadványaként fog megjelenni.

d.) Szász Ottó vendég részéről: „Végtelen láncztörtek irrationalitása.“ ~~Előterjeszti Rados Gusztáv rendes tag~~. A kb. egy nyomtatott ívet kitevő dolgozat a Közlönyben fog megjelenni.

A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya 1917. évi április hó 30-án tartott ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Entz Géza rendes tag, osztályelnök, mint ülésvezető, Fortner Károly, Horváth Géza, Klösz Lajos másodiknál, Koch Antal, Lőwy Lajos, Méhely Lajos, Rados Gusztáv, Scheffer Ferenc, Schaffarzik Ferenc rendes tagok, Boda Dezső, Bugarszky István jegyzők, Entz Géza, Fejér Lipót báró Korbonya Béla, Koch-Jungfer Mór, Istvánffy Gyula, Jávorka Sándor, Prém Károly, Preisz Hugo, Richter Aladár, Tolnay Béla, Vitéz Szabó Károly levelező tagok.

1. **Richter Aladár** levelező tag: „Physiologiai-anatomiai tanulmány a Peperomia pereskiaefolia H. B. H.-ról, a botanikai mikrotom-technikára való észrevételekkel."

2. **Fejér Lipót** levelező tag: „*Carathéodory Constantin egy értekezése a Fourier-sorról.*"

3. **Lendl Adolf** vendég részéről: „*A pókok izomrendszere. II. Az izmoknak más szövetekkel való összeköttetése.*" Előterjeszti *Méhely Lajos* rendes tag.

4. **Szász Ottó** vendég részéről: „*Végtelen láncztörtek irrationalitása.*" Előterjeszti *Rados Gusztáv* rendes tag.

A Magyar Jogászegylet Budapesti II. Osztályának

1917. évi január hó 30-án tartott felolvasó

ülésén felolvasta Dr. Kenyeri

Jenő alelnök úr.

[illegible] Tyrol vala [illegible]

[illegible] Jótorony [illegible] Tyrol egyhangúlag 38 szavat.;

Lovas Balthazár - Strelman Mátyás egyhangúlag 38 szavat.

Benedy Pál - 35 szavat 3 ellen;

Schulek Frigyes 27 szavat 1 ellen;

A távolabb lakottak ajánlatuk szerint igyot:

Haar Elfred 23 szót 16 ellen;

V. Horak Triggs 25 szót 13 ellen;

Riesz Marczel 25 szót 14 ellen;

Steiner Lajos 26 szót 11 ellen;

Filarszky Vándor 26 szót 12 ellen;

Lendl Adolf 27 szót 9 ellen;

Gróf Hunyady Sándor 29 szót 11 ellen.

A szerint az többi egy ajánlatot meghaladó szám-
szót-harmad többjed.

A külföldi lapoktól ajánlott határozathozatal végett Lajos a Jogbel Károly bot-
elnökre vonatkozólag az elnöki egy ajánlatot
Alsóbb kerületi tag elnökével közölte az alábbi egy ez ajánlatot
ez elhalasztással viszavonja. Indító okául jelzi, hogy [illegible] volt tudomása
az Ügyről nem csak ő nagyobbik része ezt ülése ama határozatáról hogy
az Ügyet ezentúl a külföldi lapok megválasztásával egyszerű te-
hivatal tisztviselőre, amennyiben állanak ezek rendelkezésére a magyar
tudományossággal másrészt pedig számuk tekintetében is biztosan
pedig országosságot kívánja betartani.

Az elnök a közölte tudomásul vette,

[illegible] a határozatra vonatkozólag nem tett észrevételt.

B) Végre az Elnök, megegyezésben a mar[illegible] 13-án tartott ülése határozatával 13-án tartott ülésén tartott
az 1916 évi november hó [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], egyhangúlag elhatározza hogy [illegible]
[illegible] (hat) [illegible]
Tárgyat nem lévén elnök az ülést bezárja.

Frölich Péter
jkv. v.k. n.ö. mint ülés.

V. tekintetbe a fölött
levelekben gondolat,
mert

1 – 3 f.

A Magyar Tudományos Akadémia
III. osztálya 1875. évi augusztus 2án
tartott rendes ülésének jegyzőkönyve
felvétetett
Szabó Károly

M. T. Akadémia III. osztálya.

Zárt ülés 1917. IV. 30.

Tárgysorozat

1. Megnyitás. Kibocsátott jegyzőkönyv 1917. III. 19-ről
2. Jegyzőkönyvhitelesítők.
3. Rolz István †.
4. Darboux Gaston †
5. Maukner (Lukács-Krisztina-féle) pályamunkáját ideiglenesen visszavonja.
6. Do. Wittmann-János: Biologische Station zu Hirschberg in Böhmen.
7. Strógi-Pál. Bizottsági jelentése.
8. ovr. Bolyai Ferenc levele.

.... A beérkezett kéziratok tárgyában intézkedés.

1) Richter;
2) Fejér
3) Lendl.
4) Szász Otto.

M. S. Rotorua III

Lüst Illes 1/7 II. 30

Tergiversatio

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA III.OSZTÁLYA

1917.évi május hó 2-ik napján tartott nagygyülési zárt ülésén felvett jegyzőkönyv.

Idb. Entz Géza r.t., osztályelnök elnöklete alatt jelen vannak: gróf Széchenyi Béla tt.

báró Eotvös Loránt, Farkas Gyula, Horváth Géza, Ilosvay Lajos másodelnök, Khernal Antal, Koch Antal, Köveslithethy Radó, Krenner József, Kürschák József, Lenhossék Mihály, Lóczy Lajos, Mágocsy-Dietz Lajos, Méhely Lajos, Rados Gusztáv, Réthy Mór, Schafarzik Ferencz, Schuller Alajos, Szily Kálmán r.t.,

báró Harkányi Béla /nem szavaz/ l.t.

Bánki Donát, Beke Manó, Bugarszky István, ifj.Entz Géza, Fejér Lipót, Franzenau Ágoston, Hoor-Tempis Mór, Hutyra Ferencz, Inkey Béla, Istvánffy Gyula, Kertész Kálmán, Lőrenthey Imre, Pálfy Móritz, Richter Aladár, Signoni Elek, Szarvasy Imre, Tötössy Béla, Tuzson János, Zimányi Károly l.t.

Jegyző:Fröhlich Izidor r.t., osztálytitkár.

1. Elnök megnyitja az ülést, üdvözli a megjelent tagtársakat és boterjeszti az ülés tárgysorozatát.

Tudomásul veszik.

2. Elnök előterjeszti a Nagyjutalom és a Marczibányi-mellékjutalom odaitélése tárgyában

javaslattételre kiküldött bizottságnak /Horváth Géza, Schafarzik Ferencz rendes, Istvánffy Gyula, Preisz Hugó levelező tagok/ jelentését, melyet egyébként a tagtársak nyomtatásban már megkaptak s ezért ezt felolvasottnak tekintik.

A jelentés második részéhez, a Marczibányi-féle mellékjutalom odaitéléséhez hozzászólt Tuzson János l.t., ki e díjat Hollendonner Ferencz:"A fenyőfélék fájának összehasonlító szövettana" czimü művének javasolta odaitélendőnek.

E javaslat ellen, a bizottság mellett felszólalt Istvánffy Gyula l., Méhely Lajos r. és Richter Aladár l.t.; továbbá Tuzson János inditványa mellett még Mágocsy-Dietz Sándor r.t.

A másfélórai vita befejezése után az Osztály, titkos szavazással, a beadott 38 szavazatból 36 szóval 2 ellenében elfogadta a bizottság javaslatát, mely ide ./. csatoltan nyomtatásban van mellékelve.

3. A Lukács Krisztina-alapitványból kihirdetett nyilt mathematikai pályázatra beérkezett egy tervezet tárgyában a kiküldött bizottság: Kürschák József r., Fejér Lipót és Beke Manó l.tagoknak nyomtatásban ide csatolt jelentését

az Osztály egyhangulag elfogadta és megbizta Dr.Riesz Marczell hazánkfiát, a stockholmi egyetem magántanárát "A trigonometriai sorok elmélete" czimü, tervezett pályamüve kidolgozásával.

4. A Rózsay-alapitványból kihirdetett természettudományi nyilt pályázatra hat pályázati tervezet érkezett be, a melyről szóló jelentése a kiküldött bizottságnak /osztályelnök, Fröhlich Izidor, Lenhossék Mihály r.t., Istvánffy Gyula és Szarvasy Imre l.t./ szintén nyomtatásban megküldetett a tagtársaknak, kik ezt ezért felolvasottnak tekintik.

E jelentés egyhangu elfogadásával ./. az Osztály megbizza Dr.Pogány Béla kolozsvári egyetemi magántanárt, hogy: "A ferromágneses fémek Faraday affectusa"kisérleti tanulmányozását végezze; másrészt az 1918.évi osztály-költségvetésében gondoskodni fog arról, hogy Dr.Bartucz Lajos budapesti egyetemi magántanár Magyarország valamely kisebb területe lakosságának tervezett anthropologiai vizsgálatát végezhesse.

5. Főtitkár felszólitására, miután a könyvkiadó bizottságba az Osztály részéről két uj tag választandó:

az osztály egyhangulag Horváth Géza és Rados Gusztáv r.t. választja meg; az Osztály részéről az Osztály elnökén és titkárán kivül Szily Kálmán r.t. már amugy is a bizottság tagja; épen igy az Osztály rendes tagja, Ilosvay Lajos mint másodelnök, szintén már hivatalból is tagja e bizottságnak.

6. A belső tagságra vonatkozó tagválasztás a szokásos módon, titkos szavazással folyván le, a következő eredményt adott:

Tiszteleti tagul választotta az Osztály:

József főherceg Ő Fenségét 38 szóval; [egyhangulag

Herczeg Batthyány-Strattmann Lászlót egyhangulag 38 szóval;

Bezerédy Pált 35 szóval 3 ellen;

Schulek Frigyest 37 szóval 1 ellen;

A levelező tagoknak ajánlottak közül nyert :

Haar Alfred 23 szót 15 ellen;
N. Konek Frigyes 25 szót 13 ellen;
Riesz Marczell 25 szót 14 ellen;
Steiner Lajos 26 szót 11 ellen;
Filarszky Nándor 26 szót 12 ellen;
Lendl Adolf 27 szót 9 ellen;
báró Nopcsa Ferencz 25 szót 11 ellen.

E szerint az utóbbi négy ajánlott megnyerte a szükséges kétharmad többséget.

7.A külföldi tagoknak ajánlott Haberlandt Gottlieb, Radlkofer Lajos és Goebel Károly botanikusokra nézve az ajánlattevő, Richter Aladár l.t. élő szóval kijelentette az ülésen, hogy ez ajánlását ez alkalommal visszavonja. Inditó okául jelzi, hogy teljes jóhiszeműséggel küldte be a főtitkársághoz ajánlását, nem volt tudomása az Osztálynak mult évi nagygyülési zárt ülése ama határozatáról, hogy az Osztály ezentul a külföldi tagok megválasztásánál egyrészt tekintettel lesz arra, mennyiben állanak ezek vonatkozásban a magyar tudományossággal, másrészt pedig számu tekintetében is bizonyos részarányosságot kiván betartani.

Az Osztály e bejelentést tudomásul veszi és külső tagul leendő ajánlásra választást nem ejt meg.

8. Végre az Osztály, megegyezésben a már az 1916. évi november hó 13-án tartott zárt ülése határozatával /Ak.Értesitő 1916.évf. 746.l./egyhangulag elhatározza, hogy felkéri az Akadémiát néhai Zemplén Győző elhunyt levelező tag arczképének megfestésére.

Több tárgy nem lévén, elnök ur az ülést bezárja.

[illegible] Szalay Gyula [illegible] tolja [illegible] vál. vegyes tartalmú [illegible]
[illegible] szerint [illegible] [illegible] [illegible]

Id. Szalay Jen rendkívüli közgyűlés elnöki megnyitó után felkéri Szeremley Lajos, Szeremley Dezső, Szeremley Károly, Szeremley Ferenc, Szeremley Sándor, Szeremley Ödön, Szeremley Gyula,

(mathematikai

kiírandott nyílt pályázatra beérkezett egy tervezet tárgyá-

ban a kiküldött bizottság Kürschák József r., Fejér Lipót

és Beke Manó l. tagoknak nyomtatásban ideosztott jelentését, az osztály egyhangúlag el-

fogadta és megbízta Dr. Riesz Marcellt, hazánk

első, a stockholmi egyetem magántanárát

a trigonometriai sorok elméletébe vágó tervezet

pályamüve részletes felolvasásával

4. A Rózsa-alapítványból kiírandott természettudományi

nyílt pályázatra két pályázati tervezet érkezett be, a melyről

szóló jelentése a kiküldött bizottságnak (osztályelnök, Fröhlich J.

ur, Lenhossék Mihály rendes, Istvánffy Gyula és Szarvas Imre leve-

lező tagok) szintén nyomtatásban szétküldetett s a tagtársaknak

e jelentés egyhangú elfogadásával (: az osztály megbízta Dr. Rozsnyay

Béla kolozsvári egyetemi magántanárt, hogy: „A ferromágneses fémek Faraday effectu-

sa kísérleti tanulmányozását végezze; másrészt

az 1918. évi osztály-költségvetésében gondoskodni

fog arról, hogy Dr. Bartucz Lajos budapes-

ti egyetemi magántanárt Magyarország valamely

kisebb területe lakosságának tervezett anthropolo-

giai vizsgálatát végezhesse.

5. Fölkéri felszólalásra, minthogy a kiküldő bizottságban

az osztály részéről két uj tag választandó: az osztály egyhangúlag Horváth Géza és

Rados Zsigmond rendes tagokat választja meg;

az osztály részéről az osztályon és titkárán kívül Széky Károlyt

r. tagot mint ennek és a bizottság tagját, végül

Hosvay Lajos mint az osztály rendes tagját,

sodelnök szintén már hivatalból is a bizottság

(leendő tagságra vonatkozó)

6. A következő ülés a rendes időben, illetve részletek pályázat

(e a közlendő eredményt alább.

283
1917

Kiirt czikk

a M. Tud. Akadémia 1917 évi március 27-iki
összes ülésének

jegyzőkönyvéből.

Főtitkár mély megilletődéssel bejelenti

Rátz István l. t.

halálát.

A III osztály fölkéretik, hogy emlékbeszéd tartása iránt határozni szíveskedjék.

Hőnig K
főtitkár.

A III. osztálynak.

KÁROLYI GYÖRGY, BUDAPEST

284
1917

Kiírt czikk

a M. Tud. Akadémia 1917 évi március 27-iki
összes ülésének

jegyzőkönyvéből.

Főtitkár mély megilletődéssel bejelenti

Darboux Jean Gaston k.t.

halálát.

A III. osztály főtkéretik, hogy emlékbeszéd tartása iránt határozni szíveskedjék.

főtitkár.

A III. osztálynak.

KÁROLYI GYÖRGY, BUDAPEST

DR. MAUTHNER NÁNDOR Budapest 1917 marcz. 30.

Tekintetes főtitkárság!

Az 1916. évben a III. osztály
által a Lukács Krisztina féle
jutalomra kihirdetett nyilt
pályázatra benyujtott tervezetem
elfogadása folytán 1916 év
deczember havában beküldtem
a „Glukosidek szintetikus elő-
állitása" czimü kidolgozott
pályamunkám kéziratát. A
benyujtás óta eltelt idő alatt
végzett tanulmányaim, azt az
elhatározást érleltek meg bennem,
hogy kéziratomat átdolgozás
és kiegészités czéljából visza-

kérjem. Ennélfogva tisztelettel-
jesen kérem kéziratomnak
visszaszármaztatását. Az átdol-
gozást legfeljebb egynehány
hónap alatt el tudnám végez-
ni, úgyhogy legkésőbb f. évi
deczember hó 1-ig a kiegészí-
tett pályamunkát elbírálás
czéljából a tekintetes akadémi-
ához benyújthatnám.

Kiváló tisztelettel

Dr Mauthner Nándor.

egyetemi magántanár

IV. Kecskeméti utcza 13.

A Magyar Tud. Akadémia
tek. főtitkári hivatalának

Budapest.

Érk. 1917. március 31.

304

1917

Kiadatik a III. ontálynak.

Budapest, 1917. márc. 31.

Heinrich
főtitkár

Ugyan e dologra tekintettel III. Kerület 1917. évi november hó 12-én tartott ülésén

felvett jegyzőkönyv.

Jelen: Entz Géza mint elnök, dr. Lajtai Lajos, dr. Kármán Mór, dr. Fülöp Ferenc, Hermann Ottó, Kármán Mór, Kohn Sámuel, Kohner Adolf, Kozma Ferenc, Lőwy Ignác, Mezőssy Dezső, Schiffer Miksa, Schön Arnold, Dr. Szabó Ernő, Szily Kálmán, Dr. Vidor Ferenc, Weiss Manfréd, Wellisch Lajos, Wolf Károly, Dr. Zsögön Ármin, Dr. Zsögön Jenő, Dr. Zsögön Lajos, Dr. Zsögön Mihály, Dr. Zsögön Sándor, Dr. Zsögön Zoltán, Dr. Zsögön Zsigmond, Zsolnay Vilmos, Dr. Zwack Péter, Dr. Zwack Sándor, Dr. Zwack Zoltán, Dr. Zwack Zsigmond, Dr. Zwack Zsigmond ifj. és Dr. Zwack Zsigmond ifj. városatyák.

Jegyzőkönyvvezető: Dr. Kohner Frigyes.

1. Elnök megnyitja az ülést s megállapítja a határozatképességet, majd felolvassa az október hó 31-én tartott rendes közgyűlés jegyzőkönyvét, amely ellen észrevétel nem tétetik.

Tudomásul veszik.

2. Elnök a polgármesternek a közgyűlésre küldött rendes Franzenau-ügyi tárgyú leiratát felolvasás végett átadja.

Felolvastatik.

3. Főszámvevő jelenti, hogy az 1917. évi március hó 19-én és augusztus hó 21-én tartott rendes közgyűlések határozata szerint az Ostrom folyószabályozási bizottságnak választott és Ostrom folyószabályozási bizottsági részvételi díjak 1917. évi október-decemberi negyedévi összegének kiutalványozása végett a 485-502 tételek felvétettek.

Tudomásul veszik.

4. Főszámvevő jelenti, hogy a mult 1917. évi X. 15-iki közgyűlésből a Lovászokból történt kilépés folytán Dr. Fülöp Károly és Dr. Bodola Lajos tanácsbeli helyek betöltése végett Dr. Zsögön Lajos, illetőleg Dr. Zsögön Ármin javaslatára Dr. Zsögön Lajos, illetőleg Dr. Zsögön Ármin, mint a Lovászok kerületi elnökei felkéretnek, hogy a megbízást megtiszteltetésnek tekintve, rövidebb-hosszabb elkészítésével bízandó tanácsnokot

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

A Magyar Tudományos Akadémia
III. Osztálya 1917. évi november hó
12-én tartott ülésén felvett

Jegyzőkönyv
hogalmazva

[illegible]

[illegible] Bedeka Lajos, [illegible] Lugosi, [illegible] Vécsey

[illegible] Jozefa [illegible]

A Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya 1917. évi november hó 12-én tartott ülésből

Az ülésen jelenvolt tagok.

Id. Entz Géza rendes tag, Osztályelnök elnöklete alatt jelen voltak az ülés Osztály tagjai közül Korbuly Gyula r. tag, Horváth Géza r. tag, Mágocsy-Dietz Sándor rendes tag, Békefi Rezső r. tag, Fröhlich Izidor r. tag.

Az Osztály levelező tagjai közül: Berzeviczy Albert t. tag, elnök.

Jegyző: Fröhlich Izidor r. tag, osztálytitkár.

1. Békefi Rezső rendes tag: A Planariák elterjedése a Mages Tótrában és a Kőrösi hegységben" közegekben"

2. Fröhlich Izidor rendes tag: „Jármhullámok kialakulása és elterjedése egynemű, egyenletes közegekben"

3. Grosschmid Lajos rendes részéről: „Egy Lagrange féle tétel általánosítása." Előterjesztik Beke Manó levelező tagok.

Elnök a jegyző könyv hitelesítésére Békefi Rezső rendes és Beke Manó levelező tagot kéri fel és az ülést bezárja.

Fröhlich, 1917. XI. 13.

Iktatószám, 1 mellék

A Magyar Tudományos Akadémia
III. Osztálya 1915. évi novemberhó 12-én
tartott felolvasó ülésén felvett jegyzőkönyv
hitelesítványa

A Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya 1915. évi november hó 26-án d. u.

½6 órakor tartott rendkívüli ülésén jelen voltak

Jegyzőkönyv.

Dr. Entz Géza rendes tag, osztályelnök elnöklete alatt jelen voltak:

Báró Eötvös Loránd, [Horváth Géza], [Pintér Gyula], Koch Antal, Köveligethy Radó,

Kremer József, Löcsy Lajos, Magocsy-Dietz Sándor, Lehoczky Lajos, Rados Jenő, Rétty Károly,

Schafarzik Ferenc, Schuller Alajos, Szily Kálmán rendes tagok;

Beke Manó, Buzárovits Gyula, Fejér Lipót, báró Korkáczy Béla, Kubinyi Ferenc,

Istvánffy Gyula, Kartelik Károly, Tangl Károly levelező tagok.

Horvay Lajos rendes tag, másodelnök mélyenszínű elfoglaltsága miatt kimentette magát.

→ Elnök megnyitja az ülést és felkéri az osztálytitkárt a

↓ Közlendők előterjesztésére.

→ Jegyző Fröhlich Lajos rendes tag, az osztálytitkár.

osztálytitkár jelenti, hogy a folyó hó 13-án tartott Elnökök és Titkárok értekezle-

tén, az Osztályelnök úr egyenes rendelete folytán egyedül ő vitte a harmadik osztályt

A nyomdák folytonos áremelése, [illetőleg] egyfelől az Akadémia személyzetének szük-

ségessé vált nagyobbmérvű javadalmazási pótlása következtében másfelől pénzügyi

helyzetek által okozott folyószámlái, melyek a következő évi akadémiai költségvetést

illetőleg az osztályok rendes évi működését jelentékenyen csökkenthették. Ezért tá-

(és bizottságok)

sabbi bonyodalmaknak elejét venni, ajánlja az osztályoknak és bizottságoknak,

hogy további intézkedésig ne tűzzenek ki kéziratot a nyomdába s kéri az értekezletet,

hogy ily értelmű indítványt terjesszen a következő összes ülés elé.

osztálytitkár erre nézve megjegyezte, hogy az osztálynak ily indítványról még nincs

tudomása s hogy ő az osztály nevében az ügyben nyilatkozatokra nincs felhatalmazva.

Minthogy a nevezett indítvány a mai összes ülésben fog előterjesztetni: osztálytit-

kár az osztályelnök urral s néhány tapasztaltabb tagtárssal közölte az ügyet; és

nehogy az osztály tagjai készületlenek legyenek, ha e tárgy a mai összes ülés napi-

rendjén tárgyaltatni fog: az osztályelnök úr tűzze ki tartalmát az osztály tagjai

a jelenlegi folyó rendkívüli ülés napi értekezletére összehívni és a tárgyat tájékozási végett

előterjeszteni.

Többek hozzászólása után az Osztály egyhangúlag kijelenté, hogy a fölvetett ügyben az

osztály saját hatáskörében rendelkezik és intézkedik s jövőre nézve

dését az Igazgató-Tanács által engedélyezendő átalánnyal veszi, az Osztály

Értesítője folyó kiadását nem veszélyezteti, bár terjedelmét és más mellék-

letét a körülményekhez képest [de] szorítja meg, hogy közleményei tuda-

mányos becse e szempontból s végre hozzátette, hogy a Mathematikai és Ter-

mészettudományi Bizottság évi átalányát az állami segélyből nyerni óhajtaná.

[redacted]

ülést megnyitja a [illegible] [illegible] [illegible]

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztálya 1911 évi november hó

26-án tartott rendkívüli ülésében

felvett jegyzőkönyv

(Jegyzőkönyv 1).

A Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya 1917. évi november hó 12-én tartott zárt ülésének tárgysorozata.

1. Megnyitás: A múlt 1917 X. 15. zárt osztályülés kihirdetése jegyzőkönyvének bemutatása.

2. Tolnai ülési jegyzőkönyve kihirdetése. Magyary-Kossa

3. Jelentés az Osztály helyiségeinek munkálatairól 1917 III 19-iki zárt ülés és az 1917 V. 21-iki zárt ülési jegyzőkönyvéről. Telkár jelentése, Mehely megjegyzéseinek kiigazítása.

4. Pálffy M. és Bodola L. r. t. elfogadják a Loranthus Imre, felhatalmaz Lehmann Fr. k. t. fehérlő emlékbeszéddel való megbízást.

5. Jelentés Kőnig Dénes Analysis Selecta első részére kapott 4000 és 2000 kb. kr. 1e; 7 x 300 K + 1000 K + 500 K. 2 l = 3600 K. Kb.

6. Toth Mike művének: Az összes országok jegyzéke és rövid jellemzése, azok fel. ismerése céljából" czímű kézikönyvi műve kiadása. Kalocsa. 10. Vonnal Vörös Tóth

Tárgyalás alá kerül a Fritz Péter elhalálozása miatt üresedésbe jött helyről.

A mai felolvasó ülésre beérkezett kéziratok ügye

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztálya 1917-ik évi november hó

12-én tartott ülésének

Jegyzőkönyve

A Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya 1915 évi október hó 15-én tartott

ülésének jegyzőkönyve.

Dob Endre főv. rendőrtan., osztálytanácsi előadóval elnöklete alatt jelen vannak: Horváth Géza, Koch Aurel, Kremmer Lajos, Marschalkó László, Rados Jenő, Szily Kálmán rendes tagok; Beke Károly, Margalits Ede, Pap Géza, Pauler Ákos, Petz Gedeon, Pintér Jenő, Szilasi Vilmos, Veress Endre, Zolnai Gyula, Zsirai Miklós, Zsindely Endre, báró Harkányi Béla, Kaán Károly, Pais Dezső, Schaffer Károly levelező tagok.

1. Elnök megnyitja az ülést, üdvözli a megjelent tagokat s emlékezik arról, hogy a mult 1914. évi június hó 18-án tartott ülés óta elhunyt Fraknói Vilmos levelező tagunk.

Tudomásul vétetik.

2. Elnök jelzi a jegyzőkönyv hitelesítése végett Horváth Géza rendes Tudomásul vétetik.
Pauler Ákos levelező tagot kéri fel.

3. Kálmán Lajos, a m. k. földmívelésügyi miniszter úrnak, beérkezett átiratával, a Magyar Tudományos Akadémia 1908. évi alapszabályainak a gazdasági egyesületekről szóló 1898. évi XIV. t.-cz. 71. §-ának megfelelő módosítását kéri fel.

Az alapszabályok módosítása iránt a Közgyűlés elé terjesztendő javaslat tárgyalására Dob Endre, Horváth Géza, Koch Aurel, Kremmer Lajos, Marschalkó László, Pauler Ákos, Petz Gedeon, Rados Jenő, Szily Kálmán, Zolnai Gyula, Zsindely Endre, báró Harkányi Béla, Kaán Károly, Pais Dezső, Schaffer Károly levelező tagok kéretnek fel.

4. Kálmán Lajos, a m. k. földmívelésügyi miniszter úrnak, beérkezett átiratával, a Magyar Tudományos Akadémia 1908. évi alapszabályainak a gazdasági egyesületekről szóló 1898. évi XIV. t.-cz. 71. §-ának megfelelő módosítását kéri fel.

Az alapszabályok módosítása iránt a Közgyűlés elé terjesztendő javaslat tárgyalására Dob Endre, Horváth Géza, Koch Aurel, Kremmer Lajos, Marschalkó László, Pauler Ákos, Petz Gedeon, Rados Jenő, Szily Kálmán, Zolnai Gyula, Zsindely Endre, báró Harkányi Béla, Kaán Károly, Pais Dezső, Schaffer Károly levelező tagok kéretnek fel.

5. A m. k. Honvédelmi Minisztérium megbízottja, Földváry Károly ezredes úr jelzi a Közgyűlés tárgyalására kitűzendő Közlöny-példányok beérkezését.

A Közlöny felosztásáról tudomásul vétetik.

6. A Akadémiának Szögyény-Marich László által tett hagyatéki végrendeleti intézkedésének végrehajtása tárgyában Pauler Ákos rendes tag előterjesztése a Magyar Állam területén

Tudomásul vétetik.

7. Pais Dezső, a m. k. földmívelésügyi miniszter úrnak beérkezett átiratával, a Magyar Tudományos Akadémia 1908. évi alapszabályainak a gazdasági egyesületekről szóló 1898. évi XIV. t.-cz. 71. §-ának megfelelő módosítását kéri fel.

Az alapszabályok módosítása iránt a Közgyűlés elé terjesztendő javaslat tárgyalására Dob Endre, Horváth Géza, Koch Aurel, Kremmer Lajos, Marschalkó László, Pauler Ákos, Petz Gedeon, Rados Jenő, Szily Kálmán, Zolnai Gyula, Zsindely Endre, báró Harkányi Béla, Kaán Károly, Pais Dezső, Schaffer Károly levelező tagok kéretnek fel.

(az említett Kerlésre vonatkozó tulajdonságok
feldolgozását magában foglalá)

8. Kőnig Dénes budapesti műegyetemi magántanár,
tett az Akadémia múlt évi május 8 gyűlésén az „Analysis
Situs elemei" czímű munka megírásával bízott mű,
e munkája kéziratát első részét (a határidőre,
augusztus f. évi szeptember hóra) küldötte be.
Kéri, hogy a munka második része benyujtására két évi
halasztást nyerhessen és hogy az Akadémia a most be-
nyujtott kéziratnak, mint az Analysis Situs elemei „első"
részének (fölületek) „kiadását már most vállalja el.
Ezen (munka) ügyben már korábban működött bizott-
ságok (Rados Gusztáv és Kürschák József rendes és Je-
nyei Lyról levelező tagokból) az ügyben tett jelentést
ménykezésre s egyben megjegyezte, hogy a Kérvényezőnek a kiadásra vonatkozó
kérése az Osztály részéről pénzügyi nehézségekbe nem
fog ütközni, mert az Akadémia e mű kiadására, kedvező
bírálat esetén az e czélra rendszeresített 2000 K-t fordíthatja.
Kinevezett bizottság irásbeli, kedvező bírálatának meg-
hallgatása után az Osztály szótöbbséggel teljesíti kérelmező" két rendbeli kérését, azzal a
munka második része kéziratának benyujtására
megadja a két évi halasztást, az első részre kiadá-
sát már most vállalja és egyszersmind szerző"
nek 500 K. irói tiszteletdíjat szavaz meg.

(osztály titkár az Osztály titkár az)

9 Mendly Károly (Temesvár, Erzsébetváros,
Lehel utcza 13. sz.) átszármaztatja nehai édes atyjának,
Mendly Károly, m. kir. fajpari szakiskolai igazgatónak hagya-
tékában talált két kéziratai értékesítését. „A szabályos gömbök
négyszögesítése. A négyzet és a kör összefüggése. Méretviszo-
nyaik, arányaik. Az igazi π." Kéri e dolgozatok elbírá-
lását és értékesítését, illetőleg díjazását.
Osztálytitkár a kéziratokat Kürschák József
rendes tagnak szakszerű átvétele végett kézbesítette.

Ejelentésszerint. „A czikk feladata kétféle-nyelvűnek, hogy π pontosan egyenlő" 3 1/7-eddel, holott már Archimedes vizsgálataiból kétségtelen, hogy $\pi < 3\frac{1}{7}$. A tévedés onnan van, hogy ez az egyenlet, melyből a szerző a π értékét kiszámítani akarja, a π számot csak hálószólag tartalmazza és emiatt fogva π kiszámítására alkalmatlan. Az egyenlet rövidebben írva ez: $(4-\pi)+(\pi-2)=2$."

Az Osztály a Közlemények számának kiküldését határozza.

10. Repold Károly budapesti épitész (V, Grátz-utcza 5. sz.) kétrendbeli memorandumát

a) A vízi társadalom megmentője" (ereje) Technikai tanulmány és javaslat.

b) „Nagyidai" nagyemberek". A Gyula városában épitendő" Károly-Király Természettudományi Egyetem létesítése.

Tudomásul veszik.

11. Interkedés a mai felolvasó ülésen benyújtott közlemények tárgyában. Beérkeztek

a) Ifj. Entz Géza levelező tag: „*A Ceratium hirundinella osztódásáról.*" 1-28 folio nyolcadrét lapra 1 táblányi rajzzal.

b) Richter Aladár levelező tag: „*Physiologiai-anatomiai tanulmány a Peperomia peretkiaefolia H. B. K.-ról.*" II. rész. I és II rész tartalmát feltüntető szöveg, I és II rész közvetlen magyarázatát tartalmazó rajzmellékletével együtt.

c) Schaffer Károly levelező tag: „*Az agybarázdálódási folyamat tényezőiről.*" 1-10 negyedrét lap.

d) Bródy Imre vendég részéről: „*Egyatomos idealis gázak chemiai constansának elméleti meghatározása.*" Előterjeszti *Fröhlich Izidor* r. tag. 1-22 folio lap.

e) Veress Pál vendég részéről: „*Egy Arzelà-féle tétel általánosítása és annak alkalmazásai.*" Előterjeszti *Riesz Frigyes* levelező tag. 1-22 folio lap.

Az Osztály elhatározza, hogy szükségesnek tartja a benyújtott értekezések tárgyában egy-egy szakbírálat kikérését.

Richter Aladár levelező tag felszólalására az Osztály megbízta, hogy forditási észrevételeivel együtt a dolgozat I. és II. részének tartalmát feltüntető szöveget vegye át a dolgozat végéből és azt a dolgozat elején a kiadás előtt szakszerűen fordíttassa.

Fröhlich Izidor r. tag szakbírálatát

Szegedi Tudományegyetem Könyvtára

III. Osztályos

Folyóirat és Időszaki kiadvány

raktár

(Egyetemi könyvtár)

1. **Ifj. Entz Géza** levelező tag: „*A Ceratium hirundinella osztódásáról.*“

2. **Richter Aladár** levelező tag: „*Physiologiai-anatomiai tanulmány a Peperomia peretkiaefolia H. B K.-ról.*“ II. rész.

3. **Schaffer Károly** levelező tag: „*Az agybarázdálódási folyamat tényezöiről.*“

4. **Bródy Imre** vendég részéről: „*Egyatomos idealis gázak chemiai constansának elméleti meghatározása.*“ Elöterjeszti *Fröhlich Izidor* r. tag.

5. **Veress Pál** vendég részéről: „*Egy Arzelà-féle tétel általánositása és annak alkalmazásai.*“ Elöterjeszti *Riesz Frigyes* levelező tag.

M. T. Akadémia

III. Osztály

A Magyar Tudományos Akadémia

összes ülése

1917. október 1.

Tárgysor.

Rendes ülés

I. Hornyánszky Gyula l. t.: Schwarcz Gyula st. emlékbeszéde.

II. Folyó ügyek:

1, Halálozások: Lóczy Lajos l. t. – Friedr. Rob. Hebnert, Schmoller Gusztáv, Liard Lajos k. t. – Bizottsági tagok: Vértesy Dezső, Szalay Imre.

2, Köszönetek.

3, Gróf Apponyi Albert vall.- és közokt. m. kir. miniszter átirata.

4, Kitaibel Pál emlékezete.

5, Varga Ferenc főhadnagy.

6, Körlevél az irodalmi munkásság ügyében.

7, Krasinszky könyvtár, Varsó.

8, Nyomdák árverése.

9, Megbízók.

10, Jegyzőkönyv hitelesítése.

A Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium
Hadsegélyező Hivatala

Telefon: 71—34, 165—25, 139—95 Királykép-expedició Postatakarékpénztári csekkszámla 15792.

Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz.

A Hadsegélyező Hivatal Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége **IV. Károly király** és **Zita királyné** és állandó helyettesitésükben **Károly István** főherceg úr Őfensége legmagasabb védősége alatt a m. kir. honvédelmi ministerium kebelében működik.

IGEN TISZTELT CIM!

A honvédelmi ministerium Hadsegélyező Hivatala a hadsegélyezés szolgálatába óhajtja kapcsolni azt a szeretetet és öszinte loyalitást, amellyel a nemzet ifju királyát körülveszi. Ez a felfogás megfelel Őfelsége IV. Károly király kifejezett nemeslelkü intencióinak is.

A hivatal jeles magyar müvészekkel elkészittette tehát Őfelsége föltétlenül müvészi arcképeit és azok reprodukcióit az elesett hősök özvegyei és árvái javára terjeszti.

Őfelsége, mint a béke királya irta be uralkodói nevét e véres és dicsőséges napok világtörténelmébe. Müvészi képmásának nem adhat méltóbb keretet az ország, mint ha a jótékonyság arany szineivel ad neki foglalatot, ha a hüség és szeretet néma esküjét, amely minden magyar szivben megdobbant, ugy dokumentálja, hogy egyuttal segit fölszáritani a háboru áldozatainak könnyeit. Minden ékes beszédet fölöslegesnek tartunk, mikor e gondolat jegyében jelentkezünk a nemzet hazafiassága és áldozatkészsége előtt.

A tuloldali tájékoztató minden tekintetben megadja a királyképek különböző kiadásaira vonatkozó utmutatást.

Az a kérésem: méltóztassék a tajékoztató szerint kiválasztandó királyképet hivatalunk utján mielőbb megrendelni. A szállitást a technikai helyzet figyelembevételével számitott legrövidebb időn belül eszközöljük.

Budapest, 1917. julius havában.

A m. kir. honv. ministerium
Hadsegélyező Hivatalának vezetője:

Kirchner s. k.

cs. kir. altábornagy.

14545 PÁPAI ERNŐ, BUDAPEST

Basch Árpád festménye

Basch Árpád festménye Őfelségét teljes alakban, a Szent István=rend ornátusában ábrázolja. Őfelsége a király különösen kedves gondolatnak találta, hogy a művész a háttérben megfestette a budai várat a Lánchiddal, amelyen a felséges pár bevonulását tartotta.

A kép, amelynek reprodukcióit a túloldalon részletezve ismertetjük, nagy, szines fénynyomatú, vagy heliogravure kivitelben nagyobb hivatalok és tanácstermek részére kiválóan alkalmas.

* * *

Darvassy István festménye

Darvassy István festménye magyar tábornoki egyenruhában ábrázolja a Legfőbb Hadurat és igy a kép különösen katonai intézmények számára ajánlható.

A Felség egy ebéd alkalmával vette észre, hogy Darvassy István vázlatot készit róla és maga fejezte ki azt az óhaját, hogy a művész portrét fessen róla a hadsegélyezés céljaira.

* * *

Glatz Oszkár festménye

Glatz Oszkár, az ismert jeles portréfestő **műve** szintén magyar tábornoki egyenruhában ábrázolja Őfelségét, teljes alakban, forgó kucsmával kezében és igy ez a reprezentativ alakú kép is királyunk legfőbb hadúri méltóságát domboritja ki.

Őfelsége ezt a portréját is kitünően sikerültnek találta és Glatz Oszkárnak melegen gratulált művéhez.

A reprodukciók részletezése és egységárak a rendelő-levélben található.

Tájékoztató.

A Hadsegélyező Hivatal, ismerve a hűség és szeretet mélységes érzéseit, amelyekkel a nemzet ifjú uralkodóját körülveszi, gondoskodni kiván arról, hogy a király arcmásai a felséges Úrhoz és a nemzethez méltóan művészi kivitelben kerüljenek forgalomba. Ugyanakkor szem előtt tartja Ő Felségének azt az intencióját, hogy a magyarság páratlan hőseinek hátramaradottjai minél bőségesebb támogatásban részesüljenek, és az egész akciót az özvegyek és árvák alapjának szolgálatába kapcsolja.

Az alábbi sorok részletes tájékoztatást adnak Ő Felsége művészi portréinak különféle kiadásairól, árairól és megszerzésük módozatairól.

A Hadsegélyező Hivatal bizton számit a magyarság osztatlan támogatására, királyhűségére, műérzékére és jó szivére, mikor az alábbi sorokat a nemzet elé bocsátja.

A Hadsegélyező Hivatal kiadásában legközelebb megjelenik

Ő császári és királyi felsége

IV. Károly király

arczképe, Ő Felségének sajátkezű aláirásával ellátva, *Basch Árpád, Darvassy István* és *Glatz Oszkár* festőművészek eredeti festményei után.

Ő Felsége kegyes volt mind a három magyar művészünket azzal kitüntetni, hogy képeik megfestéséhez nekik modelt ült és a művészek előtt legmagasabb megelégedését fejezte ki a festmények sikerült volta felett.

A legmagasabb helyen jóváhagyott és engedélyezett festmények után készülnek a túloldalt felsorolt különféle árú és kivitelü műlapok, melyek mindegyike a sokszorositási technika legszebb produktuma.

Mindezen lapok méltó kivitelben kerülnek forgalomba és jövedelmük az elesett hősök özvegyei és árvái alapját illeti.

A műlapok, illetve bekeretezett képek rendeléséhez sziveskedjék a túloldali megrendelő-levelet felhasználni.

A képek árát feltétlenül a csatolt 15792. számu póstatakarékpénztári befizetési lapon kérjük befizetni.

A csomagolás és szállitás költségei a rendelőt terhelik.

Előre látható, hogy a képek iránt nagy lesz a kereslet, azért a Hivatal már most tájékozódni kiván a szükséglet iránt és arra kéri a t. Cimet, hogy minél előbb rendelje meg a Hivatalnál a szükséges királyképeket, a túloldali megrendelő-levél adatai alapján. A szállitást a technikai helyzet figyelembevételével számitott legrövidebb időn belül eszközöljük.

A keretárak az anyagárak folytonos emelkedése következtében csak visszavonásig érvényesek.

Megrendelő levél.

A m. kir. honvédelmi ministerium hadsegélyező hivatalának
(Királykép-expedició)

Budapest.

Ezennel megrendelem az alant felsorolt mülapokból az aláhuzottakat:

Példány sz.		Összeg K f
	1. **Basch Árpád** IV. Károly király Őfelségének arcképét, művészi szines fénynyomatban, 73/96 cm. nagyságban, keret nélkül ... á K **36.—**	
	2. 9 cm. széles arany v. fekete keretben ... á „ **110.—**	
	3. Ugyanez népszerü, szines kiadás, 50/40 cm. nagyságban, keret nélkül ... á „ **6.80**	
	4. 5 cm. széles arany v. tölgykeretben ... á „ **32.—**	
	5. Ugyanez rézfénynyomat (heliogravure) kiadásban, lapnagyság 70/96 cm., képnagyság 58/43½ cm. keret nélkül ... á „ **24.—**	
	6. 8 cm. széles tölgykeretben ... á „ **90.—**	
	7. **Darvassy István** IV. Károly király Őfelségének arcképét, szines kiadás, 63/48 cm. alakban, keret nélkül ... á „ **15.—**	
	8. 5 cm. széles arany v. tölgykeretben ... á „ **50.—**	
	9. Ugyanez rézfénynyomat (heliogravure) kiadásban, lapnagyság 60/80 cm., képnagyság 40/50 cm., keret nélkül ... á „ **20.—**	
	10. 8 cm. széles tölgykeretben ... á „ **86.—**	
	11. **Glatz Oszkár** IV. Károly király Őfelségének arcképét, művészi szines fénynyomatban, 78/50 cm. nagyságban, keret nélkül ... á „ **30.—**	
	12. 6 cm. széles arany v. fekete keretben ... á „ **86.—**	
	13. Ugyanez szines, népszerü kiadásban, 50/40 cm. nagyságban, keret nélkül ... á „ **6.80**	
	14. 5 cm. arany v. tölgykeretben ... á „ **32.—**	
	15. Ugyanez réznyomásu kiadás, lapnagyság 54/68 cm., képnagyság 50/38 cm., keret nélkül ... á „ **6.—**	
	16. 5 cm. széles tölgykeretben ... á „ **35.—**	
	Összesen	

Az ezért járó összeget ..... korona ..... fillért
a) egyidejüleg befizettem a 15792. sz. postatakp. befizetési lapon
b) kérem utánvétel utján beszedni
(A nem kivánt módozat törlendő.)

Név: ..... *Foglalkozás:* .....

Pontos cim: .....

Figyelmeztetés! Kérjük ezen megrendelőlevelet pontosan kitöltve, a csatolt visszboriték felhasználásával a Hadsegélyező Hivatalhoz juttatni. Azon képek cimeit, melyeket megrendelni óhajt, tessék aláhuzni és megjelölni, hogy hány példányban kivánja. — A csomagolásért és bérmentesitésért járó tényleges kiadásainkat utánvesszük. A fenti keretárak az anyagárak (keret, üveg) folytonos emelkedése következtében csak visszavonásig érvényesek.

IV. K.

Feladó: _____

_____

A m. kir. honvédelmi Ministerium

Hadsegélyező hivatalának. (Királykép expedició.)

A hadseg. hiv. 45712. Hdh. sz.
felhivása folytán!

Portómentes.

BUDAPEST,

Akadémia-utca 17.

A fél által töltendő ki.

025 sz.

szelvény

a ... f-ről ... „Elismervény" elkáldetett.

025 sz.

Elismervény

... korona ... fillér, azaz

... korona ... fillér összegről, mely mai napon a m. kir. postatakarékpénztárnál fennálló ... sz. csekkszámlára befizettetett.

*15792

A csekkszámla tulajdonosának neve és lakczíme:

A m. kir. honvédelmi ministerium hadsegélyezö hivatalának műkiadó osztálya. Budapest

A postaalkalmazott aláírása

MAGYAR KIRÁLYI POSTATAKARÉKPÉNZTÁR

A fél által töltendő ki.

025 sz.

Befizetési lap

... korona ... f, azaz

... korona ... f, melyet a ... sz. postatakarékpénztári csekkszámlára befizettem.

*15792

Kelt

A befizető neve:

A postaalkalmazott aláírása:

Ezen befizetési lap a hozzátartozó könyvelési szelvénnyel együtt a postaalkalmazott által levágandó és a napi aljegyzéknez csatolva a postatakarékpénztárhoz beküldendő.

P. Tp. Ny. sz. 103.

A fél által töltendő ki.

025

Könyvelési szelvény

K ... f

a ... számla csekkszámlára történt befizetésről.

*15792

Kelt

A postaalkalmazott aláírása:

Illéres frankojegy fölragasztása mellett ezen lap másbeli közlésekre használható.

Irásbeli

közleményekre

nem

használható.

Ezen elismervény alapján, az előtapasz megjelölt csekkszámlára bármely közvetítő hivatalnál betétek teljesíthetők.

Ezen célból a befizető az elismervényen és a befizetési lapon, valamint a könyvelési szelvényen a befizetendő összeget följegyzi, a befizetési lapot aláírja s mindkettőt a betétösszeggel együtt a közvetítő hivatalnál benyújtja.

A postahivatalnok az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt aláírja, a megjelölt helyeken hely és kelti bélyegzőjét alkalmazza, a befizetési lapot a könyvelési szelvénnyel együtt levágja, az elismervényt a félnek visszaadja, a befizetési lapot pedig a könyvelési szelvénnyel együtt a postatakarékpénztárhoz beküldi, mely a számlatulajdonost a javára történt betétről számlakivonat útján a beérkezett befizetési lap hozzácsatolásával értesíti.

Az erdészeti kisérleti állomások nemzetközi Szövetsége által 1897-ben megindított hazai növényföldrajzi megfigyelések eredményének összefoglalása a magyar földmívelésügyi Ministerium *külön magyar* és *külön német kiadásában*

AZ ERDÉSZETI JELENTŐSÉGŰ

FÁK ÉS CSERJÉK ELTERJEDÉSE

A MAGYAR ÁLLAM TERÜLETÉN

IRTÁK:

FEKETE LAJOS
MINISTERI TANÁCSOS
NYUG. FŐISKOLAI TANÁR

ÉS

BLATTNY TIBOR
M. KIR. FŐERDŐMÉRNÖK

ÖT SZINES TÉRKÉPPEL, TIZENNYOLC HELIOGRAVÜR-, AUTOTIPIA- ÉS LITOGRAFIA-MŰMELLÉKLETTEL, SZÁMOS SZÖVEGKÖZTI KÉPPEL

cím alatt még 1914-ben, a háború kitörésekor, hagyta el sajtónkat s a magas Ministerium rendelete folytán, dacára a még folyton dúló világháborúnak, most közrebocsáttatik.

A mintegy 60 (8°) ívre terjedő mű *két kötetét* tizenöt évi fáradságos adatgyűjtés, a magyar kormány legmesszebbmenő áldozatkészsége, s a szerzők úttörő, fáradhatatlan munkássága hozta létre.

A növényföldrajzi irodalom terén a maga nemében *eddig egyedül álló, hézagpótló munka.* Mint forrásmű nélkülözhetetlen nemcsak a statisztikusra s a botanikai és erdészeti tudományágak művelőire, de a gyakorlati erdészet embereire is. Ezen alapvető munkát a felvételek óriási tömege, a magasságmérések pontossága, az eddigi hézagos, egymásnak

ellentmondó, s alig számottévő adatokkal szemben az átlagszámítások gondossága és megbízhatósága jellemzi. Kiterjeszkedik az ország minden vidéke fatenyészeti viszonyainak tárgyalására, s a vizsgálati terület gondos bejárása és az idevágó irodalom szemmeltartásával megállapítja a fontosabb fák és cserjék

vízszintes elterjedésének
és magassági elterjedésének határait

fajok szerint részletesen és összehasonlítólag.

Ez utóbbit tekinti főfeladatának s az országot mint vizsgálati területet 14 vidékre osztva, ezekben minden fajra különkülön állapítja meg a nagymennyiségű adatszámra (magasságmérésre) alapított *átlagos határokat,* s az átlagtól való eltéréseket a termőhelyek expozíciója, környezetükben elfoglalt viszonylagos földrajzi helyzete szerint is; emellett azonban kiterjeszkedik a *részletekre,* a hegyvidékeken belül a hegycsoportonkénti határmegállapításra, a jelentkező különbségek valószínű okainak magyarázatára, a termőhelyi és magassági adatok — elsősorban a szélsőségek: minimum és maximum — felsorolására és a felvétel helyének pontos megjelölésére; külön fejezetet szentel a főbb tenyészeti tényezők befolyása mértéke megállapításának a magassági határoknál s az erdőtáj átalakulásának főleg mesterséges tényezők behatása folytán stb.

A II. kötet tulajdonképen csak tabelláris összeállitását képezi az első kötetbe foglaltaknak. Végére van helyezve az öt színes térképmelléklet is, melyen 23 fa és cserjefaj Magyarországon áthaladó tenyészeti határát tüntették föl a szerzők.

Tehát a II. kötet arra hivatott, hogy gyors áttekintést nyujtson mindazoknak, kiket nem a részlet, csupán a kompakt statisztikai eredmény érdekel.

Az I. kötetet forgatva, a II. kötet nélkülözhetetlen; a két kötet parallel beosztású s az elsőben (szövegrész) a második kötet tabelláira rendszeres utalás történik.

Úgy hisszük, hogy ez az izlésesen kiállított hatalmas mű méltán számíthat a tudományos világ érdeklődésére és tartós becsű lesz.

Beszerezhető:

JOERGES ÁGOST ÖZV. ÉS FIA könyvkiadó cég bizományosnál SELMECBÁNYÁN, vagy hazánk bármely könyvkereskedése útján.

A magyar kiadás ára 30 korona, a német kiadásé 32 Márka = 38·40 korona.

A nyilvános és nagyobb hivatali könyvtárak fentartóinak, a tanintézeteknek és a természettudósoknak tisztelettel figyelmébe ajánljuk ezen monumentális művet, melynek értéke és előállítási költsége, a mai árviszonyoktól eltekintve, messze túlhaladja bolti árát.

Selmecbánya, 1917. szeptember hó.

JOERGES ÁGOST ÖZVEGYE ÉS FIA

KÖNYVKIADÓHIVATALA

SELMECBÁNYÁN

Tek.

m. kir. akademia

math. és termtud. osztálya

vármegye. Budapest

U. p. M kir akademia

A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1917-ón október hó 15-én tartott ülésének tárgysorozata.

1. Megnyitás. Az 1917. VI. 18-iki zárt ülés kihirdetett jegyzőkönyve. Tudomásul.

2. Jegyzőkönyvhitelesítők a folyó ülés ff. tag. Horváth és Fejér L.

3. Lőrenthey Imre l. t. halála. Pákh M.

4. Helmert Frigyes k. t. halála. Bodola L.

5. A Királyi Felségének arcképei. Tudomásul.

6. Jónás Ágost ózdi és fia Könyvkereskedése Debreczenben: Fekete Lajos és Blaskny Tibor: Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a Magyar Állam területén. (Magyar kiadása 30 K. Német kiadás 32 M.) Tudomásul.

7. Faisz Lajos beadványa. Visszalépés a pályázati megbízás elvállalásától, mert jelentéktelenek találja a munkának oly összeállítását, hogy a munkának rövid idő alatt befejezhesse, nem kívánja Fraknói Vilmos t. munkája benyújtási határidejét és kiadásában fölfüggeszteni. Fraknói Vilmos t. tagtársunk ezen kijelentést tudomásul vette. 500 K.

8. Rónai Dénes: Analytikai sikidomok elemei. megbízás-beli munkája első részét befejezte s benyújtja ennek kiadását kéri az részére fentartott 2000 K. egy megfelelő részét mint kiadási segélyt. Bizottság: Rados J., Kürschák J. r., Fejér L. ff. tag. Jelentésük?

9. Mendly Károly. Geometriai tárgyú kézirati hagyaték. (Kürschák J. r. tag ismerő.)

10. Repold Károly építész. (Budapest V., Csáky utcza 19 sz.)

a) Memorandum "A szél ereje a társadalom megmentője", javaslat a folyóvizek energiájának felhasználására, a nap energiájáról is.

b) Memorandum: "Nagy idők nagy emberek". A Gyula városában építendő Károly Király-Természettudományi Egyetem létesítése (Orvostudományi kari fakultás felé adatozások, orvostudósok közreműködése.

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztálya

1917-évi október hó 15-én tartott

Zárt üléseinek

Lajegyzőkönyve.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Igen tisztelt Tagtárs úr!

A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya 1913. évi április hó 22-ik napján tartott nagygyülési zárt ülésén tisztelt tagtárs urat

Állandó Mathematikai és Természettudományi Bizottsága

tagjául jelölte és az összes Akadémia 1913. évi április hó 23-ik napján tartott nagygyülési ülésén meg is választotta.

Midőn e választáshoz őszinte szerencsekivánataimat fejezem ki, egyszersmind kérem, méltóztassék e választást elfogadni és a nevezett Bizottság tevékenységében közreműködni.

Egyben jelzem, hogy e bizottság folyó hó 19-ik napján az osztály felolvasó ülése után alakuló ülést fog tartani elnök és előadó választása czéljából; ez ülésre, a felolvasó ülésre szóló meghivóval kapcsolatosan, meghivó fog szétmenni.

Fogadja kiváló nagyrabecsülésem őszinte kifejezését.

Budapesten, 1913. évi május hó 5.

DR. ENTZ GÉZA s. k.
osztályelnök.

A megválasztott tagok:

báró EÖTVÖS L. r. t.
id. ENTZ G. r. t.
FRÖHLICH I. r. t.
HORVÁTH G. r. t.
ILOSVAY L. r. t.
KLEIN GY. r. t.
KRENNER I. S. r. t.
KONKOLY M. t. t.
LÓCZY L. r. t
MÁGOCSY-DIETZ S. r. t.
MÉHELY L. r. t.
SZILY K. r. t.
TANGL F. r. t.
RADOS G. r. t.
BEDŐ ALBERT l. t.
GALGÓCZY K. l. t.
INKEY B. l. t.
KOSUTÁNY T. l. t.
UDRÁNSZKY L. l. t.

HORNYÁNSZKY VIKTOR, BUDAPEST. 56718.

VII. 21.

III. Oktáby kat.

Mšec

1914

Kelelkem az Oszály határa,

Tábol.

1. a jegyzőkönyvet.

1880

a Képen kiszínt vegyes Ösvén!

Bocsássam meg hogy sokszor-
mat nyitog felkeresem. de
kis fiam, szeretet vak nyaralom
vezet ezt.

Ugyanis a nagyadó elemi
osztályból a vezeget alá, jó
eredménnyel tanulta, a mint
az idő szakott iskolai bizonyít-
vány is mutatja, és most polik
istenhiba fogott adjuk.

Most feiemnek, igen
nagy kedve van, a tanuláshoz

pályázat keretein ét egy
hónapra alkalmi iskolába akár
Pestre, akár M. Vásárhelyre
adni.

Azért vagyok bátor magyar
magyarázatra Uram pozíciához for-
dulni. Legyen olyan jó magya-
ros Szili Bálmán arról és
megbízni a dolgot es egy
ilyen intézetben, ha csak lehet
engyenesnek bátorna fiamat.

Mestere nehéz viszo-
nyok közöt, nem is tudnám
ét kívántami es intézetben,
ennél ellátni kívánni.

Vagyon szíven Kérem nagy-
ságos Uram, ne vonja meg jó
indulatát tőlünk es ha csak
lehet, legyen érdekünkben.

[illegible] valamint

[illegible] Hegyessy Borbálának [illegible]

[illegible] nek alkalmatlanságáról

[illegible] Határdok mély tiszteletje

[illegible] mozgó

[illegible] fol-

[illegible] magya-

[illegible] ló

Harasztos 1917 ik 20.

[illegible] agy

[illegible] lehet,

[illegible] emat.

[illegible] ized-

[illegible] eudvam

[illegible] then,

[illegible] nagy-

[illegible] ig

[illegible] ruh

[illegible] ttem

III. Klasse

1907. Jan. 12.

Schule Kalmar

Lehrer Kalmar

Kalmar Ferdinand ✓

Kalmar Hugo ✓

Kalmar Paul ✓

Kalmar Rudolf ✓

Kalmar Walter ✓

Kalmar Werner ✓

Kalmar Wilhelm ✓

Kalmar Hugo ✓

Kalmar Paul ✓

Kalmar Rudolf ✓

Kalmar Walter ✓

Kalmar Werner ✓

Kalmar Wilhelm ✓

Schule: Kalmar

III. Klasse.

A Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya 1916. évi január hó 22-én tartott ülése jegyzőkönyve

Schaub Gusztáv titkári Előterjesztése az osztályülések megtartása iránt; gróf Apponyi Albert, Hegedüs Sándor, Mangold Károly, Lenhossék Mihály, Lőrey Lajos, Vargha Gyula, Pauler Ákos, Radocsay Dénes, Rethy Károly, Sebestyén Károly, Schuller Gyula, Szily Kálmán rendes tagok,

Bárczi Dezső, Beke Manó, Borbás Vince, Degen Árpád, ifj. Entz Géza, Fejér Lipót, Gerlóczy Gedeon, Hermann Ottó, Istvánffy Gyula, Kertész Károly, Lóczy Lajos, Mágocsy-Dietz Sándor, Pintér Jenő, Preisz Hugó, Rátz István, Rejtő Sándor, Scheffer Károly, Szily Imre, Tolnay Lajos, Tomcsányi Móric, Zsigmond Ede, Zsámboky Imre, Jakson Árpád, Lőrinczi Károly levelező tagok, Fővárosi Közmunkák Tanácsának Közlekedési Ügyosztálya Részéről Tóth Ferenc, Székesfővárosi Közlekedési Vállalatok Igazgatósága Részéről Fülöp Géza, Fővárosi Villamos Vasút Részéről Strobl Alajos rendes tagok, valamint Strohlein Artúr rendes tag, osztálytitkár.

1. Elnök megnyitja az ülést, bejelenti, hogy a 1916. évi december hó 11-iki zárt osztályülésen tett jegyzőkönyvet

Tudomásul veszik.

2. Elnök a folyó ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkéri Preisz Hugó és Degen Árpád levelező tagokat

Tudomásul szolgál.

3. Osztálytitkár olvassa Polgai Dénesnek a Fővárosi Közmunkák Tanácsa Közlekedési Ügyosztálya Részéről f. 1916. évi december hó 27-én kelt

melyben tudomásul a mellékelt iskolai beosztásnak a Fővárosi Közmunkák Tanácsa Közlekedési Ügyosztálya Részéről történt jóváhagyása, hogy a rendes tanfolyam a 1916/17. tanév első felében is szünetel, a tanfolyam megnyitása a 1917. évre halasztandó, a tanfolyam megnyitásáról az Akadémia időben értesítendő, a tanfolyam megnyitásáról az Akadémia időben értesítendő, a tanfolyam megnyitásáról az Akadémia időben értesítendő

az elkészült határrajzokat a beadványok tárgyát

képező területről készítendő részletes térképek

elkészítésével bízza meg.

5. Határozati javaslat, hogy a pályázatban a

botanikai tudományok az ásvány- és növénytan köréből

rendelkezésre tárgyjutalom és a Marczibányi melléktárgyjutalom; végre az értekezést javaslattevő bizottság kiküldésére

az osztály egyhangúlag Horváth Géza, Istvánffy

Gyula Preiss Jugo levelező, Schaffarzik Ferenc

és Koch Antal rendes tagokból áll az ő

elnöklete alatt.

a botanikai tudományok, a növénytan szakfelolgozás

körébe.

5a. Ezzel kapcsolatban határozati javaslat, hogy a következő munkák érdemlenek be mint a melyek szerzői a nagy-, illetőleg a melléktárgyjutalomra pályáznak:

(α) Daday Jenő r. tag: „Phyllopoda crostracea" francia, illetőleg latin nyelvű mű, 492 l. és 84 ábrával; függelék 5 ábrával. Paris 1910.

(β) Daday Jenő r. tag: Süsswasser-mikrofauna Deutsch-Ost-Afrikas, német nyelvű mű, nagy folio 314 l. 18 táblával, új szövegközti ábrával, Ktf 1910. F Stuttgart.

E két mű a nagyjutalomra pályázik.

(γ) Popp Károly (egyetemi tanár, Budapest) tanár, volt osztálygeológus a m. kir. Földtani Intézetnél: „A Magyar Birodalom vasérc- és kőszén-készlete"; a Földtani Intézet kiadványa, 964 lap, 1 térképpel és 255 ábrával. Budapest 1915.

E mű a melléktárgyjutalomra pályázik.

(δ) Richter Aladár (tag) „A Morgenroth-féle tűgyulladásról", tanári rektori I-XIV táblával, Math. és Termk. Értesítő" XXXIV. kötete. Ktf 1916. F Budapest,

(ε) Richter Aladár (tag): „A vízkerék növevényzete és az élettani folyamatokhoz", A Math. és Termtt. Közlemények XXXIII köt. - 3 szám, 12 táblával és 4 táblá" zatból. Budapest 1916. — E két mű a melléktárgyjutalomra pályázik.

Osztálytalálkozó javaslatára a másodk mind a jeligésen beadott bírálókhoz táblázatok

6. Határozati javaslat, hogy a Rózsay-féle nyílt pályázatra

beérkezett Horváth Kálmán növénytani

főgymnasiumi tanár tervezete: „A virágos növények

rendszertanának kézikönyve", egy ivet oldal terjedelem-

ben.

Az 1916 október 15-iki ülésen kiküldött

bizottsághoz (Osztálytagok Fröhlich Rezső,

Lengyel Mihály rendes, Istvánffy Gyula és

Rózsay Károly tanárok) tagok táblázatot,

7. Osztálytitkár jelenti, hogy a Szabó Károly-féle pályázatra beérkezett hozzánfűzi Rue Marcel" stockholmi egyetemi magántanár dolgozata „Integralgeometrikai sorok elmélete" cím alatt, mely a 4. pályázati határidőre terjedt, mellékelve van egy zárt jeligés levél, amelynek felbontása szerint a dolgozat szerzője Denjoy Arnold párizsi egyetemi tanár. Az Osztály e tárgyat előterjesztésére Rátz László, Beke Manó és Fejér Lipót tagokat kéri fel.

8. Osztálytitkár jelenti, hogy Kármán Tódor rendes tag a Szőllősy Pál alapítványa tárgyában hozott elhatározása értelmében 1916 március 31-én 497-498 sorszám alatt bejelentette, hogy Magyarország területén működő egyetemi magántanárok részére pályamunkája első közlését kívánja, akkor nem találta a határidőket megfelelőnek, mert csak 1916. év végén tudhatja pontosan az alapítvány 1915-1920 évi tőkéjének felét már teljesen és minthogy az egyik pályázatnak felét az alapítvány kamatmaradványa tőkésítése folytán 14,400 koronára emelkedett összeg képezi, a másik felét pedig a Kármán Tódor rendes tagnak pályaműve ama részének a kiadására, a mely részt egyik évről a másikra levő időszakban be fog nyújtható a nevezett kamatösszegnek legalább is a felét meghaladó összeg erejéig is fordíthatja. (a 8.-ik pontot kérem külön is erről oldalra!)

Kéri továbbá az Osztályt, hogy a mult évi közlésének a közzétételére vonatkozó 135. § ára, különösen akkor, ha az alapítvány tőkéjének felét meghaladó összeg erejéig is fordíthatja, tekintettel arra, hogy a pályázat tagtárs kinevezésére és a közzétételre vonatkozó költségek fedezésére szolgáló összeg is rendelkezésre áll.

Az Osztály ügyrendjének 135. § ára, különösen akkor, ha az alapítvány tőkéjének felét meghaladó összeg erejéig is fordíthatja, tekintettel arra, hogy a pályázat tagtárs kinevezésére és a közzétételre vonatkozó költségek fedezésére szolgáló összeg is rendelkezésre áll.

Az Osztály e tárgyat előterjesztésére Rátz László, Beke Manó és Fejér Lipót tagokat kéri fel.

Az Osztály ügyrendjének 135. § ára, különösen akkor, ha az alapítvány tőkéjének felét meghaladó összeg erejéig is fordíthatja, tekintettel arra, hogy a pályázat tagtárs kinevezésére és a közzétételre vonatkozó költségek fedezésére szolgáló összeg is rendelkezésre áll

1916 évi záró számadását, és

11. az Elnöki 1917 évi költségelőirányzatát.

Az Elnök a számadást a előirányzatot az ide j. mellékelt lapon előterjesztett részletezés szerint elfogadja és a jóváhagyás végett tovább teszi.

12. Szlezinger a mai felolvasó ülésen bevezetett Kísérletek tárgyában:

Bemutatott: 1) Fényképfelvétel 3-4 darab lap zsinórfüzetben.

„A Nap légkörének rajzolása", 38 fényképes példány lap.

2) Schaffer Károly bevezető tanulmánya „Az aggregátumok tanulmányozása" 48 negyedrét lap 2 db táblán szöveg közé nyomandó 15. ábra.

3) Beke Manó bevezető tanulmánya: Differenciál és integrálszámítás elemi módszerű bemutatása, 6. folyóiratlap.

4. Mikola Sándor mutatványt „Az elektromos condensator lemezeinek kölcsönös vonzásának kísérleti igazolásáról" 43 folyóiratlap 9 ábrával és 30 lap melléklettel.

Elnök tudomásul veszi.

Az Elnök utasítja a Titkárságot, hogy minden a Kísérletek tárgyát képező Értekezésben foglalt rajzokat

(Ezután az Elnök hozzászólt ahhoz, hogy Mikola Sándor értekezését és mellékleteit átvizsgálás végett rövid időre magához vegye)

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja. —

1917. I. 24.

Frühlich

Přehled výdajů

1911. I. 22.

V Praze

1.	M. Bolyai Dénesné	Jánosfia 1916. évi nov. végi díszfelé	700 K.	X.	3481 K. 12 f.
2.	"	Károlyi nyomda Megbízók	33 K.	II	5913 K. 38 f.
3.	" ifj. Erdős Géza	Polytomus uvella tört. díja	185 K.	I	2390 K. 34 f.
4.	" Rados Gusztáv	Magasabb fokú kongruenciák tört. díja	85 K.	I	5898 K. 99 f.
5.	" Preisz Hugó	Antipermutaciocsoport-szám " "	123 K.	I.	4345 K. 77 f.
6.	" Rados Gusztáv	Másodfokú binom kongruenciák " "	50 K.	I	22031 K. 60 f.
7.	" Szentpétery Jenő	Roni Poncelet-féle" emlékk. tört. díja	100 K.	II	
8.	" Akademiai nyomda	Völgy Gyula emlékk. nyomdai költség	248 K. 38	II	
9.	Franklin nyomda	Math. és Term. Értesítő" XXXIII. 3-4. füzete nyomda	247 K. 65 f.	I	
10.	Akademiai nyomda	Roni Poncelet" emlékk. nyomdai költsége	1816 K. 06 f.	II	3581 K. 12 f.
11.	Székely L.	szélcsatorna" díja. 1916évi első" felé	400 K. — f.	I	
12.	Franklin nyomda	Római Poncelet" arcképe és aláírás költsége	24 K. 44 f.	II	
13.	Onodi Adolf	Egyetemes kutatóink sírhelye, első" felé	1000 K. — f.	VII.	
14.	Székely	Arcsa költség 1916évi sírhelye	1200 K. — f.	IV.	
15.	Privorszky	Math. és Phys. Társulat 1916. évi sírhelye	1000 K. — f.	III.	
16.	Franklin nyomda	Math. és Term. Értesítő" XXXIII. 5. füz.	1743 K. 64 f.	I	
17.	Beke Manó	Analyt. függv. elmélete tört. díja	239 K. — f.	I	
18.	Rados Gusztáv	Wilson tétele " "	83 K. — f.	I	
19.	Franklin nyomda	M. és T. Ért. XXXIII. K. V. füzete, különlenyom.	131 K. 30 f.	I	5915 K. 38 f.
20.	Károlyi nyomda	Ülési meghívók	94 K. — f.	II	
21.	M. Bolyai Dénesné	János fiuk 1916évi nevelt segély második fele	100 K. —	X.	
22.	Schlesinger	Integro-differ. egyenl. tört. díja	131 K. —	I	
23.	Onodi A.	Sírhelyadomány & tört. díja	98 K. —	I	
24.	Rejtő Sándor	Interpolatio " "	119 K. —	I	
25.	Strompfer	Emlék-mgbeliség. " "	60 K. —	I	
26.	Rejtő	Elm. mech. technologiai tört. díja	50 K. —	I	
27.	Franklin nyomda	M. és T. Ért. XXXIV. 1. füzete	1294 K. 04	I	
28.	Kornyanszky nyomda	Pályázati jelentések	537 K. —	II.	
29.	Franklin nyomda	Különlenyom. 6 ívnél 1 ívszámból	82 K. 30 f.	I	2390 K. 34 f.
30.	Székely	Szélcsatorna" 1916évi díja, második felé	400 K. —	I	
31.	Franklin nyomda	M. és T. Ért. XXXIV. 2. füz.	1726 K. 09 f.	I	
32.	Franklin nyomda	" " " " " Különlenyomatok	157 K. —	I	
33.	Lenhossék	Anthropologiai vizsgálatok segélye	1000 K. —	IX	
34.	Templin	Adatokra járulék	300 K. —	X	
35.	Baumwarth	Meregnyiaceae. Táblák I - XIV	1710 K. —	I	
36.	Zigmond	Talajvizgálat, tanszerekdíja	167 K. —	I	
37.	Schlesinger	Integro-diff. egy. " "	119 K. —	I	
38.	Jávorka	Arabis hirsuta " "	113 K. —	I	
39.	Fröhlich	Különböző tárgyak " "	251 K.	I	
40.	Pálffy	Arany Mária " " "	155 K. —	I	5808 K. 99 f.
41.	Pichler	Meregnyiaceae " " "	164 K. —	I	
42.	Károlyi nyomda	Ülési meghívók	42 K. —	II	
43.	Franklin nyomda	M. és T. Ért. XXXIV. 3-4. füzete	4079 K. 77 f.	I	4345 K. 77 f.
44.	Gulyás	Volga Kenderkönyv ajándéka	30 K. —	II	
45.	Farkas	" " " "	30 K. —	II.	

III. Melléklet

A M. Tud. Akadémia 1916. évi bevételei, kiadásai és záróösszegezése

Pénzkészlet 1915. évi deczember hó végén a tőke-alap 600 K-ával együtt 24,539 K. 52 f.

	Előirányzat	Bevétel
1. Math. és Term. Értesítő	14.000 K.	16345 K. 70 f.
2. Értekezések. Apróbb,		
odaosztva, ugy Gyarapodásra	1,200 K.	835 K. 82 f.
3. Math. és Phys. Társulat segélye	1,000 K.	1,000 K.
4. Bródi Miklós segélye	1,200 K.	1,200 K.
5. Nemzetközi természettudo-		
mányi bibliographia	1,000 K.	1 —
6. Leonhardi Emlen alapa évnegyedi		
előfizetési díja	960 K.	1 —
7. Bródi Adolf k. tag	Figyelő.	
mai 42 kutatások segélyezésére		
tási anyag és klisék), első felé	1000 K.	1,000 K.
8. Zelovich Kornél müvére, a Lánczy		
kiadványára első részlete	2000 K.	— 1 —
(Egyéb t.	(különösen	
9. tudományos vizsgálatokra) ered.		
hadi fogolyak anthropologiai kuta-		
tására)	1000 K.	1,000 K.
10. Előirányzaton felüli kiadásokra		
segélyezésekre	1179 K. 52 f.	960 K.
	24539 K 52	2,731 K. 52 f.

Előirányzat összege 24539 K 52

Bevétel volt Maradvány 1915. évről 4139.52

Tőkealap kam. 400.—

Évi alapítvány 20,000.—

Bevétel összege 24,539 K 52 f.

Ezenkivül lett: Prof. Andrássy Dénes hagyaléka kamat- jövedelmeiből 1916. IV/20 Bolyai Farkas és János geometriai vizsgálatai cz. mü nyomdai költségei első részlete 1643. K. 70. f.

} Lg. T. 1914. I. 16. iki ülése 4. pontja alapján utalt Szerdahelyi.

M. J. Akadémia III. Osztálya

1916. évi záró számadása

1917. évi költségelőirányzata.

A M. Tud. Akadémia III. osztálya 1917. évi január hó 22-én tartott

felolvasó ülésének

felvett jegyzőkönyve

Jelen: Mező Kornélnia ügyész rendes tag, osztályelnök elnöklete alatt Gelei Nándor, Lóczy Lajos, Lorenz Károly, Torkos Gyula, Horusitzky Henrik, Kövesligethy Radó, Lenhossék Mihály, Lóczy Lajos, Mágocsy-Dietz Sándor, Rados Gusztáv, Réthy Mór, Schaffarzik Ferenc, Schuller Alajos, Szily Kálmán rendes tagok; Bánki Donát, Béke Manó, Böckh Hugó, Degen Árpád, ifj. Entz Géza, Fejér Lipót, Horváth Gyula, Horváth Béla, Hoor-Jenyis Mór, Istvánffy Gyula, Schuster Lajos, Kármán Tódor, Lőrenthey Imre, Papp Károly, Preisz Hugó, Rátz dr. István, Rejtő Sándor, Schaffer Károly, Sigmond Elek, Szarvasy Imre, Tuzson János, Zimmermann Károly levelező tagok;

Más osztályokból: Heinrich Gusztáv rendes tag, főtitkár.

Távolmaradásukat kimentették: Berzeviczy Albert titkos tanácsos tag, elnök, Kövesligethy Radó, Körösy József rendes tagok. – Jegyző: Fröhlich Izidor, rendes tag, osztálytitkár.

1. Fényi Gyula S. J. levelező tag székfoglalója: A Nap légkörének physikai ja. Bemutatja: Kövesligethy Radó rendes tag akadályoztatása folytán: Horváth Béla levelező tag.

2. Schaffer Károly levelező tag: Az aggregáló berendezkedéséről.

3. Béke Manó levelező tag bemutatója: Differenciál- és integrálszámítási gépről mű két kötetes munkájáról.

4. Mikola Sándor vendég részéről: Az electromos condensator impulsiv és corpuscularis sugárzásáról. Előterjeszti Fröhlich Izidor rendes tag.

Elnök a jegyző könyv hitelesítésére Schaffer Károly és Béke Manó levelező tagokat kéri fel és az ülést bezárja.

Fröhlich 1917. I. 23.

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztályának 1917. évi január

hó 22-én tartott felolvasó ülésén

felolvastatott jegyzőkönyve

Egyházmegyénként.

A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya 1917. évi januárhó 22-én tartott

zárt ülésének

tárgysorozata.

1. Elnök megnyitja az ülést és bemutatja a mult 1916 XII. 11-iki zárt ülés kibővített jegyzőkönyvét.

2. Elnök a felső ülés jegyzőkönyvhitelesítésére a jelenlévők közül Pávai v. Degen ... tagokat kéri fel.

3. ezv. Bolyai Lóránné levele a rendes tiszteletdíj 1917. évi előjegyzése

még rendkívüli segélyt is kéri. 200 K. kiutalva.

4. Jeőcze Sarolta levele Jeőcze Lóránd akadémiai megbízása tárgyában.

5. Nagyjutalom a Marczibányi-féle mellékjutalom (biológiai tudomá-

nyok, ásványtan-őslénytan) tárgyában bizottsági kiküldése. Ajánlják

Kornhuber v. d. Istvánffy Gyula l. t.; Prázsmár l. t.; Schafarzik Ferenc

r. t. és Koch Antal r. tag úr.

5a. E nagyjutalmi pályázatra beérkezett öt mű, melyek jutalomra versenyez:

α) Daday Jenő r. t. „Phyllopodes anostracés" francia szöveggel,

β) Daday Jenő r. t. „Süsswassermikrofauna Deutsch Süd-Afrikas" német szöveggel

γ) Lengyel Károly egyetemi tanár, volt osztályunk levelező tagja a m. kir. Földtani Intézet-

nél. „A Magyar birodalom vasérc- és kőszénkészlete" czímű

δ) Richter Aladár l. t. „A Marcgraviaceae két új nemről" czímű

ε) Richter Aladár l. t. „A vízben élő növények és az élettani folyamatok összefüggése" czímű

munkák, melyek mind a jeles bíráltságnak átadandók.

6. A Rózsa-pályázatra utólagosan beérkezett Horváth Zoltán reménységes fő-

gymnasiumi tanár levele „A virágos növények magfejlődésének kutatása" tárgyból,

melyet 1916 I 15-iki keltű bíráltságra (Botanikai szakosztályunk Prószéky Endre,

Lovassy Sándor, Istvánffy Gyula, Szontagh Imre) utasítottak.

7. A Lóczy-Loczka alapból nyílt pályázatra beérkezett Rácz Marcell tervezete az

Atnjaszentmiklós sorozat[illegible]. (Schréter, Beke, Tajer)

8. Jelentés a Szontagh Pál alapítványú mineralogiai pályázatról (Loczka elnöklete) és Kremer

r. t. megbízatási munkájáról. Az előbbi bizottság (Botanikai szakosztályunk, Lovassy Sándor,

Math. és Term. Tud. Bizottsági elnök, előadó, Kremer, Koch, Schafarzik r. tt.) ujra

kiküldése.

9. Az 1916. évi zárószámadás. 18a Kövesligethy Radó r. t. P. Hell Miksa s. k. levelezésének tárgyá-

ban tett javaslat Sz.-R. tárgyában van és legközelebbi alkalommal fogja bemutatni.

10. Az 1917. évi költségelőirányzat.

11.

A felolvasó ülésen beérkezett közlések iránt intézkedés.

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztálya 1915. évi január hó 22-én

tartott zárt ülésének

Jegyzőkönyve.

1915

1

Nr. 588. 6. 22 / 1915.

A Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtárának példánya.

T 22

1/1917.

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a P. Osztály pályázatai közül 1916. december 31.-ig a következőkre érkeztek pályaművek:

1. Nagyjutalom és Marczibányi-mellék = jutalom
(2. Rózsay = pályával 5 darab
5 ")
3. Lukács Krisztina-pályával 1 "

Tisztelettel kérem a P. Osztályt, hogy e pályázatokhoz bíráló bizottságokat kiküldeni méltóztassék.

Budapest, 1916. január 3.

Kiváló tisztelettel

Hamich
főjegyző

A III. osztálynak.

Magyar Tudományos Akadémia.

Az.

A Magyar Tudományos Akadémia ez idei ünnepélyes közülését május hó , vasárnap, d. e. 11 órakor fogja saját dísztermében megtartani.

Szerencsém van ez ünnepre hazafias mély tisztelettel meghívni.

Budapest, 19 április.

elnök.

A kémlelés magyar lúdos tan

A magyar lúdos tanyáig

van szerencsém a magyar lúdos tanyáig
egy gondolatainak lúdatlan azzal hogy egy fegy-
verrel két kézzel mellen az egyes lehet
egyszerre használni és így lehetsen vele lő i
mint a gép fegyverrel

1) egy gegyát két használni illetve lőnie t
hogy ne füstöljön

2) ne legyen a lőszeres tölcsére 100 - hanem csak
300 méter mert annál nagyobb távolságra egy jó
lövő sem tud lőszeres tölcsérrel lőni és az egy kis
ság és ezáltal a fegyver lövése sokat késik és az
ezáltal a célzás a célt lőszeresben ke tarthatja
és ezáltal a fegyver csöve nem melegszik és
hevességet nagy 100 mil

Érk. 1917. május 26.

509

1917

Szabad-ötlet rovat. Hogyan kell a

Uebuch-féle II. rend kézi szabadalmi

lakás- sem szabadalmi Schönemann-féle

Kiadatik a III. osztálynak.

Budapest, 1917. május 26.

Henrich
főtitkár

A M. Tud. Akadémia III. osztálya

állandó bizottságának tagjai.

Mathematikai és természettudományi bizottság:

(Felállittatott 1860-ban.)

Elnöke:

Ilosvay Lajos rt.

Előadója:

Méhely Lajos rt.

Tagjai:

Bedő Albert lt.
Entz Géza rt.
br. Eötvös Loránd rt.
Fröhlich Izidor rt.
Galgóczy Károly tt.
Horváth Géza rt.
Inkey Béla lt.
Krenner József rt.
Lóczy Lajos rt.
Mágócsy-Dietz Sándor rt.
Méhely Lajos rt.
Rados Gusztáv rt.
Szily Kálmán rt.
Tangl Ferencz rt.

III. Bestätigung

vom VII. 18.

Zápis 11.

Statut

für die Benützung der Arbeitsplätze und Einrichtungen der biologischen Station zu Hirschberg in Böhmen.

Arbeitsplätze.

§ 1.

Die Arbeitsplätze an der biologischen Station werden nur zum Zwecke biologischer Studien und Forschungen an solche Personen vergeben, welche die Gewähr einer zweckentsprechenden Ausnützung der Plätze bieten.

§ 2.

Die Arbeitsplätze werden gegen einen Jahresbetrag von 1000 K ganzjährig oder gegen den Betrag von 500 K halbjährig vermietet. Der Inhaber und Leiter der Station behält sich jedoch vor, an einzelne Personen Arbeitsplätze für kürzere Zeit unentgeltlich oder gegen einen von ihm zu bestimmenden Laboratoriums-Beitrag zu verleihen.

§ 3.

Als Mieter der Arbeitsplätze können außer Einzelpersonen alle staatlichen Unterrichtsbehörden, Kulturbehörden, Landes- und städtischen Behörden in Betracht kommen, ebenso wissenschaftliche Gesellschaften und Vereine, sofern das vorliegende Statut in allen seinen Punkten dem Mietsvertrage zugrunde gelegt wird; jedoch behält sich der Leiter und Inhaber der Station vor, insbesondere den Unterrichtsbehörden als Mietern aufgrund besonderer Vereinbarungen spezielle Vergünstigungen, etwa in Bezug auf Materiallieferungen für Institute, zu gewähren.

Bewerbung um einen Arbeitsplatz.

§ 4.

Die Bewerbung um einen Arbeitsplatz geschieht durch schriftliches Ansuchen beim Leiter der Station oder bei jenen Behörden, Gesellschaften usw., welche durch Zahlung der Miete das Recht der Verleihung erworben haben.

§ 5.

Die an den Stationsleiter direkt gerichteten Gesuche werden, insofern die Bewerber jenem Interessentenkreise angehören, für welchen ein Platz von einer Behörde, Gesellschaft usw. gemietet wurde, an diese Behörde, Gesellschaft usw. zur Erledigung weitergeleitet. Nur wenn die gemieteten Plätze besetzt sind, oder wenn der Bewerber einem Interessentenkreise angehört, für welchen von keiner Seite ein Platz gemietet wurde, wird das betreffende Gesuch vom Leiter der Station direkt erledigt.

Für die Bewerbung um die von Behörden, Gesellschaften usw. gemieteten Plätze gelten die von den Mietern ausgeschriebenen Bewerbungsbedingungen.

§ 6.

Der Mieter eines Arbeitsplatzes verständigt sofort nach der Verleihung den Leiter der Station von der Besetzung des Arbeitsplatzes unter Mitteilung des Namens und der Adresse des Bewerbers.

Vetorecht des Stationsleiters.

§ 7.

Der Leiter der Station ist berechtigt, gegen eine Besetzung Veto einzulegen, falls der Bewerber den Bedingungen des § 1 nicht entspricht.

Anmeldung.

§ 8.

Jeder Bewerber, dem ein Arbeitsplatz von einem Mieter oder vom Stationsleiter verliehen wurde, hat dem Leiter der Station die Annahme des verliehenen Arbeitsplatzes ohne Verzug zu melden und dieser Anmeldung die Angabe des Tages der Ankunft sowie der beabsichtigten Dauer seines Aufenthaltes beizufügen.

§ 9.

Die Anmeldung hat grundsätzlich mindestens drei Wochen vor der beabsichtigten Ankunft zu geschehen. Der Anspruch auf einen erworbenen Arbeitsplatz beginnt daher erst drei Wochen nach erfolgter Anmeldung. Ausnahmen hievon sind dem Ermessen des Stationsleiters überlassen.

§ 10.

Eine Verschiebung der Ankunft infolge später eingetretener Hindernisse ist rechtzeitig der Stationsleitung zu melden. Trifft der Inhaber eines Arbeitsplatzes, ohne schriftliche Meldung der Verschiebung, nicht spätestens zwei Tage nach dem vorher gemeldeten Ankunftstage zur Uebernahme des Arbeitsplatzes in der Station ein, so verfällt sein Anspruch auf den Platz.

§ 11.

Jeder Inhaber eines Arbeitsplatzes erhält sofort nach erfolgter Anmeldung ein Exemplar des Statuts, welches ein Verzeichnis der normalen Ausrüstung des Arbeitsplatzes und der sonstigen Hilfsmittel der Station enthält. Zugleich wird er aufgefordert, mitzuteilen, welche Reagentien und Geräte er überdies für seine Arbeiten benötigt, um ihm dieselben, soweit sie den folgenden Bestimmungen entsprechen, unentgeltlich, anderenfalls gegen Berechnung des Selbstkostenpreises rechtzeitig beistellen zu können.

Gleichzeitig wird der angemeldete Inhaber eines Arbeitsplatzes aufmerksam gemacht, daß er auf seinen ausdrücklichen Wunsch auch jede mög-

liche Auskunft über das für seine Arbeiten benötigte Tier- und Pflanzenmaterial sowie über die Unterkunfts- und Verpflegungsbedingungen in Hirschberg erhalten kann.

Uebernahme des Arbeitsplatzes.

§ 12.

Jeder Inhaber eines Arbeitsplatzes erhält bei seiner Ankunft ein zweites Exemplar des vorliegenden Statuts, durch dessen eigenhändige Unterschrift er sich mit den darin enthaltenen Bestimmungen einverstanden erklärt.

§ 13.

Zugleich mit der Abgabe des unterschriebenen Exemplares des Statuts hat der Inhaber des Platzes den etwa (nach § 2) vereinbarten Laboratoriumsbeitrag zu entrichten.

§ 14.

Sodann erfolgt die Uebergabe des Arbeitsplatzes mit der normalen sowie der etwa vereinbarten weiteren Ausrüstung. Der Platzinhaber erhält zwei Verzeichnisse der zur Ausrüstung seines Arbeitsplatzes gehörigen Gegenstände und übernimmt durch Unterschrift des einen Exemplares die Verpflichtung, vor seiner Abreise den Arbeitsplatz, mit Ausnahme des Verbrauchsmateriales, im gleichen Zustande zurückzustellen. Diese Verpflichtung erstreckt sich auch über alle ihm später übergebenen Gegenstände.

Rechte des Platz-Inhabers.

§ 15.

Der Platzinhaber hat das alleinige Recht auf die Benützung des ihm zugewiesenen Arbeitsplatzes und der zugehörigen Ausrüstung für die ganze Zeit, für welche ihm der Platz verliehen wurde.

Er hat nur das Recht zum Aufenthalte in dem Raume, welcher den ihm zugewiesenen Arbeitsplatz enthält sowie in der allgemein zugänglichen Bibliothek.

§ 16.

Der Inhaber eines Arbeitsplatzes hat Anspruch auf die Mitbenützung der zum gemeinsamen Gebrauch bestimmten Gegenstände der Stationseinrichtung unter entsprechender Berücksichtigung der gleichen Ansprüche der anderen Mitbenützer. Er hat sich bei der Einteilung der Benützung dieser Gegenstände den Anordnungen des Stationsleiters, bezw. der Abteilungsleiter zu fügen.

§ 17.

Der Platzinhaber hat Anspruch auf Bedienung durch das Personal der Station nur in dem weiter unten näher bestimmten Ausmaße.

§ 18.

Er hat das Recht der Benützung der Bibliothek und der Dunkelkammer im Rahmen der für diese beiden Einrichtungen festgesetzten besonderen Bestimmungen.

§ 19.

Er hat ferner das Recht auf Beistellung von Arbeitsmaterial in einem durch die Leistungsfähigkeit des Personales unter Aufrechterhaltung des sonstigen Stationsbetriebes beschränkten Ausmaße.

§ 20.

Der Anspruch auf wissenschaftliche Anleitung und Förderung durch den Leiter der Station und die Abteilungsvorstände hält sich in den, durch den Usus an anderen biologischen Instituten für selbständige wissenschaftliche Arbeiter festgelegten Grenzen. Der Leiter der Station behält sich für sich und die Abteilungsvorstände vor, für gewünschte Spezialkurse, welche eine zeitraubende und länger dauernde Beschäftigung mit dem Einzelnen erfordern, besondere Kurshonorare zu vereinbaren.

Pflichten des Platz-Inhabers.

§ 21.

Der Platzinhaber ist verpflichtet, die Vorschriften dieses Statuts und die Anordnungen des Leiters der Station zu befolgen.

§ 22.

Er ist verpflichtet, seinen Arbeitsplatz und das ihm zugewiesene Regal in Ordnung zu halten.

§ 23.

Er ist ferner verpflichtet, die ihm zugewiesenen Geräte und Instrumente regelmäßig rein und in gebrauchsfähigem Zustande zu erhalten.

§ 24.

Der Arbeitsplatz und dessen Ausrüstungsgegenstände dürfen nur für wissenschaftliche Zwecke verwendet werden.

§ 25.

Fremde Arbeitsplätze sind unbedingt zu respektieren. Es darf von denselben nichts weggenommen werden, nichts auf denselben berührt und auch nichts auf einen fremden Arbeitsplatz gestellt oder gelegt werden. Unbesetzte Arbeitsplätze dürfen nur mit spezieller Erlaubnis zur Aufstellung von Kulturen, Aquarien, Material usw. benützt werden und müssen über Aufforderung sofort wieder geräumt werden.

§ 26.

Die Laboratorien des Stationsleiters und der Abteilungsvorstände dürfen in Abwesenheit derselben nicht betreten werden. Die Entnahme irgend welcher Gegenstände aus denselben ist strengstens untersagt.

§ 27.

Die zum gemeinsamen Gebrauche bestimmten Geräte usw. dürfen nur am Orte ihrer festen Aufstellung benützt werden oder müssen nach dem Gebrauch wieder an ihren Ort gebracht werden. Nur solche Gegenstände, welche zur Fortführung einer Untersuchung auch in Abwesenheit des Benützers auf dessen Arbeitsplatz verbleiben müssen, können nach erhaltener Bewilligung länger zurückbehalten werden. Um Störungen von Versuchsreihen zu vermeiden, ist daher niemand — außer dem Stationsleiter — berechtigt, Gegenstände, auch solche, welche für den gemeinsamen Gebrauch bestimmt sind, von einem Arbeitsplatz fortzunehmen.

Ausrüstung der Arbeitsplätze.

§ 28.

Jeder Arbeitsplatz wird mit einer festen Ausrüstung übergeben, welche mit Ausnahme des Verbrauchsmateriales vor der Abreise dem Stationsleiter oder dessen Stellvertreter vollzählig zurückzustellen ist.

§ 29.

Zur normalen Ausrüstung gehören:
Alkohol, 96%, bis zur Menge von ½ Liter pro Woche;
Formaldehyd, 40%, bis zur Menge von ¼ Liter pro Woche;
10 Kulturschalen (Vogelnäpfe);
10 Petrischalen;
10 Uhrgläser;
20 Objektträger und 50 Deckgläser;
6 Pipetten verschiedener Größe mit Gummikappen;
1 Spritzflasche;
Destilliertes Wasser bis zur Menge von 2 Litern pro Woche;
1 größeres Glasgefäß für Brunnenwasser;
1 größeres Glasgefäß zum Ausspülen der Glasgeräte;
1 Schmutztopf;
20 Sammelgläser weiteren Kalibers;
1 Abwischtuch, das wöchentlich gegen ein neues umgetauscht wird.

§ 30.

Ferner werden an Geräten nach Bedarf und nach Maßgabe der vorhandenen Vorräte beigestellt:

Aquarien und Kulturgefäße verschiedener Art. Erlenmeyerkolben aus gewöhnlichem oder Hariglas (Eprouvetten). Glasflaschen mit Kork-, Gummi- oder Glasstoppeln. Glasröhren, Glasstäbe und Gummischläuche, Uhrschalen, Objektträger und Deckgläser.

§ 31.

Von Reagentien werden über Ansuchen in einer dem normalen Bedarf entsprechenden Menge unentgeltlich beigestellt:

Alle Arten der billigeren Farbstoffe. Alle Arten der häufiger gebrauchten Gemische zu chemischen oder biologischen Reaktionen, sofern sie nicht besonders teuere Beimengungen enthalten. Alle Arten gebräuchlicher Kulturgemische, sofern sie nicht besonders teuer sind. Alle Arten der gebräuchlichen Fixierungsmittel (wenn sie nicht zur Anlegung größerer Sammlungen verwendet werden sollen!) mit Ausnahme jener, welche Osmiumsäure, Cocain, die Chloride der Edelmetalle und dgl. oder Sublimat in beträchtlicher Menge enthalten. Xylol, Benzol usw.

Es empfiehlt sich, den Bedarf schon bei der Anmeldung bekannt zu geben!

§ 32.

Gegen Berechnung des Selbstkostenpreises werden bei rechtzeitiger Bestellung besorgt:

Die teuereren Farbstoffe. Jene Reagentien, welche Osmiumsäure, Cocain, edle Chloride und dgl. sowie in beträchtlicher Menge Sublimat enthalten. Alle anderen Flüssigkeiten, Farbstoffe, Chemikalien usw., sofern sie in einem das normale Ausmaß überschreitenden Quantum gebraucht werden sowie alle Konservierungsmittel, die zur Anlage von Sammlungen benötigt werden. Außerdem werden zum Selbstkostenpreise berechnet: Alle übernommenen und

vor der Abreise nicht wieder in gebrauchsfähigem Zustande zurückgestellten Sammelgläser, Objektträger, Deckgläser und sonstigen Geräte und Instrumente.

Apparate und Einrichtungen zur gemeinsamen Benützung.

§ 33.

Größere Aquarien, Spezialgeräte aus Glas (wie die Einrichtung des chem. Laboratoriums) und Aehnliches, sind zur gemeinsamen Benützung vorhanden. Ihre Verwendung ist, soweit sie nicht öffentlich aufgestellt sind, nach Anmeldung beim Leiter der Station oder bei den Abteilungsvorständen zulässig und wird von denselben unter Berücksichtigung der Bedürfnisse sämtlicher in der Station Arbeitenden geregelt.

Zur gemeinsamen Benützung unter den obengenannten Bedingungen sind ferner vorhanden:

Eine Dunkelkammer;
eine Wage (Prazision bis 10 mg);
ein Präparierstativ mit Lupen 10 f und 30 f.
ein Thermostat;
ein Mikrotom;
ein Kymographion;
eine Handzentrifuge;
Apparate zur quantitativen Planktonbestimmung.
Eine beschränkte Anzahl von Präparierinstrumenten.
Ein Arbeitsplatz in der Hütte am Großteichufer (insolange der Bestand der Hütte durch die Herrschaft gestattet bleibt).

Ueberdies ist es möglich, dank dem Entgegenkommen der Firmen Reichert und Wondrusch, auf Wunsch noch manche andere Spezialinstrumente leihweise beizustellen.

Mikroskope, Lupen und Bestecke können nur ausnahmsweise und in sehr beschränkter Zahl zur Verfügung gestellt werden.

Bibliothek.

§ 34.

In der Benützung der Bibliothek haben sich die Inhaber der Arbeitsplätze nach der Bibliotheksordnung zu richten, welche im Bibliothekszimmer angeschlagen ist.

Dunkelkammer.

§ 35.

Die Benützung der Dunkelkammer wird durch eine Dunkelkammerordnung geregelt, welche in derselben angeschlagen ist.

Arbeitszeit.

§ 36.

Die Räume der Station sind grundsätzlich an Wochentagen von 7 Uhr früh bis 7 Uhr abends, an Sonntagen von 8 Uhr früh bis 12 Uhr mittags geöffnet.

Im Interesse der wissenschaftlichen Arbeiten kann vom Stationsleiter die Erlaubnis zur Benützung der Laboratorien außerhalb dieser Zeit erteilt werden, doch übernimmt der Erlaubniswerber die Verpflichtung, in dieser Zeit für Ruhe und Ordnung in der Station zu sorgen.

Bedienung.

§ 37.

Zur Reinhaltung der Laboratorien, zur Heizung und zur Bedienung der Lampen, ist ein Diener vorhanden. Derselbe ist verpflichtet, die Räume, in welchen gearbeitet wird, rein zu halten, doch obliegt die Reinhaltung der Arbeitsplätze den Benutzern selbst.

Der Diener darf nicht zur persönlichen Bedienung der Platzinhaber verwendet werden.

§ 38.

Nach Maßgabe der vorhandenen Zeit wird der Diener Gläser waschen, auch Material besorgen, wozu die jedesmalige Zustimmung des Stationsleiters einzuholen ist.

Im Uebrigen haben die Platzinhaber ihre Gläser selbst zu reinigen und ihr Arbeitsmaterial selbst zu sammeln. Hierzu werden sie Anweisungen und Anleitungen durch den Stationsleiter erhalten. Die Fanggeräte hierzu werden ihnen fallweise zur Verfügung gestellt.

§ 39.

Beim Einsammeln des Materials und bei sonstigen Exkursionen sind die Eigentumsrechte der Besitzer der Gewässer und Grundstücke unbedingt zu respektieren und alle diesbezüglichen Weisungen der Stationsleitung streng zu befolgen.

Hirschberg, am 16. April 1913.

Der Stationsleiter:
Dr. V. H. Langhans.

Der Unterzeichnete erklärt, den Inhalt dieses Statutes zur Kenntnis genommen zu haben und sich den darin enthaltenen Bestimmungen zu unterwerfen.

Hirschberg, den ..... 191....

Leiter auf Kriegsdauer :

dipl. Landwirt , Phil. Dr.

J o h a n n W i t t m a n n

K.k.Assistent der landwirtschaftlich-chemischen

Versuchsstation Wien II./1. Trunnerstrasse 8.

Sonder-Abdruck
a. d. „Mitteil. d. Nordböhm. V. f. Heimatforschung u. Wanderpflege", Leipa,
XXXIX. Band, Heft 4.

Die biologische Erforschung des Großteichs bei Hirschberg in Böhmen.

Von dipl. Landwirt, Phil. Dr. Johann Wittmann.

Im Frühjahr des Jahres 1899 begann Professor von Lendenfeld, Vorstand der zoologischen Lehrkanzel an der deutschen Carl-Ferdinands-Universität in Prag, eingehende biologische Arbeiten auf dem rund 350 *ha* umfassenden Großteiche bei Hirschberg.[1]) Weiland Seine Exzellenz Ernst Graf Waldstein gestattete die Vornahme der Untersuchungen und beauftragte sein Forst- und Wirtschaftspersonal, Lendenfeld und seine wissenschaftlichen Mitarbeiter nach Möglichkeit zu unterstützen, ließ Jagdkähne zur Verfügung stellen und förderte so die wissenschaftlichen Forschungen in äußerst dankenswerter Weise. Zu den Kosten der Untersuchungen trug auch die Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen einen erheblichen Teil bei. Im Jahre 1903 übergab Lendenfeld das ganze Material vom Hirschberger Großteiche, das er und sein Demonstrator F. Fuchs gesammelt hatten, darunter 80 quantitative Planktonfänge unter 102 Gesamtfängen, dem Privatdozenten Dr. Viktor Heinrich Langhans, der dann ab 1905 die Untersuchungen in ausgedehntestem Maße fortführte. Als botanischen Mitarbeiter gewann Dr. Langhans den a. o. Professor Dr. A. Pascher-Prag, für die geologischen Arbeiten Prof. Dr. Bruno Müller-Aussig und für die chemischen Arbeiten Dozent Dr. Otto Hönigschmid-Prag, der aber dieses Arbeitsgebiet bald nach Beginn seiner Tätigkeit dem Verfasser dieser Mitteilung abtrat, der nun dasselbe mit Zustimmung und Unterstützung seiner vorgesetzten Direktion (k. k. landwirtschaftlich chemische Versuchsstation Wien) bearbeitet. Unsere zusammengehörigen Untersuchungen erscheinen im Verlage von Dr. Werner Klinkhardt-Leipzig in den „Monographien und Abhandlungen zur internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie" unter dem Titel „Der Großteich bei Hirschberg in Nordböhmen. Naturwissenschaftliche Untersuchungen, veranlaßt und heraus-

[1]) Vgl. Mitt. XXXIII, 72; XXXVIII, 63, 102—103. Sch.-L.

gegeben von der Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen". Davon erschienen bis jetzt von Adolf Pascher „Chrysomonaden, erstes Heft des botanischen Teiles", von Dr. Langhans „Die Biologie der litoralen Cladoceren, erstes Heft des zoologischen Teiles" und von Dr. Bruno Müller „Der geologische Aufbau des Hirschberger Teichgebietes mit petrographischen Gesteinsbeschreibungen von Dr. Georg Irgang". Der Krieg hat die Fertigstellung weiterer Serien von Abhandlungen vorläufig unterbrochen.

Die große Mannigfaltigkeit an Tier- und Pflanzenformen, die sich hier dem Beschauer darbieten, ließen in Dr. Langhans bald den Entschluß reifen, in Hirschberg aus eigenen Mitteln eine biologische Station mit ganzjährigem Betriebe zu errichten und die Mittel zur Erhaltung derselben zum Teil auch durch Vermieten von wissenschaftlichen Arbeitsplätzen an der Station aufzubringen. Im Jahre 1907 überließ Seine Exzellenz Ernst Graf Waldstein 2 Räume im herrschaftlichen Direktionsgebäude als Laboratorien, im Herbst 1908 statt dessen ein Steinhäuschen, und im Jahr 1911 mietete Dr. Langhans im Hause Seestraße Nr. 141 in Hirschberg den ersten Stock und 2 Bodenzimmer, im ganzen 10 Zimmer, die für Stationszwecke adaptiert wurden. Das hohe k. k. Unterrichtsministerium in Wien mietete 2 Arbeitsplätze, für die der medizinischen und der philosophischen Fakultät der deutschen Universität Prag bei der Verleihung das Vorschlagsrecht zusteht. Auch das königlich sächsische Unterrichtsministerium mietete einen halben, die Stadtgemeinde Hirschberg einen Viertelplatz. Außerdem bildete sich in Prag ein „Verein zur Förderung der biologischen Station Hirschberg".

Das Arbeitsgebiet der Station blieb auf den Großteich nicht beschränkt. Es umfaßt heute die gesamten Teiche der gräfl. Waldstein'schen Herrschaft Hirschberg und Umgebung, der gräfl. Schlick'schen Herrschaft Ficinoves und zahlreiche kleinere Teichwirtschaften, im ganzen rund 100 Objekte, und eine Menge mannigfaltigster Dorftümpel. Die musterhafte Ausstattung der Station mit Mikroskopen und wissenschaftlichen Apparaten ist den Firmen C. Reichert-Wien und Moritz Wondrusch-Prag zu danken. Wohlwollendste Förderung seitens des gräflichen Hauses Waldstein ist der Station immer zuteil geworden.

Die wichtigsten, aus der Anstalt bis jetzt hervorgegangenen Arbeiten außer den 3 bereits erwähnten sind folgende:

1. Langhans. Über die Beurteilung von Karpfenteichen. Wiener landwirtschaftliche Zeitung Nr. 19 vom 6. März 1915.

2. Langhans. Ein Massensterben von Bachforellen, verursacht durch Distomum nodulosum Zed. Österreichische Fischereizeitung. Jahrg. 12, Heft 1, Seite 2.

3. Felix Schad-Roodvalk. Die Vogelarten aus der Gegend vom Kummergebirge bis zur Daubaer Schweiz. „Lotos", Prag, Band 60, Seite 15—24, 38—44.

4. Reinhold Willy Schuster. Morphologische und biologische Studien an Naiden in Sachsen und Böhmen. Mit 36 Textfiguren, 108 Seiten. Biologisches Supplement (2. Heft) zu Band VII (Dezember 1915) der Internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie.

Das Mäuseschloß.

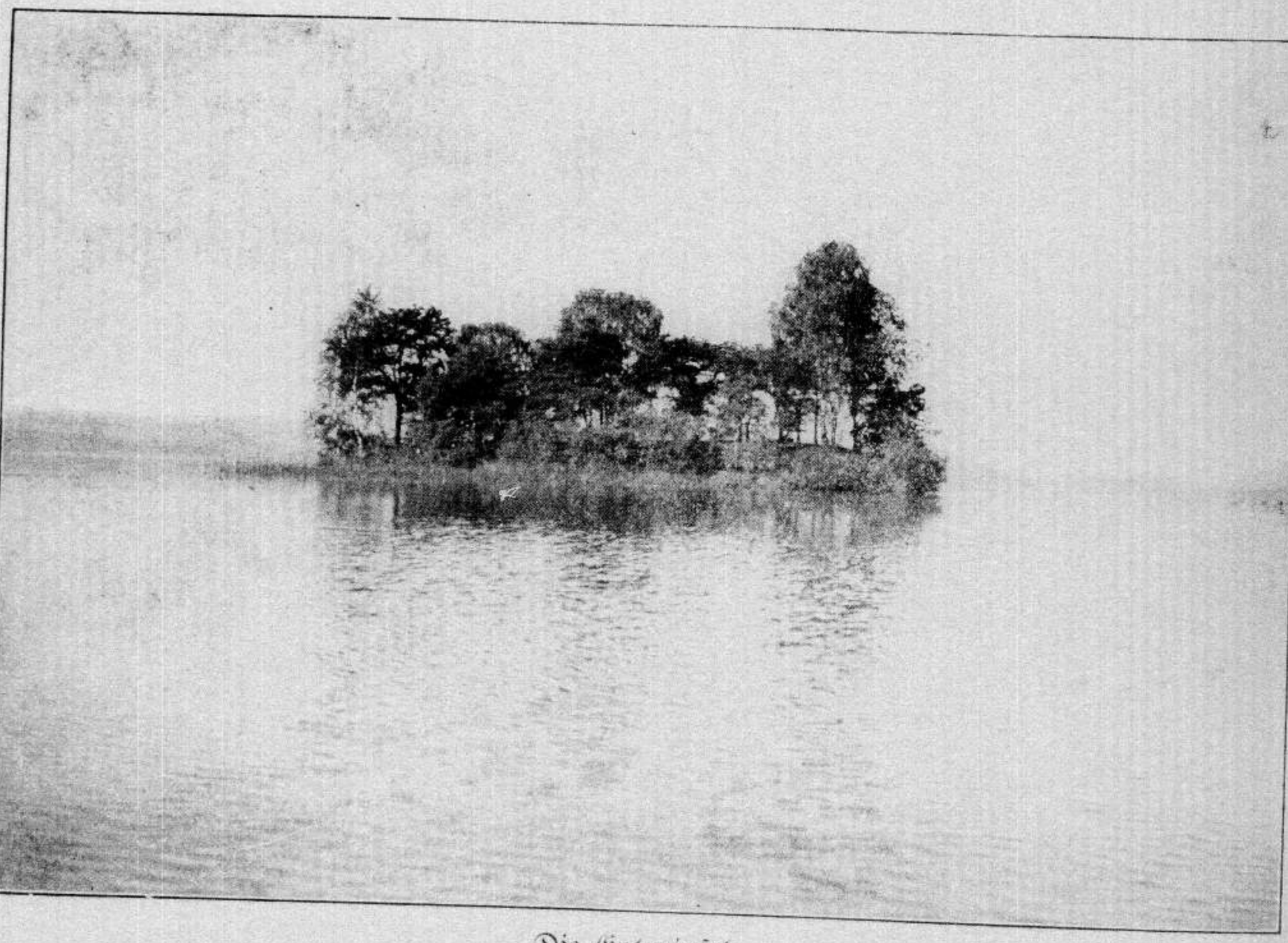

Die Enteninsel.

Langhans im Segelboot auf dem Großteich.

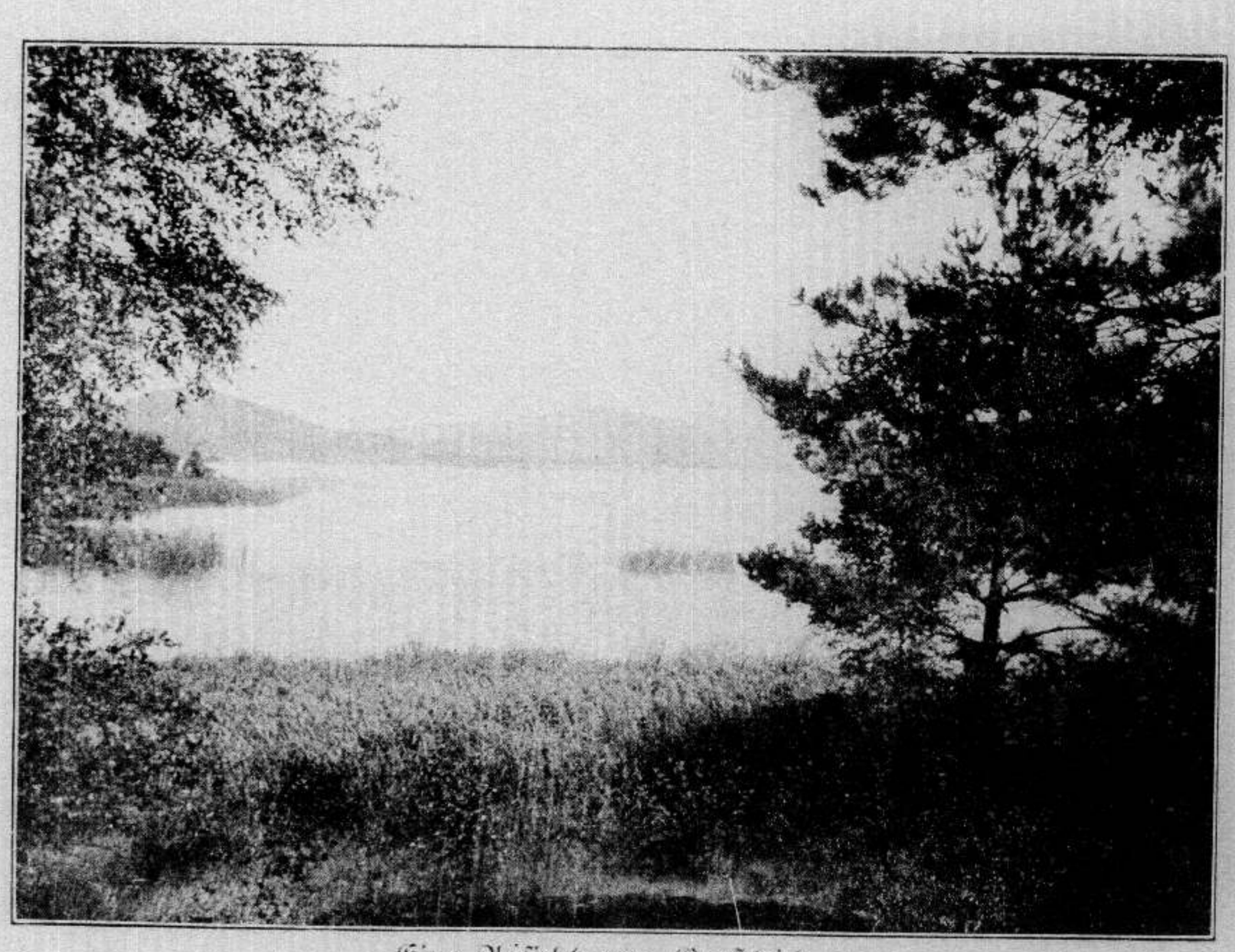

Eine Ansicht vom Großteich.

5. R. Sachse.[1]) Beiträge zur Biologie litoraler Rädertiere. Biologisches Supplement, 3. Serie zur Internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie.

6. Richard Wohlgemuth. Verzeichnis der in der Umgebung von Hirschberg in Böhmen vorkommenden Ostracodenarten. „Lotos", Prag. Band 61, Nr. 1 vom Jänner 1913.

7. Johann Wittmann. Geschwärzte Vignetten in Planktonproben. Biologisches Supplement (4. Heft) zu Band VI der internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie.

8. Johann Wittmann. Eisenhältiges Formalin. Ebenda.

9. Richard Wohlgemuth. Beobachtungen und Untersuchungen über die Biologie der Süßwasserostracoden, ihr Vorkommen in Sachsen und Böhmen, ihre Lebensweise und ihre Fortpflanzung. Biologisches Supplement zu Band VI der Internationalen Revue für die gesamte Hydrobiologie und Hydrographie.

10. Langhans. Über experimentelle Untersuchungen zu Fragen der Fortpflanzung, Variation und Vererbung bei Daphniden. Verhandlungen der deutschen zoologischen Gesellschaft auf der 19. Jahresversammlung. 1909. Seite 281—291.

11. Langhans. Nekrolog nach o. ö. Professor Dr. Robert Lendelmayr, Reichsritter von Lendenfeld, dem geistigen Urheber der Großteichforschung. Monographien und Abhandlungen zur Internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie, Band V.

Außer den genannten Autoren haben an der biologischen Station Max Johann Fischer-Prag über Variation der Bosminen, Hugo Liebers-Prag über Mallomonas, Schönau-München über Sumpfflora, Gymnasialprofessor Dr. Gilbert Japp-Kremsier über Desmidiaceen, Heinz Fischer-Prag über die Herzen niederer Krebse, Hans Bremer-Breslau über Harpacticiden, Professor Dr. Naumann-Dresden über die Flora des Großteichs und seiner Umgebung, Realschulprofessor Guth-Troppau über Daphniden gearbeitet.

Auch wurden an der biologischen Station Ferienkurse über Süßwasserbiologie gelesen, worüber in der internationalen Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie, Band III und IV, in der österreichischen Monatsschrift für den grundlegenden naturwissenschaftlichen Unterricht, Band VII, Heft 5 und 6, in der freien Schulzeitung vom 1. April 1911, Jahrgang 38, in der Bürgerschulzeitung 1911, Nr. 24, und anderenorts zahlreiche Berichte erschienen sind.

---

[1]) Dr. R. Sachse ist im Sommer 1915 in Galizien als bayrischer Soldat im Alter von 30 Jahren gefallen. Er promovierte an der Universität Leipzig mit einer Arbeit über die Biologie der litoralen Rädertiere und beabsichtigte eine Monographie der Rädertiere des Großteichs bei Hirschberg auszuarbeiten, in der auch Studien über Temporal- und Lokalvariationen Aufnahme finden sollten.

Wien den 23. März 1917.

HOHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN !

Dr. Viktor Heinrich L a n g h a n s , Privatdozent der deutschen Universität Prag und Besitzer der biologischen Station Hirschberg in Böhmen, derzeit k.u.k. Oberleutnant beim Regimentsstab des Feldhaubitzenregiments 19 Feldpost 431, hat mich auf Kriegsdauer mit der Leitung seiner biologischen Station betraut. Beiliegend gestatte ich mir

1.) die Statuten der genannten biologischen Station,

2.) den Seperatabdruck " Die biologische Erforschung des Großteichs bei Hirschberg in Böhmen "

mit der ergebensten Bitte zu übersenden, diese beiden Drucksachen den Mitgliedern gütigst zur Kenntnis bringen zu wollen.

Zu weiteren Auskünften stehe ich jederzeit zur Verfügung.

Hochachtungsvollst

ergebenst

Dipl. Landwirt, Phil. Dr.

Johann Kühnau

K.k. Assistent der landwirtschaftlich-chemischen Versuchsstation, Wien II., Trunnerstrasse 3.

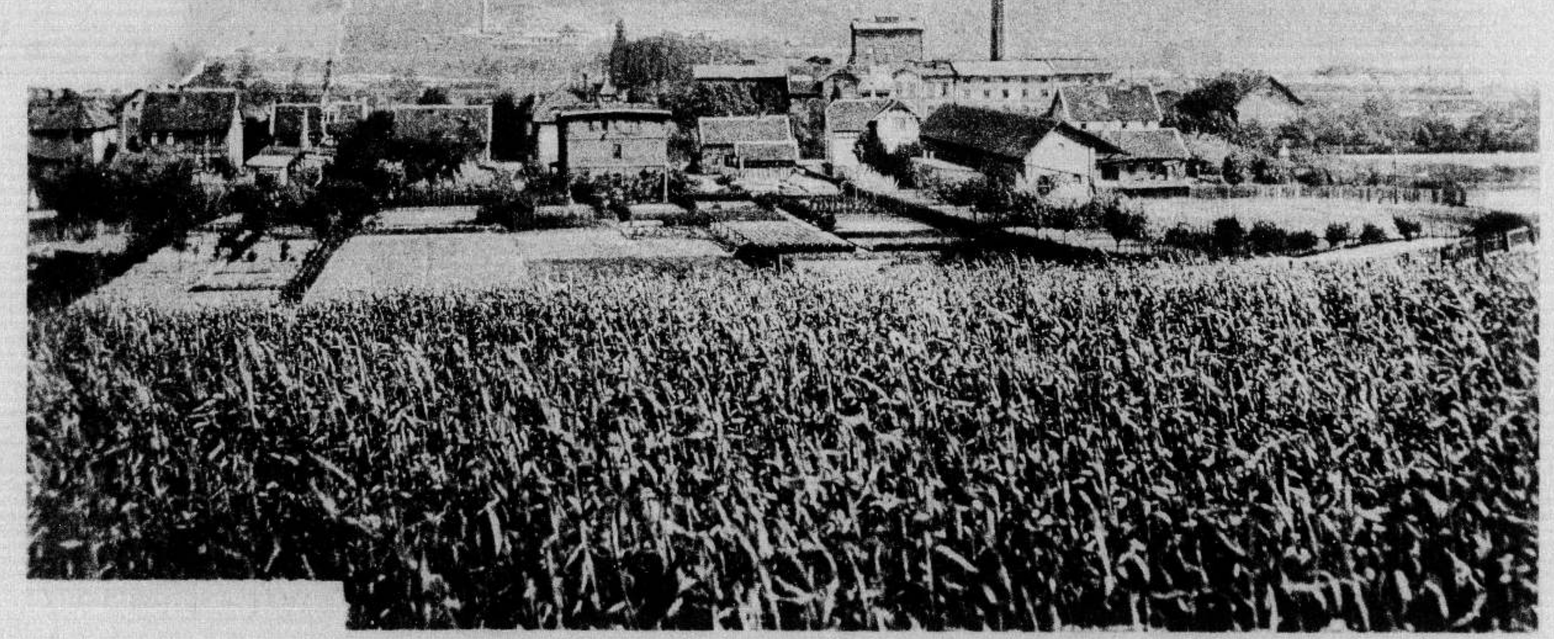

Mgs Fröhlich Izidor

udv. tan., professor úrnak

Budapest VIII

Muzeumkörut 6-8.

13 22471

Mgs Uram! Mai a mai igen
sülyos ünnap visszonyok miatt is
igen köszöm, hogy a Baumwasserhiktár
fanklinikben beliferált táblát mi
ama sakalinszott tanulmáját, amit
a mint szét alyán kamályasan ad-
t [illegible] Baumwasserhiktár Wiarbe
[illegible] mélt[illegible]tartásszék. B-
[illegible] ten engem rezonyat; mig bepösöl
– A Rózsay pályázatom Kudaszerett val-
lott pályázati tervezetem miatt
visszontlát ide vennényében Kiváló
tisztelettel üdvözöli:

Richter Adolf

1917. III. 28.

Adolf Sieburg, Papierhandlung, Vienenburg a. Harz.

Byl ve 10 hod. 5 m.

od. Strnad - Pal bandaže přinesl:

Brunn, Fröhlich, Schejbrik, Kovarik,

Herdy

Tisztelt Főtitkár Úr!

A m. tud. Akadémia Szőnyi Pál ásványtani alapítványa 6 évi kamatai fele részének miként való felhasználása ügyében folyó hó 28-án egybegyűlt mineralógus-geológus tagtársuk, mégpedig: Koch A., Böckh H., Franzenau A., Maucz B., Pálfy M., Zimányi K. és az értekezletet egybehívó alulírott a következőkben állapodtak meg, amiket a Szőnyi Pál Bizottság szíves figyelmébe ajánlanak.

A „Szőnyi Pál" alapítványa kamataiból díjazandó feladatok köre foglalja magába az ásványok /: természetes és mesterséges :/ kristálytani, fizikai, chemiai vizsgálatát, az ásványok átalakulását, keletkezését, előfordulását; továbbá ide értendő a petrographiának mineralógiai kutatásokon alapuló része is, úgyszintén azok a laboratóriumi műtermékek, melyek mint ásványok is előfordulnak, illetve a természetes ásványokkal rokonságban vannak. Fontosnak tartja az értekezlet Magyarország egyes nevezetesebb bányavidékeinek ásványtani leírását, főleg pedig azokét, ~~amely vidékeken egyes üzemek beszüntetésével is számolni kell. ... előreláthatólag rövid időn belül megszűnik~~. Különösen ajánlja az értekezlet, mint legsürgősebbeket: Selmecbánya ásványtani leírását és az Északmagyarországi vasérctelepek tanulmányozását.

Elsősorban megpróbálandó a közvetlen megbízás, másodsorban a nyílt pályázat.

A teljesített munkálatokról minden év végén jelentés nyújtandó be, az eredmények pedig füzetenként is megjelenhetnek.

Ha tiszt. Főtitkár úr e szövegen valamit módosítani óhajtana, kérném e szándékát velem 3-4 napon belül tudatni.

Budapest, 1917. január 30.

kollegiális tisztelettel:

Tisztelt Tagtárs Úr!

A m. tud. Akadémia Szőnyi Pál ásványtani alapítványa 6 évi kamatai fele részének miként való felhasználása ügyében folyó hó 28-án egybegyült mineralógus-geológus tagtársak, még pedig: Koch A., Böckh H., Franzenau A., Mauritz B., Pálfy M., Zimányi K. és az értekezletet egybehivó alulirott a következőkben állapodtak meg, amiket a Szőnyi Pál Bizottság szives figyelmébe ajánlanak.

A „Szőnyi Pál" alapítványa kamataiból díjazandó feladatok köre foglalja magába az ásványok /: természetes és mesterséges :/ kristálytani, fizikai, chemiai vizsgálatát, az ásványok átalakulását, keletkezését, előfordulását; továbbá ide értendő a petrografiának mineralógiai kutatásokon alapuló része is, ugyszintén azok a laboratóriumi műtermékek, melyek mint ásványok is előfordulnak, illetve a természetes ásványokkal rokonságban vannak. Fontosnak tartja az értekezlet Magyarország egyes nevezetesebb bányavidékeinek ásványtani leirását, főleg pedig azokét, ~~amelyeknek üzeme előrelathatólag rövid időn belül megszünik~~. Különösen ajánlja az értekezlet, mint legsürgősebbeket: Selmecbánya ásványtani leirását és az Északmagyarországi vasércztelepek tanulmányozását.

Elsősorban megpróbálandó a közvetlen megbizás, másodsorban a nyilt pályázat.

A teljesitett munkálatokról minden év végén jelentés nyujtandó be, az eredmények pedig füzetenként is megjelenhetnek.

Ha tiszt. Tagtárs úr e szövegen valamit módositani óhajtana, kérném e szándékát velem 3-4 napon belül tudatni.

Budapest, 1917. január 30.

kollegiális tisztelettel:

Id: Szűcs Pál - alperesnek

Kamatai első" gyűlésének kamat

fizetésének egyik tele iránt

sorsolása

tárgyában.

Első bizottsági ülés: 1917. II. 19.

Határozati javaslat nem hozatott.

Második bizottsági ülés: 1917. III. 26.

MINISTERIO DE AGRICULTURA
OFICINA METEOROLOGICA ARGENTINA
ESMERALDA 589
BUENOS AIRES

September 1916

Monsieur,

J'ai l'honneur de vous informer que par décret du Gouvernement du mois dernier, j'ai été confirmé dans mon poste comme Directeur de ce Bureau.

A cette occasion, je me fais un devoir de remercier tous ceux qui jusqu'ici ont pris une part aussi active qu'efficace aux travaux de cette Administration, esperant à l'avenir pouvoir compter sur leur concours dévoué.

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression des sentiments avec lesquels j'ai l'honneur d'être,

Votre obéissant serviteur,

Jorge O. Weggin

érk. 1917. január 3.

2

1917.

PETŐFI-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., BAJZA-UTCA 21.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
nagytekintetű Elnökségének

BUDAPEST.

A Petőfi Társaság e hónap 6-án, vízkereszt napján délelőtt 11 órakor tartja nagygyűlését a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében.

Engedje meg a nagytekintetű Elnökség, hogy Társaságunk elnökének nevében e nagygyűlésre tisztelettel meghívjam.

Budapest, 1917. január hó 3.

Kiváló tisztelettel

Balogh Károly
titkár.

Érk. 1917. január 4.

3

1917

MAGYAR NUMIZMATIKAI TARSULAT
BUDAPEST
VIII., Csepreghy-utca 4.

Budapest,1917. január 5.

4 szám
1917

A

Magyar Tudományos Akadémia

nagytekintetü Elnökségének,

Budapest.

V., Akadémia utca 3.

A Corpus Nummorum Hungariae III-ik kötetének előmunkálataira 1915. évi december hó 13.-án kelt levelünkben három évre,vagyis 1916-17.és 18.évekre 600-600 K kiutalványozását voltunk bátrak kérni a Nagytekintetü Elnökségtől s miként az a tudományos Akadémiának 1916. évi költségelőirányzatából is kitünik, ez az összeg a fenti célra,legalább az 1916. évre meg is szavaztatott s részünkre ki is utalványoztatott. Minthogy szóbeli értesülésünk szerint az összeget a további másik két évre vagyis 1917. és 1918. évre is megszavazta a Nagytekintetü Elnökség,illetve a közgyülés, mély tisztelettel kérjük,hogy az 1917. évre szóló 600 koronát részünkre,nevezetesen alulirott dr. Zimmermann Lajos társulati titkár - pénztáros kezeihez kiutalványozni kegyeskedjék.

Mély tisztelettel maradtam

a MAGYAR NUMIZMATIKAI TÁRSULAT

nevében

Dr Zimmermann Lajos

titkár

IV. VÁCI-UTCA 78-80.

Érk. 1917. január 4.

4
1917

A Corpus Nummorum III.
I. 1916-ban kapott 600 k-t.

(jár még 1917-re 600.- k)
és 1918-ra 600.-k

az 1917. évi 600.- k a tulajmer
vonatából IV. kimutalványozatott.
466
1917

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Nagyságos

Zemplén Győző úrnak,

a M. Tud. Akadémia tagjának

Budapest

I., Fehérvári-út 54/a.

Hivatalból.

Portómentes.

kötve

650 ~~alapszabály~~ almanach az ügyrenddel együtt

500 pld. fürött almanach

50 pld. fürött ügyrend

MEGHIVÓ

A Magyar Szakírók Országos Egyesületének tiszteletbeli elnöke, **RUBINEK GYULA**, most töltötte be szakirodalmi munkásságának nagy és kivételes jelentőségű, eredményekben gazdag negyedszázadát. A Magyar Szakírók Országos Egyesülete ebből az alkalomból **1917 január 6-án, szombaton d. e. 11 órakor,** az Otthon irók és hirlapirók körének dísztermében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST TART,

hogy méltó keretbe foglalhassa oly férfiu nagyszerü tevékenységének tanulságait, a ki valóban hivatásának magaslatára emelkedve, a közérdek védelmében kötelességét mindig hiven és lelkiismeretesen teljesitette. Örömmel és szivesen látnánk, ha e közgyülésünkön megjelenni sziveskednék.

Budapest, 1916. december 28.

SUGÁR OTTÓ
főtitkár.

KATONA BÉLA
elnök.

D GELLÉRT MIHÁLY 2
TELEFON 3

6

1917.

Ezennel h vatalosan igazolom, hogy Dr. BALÁZS SÁNDOR székelyudvarhelyi főgimn.tanár a M.Tud.Akadémiánál három izben /1912,1913,1914.években/ nyert drámai jutalmat.

Nevezett tanár ur e pályázatok alkalmával költői tehetségének és irói hivatottságának oly félreismerhetetlen jelét adta, hogy Budapestre való áthelyezése az irodalom szempontjából igen kivánatosnak mutatkozik.

Budapest, 1917. január 8.

főtitkár.

6

1917

Tárgy

6
1917

Ezennel hivatalosan igazolom, hogy
Dr. Balás Sándor székelyudvarhelyi főgimn.
tanár a M. Kir. Akadémiánál három ízben
(1912, 1913, 1914 években) nyert drámai jutalmak.

Nevezett tanár úr e pályázatok alkalmával
költői tehetségének és írói hivatottságának
oly félreismerhetetlen jelét adta, hogy Budapest-
re való áthelyezése az irodalom szempontjából
igen kívánatosnak mutatkozik.

Budapest, 1917. január 8.

Főkitkár

Magyar Tudományos Akadémia.

6

1917

Sz.

A Magyar Tudományos Akadémia ez idei ünnepélyes közülését május hó , vasárnap, d. e. 11 órakor fogja saját dísztermében megtartani.

Szerencsém van ez ünnepre hazafias mély tisztelettel meghívni.

Budapest, 19 április.

elnök.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Nagyságos

Zemplén Győző úrnak,

a M. Tud. Akadémia tagjának

Budapest

I., Fehérvári-út 54/a.

Hivatalból.

Portómentes.

Budapest, 1917. január 4.

Tisztelt Akadémia!

Kisfaludy Károly és
Vörösmarty Mihály arcképe-
sorsjegyeit átveszem.

Beer József

8

1916.

1c

9
1917

Nagyságos Igazgató Úr!

Szerencsém van (hivatalos) mély tisztelettel föl-
hozni a f. évi Szilveszter-hálaünnepkor az akadé-
miai ügyrend 137 §-a értelmében két bíráló
kiküldeni pro méltóztassék.

Budapesten, 1917. január 5.

Kiváló tisztelettel

főkitűzés

Nagyságos

Főtisztelendő Úrnak

a Nemzeti Múzeum Igazgatójának

Budapesten

A M. T. AKADÉMIA
SZÓTÁRI BIZOTTSÁGÁnak

Kamaraba

1916-ról.

1916
1

Hadtörténelmi Közlemények
szerkesztősége
Budapest,
VIII., Ludoviczeum-utcza 4.

9 szám.

1916.

A Magyar Tudományos Akadémia tekintetes főtitkári

hivatalának

Budapest, 1917. január hó 3-án.

Budapest.

A Hadtörténelmi Közlemények 1916. évére még hátra előfizetők által beküldött összegeket van szerencsém mellékelten pósta utján tisztelettel beküldeni.

Kiváló tisztelettel:

Lichtenegger

a szerkesztő.

érk. 1917. január 5.

10
1917

21 sz. a. beküldetett
a pénztárba.
A pénztárnál
Károly úr vette át.

9816

Hadtörténelmi Közlemények

Előfizetés

1916-ik évre.

15

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

Pálkovics József
ref. alt. esperes
Budapest
I. Hégedüs utca 23.

A feladó magánközleményei:

5 K — f

Pénzszerencsés a hadtörténelmi közlemények előfizetési díjáról az 1916-ik évre előszámaztatás.
Kiváló tisztelettel
Pálkovics
alt. esp.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

BUDAPEST
915-DEC-31-5
B 13 B

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATAL
— BUDAPEST.

A feladó magánközleményei:

5 K — f

Kiss-Radvánszky Kálmán (Kiss Ráczi Mátyás) igazgatónak a Hadtörténelmi Közlemények előfizetési díja.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

BUDAPEST
916 JAN -3.
A 33 A

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

10 K — f

A feladó neve és lakása:

[illegible]

Előfizetésem a 1916. évfolyamra.
/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

GYORSZENTMARTON
916-JAN-3-N12
A

Szelvény. — *Tagliando.*

A feladó neve és lakása:
Nome e domicilio del mittente:

M. Kir. áll. Tengerészeti Akadémia
Fiume

A feladó magánközleményei:
Comunicazioni private dell' impiegato:

10 K — f
Cor. — *cent.*

/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

Timbro dell' ufficio postale d'emissione.

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

10 K — f

A feladó neve és lakása:

Debreczen sz. kir. város Múzeuma.
(Hatvan u. 23 sz.)
a Hadtörténelmi Közlemények 1916-évi előfizetési díját a levirat nyugtának rétszökésével kiülönözött Zoltai-fajpénzmunkáért.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

DEBRECZEN
915-DEC-27-N5
A

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

Dr. Merényi Károly
(Erlegyházmegye)

A feladó magánközleményei:

5 K — f

Hadtörténelmi Közlemények előfizetési díjának megküldése végett.
/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

PARKÁNY
916 JAN -6 N 9
E

SOMOGYI KÖNYVTÁR 1981 SZEGED

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

10 K — f

Előfizetés a Hadtörténelmi Közlemények 1916. évi folyamára. Vissza-fizetési évi díj.
/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

SZEGED
916 FEB -2 N 9
T

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

20 K — f

A feladó neve és lakása:

8. honvéd pótüteg
Lugos.

/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

LUGOS
916 FEB -1 N 9
D 1 D

75 korona!

Hadtörténelmi Közlemények

Előfizetés

1916-ik évre.

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

Pallavicini József
reg. alt. ezredes
Budapest
Lónyai-utca 23.

A felado magánközlemenyei:

25 K — f

Pallavicini József a Hadtörténelmi Közlemények 1916-ra szóló előfizetési díját az 1916-os évre átküldeni kéri.
Kiváló tisztelettel
Pallavicini alt.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

BUDAPEST
15-DEC-3-15
B 12 B

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

MAGY. TUDOM. AKADÉM
KÖNYVKIADÓ HIVATAL
BUDAPEST

A feladó magánközleményei:

5 K — f

Kiss-Radvánszky
Kálmán (Baja Rác
Előfizeti 1916-ra a
Hadtörténelmi Közl.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

BUDAPEST
916 JAN. -3.
A 33 A

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

16 K — f

A feladó neve és lakása:

Előfizetésemet
a 1916. évre
kérem. /.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

GYÖRSZENTMÁRTON
916-JAN-3-N12
A

15

Szelvény. — Tagliando.

A felado neve es lakása:
Nome e domicilio del mittente:

M. Kir. áll. Tengerészeti Akadémia
Fiume

A felado magánközlemenyei:
Comunicazioni private dell' impositante:

10 K — f
Cor. cent.

/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

Timbro dell' ufficio postale d'emissione.

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

10 K — f

A feladó neve és lakása:

Debreczen sz. kir. város
Múzeuma.
(Hatvan u. 23 sz.)
A Hadtörténelmi Közlemények 1916-ra
előfizetési díját a
pénz- és műtárgyi rovatra
történt felvétel különös
Kollár-jegyzőmnyainál.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

DEBRECZEN
915-D-27-N5
A

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

Dr. Merkler
Párkány
(Esztergom megye)

A feladó magánközleményei:

5 K — f

Hadtörténelmi
Közlemények
előfizetési
megküldésre.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

PÁRKÁNY
916 JAN -6 N 9
E

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

SOMOGYI KÖNYVTÁR 1881
SZEGED

A feladó magánközleményei:

10 K — f

Előfizetés a Hadtörténelmi Közlemények 1916. évi folyamára. Kérjük a folyó évi, elsőt.

/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

SZEGED
916 FEB -2 N 9
L 1 H

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

20 K — f

A feladó neve és lakása:

8. honvéd
pótüteg
Lugos.

/.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata

LUGOS
916 FEB. -1 N 9
D 1 D

75 Korona!

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

5 K — f

A feladó neve és lakása:

CZÉKELY PÓNZÁRU MŰZEUM SEPSISZENTGYÖRGY

Fenti összeget a Hadtört. Közl. 1916. évi előfizetési díjában küld.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

SEPSISZENTGYÖRGY 1 916-MÁR 27-N10

A magánközlemények tolytatása:

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

5 K — f

A feladó neve és lakása:

Bajtsi Péter
nyug. m. kir. honv. főtörzs
Gyergyó szfalu

Hadtörténelmi Közlemények
előfizetési
1916-ra

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

GYERGYÓ-SZENTMIKLÓS 1916 ÁPR 21

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

3 K 60 f

A feladó neve és lakása:

RÓTH DEZSŐ KÖNYV- ÉS PAPÍRKERESKEDÉSE SZOLNOK

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

SZOLNOK 916 JUN 7

Összesen: 98 K. 60 f.

Budapest, 1917. január hó 3-án.

Fájdalmas szívvel tudatom a t. Előfizetőimmel, hogy a Hadtörténelmi Közlemények 1916. évi 3. füzete, mely a pém bekerített. Láttam. Rendben találtam. Budapest, 1917. január 5. Fleischer Ferdinánd

Hadtörténelmi Közlemények szerkesztősége Budapest, VIII., Ludoviceum-utca 4.

A magánközlemények tolytatása:

1916. évi 9. számom

1916
91

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

5 K — f

A feladó neve és lakása:

CZÉKELY MÚZEUM SEPSISZENTGYÖRGY

Fenti összeget a Hadtört. Közl. 1916. évi előfizetési díjában küld.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

SEPSISZENTGYÖRGY 916-MÁR 27-N10

A magánközlemények folytatása:

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

5 K — f

A feladó neve és lakása:

Bajtó Péter nyug. m. kir. honv. főtörzs Gyergyó szfalu

Hadtörténelmi Közlemények előfizetési 1916-ra

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

UJFALU 916 IPR 2

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

3 K 60 f

A felvevő neve és lakása:

RÓTH DEZSŐ KÖNYV ÉS PAPÍRÁRUHÁZ SZOLNOK

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

SZOLNOK 916 JÚN 1

Összesen: 98 K. 60 f.

Budapest 1917. január hó 3-án.

Tisztelettel

szerkesztő.

Szelvény.

A feladó magánközleményei:

Az összeg:

=98 K 60 f

A feladó neve és lakása:

Hadtörténelmi Közlemények szerkesztősége Budapest, VIII., Ludoviczeum-utcza 4.

A felvevő postahivatal hely- és kelti bélyegzőjének lenyomata:

BUDAPEST 917 JAN -4 N 8

A pénz beérkezett.

Láttam. Rendben találtam.

Budapest, 1917. január 5.

1917

A

Magyar Tud Akadémia fötitkári
hivatalának

R Ajánlott Budapest 4
Bp. 4 481/c

Budapest
Akadémia

Ark. 1.

Tibado Dr Mauthner Nandor

Budapest – [illegible] 13

A Mathematikai és Természettudományi Bizottság 1916. évi számadása.

Sor Sz.	Tárgy	Kor.	Fil.
	I. Bevétel:		
1.	Maradvány 1915. től	6021	19
2.	Évi dotatio	10000	–
3.	Budai József visszafizetett előlege	300	–
	Összesen	16321	19
	II. Kiadás:		
1.	Előadóx tiszteletdíja	800	–
2.	Szily A., Földi gilisztra idegr. nyomára	473	68
3.	Rybár Ist. megbizatására előleg	500	–
4.	A Mathem. és phys. Társulat segélye	1000	–
5.	Gelei József megbizatására előleg	200	–
6.	Veress Elemér megbizatására előleg	250	–
7.	Lendl Adolf, „Pókok izomrendszere" táblái	4607	16
8.	Veress Elemér 1911. évi megbizatása utolsó részlete	500	–
9.	Richter A., „A viztartószövet" táblái	990	50
10.	Richter A., „A viztartószövet" nyomása	221	20
11.	Richter A., „A viztartószövet" tiszteletdíja	500	–
	Összesen	12042	54

Bevétel 16321 Kor 19 fil.
Kiadás 12042 „ 54 „
Maradvány 1917-re 4278 Kor 65 fil.

Budapest, 1917. évi január 16-án.

Dr Mékely Lajos
előadó

ápr. 1917. január 16.

16
1917

A Nyelvtudományi Bizottság
beszámolója 1916-ról.

	Előirányzat	Kiadás		
Nyelvtudományi Közl.	6862.88	3971.57	maradék	2891.31
Nyelvtudomány	2500 —	2315.52	"	184.48
Nyelvemléktár	1400 —	1862.40	túlkiad.	462.40
Vogul Népk.	500 —	1200.—	"	700.—
Vogul szótár	700 —	—	maradék	700.—
Szepesi n. szótár	1300 —	200 —	"	1100.—
Fogolytanulmányok	1000 —	1500 —	túlkiad.	500.—
Előadó	800 —	800 —	—	—
	15,062.88	11,849.49	Maradék	3213.39

Költségvetés 1917-re.

Nyelvtudományi Közlemények	3413.39
Nyelvtudomány	2500.—
Nyelvemléktár . . .	2000.—
Vogul népk. gyüjt.	2000.—
Ordják " " . . .	1000.—
Szepesi n. szótár . . .	1000.—
Fogolytanulmányok . . .	1500.—
Előadó	800.—
Összesen	14,213.39 K.

Ebben 1916-i maradék . . 3213.39 K.

1/.

1/.

Azonkivül kérjük a Rökk Szilárd alapból ezúttal nekünk járó 1000 koronát a Vogul népköltési gyüjtemény költségének részbeli fedezésére.

A Feridun alapitvány kamataiból 1915-ből s 1916-ból maradékunk 2550 K, ehhez járul 1917-re ~~ismét~~ 1600 K, van tehát rendelkezésre 4150 K. Ezzel szemben nyomdai tartozásunk a Budai László magyar leveleiért 4727 K.

1917. január 8.

Simonyi Zsigmond s. k.,
biz. előadó.

A classica philologiai bizottság
számadásai 1916-ról
és
munkaprogrammja 1917-re.

Rendelkezésére állott az 1916. évre:

7000 korona dotatio + 3 korona
maradék 1915-ről, összesen: — 7003 korona.

Kiadatott:

1, Quintilianus II. kötetének irói
díjára részletül . . . 1000
2, Birálati díjakra . . . 500
3, Előadói díjra . . . 800
Összesen 2300
Maradék 1917-re 4703
Összesen 7003 korona.

A mult évi 4703 korona maradék csupán csak a bizottsági okozta nyomdai nehézségeknek tulajdonitandó. Mint a számadás mutatja, az 1916 évben semmi nyomdaköltség sem volt fizethető, mert régibb nyomdaadósságunk nem volt, ugy kiadványunk, a Pirohala féle Ammianus Marcellinus forditás I. kötete még csak utolsó napjain áll, jelenleg csak utolsó revisioja van hátra. Ennek a kiadványnak, mely 31½ ivre terjed, az 1912. i. évben 2000 korona még az kimutatott 4703 korona maradékot terheli, úgy hogy valóságos összegnek csak az 1917 számra rendelt 2813 korona tekintendő. Ezt, és jövő évi egyéb dotatiót, — 7000 koronát —, a bizottság, melynek kiadásra váró munkálatai a nyomdai nehézségek miatt az idén erősen összetorlódtak, a következő már teljesen sajtóra kész munkák kiadására kivánja forditani:

Ammianus Marcellinus II kötetére;
Euripides töredékeinek kétnyelvű kiadására;

Quintilianus II. kötetére, és a
Petronius fele Cena kétnyelvű kiadására —

Sajtóra késsen van ezeken kívül még Ince Bénitől Plinius
leveleinek és Rábold Gusztávtól Cicero Bratorának egynyelvű
kiadása is, segélyezendő pedig a Darkó Jenő féle munkában
lévő "Laonikos Chalkondyles-kiadás és a Pecz-Módy féle
Supplementum Pecz Vilmosnak már megjelent Öfrohasonlító
Tropikájához.

Noha a felsorolt munkák közül az első négynek és
Rábold Cicerójának irói díjai már az eddigi dotatiók
terhére részben törlesztve vannak, — a munkák kiadása
a mostani nyomdai viszonyok mellett előreláthatólag nemcsak
az 1917-ben rendelkezésre álló 9813 koronát, hanem még
az 1918-ra remélhető dotatiót is teljesen kimeríti, úgy
hogy a bizottságnak teljes eddigi dotatiójára — évi 7000
koronára — ezentúl is okvetetlenül szüksége van.

Budapesten, az 1916. dec. 11-i bizottsági
ülés megbízásából

Dr Gyomlay Gyula
bizottsági előadó.

A classica-philologiai

bizottság

számadása 1916-ról

és

munkaprogrammja 1917-re.

A M. T. Akadémia I. osztályának.

Tekintetes Osztály!

Van szerencsém tisztelettel beterjeszteni az irodalomtörténeti Bizottság 1916-diki elszámolását, 1917-diki költségvetését,

A., Elszámolás az 1916-diki

A Bizottságnak a rendes költségekre évi 1916. évben a normal-budget szerint ötmegjelenő 1500 K., és a Toldy-alapítvány 3000 K. tőkéből 8853·13 K-t.

1., Ebből (1915) diszes tételekre:

a., A Régi Magyar Könyvtár 36. kötetének nyomdai költsége	1574·04
b., Ugyanennek ~~nyomási~~ díja	250·—
c., Klisékért a Magyar Venus részére	48·—
2. A irodalomtörténeti Közlemények költsége 1916-ban	6181·09
3. A elő segélyezés tartaléka	800·—
Összesen	8853·13

B., Költségvetés 1917-re.

A Bizottság rendes czéljaira állt az 1916-évben mentett maradott 646·87 K. s a normal-budget szerint ötmegjelenő 1500 K., összesen 10.146·87 K. Mivel az Akademiától előre bejelentett áremelés tekintetbe vételével az IK. költsége 1917-ben körülbelül 8400·— K-t fog kitenni, ez az egy s a másik állandó tétel, az elő segélyezés 800 K-a, tartalékdíja —együtt 9200 K. — jóformán az egyest rendeltetésére álló összeget fogja fogyasztani, s a fönnmaradó, nem is 1000 K-nyi összeg arra sem lesz elég, hogy a réteken már kiszedett részben utak által lévő RMK-i kötetek (Tübingeni Pályaművek, Heinrich Gusztáv v. fogytát; Dávidné Zsuzsánna, Horánszki Sámuel és Szilvás Zsigmond; Palocsay György versei művei, napvers-fordítás) előállását fedezze. Jól tudja a Bizottság, hogy a jelen viszonyok nem alkalmasak arra, hogy anyagi eszközeink elégtelenségét felpanaszolja, de kötelességének tartja föltüntetni a tek. Akademia figyelmét arra, hogy akadémiára utalott czéljainak következetlen czélszerű kivitelére tudományos folyóiratai rendszeres kiadására képtelen. Ameddig a nehéz nehézkes viszonyok minden kiadó munkásságát lehetetlenné teszik, addig törekvésünk sikerét nem érezhetjük, s ha nagy is a viszonyok javára forduló újra megindulhatására reménykedésünk, ránk nézve ez a válla-

Zás nem jelezte majd javulást, mert nem ley minden kiadványára különösen súlyt.
Pedig a Bizottságnak már régebben megindított kéziratai vannak folyamatban:
a Régi Magyar Költők Tára I. kötetének második kiadása kivan fejve, Gyöngyösi munkáinak
II. kötete szintén kész adat van, Kazinczy levelezésének XXIII., pótlék-kötete sajtóra
készen áll, Kazinczy-monográfiájának II., befejező kötete csaknem van, sőt kézirat
befejezéséhez. Ezen kívül a Bizottság kebelébe vette Berzsenyi Dániel munkáinak kiadását - minden esetben csak
úgy, valósulhat meg, ha az Akadémia az évi dotációt felemeli.

Budapest, 1917. jan. 8.

Csánki Dezső
h. elnök.

Érk. 1917. január 9.

12

1917

Elszámolás 1916-ról és költségvetés 1917-re.

I. Első osztály és fiókjai.

I. Első osztály.

Rendelkezésére állott 1916-ban 7610·48 K.

	Kiadás 1916-ban	Előirányzat 1917-re
1. Értekezésekre . . .	2559·64	
2. Emlékbeszédekre . .	460·50	
3. Bírálók díjazására .	630·—	
4. Meghívókra stb. kivéve nyomtatványokra	135·—	
Összesen K	3755·14	
Maradék 1916-ról . .		3825·34
Évi dotatio . . .		6500·—
Összesen . . K		10.325·34

Az osztály az 1917-re előirányzott 10.325·34 K-t a következő tételekre kívánja fordítani: a) értekezések, b) emlékbeszédek, c) bírálati díjak, d) meghívók stb. kivéve nyomtatványok.

Budapest, 1917. január 9.

Szinnyei József,
osztálytitkár.

Ek. 1917. január 15.

14

1917

A M. T. Akadémia Keleti
Bizottságának költségvetése
1917-re.

1917 évi Szerbiai-albániai expeditióra	15000 –	Állami subventió 1917. I. és II. félévekre	10000 –
Kiadványokra	10000 –	Maradvány egyenleg 1916 ról	5000 –
Kendelkezésre	1500 –	Maradvány Dr Cholvoky Jenőnél	1500 –
		Állami subventió 1917 évi expeditióra	10000 –
	26500		26500 –

[illegible]

A M. T. Akadémia Keleti Bizottságának
1916 évi elszámolása

Kiv.			Tart.	
Dr. Andrasovszky, Dr. Csiki és Dr. Pécsi 65 napi ár à 35 (3×65 = 195)	6825 –		1916 évi II. félévi közokt. min. subventió	5000 –
Dr. Andrasovszky vizsgyűjtési felszerelésre	100 –		Subventió expeditióra	10000 –
Dr. Csiki rovargyűjtési felszerelésre	100 –			
Dr. Pécsi fényképészeti felszerelésre	120 –			
Turicztikai felszerelésre és szállításra	355 –	7500 –		
Dr. Chalnoky Ferenczné még elszámolatlan, mivel csak Belgrádig volt, előre vinszik 1917 évi expeditióra	1500 –	1500 –		
Dr. Németh József-nek előleg (Kel. Biz.)	300 –			
" " (Könyvt. Biz.)	700 –	1000 –		
Egyenleg		5000 –		
		15000 –		15000 –

[illegible]

Etc. 1917. január 15.

15
1917

MAGYAR TUD. AKADEMIA
HADTÖRTENELMI BIZOTTSÁGA

61.
1916

A Magyar Tudományos Akadémia
Hadtörténelmi Bizottságának
Budapesten
1917-ik

I. Bevétel.

1.) a Mandátum az 1916-ik évről. 4883 K. 47 f.

2.) az Országos Hadtörténelmi Múzeumtól Hadtörténelmi tárgyakért . . . . . 9000.—

3.) az Akadémiai pénztárból fedezet alapítvány-ból . . . . . 1200.

4.) az Országos Hadtörténelmi Múzeumtól Hadtörténelmi kiadványokért . . . . . 1270.

Összesen: 16.353 K. 47 f.

II. Kiadás

1.) a könyvnyomdai számlák fedezete Hadtörténelmi közlemények 1916-ik évi füzetének előállítási költségeire és a Hadtörténelmi Közlemények 1917-ik évi füzetének előállítási költségeire a Hadtörténelmi Közlemények 1916-ik évi füzetének előállítási költségeire . . . . . 14.883 K. 47 f.

2.) a könyvnyomdai számlák fedezete Hadtörténelmi közlemények 1916-ik évi füzetének előállítási költségeire . . . . . 1470.

Összesen: 16.353 K. 47 f.

Budapesten 1916 december hó 15-én.

Forster Gyula
elnök.

Dr. Fekete Lajos
titkár.

Ad 17

1917

II. évf.

Földtörvedékek

1917-re

Érk. 1917. január 20.

17

1917

15/II. o. ex.

II. osztály.

A. Elszámolás az 1916. évről.

Rendelkezésre volt 26.123.31 K.

Kiadások:

1.	Értekezések	416.02
2.	Emlékbeszédek	625.20
3.	Bírálati díjak	900.
4.	Apró nyomtatványok	327.50
5.	Történeti Szemle	8424.69
6.	Athenaeum	5000.
7.	Jogászegylet Könyvkiadó vállalatának segélye 1915/16évre	2000.–
8.	Jogi monographiák	2000.
9.	Philosophiai Írók tára	1000.
10.	Magyar Paedagogia segélye	1200. „
	Összesen	30.893.41 „
	Túlkiadás	4.770.11 „

B. 1917-re kéretik a normal-budget, levonás nélkül, 22.000 „

Ezt az összeget az osztály a jövő elszámolásban vázolt célokra kívánja fordítani.

A II. osztály 1917. jan. 15-én tartott ülésében.

Jeje évco az. ly
osztálytitkára

TÖRTÉNELMI BIZOTTSÁG!

Elszámolás az 1916. évről

Rendelkezésre állott 1916-ban 42.947.31 K.

1.	Thallóczy-Horváth: Jajczai oklevéltár nyomdai költségei	6069.87 K
2.	Hodinka A.: Orosz évkönyvek magyar vonatkozásai: hátralékos tiszteletdij és nyomdai költségek	8291.40 "
3.	Margalits Ede: Szerb Repertorium; előleg irói tiszteletdijra és előleg a nyomdának	3200.-- "
4.	Hóman B.: Magyar Pénztörténet; irói tiszteletdij, rajzok, klisék, nyomdai költségek	14658.83 "
5.	Wallentinyi D.: Rákóczy László naplója; előleg irói tiszteletdijra	250.-- "
6.	Szentpétery I. A bormonostori apátság oklevelei; irói tiszteletdij és nyomdai költségek . . .	2699.58 "
7.	Magyar Tört. Tár kiadására; a Bethlen-Illésházy levelezés nyomdai költségei	943.79 "
8.	Szentpétery Imrének az Árpádkori oklevelek kritikai kiadásának előmunkálataira évi átalány . . .	1200.-- "
9.	Hellebrant-Lukinich: Történelmi Bibliographia előmunkálataira évi átalány	1000.-- "
10.	Másolásokra	1600.-- "
11.	Történeti életrajzok segélye	1000.-- "
12.	Előadó tiszteletdija	800.-- "
13.	Bizottsági kisebb kiadásokra	190.-- "
14.	Fényképező gépre	947.55 "
	összesen	K. 42854.02

1

96.29

A Flór alapnak 800 koronát kitévő kamatait a bizottság Komáromy András t. tagnak szavazta meg vármegyei levéltári kutatásokra.

A Feridun bey alap kamataiból Szekfü Gyulának a Török Történetirók III. kötete tiszteletdijára 1000 K. utaltatott ki.

Maradvány 1916-ról	93.29
Évi dotativ	22000.--
összesen K.....	22093.29

1917. évi költségvetés

A Történelmi Bizottság a rendelkezésére álló 22093.29 K-t a következő tételekre óhajtja forditani:

a./ Károlyi Árpád: Magyar Országgyülési emlékek XII. kötet

b./ Tóth-Szabó Pál: A husszita uralom Magyarországon,

c./ Margalits Ede: Szerb repertorium, d./ Závodszky Levente: A Héderváry család oklevéltára II.kötet, e./ Az Árpádkori királyi oklevelek kritikai kiadásának előmunkálataira, évi átalány, f./ Történelmi Bibliographia előmunkálataira, évi átalány, g./ Hunyadiak korára vonatkozó levéltári kutatásokra évi átalány, h./ a Magyar Történelmi Életrajzok segélye, i./ Másolásokra, k./ Előadó tiszteletdija, l./ Bizottági kisebb kiadások.

Jegyzet.1. A Flór-alap kamatainak /: 800 K.:/ felhasználása tárgyában a bizottság az 1917. év folyamán fog intézkedni.

2., A Feridun bey-féle alapitványból rendelkezésre álló összeget a bizottság a Török Történetirók III. kötetének nyomdai számlájára, valamint a Dr. Bodenstein által sajtó alá rendezett Herberstei Ádám-féle konstantinápolyi követségi napló kiadására szándékozik forditani.

Az utalvány könyv
bevonása szerint:

1916 - ban rendelkezésre állott 41.592.10
utalványozott 43.651.02

Túlköltség 2.058.92.

Pénzügyi osztályvezető.

K-t

éder-

levelek

mi

ra vona

Élet-

/ Bi-

tár-

álló

i szám

erstei

fordi

Archaeolograi Dixoltoaf.

Elszámolás az 1916. évről.

Rendelkezésre állott 1916-ban 18.909·81 K.

1. Archaeolograi Értesítő	2643·27 K.
2. Archaeolograi Közlemények (Szentpétery Gyula: A magyar vonatkozású emlékei Jegyzőkönyvei	6587·71 K.
3. Előadói tiszteletdíj	200.– K
4. A Rupes dúcok Kerelőjének	300.– K
5. Tiszteletdíj Kiadás	24.– K
Összesen	15.414·98 K.

Dr Hunyadi Károly
budapesti előadó

Archaeologiai Bizottság.

Költségvetés az 1917. évre.

1. Maradvány 1916-ról	3494·83 K
2. Állami dotatio	10.000·–
3. Az Akademiától kérendő évdíj (ugyanannyi, mint tavaly)	4.130·–
4. Az Országos Rejtvényi és Embertani Társulattól	900·–
Összesen	18.524·83

A bizottság a 18.524·83 K-t a következő tételekre kívánja fordítani: a) Archaeologiai Értesítő 1916. évfolyamának szerkesztői és nyomdai költségeire
b) Archaeologiai Értesítő 1917. évfolyama „Archaeologiai Korlevelnyek (Schertzer, A magyar rovásírás kútfői emlékei a. munkájának) irói honoráriumára
d) Dáng Margit: A női viselet a classicus népeknél cz. műnek a mult évben folyam vett segélyezésére
e) Az előadói honoráriumára (f) az Archaeologiai Értesítő szerkesztőjének tavalyi évi honoráriumára
g) A díszes kézelőjének díjazására, ha „Apro" kiadásra.

Dr Kuzsinszky Bálint,
bizottsági előadó

60
1916.

A Magyar Tudományos Akadémia
Hadtörténelmi Bizottságának
Számadásai
1916-ról.

I. Bevétel.

1.) Maradvány a multévről	2591 K 94 f.
2.) A M. kir. Honvédelmi Minisztérium támogatása	9000. —
3.) Az Akadémia segélyéből	1000. —
4.) A M. kir. Honvédelmi Minisztérium előfizetése a Hadtörténelmi Közlemények megjelenésére	1470. —
Összesen	14.061 K 94 f.

II. Kiadás.

1.) Hadtörténelmi Közlemények 1916. évi füzeteinek előállítása	2275 K 33 f.
2.) Ugyanazok nyomtatási költségei	263. K. 14.
3.) Kisebb kiadások, pártfogói, postaköltségek díjai	690. —
4.) Kisebb nyomtatványok	150. —
5.) Szerkesztői és előadói tiszteletdíjak	800. —
Összesen:	9178 K 47 f.

1916-ra átvitelre maradvány 4883 K. 47 f.

Budapesten, 1916. évi [illegible]

[illegible]
elnök.

Az
[illegible]
előadó.

Az utalványkönyv tanúsága szerint:

1916-ban rendelkezésre állott	15.310.68
utalványoztatott	11.164.26
Maradvány	4.146.42

Fejérvármegyei
Országos Levéltár

Archaeologiai Bizottság az utalványkönyve szerint:

1916-ban rendelkezésre állott 18.909.81
utalvány ozetatott 15.814.98
Maradvány 3.094.83

Fejérpataky
országgyűlési

A kiadások közt szerepel
Jan. 1. Nagy Szótár fejére
1916-ra . . 400 Kor.

Kivét gyűlt a nemzetközi Egyesület
1916 december 11-i Bécsi Választmányi
jegyzőkönyvéből.

1. Tárgyalatlan az 1917 évi költségvetés. A
költségvetés összeállítási állapotból

Van:

1. Tőkepénztári számla	4400.– korona
2. Vegyes nemzetközi	480.–
3. Tőkepénztári kezelési számla	460.–
4. Ebédi díj	60.–
5. Irodai kiadás	60.–
összesen	7200.— cr.

Ehhez a Schönberger-alapból 680.– "
és az Ostwald Károly alapjából 1000.–

A költségvetés az 1916 évi és valószínűleg az 1917 re vonatkozólag bocsáttatik.

K. m. f.

Nemzetgazdasági Bizottság
számadása 1916-ról.

Rendelkezésre állott	12.135.03.
Utalványoztatott	7342.75.
Maradvány	4.792.28

Fejérvári
osztálytitkár

22

1917.

Az Első cs.k.szab.Dunagőzhajózási Társaság

Forgalmi Igazgatóságának

Budapest

III.3076/52765 sz.a.hozzám intézett b.beadványára szerencsém van értesiteni,hogy a közeledő árviz miatt áruiknak az Akadémia palotája előtt leendő elhelyezése ellen nincs kifogásom,de áruikat minden esetre ugy tessék elhelyezni,hogy az Akadémia előtt a kocsiközlekedés egészen lehetetlenné ne váljék.

Budapest,1917.január 5.

Kiváló tisztelettel

e l n ö k .

22

1917

22
1917.

Az Első cs. k. szab. Dunagőzhajózási Társaság
Forgalmi Igazgatóságának
Budapest

III. 3076/52765 sz. a. hozám intézett b.
rendeletére
beadványára tisztelettel értesítem, hogy a közelgő árvíz miatt árúiknak az Akadémia palotája előtt leendő elhelyezése ellen nincs kifogásom, de árúikat mindenesetre úgy tessék elhelyezni, hogy az Akadémia előtt a Duna-korlátkapuk közötti közlekedés ne akadályoztassék.

Kiv. tisztelettel
Bp. 1917. január 5.

Kiadandó:
5/1. Verne

22

1917

AZ ELSŐ CS. K. SZAB.
DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
FORGALMI IGAZGATÓSÁGA
BUDAPESTEN.

III. 3076/52765 sz.

Nagyméltóságu Elnök Ur!
Kegyelmes Uraink!

A nyugati vidéken volt tartós
ódzések a felső Dunát és mellékfolyóit
annyira megdagasztották, hogy Buda-
pesten is oly magas vízállással kell
számolnunk, mely minden valószínűség
szerint az itteni alsó rakpartokat már
a legközelebbi napokban el fogja lepni.

Minthogy az elvárandó árvíz
nemcsak a rakpartokon álló épületeinket
döntésével, hanem az azokban elhelyezett,
részben továbbszállításra váró nagymennyiségű
és értékes kereskedelmi áru épségét is komolyan
veszélyezteti, azok mentéséről haladéktalanul
kell gondoskodni.

Tekintettel arra körülményre, hogy a

Nagyméltóságu

Dr. Borzsáczky Albert v. b. t. t. úrnak,
a Magyar Tudományos Akadémia elnökének,

Budapesten.

a Ferenc József térnek az körút forgalom lebonyolítására szolgáló pénzügyi műveletekre nincs állhatnak, azon tiszteletteljes kérelemmel járulunk Nagyméltóságod elé járulni, miszerint a fennforgó s elháríthatatlan nehézségek kegyes méltányolásával lehetőleg mielőbb megengedni méltóztassék, hogy a veszélyben forgó árúkat kivételesen a Magyar Tudományos Akadémia és a Széchenyi-szobor parkja közötti szabad térségek az ármullám elvonulásáig ideiglenesen biztonságba helyezhessük.

Nagyméltóságod a kért engedély kegyes megadásával nemcsak vállalatunkat, hanem és főképp Budapest székesfővárosa kereskedelmének kedvezne, illetve tenne nagy szolgálatot.

Midőn Nagyméltóságodnak a jelen kérelmünk teljesítését máris előre is legalázatosabb köszönetünket nyilvánítjuk, tisztelettel jegyezzük meg, hogy a kérdéses terület kijelölését és ideiglenes átengedését Nagyméltóságod előzetes engedelmének megadása reményében egyben az illetékes székesfővárosi V. ker. elöljáróságnál kérelmezzük.

V.

Kiváló és legószintébb tiszteletem-
kifejezése mellett maradunk Nagyméltóságodnak

Budapesten, 1917. január hó 3-án.

készséges szolgálattal

AZ ELSŐ ÓS. KÖRÖZŐ BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐJE

Neugebauer

BUDAPESTEN TANÁCSOS

Érk. 1917. január 5.

22
1917

[illegible]

79452/1916 szám.

IV oszt.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Van szerencsém Nagyméltóságodat tisztelettel értesiteni, hogy a romai magyar történeti intézet 1916/17 költségvetési evre vonatkozó költségvetési javaslatát melyet Nagyméltóságod a folyó evi junius hó 15-én 517 sz.a. volt szives elemterjeszteni, jóváhagyólag tudomásul vettem.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszin te'nyilvánitását.

Budapest 1916 évi december hó 23-án

A miniszter rendeletéből:

Gróh Lajos
miniszteri tanácsos.

Nagyméltóságu

Dr. Berzeviczy Albert v.b.t.t. ur Őszcel entiájának a M.T. Akadémiak Elnökének.

Budapest.

érk. 1917. január 5.

23

1917

Tiszadobi Áldássy

Antal bir. előadó úrnak

Budapest 1917. január 5.

főtitkár

140.481/911. szám.

VII/d.

A nénai id. báró Podmaniczky Albert alapítvány tárgyában 1900. évi május hó 11-én 240. sz. a. kelt nagybecsü átiratában foglaltakhoz képest kibocsátott körrendelet alapján beérkezett kir. tanfelügyelői jelentéseket csatolmányaikkal együtt van szerencsém a Magyar Tudományos Akadémiának az ügyrendi szabályzat intézkedéseihez képest tisztelettel megküldeni s egyben nagybecsü tudomására hozni, hogy a kijelölő bizottságba a vezetésem alatt álló miniszterium képviseletében dr. Wolff Nándor és dr. Szücs István osztálytanácsos uraket kiküldöm ki.

Egyben van szerencsém tisztelettel értesiteni a Magyar Tudományos Akadémiát, hogy Brassó, Háromszék és Turócvármegyék kir. tanfelügyelőinek vonatkozó jelentései még nem érkeztek be; nevezett tanfelügyelőket megsürgetten és mihelyt jelentéseik felérkeznek, lesz szerencsém azokat a Tudományos Akadémiahoz áttenni.

Budapest, 1917. évi január hó 2-án.

A Magyar Tudományos Akadémiának,

B U D A P E S T.

érk. 1917. január 8.

25

1917.

26

1917.

Igen tisztelt Igazgató Ur !

Szerencsém van a Vallás- és Közoktatási m.kir.Ministeriumtól a M.Tud.Akadémiához a B.Wodianer-jutalomra vonatkozó, m a érkezett tanfelügyelői fölterjesztéseket azzal a kéréssel átküldeni,hogy a M.Tanitók Országos Bizottsága két tagot kiküldeni, Nagyságoi pedig a jutalomra vonatkozó jelentést s az uj minősitvényi táblázatot elkészíteni s ezt a jelentéssel együtt 1917.március hó 1-ig a M.Tud.Akadémia főtitkári hivatalához bekuldeni szivesked-jék.

Brassó, Háromszék és Turócz vármegyék kir.tanfelügyelői jelentéseiket még nem küldték be,de a ministerium ez ügyben már intézett sürgető iratot hozzájuk.

Budapest,1917.január 8.

Kitünő tisztelettel

főtitkár.

Nagyságos

Mousson Géza szfőv.igazgató tanitó urnak

Budapest

26

1912

HIRDETMÉNY.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület részvényeseinek 1917. évi január hó 4-én tartott rendkívüli közgyülése elhatározta, hogy az egyesület részvény-tőkéje

2.500 darab új részvény kibocsátása által

20,000.000 K-ról 25,000.000 K-ra felemeltessék és ezen

2.500 darab részvényre

a régi részvények birtokosainak elővételi jogot biztositott a következő feltételekkel:

1. **Négy-négy régi** részvény alapján **egy új** részvény vehető át.

Egy-egy régi részvény alapján **egynegyed** részvényről szóló **ideiglenes jogosultsági jegy** adatik ki.

2. Az új részvény **átvételi árfolyama 13.000 K,** az egynegyed részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyé **3.250 korona.**

3. **Az elővételi jog 1917 január 8-tól 1917 január 20-ig** bezárólag **gyakorolható** az egyesület főpénztáránál (IV., Deák Ferencz-utcza 5.) hétköznapokon a hivatalos pénztári órák tartama alatt.

Ezen határidő leteltével az elővételi jog többé nem gyakorolható. Az igénybe nem vett elővételi jogok az egyesület által a tőzsdén eladatnak s az értük befolyt összeg a jogositottak javára az egyesületnél betéti számlára helyeztetik.

4. Az elővételi jog gyakorlásakor a régi részvények (szelvényiv nélkül) az egyesület főpénztáránál lebélyegzés végett számszerint rendezve jegyzék kíséretében benyujtandók és **egyuttal a teljesitendő befizetés első részlete** teljes összegében, az ezen összeg után 1917 január 1-től a befizetés napjáig járó 5%-os kamattal **készpénzben lefizetendő.**

5. A benyujtott régi részvények az elővételi jog gyakorlását igazoló lebélyegzéssel ellátva azonnal visszaadatnak s a teljesitett részletfizetésről elismervény adatik, mely elismervényen a további részletek befizetése is folytatólag igazoltatni fog.

6. **A befizetések az egyesület főpénztáránál a következő részletekben teljesitendők:**

a) az első részlet fejében **az elővételi jog gyakorlásakor**

az új részvényre _____ 3.000 K,
az ¼ részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyre 750 «,

ezenfelül ezeknek az összegeknek 1917 január 1-től a befizetés napjáig járó 5 %-os kamata;

b) a második részlet fejében **1917 március 5-től 1917 március 10-ig**

az új részvényre _____ 3.000 K,
az ¼ részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyre 750 «,

ezenfelül ezeknek az összegeknek 1917 január 1-től a befizetés napjáig járó 5 %-os kamata;

c) a harmadik részlet fejében **1917 május 7-től 1917 május 12-ig**

az új részvényre _____ 3.000 K,
az ¼ részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyre 750 «,

ezenfelül ezeknek az összegeknek 1917 január 1-től a befizetés napjáig járó 5 %-os kamata;

d) a negyedik részlet fejében **1917 július 9-től 1917 július hó 14-ig**

az új részvényre _____ 4.000 K,
az ¼ részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyre 1.000 «,

ezenfelül ezeknek az összegeknek 1917 január 1-től a befizetés napjáig járó 5 %-os kamata.

7. Az egyes részletek és azok kamata pontos befizetésének elmulasztása az elővételi jog hatályának elvesztésével és a következő 8. pont szerinti következményekkel jár.

8. Azok az elismervények, amelyekre a részletfizetések a 6-ik pontban kitüzött határidőkben nem teljesittetnek, a kitüzött egyes határidők leteltével érvényüket veszitik és az egyesületnek jogában áll ezek helyett ugyanazokkal a számokkal ellátott **új elismervényeket kiállitani s azokat a tőzsdén eladni.** Az ekként eladott elismervények után befolyt összeg **a jogositottak javára az egyesületnél betéti számlára helyeztetik.**

9. **Az új részvények és az egynegyed részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyek 1917. január hó 1-től kezdődőleg részesednek az üzleteredményben, az ideiglenes jogosultsági jegyek azonban csak az 1917. üzletévre.**

10. Az új részvények megfelelő szelvényivvel és szelvényutalványnyal, az egynegyed részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyek csakis az 1917. üzletévre szóló egy darab szelvénynyel lesznek ellátva.

11. Az új részvények valamennyi részletnek és a kikötött kamatnak teljes befizetése után **1917 október hó 1-től kezdődőleg díj- és illetékmentesen** a jogositottak által kivánt tetszés szerinti névre fognak kiállittatni és az illető elismervények átadójának kiszolgáltattatni.

12. Az egynegyed részvényről szóló ideiglenes jogosultsági jegyek valamennyi részletnek és kamatnak teljes befizetése után az illető elismervény bevonása mellett az elismervény átadójának ugyancsak **1917 október 1-től** kezdődőleg adatnak ki. Négy darab ideiglenes jogosultsági jegy **1917 október 1-től kezdődőleg legkésőbb 1918 deczember hó 31-ig bezárólag** egy darab uj részvényre beeserélendő. Emmélfogva az ily ideiglenes jogosultsági jegyek egyesités, illetve részvényekre leendő beeserélés végett a most mondott határidőben az egyesület főpénztáránál bemutatandók, mert különben az egyesités végett be nem mutatott ideiglenes jogosultsági jegyek érvénytelenekké válnak s az azok alapján kibocsátandó új részvények tőzsdei árfolyamon el fognak adatni és az értük befolyt összeg a jogosultak javára az egyesületnél betéti számlára fog helyeztetni.

Budapest, 1917 január hó 4-én.

Az igazgatóság.

A befizetés alkalmával több vagy valamennyi részlet egyszerre is az 1917. jan. hó 1.-től a befizetés napjáig járó 5%-os kamatokkal együtt kiegyenlithető.

Budapest, 1917. január 4.

Az igazgatóság.

Ajánlva.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál.

Nagyméltóságu Dr. Berzeviczy Albert urnak

mint a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének

Budapest, VII.
Erzsébet-körut 9/11.

Budapest, 1917. január 5.

A Pesti hazai első takarékpénztár egyesület az ide mellékelt hirdetménye szerint uj részvényeket bocsájt ki, melyekre a régi részvények birtokosai elővételi joggal birnak.

Mivel az elővételi jogot f. é. január hó 20. -ig gyakorolni kell, kérjük Nagyméltóságod szives válaszát az irant, hogy a Magyar tudományos akadémia letétjében lévő 9 drb ily részvény után az elővételi jogot bejelentsük-e, mely esetben a szükséges befizetéseket a Magy.tud.akad. folyó számadása terhére teljesiteni fogjuk.

Azon esetre, ha jelen levelünkre becses válaszát idejekorán nem vesszük, fenti részvények elővételi jogának értékesitésével foglalkozni fogunk.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

69. Fj.
1 csatolvány.

Nyomtatványszám 299

Érk. 1917. január 9.

30

1917.

A M. Tudományos Akadémia

t. pénzügyi osztályát,

Budapest.

Van szerencsém a M. Tud. Akadémia 1916. évi Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi részvény elővételi jogát értékesítésem s ez úton befolyt összeget az Akadémia folyó-számla javára elkönyvelni kérem.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1917. január 10.

Fodor Ede

2496 szám. P.

Cheque- és clearing-számla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giro-számla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Dr. Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 január hó 9-én.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

~~megbizásából~~ól mai napon

~~elismervény ellenében~~ készpénzben

-----1099------kor. 32fill' fizet ett pénztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akademia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvány-minta 221. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

Erk. 1917. január 10.

31

1917

Nagyságos Uram !

1916.deczember 28-án kelt b.levelére szerencsém van értesiteni,hogy a M.Tud.Akadémia mindenkor a legnagyobb készséggel szolgál fölvilágositással a Goethe-szobát illető ügyekben; de idézett levelében foglalt kérdésére -minthogy az Akadémia a Goethe-gyüjteményt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriu utján kapta- föl kell kérnem,hogy azt a vallás- és közoktatásügyi ministeriumnál méltóztassék előterjeszteni.

Budapest,1917.január 5.

Kiváló tisztelettel

főtitkár.

Nagyságos

Dr. Fleischer Vilmos

ügyvéd urnak

Budapest

V.Dorottya-utca 1.

32

1917

Nagyságos Uram!

(Folyó évi szeptember hó 28-án kelt 6. leveleire ~~folyó évi~~ október hó

értesítem, hogy az M. Tud. Akadémia mindenkor a

legnagyobb készséggel (~~a~~ folyó világos iratokkal) a Goethe-szobrot illető ügyekben;

~~ügyben kapcsolatos rendelkezésére~~; de (Ön levelében foglalt

kérdésére) fel kell kérnem, hogy azt a ~~M~~ vallás- és

közoktatásügyi miniszteriumnál méltóztassék

előterjeszteni.

Kiváló tisztelettel

Bp. 1917. január 5.

Főtitkár

Z — mindkettő az Akadémia
a Goethe-ügyiratokat a vallás
- és közoktatásügyi minisztérium
útján kapta —

Nagyságos

Dr. ~~H~~ Elischer Vilmos

nagyvárad városnak

Budapesten

V. Dorottya-u. 1.

Magyar Tudományos Akadémia.

32

1917

Sz.

A Magyar Tudományos Akadémia ez idei ünnepélyes közülését május hó , vasárnap, d. e. 11 órakor fogja saját dísztermében megtartani.

Szerencsém van ez ünnepre hazafias mély tisztelettel meghívni.

Budapest, 19 április.

elnök.

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály a pályamunkák megbírálásával f. hó 8-án tartott ülésében a következő tagokat küldte ki:

1. Selmecbánya-pályázat: Schwerwek Emil t. t., Berecz Árpád t. t., Ferencz Zoltán l. t.

2. Farkas-Kaskó-p.: Endrődi Sándor, Négyessy László, Vilcsota Gyula l. t.

3. Halmos Izor-p.: Radics Ferenc r. t., Jánosi Béla r. t., Horváth Cyrill l. t.

4. Vojnits-p.: Négyessy László, Polónyi Elemér, Voinovich Géza l. t.

5. Péczely-p.: Herczeg Ferenc l. t., Beöthy Zsolt r. t., Bánóczi József l. t.

6. Ormódy-p.: Beöthy Zsolt r. t., Hegedüs István r. t., Kozma Andor l. t.

7. Kóczán-p.: Heinrich Gusztáv r. t., Ambrus Zoltán l. t., Szinnyei Ferenc l. t.

8. Marczibányi-p.: Simonyi Zsigmond r. t., Zelk Albert l. t., Tolnai Vilmos l. t.

9. Sámuel-p.: Simonyi Zsigmond r. t., Szinnyei József r. t., Abafi Oszkár r. t., Petz Gedeon l. t., Mikecz János l. t.

Budapest, 1917. ~~október~~ január 9.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szinnyei József
osztálytitkár.

Érk. 1917. január 10.

33=41

1917

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Az I. osztály f. h. 8-án tartott zárt ülésének határozatából van szerencsém jelenteni, hogy az osztály tiszteletkel kéri az Igazgató Tanácsot, hogy méltóztassék Heller Bernát „Az arab Antar-regényről" c. munkájának kinyomtatására szükséges összeget engedélyezni, mert hogy az osztály a maga javadalmából a nyomtatási költségeket nem tudja fedezni.

Budapest, 1917. január 9.

Kiváló tisztelettel

Szinnyei József
osztálytitkár

É.k. 1917. január 10.

42

1917

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

szám.

Tértivevény.

Ezennel elismerem, hogy Szerbia
cz. kézirabonak a mai napon hasz-
nálatra visszavettem.

Budapest, 1913. január 10.

Steiner Ármin

min. hallgató

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Budapest, 1917. jan 10.

43/1917

2

„EÖTVÖS-ALAP"
(ORSZÁGOS TANITÓI SEGÉLYEGYESÜLET)
BUDAPEST, VIII., SZENTKIRÁLYI-UTCA 47.

18
..... szám.

1917.

Nagyméltóságu Elnök Ur !

A Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja hagyományaihoz hiven ebben az esztendőben is áldozni óhajt megdicsőült Eötvös József báró szellemének.

Evégből mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a Magyar Tudományos Akadémia heti ülésztermét, mint a multban, ez évben is február hó 2-án d.e. 11 órára rendelkezésünkre bocsátani.

Kérésünket szives jóindulatába ajánlva, vagyunk a Nagyméltóságu Elnök Urnak

a Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja nevében

Budapesten, 1917. január hó 8-án.

mély tisztelettel:

Károlyfalvy
titkár.

Farkas Ignácz
alelnök.

Érk. 1917. január 11.

45

1917

47
1917.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a Keleti Bizottságnak 1917.január 8-án tartott üléséről.

Ilosvay Lajos másodelnök ur elnöklete alatt jelen vannak:

Heinrich Gusztáv főtitkár,
Matlekovits Sándor,
Horváth Géza,
Schafarzik Ferencz,
Gaal Jenő,
Kunos Ignácz,
Goldziher Ignácz,
Tuzson János,
Lenhossék Mihály biz.tagok,
Németh József " segédtag

Jegyző: Gróf Teleki Pál biz.előadó.

1/ Elnök megnyitja az ülést és kimenti Berzeviczy Albert elnök ur Ő Excellentiáját,a kit betegség gátol az elnöklésben.

Megemlékezik Thallóczy Lajos,a bizottság és az Akadémia nagy és elévülhetetlen érdemü tagjáról,kinek a bizottság oly sok kezdeményezést s magát megindulását is köszöni.

2/ Előadó bemutatja az 1916.évi elszámolást és az 1917.évi költségvetést.

Tudomásul szolgál.

Áttétetik az Igazgató-Tanácshoz

3/ Előadó jelenti,hogy a balkáni expeditió haza - tért és bemutatja Andrasovszky József,Csiki Ernő és Pécsi Albert dr.urak előzetes jelentéseit.

Tudomásul szolgál.

4/ Előadó jelenti, hogy előkészitő lépéseket tett az idei nagyobb balkáni expedition tárgyában. A pénzügyminister 2 szénegeologus, a földmivelésügyi minister egy hydrographus mérnököt fog küldeni s a költséget viselik. Elvi döntést, további felhatalmazást kér. Kéri elhatározni a közoktatásügyi minister ur megkeresését subventio adása iránt.

A bizottság az expedition kiküldését és a subventió sürgős kérését elhatározza s megbizza előadót további szervezéssel.

5/ Horváth Géza szóvá teszi, hogy elvileg el kellene dönteni egyszer s mindenkorra, a bizottság kiküldötte expeditiók gyüjteményei hová kerüljenek.

Matlakovits Sándor,
Horváth Géza,
Heinrich Gusztáv,
Tuzson János

és másodelnök ur hozzászólásai után a bizottság elhatározza, hogy ha a gyüjtő valamely tudományos állami intézet tagja, a gyüjtést a bizottság ezen intézetnek adja, kikötve, hogy az adomány minden tárgyon feltüntettessék. Ha magánember, ugy a bizottság esetről-esetre határoz. Magántulajdonba a gyüjtemények nem mehetnek. A publikálás jogát a bizottság fenntartja magának. Dr. Pécsi gyüjtött köveit a bizottság a Földtani Intézetnek ajándékozza.

6/ Előadó bemutatja Eckhardt Ferencz és Fräger Ernő urak levelét, a kik forditó munkájuk elvégzésére

haladékot kérnek.

A bizottság ezt megadja.

7/ Előadó bejelenti, hogy Thallóczy Lajos Ő Excellentiája ajánlotta Popovics Miklós tanárt a Kossovo Polje /Rigómező/ monographiájának megirására. Előadó bővebb tervezetet kért Popovicstól, a mely még nem jött meg.

Egyelőre tudomásul szolgál.

8/ Előadó bejelenti, hogy megszerezte Ivirkov szófiai egyetemi tanár"Bulgária földje és népe" forditásának jogát. Elnök umak ezt bejelentve, elnök ur véleménye volt, hogy a munka népszerü lévén, a bizottság engedje át a kiadás jogát a M.Keleti Kulturközpontnak.

A bizottság igy határoz.

9/ Előadó jelenti, hogy a"Balkán félsziget leirása" nyilt pályázatra a következő munkák érkeztek:

1/Horváth Jenő: A Balkánkérdés története./A mely a második osztálynak adatott ki/

2/ Németh József: Szerbia.

3/ Szegh Dezső: Albánia 4 kötet.

4/ Sebes Gyula: Románia.

5/ Márton Béla: A Balkán félsziget leirása.

Bizottság a pályamunkákat birálatra adja ki, és pedig a

2. számut G.Teleki Pálnak,
3. " Br.Nopcsa Ferenczneк,
4. " Jancsó Benedeknek,
5. " Dr.Cholnoky Jenőnek

10/ Előadó bemutatja Dr.Hermann Győző ajón-

latát Szkodra monographiájának megirására.

42 1917

Bizottság ezt átteszi a Keleti Kultur-központhoz.

11/ Előadó felemeliti, hogy érdemes volna lehetővé tenni, hogy Dr. Milleker egyetemi tanár ur Kisázsiába menjen.

Bizottság elismeri az ügy fontosságát, legnagyobb erkölcsi támogatását helyezi kilátásba és megbizza előadót, hogy Dr. Millekerrel beszélje meg az ügyet.

12/ Előadó bemutatja Buday László l.t. levelét, a melyben Dvorzsák János tudományos müködéséről -a mult ülés kérdése alapján- felvilágositást ad. Előadó beje - lenti, hogy Dvorzsák megbizottja nála járt, de ő arra, hogy bármi választ adhasson, tartalomjegyzék és tervezet beadását kérte.

Bizottság ezt jóváhagyólag veszi tudomásul, de aggályának ad kifejezést a munka nagy terjedelmét és népszerü tendentiáját nem látva összhangban. Előadót a tárgyalás ily irányu folytatására utasitja.

13/ Előadó jelenti, hogy Heinrich Gusztáv és Horváth Géza biz. tagok segédtagul ajánlják Bajza József Nemzeti Muzeumi őrt, mint szlávistát.

A bizottság ehhez hozzájárul s ily értelemben tesz előterjesztést az Akadémiának.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

másod elnök.

előadó.

Iredet imént.

Klosnay László ref. tanár

unitár. lelkész.

Szekovits Sándor

t. ének

Kiss Ferenc

evang.

nádor

kér nádor

n. ünnep

n. hálaadó

Németh evang.

Feleki Pál ev. ref. z.

tanár

tolc

hoor

rt

tes

ènn egy inter szén s t
szellèmi inter hyalro raphus

t e vi tést,
t

megtermésére subventio adása
iránt.

A kir. tsár expeditio kiküldésére
és a subventio sürgös fé-
résére elhatározza s meg-
bizza előadót további
szervezésével.

~~Ef. Előadó kiküldi~~

Horváth Géza szóvá teszi, hogy elvileg
el kellene dönteni egyszer s mind-
enkorra, a bizottsági kiküldetési ex-
peditiók gyüjtőmunkái tárgyá re-
ferálnak.

Matlekovits Sándor
Horváth Géza
Heinrich Gusztáv
Tursan Tános
Előadó ür és előadói
hatáskörének ügyében

a kiadóhivatalhoz, hogy
ha a gyüjtő adatokat
adatokat állandóan
a gyüjtésről a kiz. erem
intézetnek adja, kiknek
hogy az adatokat pályázat
kárpótlás fejében tekintetbe
Ha magánemberről, úgy a
kiz. eredőül eseteként ha-
tározz. Magánemberhez
ha a gyüjteményét nem
mehetnek. A publikálási
jogát a kiadóhivatal fen-
tartja magának.
Dr. Pécsi gyüjtött tárgyai
a kiadóhivatal tulajdonát
képezik. Intézetnek
ajándékozza.

5./ Előadó bemutatja
Schwarcz (Berner) és Thaler (Ernő) urak
levelét, a kik
Szerkesztő munkájuk el-
nyerésére haladékot
kérnek.

A kiadóhivatal megadja.

6./ Előadó bejelenti, h.
Thallóczy Lajos akadémiai
ő exc. ajánlotta
ajánlotta Popovics Miklós
tanárt a Koszovo Polje
(Rigómező) monographiájának
megírására. Előadó bővebb
felvilágosítást kért Popovicsról,
a mely még nem jött meg.

Legközelebbi tanácskozásig
halasztja.

7./ Elnöklő bejelenti hogy ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ megbízásából Schirkoff szerkesztő
szófiai ügyv. t. „Bulgária fővárosa
és népe" forrásáramú jogáról.
Ehhez ímmár ez bejelentve,
ehhez ún. véleményező adva, volt,
hogy a munka méltányos lenne
a bizottság ezzel díjat a kiadási
jogáról a M. Kelet Kultura
kiszemelnek.

A bizottság így határoz.

8./ Előadó jelenti, h. a
„Balkán félsz. leírása"
nyílt pályázatra a következő
munkák érkeztek:

1.) Horváth Jenő: A balkánkérdés
~~[illegible]~~ történetére.
(a mely a II. ovr. van adva alatt ki.)
2.) Németh József: Szerbia.
3.) Szegh Dezső: Albánia.
4 Ívek.
4.) Sebes Gyula: Románia.
5.) Márton Béla: A balkán
félsziget leírása.

Biz. a pályamunkákat
bírálásra adja ki
és javasolja a
2.) szám. Tóth Pálnak
3.) " Dr. Mocsáry Ferencnek
4.) " Jancsó Benedeknek
5.) " Dr. Cholnoky Jenőnek
Cholnoky

V.

9./ Előadó bemutatja dr. Hermann Zsigmond ajánlatát Skodára monográfiájának megírására.

Bíró sür ezt átveszi a Kelet-Kultur bizottsághoz.

10/ Előadó felemlíti, hogy ércsmues volna ~~kiszállásról~~ jelentést tenni, hogy dr Miller egyetemi Tanár úr Kisázsiába menjen. ~~Tanár~~

Bíz. elismeri az ügy fontosságát, legutóbbi ercbányászati tanulmányozása alkalmával helyszíni bejárásba és megbízza előadót, hogy dr. Millerrel beszélje meg az ügyet.

11./ Előadó bemutatja Budai László l. t. levelét, a melyben Dworzsák János tudományos működéséről — a múlt ülés határozata alapján — felvilágosítást ad. Előadó bejelenti, hogy Dworzsák megbízásából is járt, de ő arra, hogy bármi nálam tudakozódjon, tartalmi eggyéb

és tervezett kiadására
érte.

Biz. ezt jóváhagyólag veszi tudomásul
de aggályainak ad kifejezést, hogy a műnap terjedelmére és népszerű tendenciájára nem lévén tekintettel.
Előadót a tárgyalás ily irányú folytatására utasítja.

12./ Előadó jelenti, hogy ~~Steinitzky Jácob~~ Steinitz Jakab és Horváth Gina (Hajdú) Hajdú segédhajdúi ajánlják Bajza József nevét, mint üzletvezetőt.

A bizottság ~~Bajza J. nevét~~ megválasztja és ehhez hozzájárul a díjtételekben történő változtatás az Akadémiának.

Lejárt tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja.

elnök.

Légaen vonuló ügyek
kimutatásához.

Tárgy

47

1917

latát Szkodra monográphiájának megírására.

Bizottság ezt átteszi a Keleti Kulturkozponthoz.

11/ Előadó felemeliti, hogy érdemes volna lehetővé tenni, hogy Dr. Milleker egyetemi tanár ur Kisázsiába menjen.

Bizottság elismeri az ügy fontosságát, legnagyobb erkölcsi támogatását helyezi kilátásba és megbizza előadót, hogy Dr. Millekerrel beszélje meg az ügyet.

12/ Előadó bemutatja Buday László l.t.levelét, a melyben Dvorzsák János tudományos működéséről -a mult ülés kérdése alapján- felvilágositást ad. Előadó bejelenti, hogy Dvorzsák megbizottja nála járt, de ő arra, hogy bármi választ adhasson, tartalomjegyzék és tervezet beadását kérte.

Bizottság ezt jóváhagyó ag veszi tudomásul, de aggályának ad kifejezést a munka nagy terjedelmét és népszerü tendentiáját nem látva összhangban. Előadót a tárgyalás ily irányu folytatására utasitja.

13/ Előadó jelenti, hogy Heinrich Gusztáv és Horváth Géza biz.tagok segédtagul ajánlják Bajza József Nemzeti Muzeumi őrt, mint szlávistát.

A bizottság ehhez hozzájárul s ily értelemben tesz előterjesztést az Akadémiának.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

elnök. előadó.

haladékot kérnek.

A bizottság ezt megadja.

7/ Előadó bejelenti, hogy Thallóczy Lajos ő Excellentiája ajánlotta Popovics Miklós tanárt a Kossovo Polje /Rigómező/ monographiájának megirására. Előadó bővebb tervezetet kért Popovicstól, a mely még nem jött meg.

Egyelőre tudomásul szolgál.

8/ Előadó bejelenti, hogy megszerezte Ivirkov szófiai egyetemi tanár "Bulgária földje és népe" forditásának jogát. Elnök umak ezt bejelentve, elnök ur véleménye volt, hogy a munka népszeru lévén, a bizottság engedje át a kiadás jogát a M. Keleti Kulturközpontnak.

A bizottság igy határoz.

9/ Előadó jelenti, hogy a "Balkán félsziget leirása" nyilt pályázatra a következő munkák érkeztek:

1/ Horváth Jenő: A Balkánkérdés története./A mely a második osztálynak adatott ki/

2/ Németh József: Szerbia.

3/ Szegh Dezső: Albánia 4 kötet.

4/ Sebes Gyula: Románia.

5/ Márton Béla: A Balkán félsziget leirása.

Bizottság a pályamunkákat birálatra adja ki, és pedig a

2. számut G. Teleki Pálnak,
3. " Br. Nopcsa Ferenczneb,
4. " Jancsó Benedeknek,
5. " Dr. Cholnoky Jenőnek

10/ Előadó bemutatja Dr. Hermann Győző ajún-

47
1917

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a Keleti Bizottságnak 1917.január 8-án tartott üléséről.

Ilosvay Lajos másodelnök ur elnoklete alatt jelen vannak:

Heinrich Gusztáv főtitkár,
Hatlekovits Sándor,
Horváth Géza,
Schafarzik Ferencz,
Gaal Jenő,
Kunos Ignácz,
Goldziher Ignácz,
Tuzson János,
Lenhossék Mihály biz.tagok,
Németh József " segédtag

Jegyző: Gróf Teleki Pál biz.előadó.

1/ Elnök megnyitja az ülést és kimenti Herzeviczy Albert elnök ur Ő Excellentiáját,a kit betegség gátol az elnöklésben.

Megemlékezik Thallóczy Lajos a bizottság és az Akadémia nagy év elévülhetetlen érdemu tagjáról,kinek a bizottság oly sok kezdeményezését s magát megindulását is köszöni.

2/ Előadó bemutatja az 1916.évi elszámolást és az 1917.évi költségvetést.

Tudomásul szolgál.

Áttételik az Igazgató-Tanácshoz

3/ Előadó jelenti,hogy a balkáni expeditió haza - tért és benutatja Andrasovszky József,Csiki Ernő és Pécsi Albert ir.urak előzetes jelentéseit.

Tudomásul szolgál.

4/ Előadó jelenti, hogy előkészitő lépéseket tett az idei nagyobb balkáni expeditió tárgyában. A pénzügyminister a szénegologus a földmivelésügyi minister egy hydrographus mérnökot fog kuldeni s a költséget viselik. Elvi döntést, további felhatalmazást kér. Kéri elhatározni a közoktatásügyi minister ur megkeresését subventio adása iránt.

A bizottság az expedition kikuldését és a subventió sürgős kérését elhatározza s megbiza előadót további szervezéssel.

5/ Horváth Géza szóvá teszi, hogy elvileg el kellene dönteni egyszer s mindenkorra, a bizottság kikuldötte expeditiók gyüjteményei hová kerüljenek.

Matlekovits Sándor,
Horváth Géza,
Heinrich Gusztáv,
Tuzson János

és másodelnök ur hozzászólásai után a bizottság elhatározza, hogy ha a gyujtő valamely tudományos állami intézet tagja, a gyüjtést a bizottság ezen intézetnek adja, kikötve, hogy az adomány minden tárgyon feltüntettessék. Ha magánember, ugy a bizottság esetről-esetre határoz. Magántulajdonba a gyüjtemények nem mehetnek. A publikálás jogát a bizottság fenntartja magának. Dr. Pécsi gyüjtött köveit a bizottság a Földtani Intézetnek ajándékozza.

6/ Előadó bemutatja Eckhardt Ferenc és Frauer Brnó urak levelét, a kik forditó munkájuk elvégzésére

47

1917

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

.....szám.

48-49

1917

Budapest 917 jan. 16.

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

A „Syllogé Tacticorum Graecorum" vállalata érdekében kérem meghozatni (talán a bécsi egyetemi könyvtárból) a Kőv. c. munkát:

„Mathematicorum Veterum Opera, ed. Théve-not. Parisiis 1693.", — a lipcsei városi könyvtárból (Stadtbibliothek) pedig kifejezetten az akadémiai könyvtárban való használat céljából a Köv. jelzésű és tartalmú Codexet:

Rep. I. 17 (Konstantinos Porphyrogennétos de cerim. aul. Byz.)

Kiváló tisztelettel

Vári Rezső
l. tag

48–49

1917

A két mű Eölesön kéretett.

AZ ORSZAGOS MAGYAR KEPZOMUVESZETI TARSULAT és a MAGYAR KEPZO MUVESZEK EGYESULETE fájdalmas részvétet jelentik, hogy tiszteleti tagjuk, a magyar történeti festészet ötödik nagy mestere,

MADARÁSZ VICTOR

1917. évi január hó 10-én délután 5 órakor meghalt.

Az elhunyt mester esetével minden történetinél megkapóbban, dramaibb erővel és maradandóbban örökítette meg nemzetünk történetének sok kimagasló mozzanatát azokon a vásznakon, amelyek kincsei művészetünknek, kulturánknak, az egész országnak. Már életében halhatatlanjaink sorába írta a nevét alkotásaival, amelyekkel több mint félszáz év előtt az ébredő magyar művészetnek messze külföldön, a művészet központjában kitüntetést és dicsőséget szerzett s amelyekről századok múltán a késői nemzedékek is csodálattal és áhítattal fogják olvasni a magyar historiának egy-egy régen elmúlt fejezetét.

A magyar királyi kormány a halhatatlan nevű mestert elévülhetetlen érdemeiért a legnagyobb kegyelettel a nemzet halottjának tekinti, akinek kihűlt testét az ágostai hitvallású evangélikus egyház folkeszi szombaton, e hó 13-án délután 3 órakor áldja meg az Országos Szépművészeti Múzeum városligeti palotájában, amelyben a mester alkotásait őrzik.

Holttestét a megáldás után a kerepesi úti sírkertbe kísérjük, ahol a Budapest székesfőváros tanácsa által adományozott díszsírba helyezik örök nyugalomra.

Budapest, 1917 január hó 11-én.

erk. 1917. január 12.

51

1917

30-1917.sz.

A Magyar Tudományos Akadémia

Nagytekintetü Titkári Hivatalának

BUDAPEST.

Az új év első napjain megemlékezvén a Nagytekintetü Titkári Hivatalnak abbeli nemeslelkü áldozatkészségéről,hogy az Akadémiai Értesitőt az elmult egész esztendőn át is dijtalanul méltóztatott megküldeni,humánus intézetünk és szegény néma növendékeink iránt való e nemes érzésről tanúskodó cselekedeteért nemcsak hivatali kötelességemből kifolyólag,hanem őszinte hálaérzelmeimtől is ösztönöztetve,legmélyebb köszönetemet fejezem ki érte.

Szegény szerencsétlen néma növendékeink legtöbbjének családfenntartója szintén hadbavonult,sőt többen árvákká is lettek, s ezeknél fogva szülői gyámolitás nélkül maradván,még fokozottabban igénylik az intézet gyámolitását.Intézetünk súlyos anyagi helyzete dacára is megfelelt e rendeltetésének és a legsúlyosabb viszonyok között is az arra utalt ártatlan gyermekeket gondoskodásának áldásában részesitette.Eme jótékony működésében az intézet hálásan vette a Nagytekintetü Titkári Hivatal nemeslelkü támogatását,melyet b.lapjának szives megküldésével nyujtott.

E kiválóan szerkesztett havi folyóirat rendkivül értékes tartalmával és magas szinvonalú//tudományos tartalmú cikkeivel - amelyekből sokszor becses és a szerencsétlen siketnémák nevelésetanitása körül haszonnal értékesithető tanulságot volt alkalmunk meriteni,valóban nagy szolgálatot tesz intézetünknek s beköttetve is könyvtárunk legértékesebb művei közé tartozik.

Áldásosan működő intézetünket legnagyobbrészt könyöradományokból kellvén fenntartani,sajnos,anyagi okokból a lapra még elő nem fizethetünk,miért is szegény,szerencsétlen néma növendékeim

nevében és érdekében kérem a Nagytekintetü Titkári Hivatalt, hogy ne méltóztassék intézetünket ez értékes laptól megfosztani s kérve-kérem, hogy az Akadémiai Értesitőt intézetünknek az 1917. év folyamán is dijtalanul megküldeni méltóztassék.

A jó Mindenható - Ki semmitsem hagy jutalmazatlanul, ami szeretetből adatik - is meg fogja áldani nemes áldozatkészségéért és sokszorosan visszafizetendi a siketnémákért hozott és hozandó áldozatot.

Hálás köszönetemet megújitva s tiszteletteljes kérésemet, valamint humánus intézetünket további nemes jóindulatába és mély emberszeretetébe ajánlva, maradok

Szeged, 1917. jan. 9-én.

mély tisztelettel

igazgató.

SIKETNÉMÁK ÁLLAMILAG SEGÉLYEZETT INTÉZETÉNEK IGAZGATÓSÁGA SZEGED 1901

Érk. 1917. január 13.

52

1917

A SZENT ISTVÁN AKADÉMIA

SHAKESPEARE ÉS CERVANTES HALÁLÁNAK HÁROMSZÁZADOS ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

1917. évi január hó 21-én, vasárnap d. e. 11 órakor

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT DÍSZTERMÉBEN

(VIII., Szentkirályi-u. 28. sz. a.)

ÜNNEPI ÜLÉST

TART,

A MELYRE A TUDOMÁNY ÉS IRODALOM BARÁTAIT

MEGHIVJA.

TÁRGYSOROZAT:

1. *Giesswein Sándor* elnök megnyitja az ülést.

2. Shakespeare és a magyar költői lélekrajz. *Négyessy László* osztályelnöktől.

3. Shakespeare szelleméhez. — Don Quijote egy ismeretlen kalandja. Költemények. *Bán Aladár* r. tagtól.

4. Cervantes és a Don Quijote. *Kőrösi Albin* r. tagtól.

Kiadja a Szent István Akadémia. — Stephaneum ny. r. t. Budapest.

Ext. 1918. January 13.

54

1917

M. KIR. KOLOZSVÁRI V. HONVÉD KERÜLETI • PARANCSNOKSÁG •

A m. kir. tudományos Akademia igazgatóságának

Budapest

Nógrád 1917. január hó 13.

A jelenleg Nagyváradon székelő m. kir. Kolozsvári Kerületi parancsnokságnak tudtára van a parancsnokság számára megörökítendő mindazon történteknek, tevékenységnek, emlékiratoknak stb. stb. melyet az Urban elhunyt Királyunk néhai I. Ferenc József Ő Felsége halálával és temetésével, valamint IV. Károly király Ő Felsége trónralépésével és megkoronázásával kapcsolatban elhangzottak, illetve kiadattak.

Tudolatiamul fogva a legfelsőbb cél érdekében felkérem a m. kir. tudományos Akademia igazgatóságát, amennyiben az Akademiában ilyen adatok rendelkezésre állanának, ily szívességét arolnak hiteles másolatát a gyűjteményben való megőrzés végett megküldeni.

A különböző helyekről így beérkező adatok egy diszes táblában lesznek elhelyezve, melynek nagysága a beérkezett anyag mérvei alapján fog megállapittatni.

E történelmi emlékü mü megalkotásához az Akademia igazgatóságának hathatos támogatását kérem.

Kelt kiváló tisztelettel:

Szmeller Lajos okl. vármérnök

Érk. 1917. január 15.

55

1917

1636 szám. P.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.
Budapest, 1917 január hó 13-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

1917 január hó 5-én ~~megbizásából-mai-napon~~
elismervény ellenében készpénzben
---------2098----- kor. 60 fill' fizetett pénztárunknál,
mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia
folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvany-minta 221. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

22. 1917. januar 15.

56

1917

3637 szám. P.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 január hó 13-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

1916 deczember hó 29-~~énmegbizásából-mai-napon~~
~~elismervény-ellenében~~ készpénzben
-----812------- kor. 15 fill' fizet ett pénztárunknál,
mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia
folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvány-minta 221. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

Ek. 1917. januar 15

56

1917

3654 szám. P.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia .

Budapest, 1917 január hó 13-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

~~megbizásából~~ mai napon

elismervény ellenében készpénzben

-----1800----- --kor. -- fill' fizetett pénztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvany-minta 221. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

Érk. 1917. január 15.

56

1917.

1631 szám. P.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 január hó 13-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

1916 deczember hó 27-én ~~megbizásából-mai-napon elismervény-ellenében~~ készpénzben

----1000------ kor. -- fill' fizetett pénztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvany-minta 224. 1916. XII/19. 1000. Franklin-Társulat nyomdája.

Érk. 1917. január 15.

56

1917.

Folio. 1 lapra.

Korrektúrát legkésőbb kedden délre kérem!

Nagyon sürgős!!!

A Helyesírási Bizottság
jelentése.

A M. T. Akadémia 1915 novemb. 29-én tartott ülésén a Bizottság javaslatára nézve következőképen határozott: „A Bizottság munkálata érdemleges tárgyalás végett kiadassék meg az I. osztálynak, melynek jelentése a II. és III. osztállyal közlendő lesz, hogy ezután terjesztessék a munkálat az osztályok véleményével együtt az ülés elé." (L. Akad. Értesítő 1915, 690. l.). A I. osztály ennek következtében felszólította tagjait, hogy kifogásaikat és megjegyzéseiket írásban közöljék el. Ennek a felszólításnak több-ben eleget is tettek, néhány igen behatóan és a legrészletesebb részletekre is kiterjedő valóságos munkálattal. A Helyesírási Bizottság e véleményeket pontról-pontra tárgyalta és nagy részüket felhasználva módosította a javaslat szövegét, a módosításokra nézve mindenben egyhangú megállapodásra jutottak. Megjegyzendő, hogy a kifogások nehol nem érintették a javaslat lényegét, mely-a pont idézett ősmondatát, elé terjesztett. A módosítások mind-egyike apró, legtöbbnyire stilisztikai változtatás volt, melyek a határozatok világosabb, szabatosabb fogalmazását célozták. Az előbbi javaslattól eltérően a 77. pontban a H. Biz. megengedhetőnek ajánlja az épp(en) : épp(en) határozószó egyes kéz pontos alakját, úgymint a képen : képpen szerint is, mint a rövidebb -kép szótagot ezek e pontos alakja mellett. Sok pontban az idézetekből alkalmasabb példákat választ-ja, a 228. pontot pedig teljesen újra szövegezte; ez most így hangzik: „Helységek és folyóvizek címében minden lényeges rész (az előtagban és az utótagban) kötőjellel írandó; Athenaeum, Képviselőház, Tiszából, Budapesti Szemle, Magyarország és a Nyugat-ból — kivételek, állító művek címében, cikkek címében ugyanúgy írjuk, ha állító helyett használjuk, ha azonban dőlt betűnél (aláhúzva) így,

idéző jellel különböztetni meg, akkor ezek az első két
sínek neve kerületünkel, tehát: Kelet-Pécs, Buda-Kelet,
Sh Szentes Tragédiája, Orvos és lovasa, A Rajongók, de
Kelet-pécs, Buda-kelet, A szentes tragédiája, „Orvos és lovasa",
„A rajongók." — A 275. pontot a H. Biz. olykép módosította,
hogy a keltezés évszámában a negyet előző szám után nem
pusztán -n (6-n, 7-n), hanem -án, -én végzetnek (6-án, 7-én).
A Sós-i Tragymalátból gyakorlatilag felvétetett,
mások pedig felvételek.

Budapest, 1917. január 10-én.

Szinnyei József
elnök

Szilyházi
bizottsági tag

Lolcsai Vilmos k. t.
előadó.

Mészáros Sándor
bir. tag.

A főnnebbi jelentés a módosított javaslattal együtt előterjesztetett az I. osztálynak f. hó 8-án tartott zárt ülésében. Az osztály a módosított javaslatot elfogadta a 4. lapon levő „utolsó bekezdés („Az új szabályzat kiadásra .... megszüntesse") elhagyásával.

Budapesti, 1917. január 12.

Szinnyei József
osztálytitkár

Érk. 1917. január 15

57
1916.

Helyettes Bíróság
elnökéhez.

Bp. 1917. jan. 5.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Érk. 1917. január 15.

Szépirodalmi Választmány

58
1917.

Nagyvárad

40 korona azaz Negyven koronáról, mely összeget a szépészeti Kuzinczi muzeleum és park felügyelete czimén járó fizetésem fejében Ernődy László gondnoke Urtól a mult évi deczember hóra felvettem. —

Sátoraljaujhely 1917 évi január hó 1én

Bögre Imre
kertész

Nagyságos

Báró Jmre

40 darab Nagyvenkeresztről, melyből ezt a szépszámú Kozinczy-muzeumot és parkot folügyelete czéljára járó fizetésem fejében Emődy László-gyanuk urtól a folyó évi november hóra felvettem. –

Sátoraljaújhely 1916 évi december hó.

Báró Jmre

16

Nyugtázom

40 azaz Négyven koronáról, mely
összeget a szépthalmi Kazinczy muzeu-
leum és park fellőnyelete czimén járó
fizetésem fejében Emödy László gondnok
Urtól a folyó évi október hóra felvettem

Sátoraljaujhely 1916 évi november hó 6án

Bögre Imre
tanitó

Nyugtia

40 korona azaz negyven koronáról,
mely összeget a szépkorúlmi Kozinczy muu
zeum és park felügyelete czímén járó fize-
tésem fejében Emödy László gondnok ur-
tól a folyó évi szeptember hóra felvettem

Szatorajaujhely 1916 október hó 1én

Bogre Imre
kertész

141

Nyugtom

40 arany Nagyvonkaromániról, mely
összeget a szépkalmi Kazinczy mú-
zeum és park felügyelete czímén
járó fizetésem fejében Emődy Lász-
ló gondnoktól Ürtől a folyóvi cu-
gusztus hóra felvettem. –

Szatoraljaujhely 1916 szeptember i

Bögre Imre
tanitó.

13

Nyugta

40 korona ozaz Negyven koronáról, mely összeget a szépkalmi Vazirczy mauzoleum és sírhely felügyelete czímén járó fizetésem fejében Emődy-László gondnok úrtól a folyó évi július hóra felvettem.-

Sóstógyógyfürdőhely 1916 évi augusztus 1

Bögre Imre
pénztáros

Kimutatás

A szépkalmi Kazinczy kert séta utak felnyesé ért kiadás

Folyó szám	Név	Kor	fillér
1	Vajdor Miklós	2	40
2	Vajda Mari	8	00
3	Mazurné	5	60
4	Fortonyik Sámuelné	4	50
5	Kovácsik Erzsébet	7	20
6	Fitkó Mari	6	00
7	Kalesnyik Anna	3	20
8	Suszterik Anna	3	80
	Összesen	40	70

Sátoraljaújhely 1916 július hó 20

(Bögre Imre
kertész

Nyugta

40 azaz negyven koronáról, mely összeget a szépszámú Kazinczy mu-
zeum és park felügyelete czímén
járó fizetésem fejében Emődy László
gazdatiszt uraktól folyó évi június hó
ra felvettem.

Sátoraljaujhely 1916 július hó 1én

Bögre Imre
kertész

Nyugtou

40 azaz negyven koronáról,
mely összeget a szépházmi Kazinczy
múzeleum és park felügyelete ezi-
rán járó fizetésem fejében a mélyLő-sz
ló gondnok urtól folyó évi május hóra
felvettem

Sátoraljaujhely 1916 évi június hó 1én

Bögre Imre
tiszteés

9

Jegyzék

2 d	uji locsalo	a 6 k	12 k
2 d	locsalo javitása		1.60 k
1 d	locsalo sita ujitás		1 10
		öszeg	14 70

1916 V/8 an

fizetve Bauman Lina
baragomes

Nyugta

40 korona azaz negyven koronáról,
mely összeget a szépkalmi Kazinczy mú-
zeum és park felügyelete czimén járó
fizetésem fejében Emődy László gazdnok
urtól a folyó évi április hóra felvettem. —
Sátoraljaujhely 1916 évi május hó 1 én

Bögre Imre
kertész

7

BEHYNA TESTVÉREK
VAS-, FÜSZER- ÉS BIZOMÁNYI ÜZLETE
Főüzlet telefon szám 37. SÁTORALJAUJHELY. Fióküzlet telefon szám 85.

Lap 2 Filler

Sátoraljaujhely, 1916 Márc. 14.

Szépkalmi Kazincy Mausoleum kezelőségének
S. a. ujhely

2 db.	ásó	1 90	3.	80
1 "	lapát		2.	00
2 "	lapos kapa	1 30	2.	60
1 "	villás kapa		1.	40
1 "	metsző olló		3.	00
1 "	hornyozó olló		1.	60
1 "	3 águ vas villa		1.	20
1 "	gereblye		1.	80
2 db.	kapa nyél	40	—	80
	Korona		18.	20

Kön. fizetve
1916 III/14.

Behyna Testvér

Deutsch, Saujhely.

١٥١

Nyugtán

40 darab Fejérvári koronáról, mely összeget az Országházi Kaszinóny mun-
kálatom és javára folyósított összegből ja-
vító fizetésem fejében Emődy László igazga-
tótól a folyó évi március hó 11-én fel
vettem

Sátoraljaújhely 1916 évi április hó 1-én

Bögre Imre
pénztáros

Nyugta

40 korona, azaz Negyvenkorona-
ról, mely összeget a szophalmi Kazin-
czy mauzoleum és park felügyelete
czímén járó fizetésem fejében Ernődy
László gondnok Urtól folyóévi február
havára felvettem

Sátoraljaujhely 1916 márczius hó 1én

Bögre Imre
kertész

NAGY SÁNDOR
H. KÉMÉNYSEPRŐ MESTER
VELEJTE.

Elismervény

2 kor. 40 fillérről, mely összeget én alulirott az 1915 évi Január első napjától, 1915 évi Deczember folyamán esedékes kéményseprési díjat Tek. Ma. T. Akadémia pénztárából ~~úrtól~~ hiány nélkül felvettem.

Széphalom 1915 évi Deczember hóban.

Nagy Sándor
kéményseprő mester.

Zalán Nándor, Saujhely.

Nyugta

40 korona azaz Negyven koronáról,
mely összeget a szépvölgyi Kovácsy-mau
zoleum és park fellügyelete czimén jövő
fizetésem fejében Emődy László gond-
nok Urtól a folyó évi januárius havára
felvettem. -

Szőtoraljaujhely 1916 februárius hó /én

Bogre Imre

2

Saterae, május 1917-ik

Méltóságos Uram!

A szépkalmi szőnyegkészletet ez-
zel a tisztelettel beje-
lenteni vagyok bátor
megküldeni, hogy mél-
tóztatnék részemre a j. évre
megfelelő átalányt folyósítani.

Vagyok mély tisztelettel

alázatos szolgája

Tanódy Lajos

ad 5X
1917

Szelvény.

A feladó neve és lakása:

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

A feladó magánközleményei:

1000 K ~ f

A Magyar Tudomá-
nyos Akadémia ne-
vében, elismervény
kérése mellett.

A felvevő postahivatal hely- és
kelti bélyegzőjének lényomata

16 FEB. -1 N 3

B 501 B

1

Ad 5x
1917

Számadás

a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonában lévő szophalmi Kázmérymauzoleum és park 1916-ik évi kezelése körében felmerült kiadásokról és bevételekről.

Sorszám	Kelet.	A tétel megjelölése	Bevétel K.	f.	Kiadás K.	f.	Számadási tétel
1.	Febr. 2.	A magyar kir. pénzügyminiszter úrtól küldött átalány	1000.	–			1.
2.	Jan. 31., Febr. 28., Márc. 31., Ápr. 30., Máj. 31., Jún. 30., Júl. 31., Aug. 31., Szept. 30., Okt. 31., Nov. 30., Dec. 31.	A kertész fizetése havi 40 koronával			480.	–	2. 4. 5. 7. 9. 10. 12–17.
3.	Febr. 3.	Kéményseprő díja			2	40	3.
4.	Ápr. 6.	Szeszszámokért			18	20	6.
5.	Május 8.	A kert öntözéséért			14	70	8.
6.	Július 12.	Tűzkárbiztosítás			89	49	*)
7.	Július 20.	Úttisztítás			40	70	11.
8.		Bérkocsi és podgyászért			62.	–	
		Az előző évről fedezetlen			261.	72.	
		E szerint összes bevétel:					
		1000 K. kiadás: 925 K 21 f.					
		1916. Maradvány pénztárban: 74 K 79 f.					

*) Túlmerült az előbbi kárút új betonlépcső szerződési alapján (kátrány nélkül 1045 K) a biztosítási díj befizetésének igazolására maga a kimutatásban levő kátrány

szolgál; amelyben ez a kiadási tétel okmánnyal igazolható nem volt.

Megjegyzem, hogy a vízi, lejárt bérszerződési szerződés nélkül a mauzóleum és az üvegház bérleti tárgyát nem képezte.

Ezért és mert a mai áru- és cikkviszonyoknak többé nincs fele vízi építkezésen alapuló ilyen viszonylat nem tanúsítható változatlanul megközelíthetőnek, kötöttem új szerződést s lett a bérlemény olyt magasabb.

Kiváló tisztelettel.

Budapest, április 26. 1917.

Kelenföld határára

Br. Forstenzyul

Lauródy László

bérlő.

2.

NEMZETI SZINHÁZ

51. szám.
1917.

Méltóságos uram,

Nagy tisztelettel van szerencsém értesiteni, hogy a Teleki pályázat nemzetiszinházi birálóiul Gyenes László és Mihályfi Károly urakat kértem fel a kik a megbizást szivesen vállalják.

Fogadja Méltóságod mély tisztelete kifejezését

Budapest 1917 jan. 15

Gábor
igazgató

Gyenes László lakik :VIII. Rákóczi ut 29

Mihályfi Károly lakik: I. Csaba utca 7/c

Méltóságos

H E I N R I C H G U S Z T Á V urnak

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának

Budapest

Érk. 1917. január 16.

60

1917

ACADÉMIE ROYALE
DES
SCIENCES
EXACTES, PHYSIQUES ET NATURELLES

MADRID, Septembre 1916.

†

J'ai le triste devoir de vous communiquer la perte, que la Science et l'Espagne viennent de subir par la mort de notre éminent Collègue et Président

Son Excellence J. ECHEGARAY

survenue à Madrid le 14 Septembre 1916.

R. I. P.

Le Secrétaire perpétuel,
F. DE P. ARRILLAGA

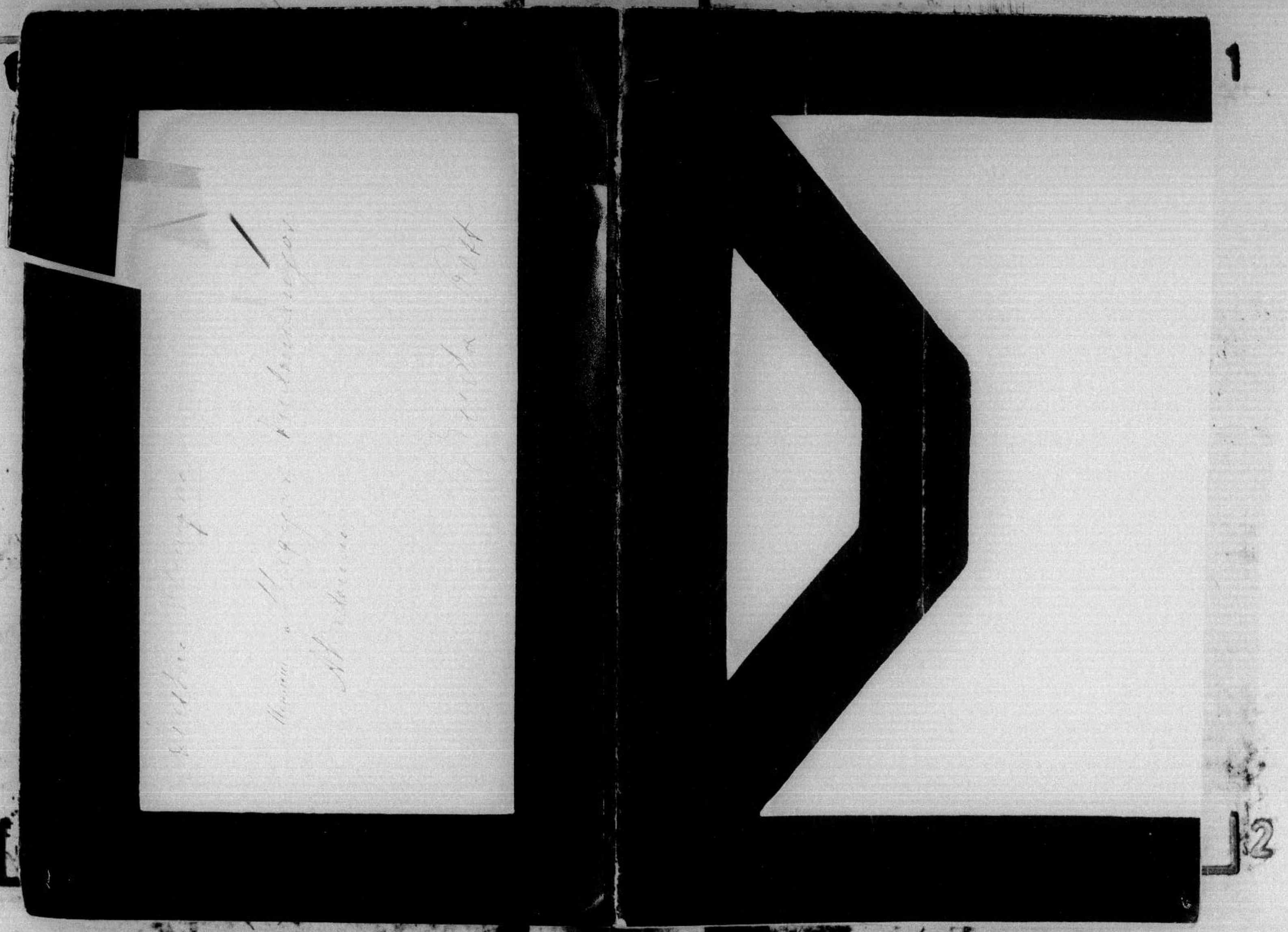

érk. 1917. jan. 16.

6i

1917

Másolat.

Vall. és Közok. Smin.
148918/1916. sz.
V.S.

Nm. Elnök úr! A Rell. Föt. Tud. Akadémia, az 1916/17. költségvetésében évi I. fokára ötezer (5000) koronát engedélyezvén, egyidejüleg utasított a budapesti M. kir. állampénztár, hogy ezen összeget hagyműködésed hivatalos nyugtájára elszámolás kötelezettsége mellett fizesse ki.

Erről hagyműködésedet folyó évi október hó 30.-án 753. szám alatt kelt nagybecsü előterjesztésére, tudomás és megfelelő további eljárás végett van szerencsém értesíteni azzal, hogy a Külügyminister ur a Római Magyar Történeti Intézet céljaira megküldött 2320 koronának a római spanyol kir. követséghez való átutalása iránt a szükséges lépéseket megtette.

Fogadja stb.

Budapest, 1916. december 23.

A miniszter rendeletéből

Dr Fáykkajos s. k.
min. tanácsos

Nm.

Batthyány elnök úrnak

Bp.

Érk. 1917. január 16.

62
1917.

Az eredeti átirat áttétetik a M. Földhitelintézethez, a másolat Áldásy Antal bir. előadóhoz.

Budapesten, 1917. január 16.

Fleischer
főtitkár

16810/916 sszám.
---
cln.

:/:

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Dr.Vikár Béla egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, ki Lipcsében előadást tartott, felkérte a drezdai osztrák-magyar követséget, hogy az idemellékelt csomagot, amely diapositiveket és nyelvtudományi dokumentumokat tartalmaz, neki Budapestre a Magyar Tudományos Akadémia utján továbbitsa.

Hivatkozással a külügyminiszternek idevonatkozó 119863/8-1916 számu hozzám intézett átiratára, az emlitett csomagot azzal van szerencsém megküldeni, hogy azt Vikár Béla egyetemi tanár kezeihez juttatni szivesked jék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapest,1917.évi január hó 2.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri osztálytanácsos,
elnöki titkár.

Nagyméltóságu

dr. B e r z e v i c z y A l b e r t urnak,
v.b.t.t., a Magyar Tudományos Akadémia elnökének,
Budapest.

érk. 1917. január 16.

63

1917.

Nagymélt.gróf
a Tanácsi Elnök
Ő Excellenciájának
Budán

Alulírott tisztelettel bátorkodom a kegyelmes urat értesíteni, hogy a Tekintetes Egri Káptalan a Mária-Terézia-féle gyakorlatnak megfelelő alapítványi helyre Tóth Mihály Egri születésű, 18 éves tanulót ajánlotta.

Ezen Kegyes ajánlatát kegyelmes uramnak hogy mielőbb tudomására hozhassam, Jó egészséget kívánok

Eger, Fenyőmegye 10-ik januárius 13-dikán

Kegyelmes uramnak

alázatos szolgája

Ferdinand Károly
nyugalmi főgimnáziumi
az alsóvárosi társaskápolnája

Érk. 1917. január 16.

64

1917

64

1917.

Nagyságos

Dr. U d v a r d y L á s z l ó

nyug.jogtanár urnak

E g e r

F.évi január hó 13-án kelt és az Akadémia elnökéhez intézett nagybecsü levelére szerencsém van Nagyságodat értesiteni,hogy óhajtása értelmében az Udvardy Cherna jubiláris alapitvány tőkeösszegét hadikölcsönkötvényekbe helyeztük el.

Kiváló tisztelettel

Budapest 1917.január 16.

főtitkár.

64

1917

40

64
1917

~~Tagtsi~~
Nagyságos
Dr. Kalmár László
ügyv. főigazgató úrnak
Eger

(az Akadémia elnöke helyett)

T. Uri január hó 13-án kelt nagybecsű levelére szerencsém van Nagyságodat értesíteni, hogy elhajtása értelmében az Udvardy Cserna jubileumi alapítvány tőkeösszegét hadikölcsönkötvényekbe befektettük el.

Kiváló tisztelettel

Bpn. 1917. január 16.

Főkönyvi

64

1917

1917. évre

Hadi-drágasági pótlékom

Az „AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ"

számában megjelent dolgozatom tiszteletdíja fejében fölvettem:

Szerző		Kor. fill.	Az átvevő neve	Az átvétel ideje
Heinrich	Gusztáv	1500 —		
Szily	Kálmán	1500 —		
Hellebrant	Árpád	1000 —	Hellebrant	
Szentes	Károly	1000 —	Szentes Károly	
Jónás	Károly	1400 —	Jónás	
Id. Irócsányi	Zoltán	1400 —	Irócsányi	
Id. Mészöly	Gedeon	1400 —	Mészöly Gedeon	
Munkácsy	Mihály	1400 —	Munkácsy Mihály	
Kollaun	Vilmos	1200 —	Kollaun Vilmos	
	Egy összegben:	11.800 —		

Egyetemi Könyvtár és Országos Műszaki Információs Központ

Érk. 1917. január 16.

67

1917

Hadi-drágasági pótlékom 1917 első
felére eső részét fölvettem.

Gulyás	István	. . .	300 koronát	Gulyás István
Trokán	János	. . .	300- „	Trokán János
Pados	István	. .	300 „	Pados István
Klell	István	. .	300 „	Klell István
Cseri	József	. . .	300 „	Cseri József
Király	István	. . .	275 „	Király István
Rieger	Péter	. . .	275 „	Rieger Péter
Hegedüs	József	. . .	275	Hegedüs
Csima	János	. . .	275	„ Csima János h. Király István

Budapest, 1916. december 20.

68

1917

Hadi-drágasági pótlékom 1917 első
felére eső részét fölvettem.

Gulyás	István	300	koronát	Gulyás István
Trokán	János	300	"	Trokán János
Pados	István	300	"	Pados István
Klell	István	300	"	Klell István
Cseri	József	300	"	Cseri József
Király	István	275	"	Király István
Rieger	Péter	275	"	Rieger Péter
Hegedüs	József	275	"	Hegedüs
Csima	János	275	"	Csima János k. Király István

Budapest, 1916. december 20.

$\frac{2161}{89}$

2801. sz.
1916/17.

MEGHIVÓ.

A BUDAPESTI KIR MAGYAR TUD.-EGYETEM

1917. ÉVI JANUÁR HÓ 22-ÉN D. E. 11 ÓRAKOR

AZ EGYETEM AULÁJÁBAN

ÜNNEPÉLYES DÍSZKÖZGYŰLÉSEN

HÓDOL

MEGKORONÁZOTT FELSÉGES URÁNAK, APOSTOLI KIRÁLYÁNAK.

TÁRGYSOROZAT:

HIMNUSZ: ÉNEKLIK AZ EGYETEMI ÉNEKKAROK.
ÜNNEPI BESZÉD: MONDJA Dr. MIHÁLYFI ÁKOS RECTOR MAGNIFICUS.
SZÓZAT: ÉNEKLIK AZ EGYETEMI ÉNEKKAROK.

AZ EGYETEM EZEN DÍSZKÖZGYŰLÉSÉRE T. CÍMEDET TISZTELETTEL MEGHÍVJA

MIHÁLYFI ÁKOS
RECTOR.

Egyetemi nyomda. 1917.

érk. 1917. jan. 17.

69

1917

MA[illegible]IA.

70. szám. 1 A Feladónak

BUDAPEST 17 JAN. 1926 25

Académie Royale des Sciences

exactes, physiques et naturelles

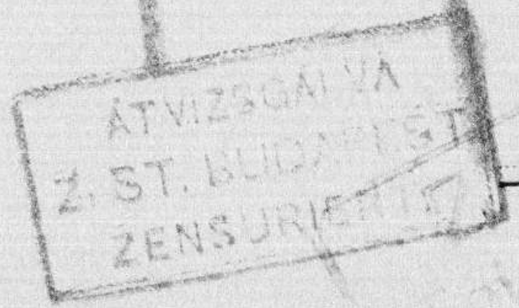

Nyitza [illegible] Akademia [illegible]

ÁTVIZSGÁLVA Z. ST. BUDAPEST ZENSURIERT

Madrid

Spanyolország

Hadijog alapján fölbontatott.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

70
1917

M o n s i e u r ,

l'Académie Hongroise des Sciences, qui vient d'apprendre la triste nouvelle du décès de M.J.Echegaray, l'éminent membre et président de votre Académie Royale des Sciences exactes,physiques et naturelles s'empresse de Vous exprimer ses sincères condoléances.

Veuillez agréez,Monsieur le Président, l'assurance de mes sentiments les plus distingués.

Budapest, le 15.Janvier 1917.

Président.

M o n s i e u r ,

l'Académie Hongroise des Sciences, qui vient d'apprendre la triste nouvelle du décès de M.J.Tchegaray, l'éminent membre et président de votre Académie Royale des Sciences exactes,physiques et naturelles s'empresse de Vous exprimer ses sincères condoléances.

Veuillez agréez,Monsieur le Président, l'assurance de mes sentiments les plus distingués.

Budapest,le 16.Janvier 1917.

Président.

70

1947

Monsieur,

L'Académie Royale des Sciences, qui vient d'apprendre

la triste nouvelle du décès ~~de son éminent membre, et en~~

~~perte~~ de M. J. Echegaray, ~~l'éminent~~

membre et président de l'Académie Royale des Sciences exactes, physiques et naturelles, ~~de cette Classe~~, s'empresse de vous

exprimer ~~les~~ ses sincères condoléances.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'assurance de mes sentiments les plus distingués.

Budapest, le 16 Janvier 1917.

— — —

Président.

.....

70

1917

.../Ref. sz./

...

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöke a Magyar Orvosi Kémiai Társaság ...

Budapest, 1957. ...

Tisztelt Elnök Úr!

...

Tisztelettel kérem Elnök Urat, hogy ...

72

1917

73

1917

xxxxxxxxxxxx

74

1917

13/I. 1917.

A M. T. Akadémiának

A II. osztály tiszteletével bejelenti, hogy Mahler Ede lev. tag archaeologiai bizottsági tagságáról lemondott, és kéri, hogy Fiesswein Sándor és Domanovszky Sándor l. tagokat az archaeologiai bizottság tagjaivá megválasztani méltóztassék.

A II. osztály 1917. jan. 15-én tartott zárt ülésében.

Fejérpataky
osztálytitkár

Érk. 1917. január 20.

76

1917

12/II.o. sz.

A M. Tud. Akadémiának

A II. osztály tisztelettel megkeresi a M. T. Akadémiát, hogy Dr. Luc Kálmán műépítészünknek, a Műemlékek orsz. Bizottsága tagjának „A budai Királyi vár Mátyás király korában" c. dolgozata szemléltető felolvasására engedélyt adni méltóztassék.

A II. osztály 1917. jan. 15-én tartott ülésébő̈l.

Jeszenszky
osztálytitkár

érk. 1917. január 20.

77

1917

10/II.c. 55.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztályában 1917. január 15-ikén tartott zárt üléséből.

6/ Osztálytitkár bemutatja az összes ülés határozatát, melyben az osztály felhivatik, hogy Thallóczy Lajos r.t. fölött mondandó emlékbeszéd megtartása felől határozzon.

Az osztály emlékbeszéd megtartására Károlyi Árpád r.tagot kéri meg.

V. m. f.

Fejérpataky
ő. titk.

A M. Tud. Akadémiának

Érk. 1917. január 20.

78

1917

I. o. 8/82.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1917. január 15-ikén tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből.

4./ Osztálytitkár bemutatja Horváth Jenőnek a Balkáni kérdés történetéről irott pályamunkáját, melyet a szerző a birálat értelmében átdolgozott.

Birálatra kiadatik Tagányi Károly és Hodinka Antal l. tagoknak.

K. m. f.

Jelentés a
o. ftk.

M. Tud. Akadémiának

Ént. 1917. január 12

79

1917

I.c./7.sz.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1917. január 15-ikén tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből.

2./ Osztálytitkár bemutatja a december 31-ikén lejárt pályázatokra beérkezett munkákat. E szerint:

a/ A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank jutalmára, mely 1912-1916-ig megjelent közgazdasági és pénzügyi munkák utólagos jutalmazására szól, lekülde ett 6 nyomtatott mü.

Az utólagos jutalom felől véleményadásra Földes Béla r. Fellner Frigyes és György Endre l. tagok kéretnek meg.

b/ A Bük-féle nyilt pályázatra /A török uralkodás története/ egy ajánlat érkezett Császár Mihály tanár részéről.

E felől véleményadásra a Történelmi Bizottság kéretik meg.

c/ A Gorove-pályázatra /II.Lajos udvartartása/ érkezett egy pályamü.

Birálatra kiadatik Angyal Dávid és Domanovszky Sándor l. tagoknak.

d/ A Schreiber-Kautz-féle nyilt pályázatra /Liszt Frigyes viszonya Magyarországhoz/ egy pályamü érkezett.

Birálatra kiadatik Gaal Jenő r. és Pernáth István l. tagoknak.

e/ Az Ullmann-féle pályázatra / A háboru befolyása a külkereskedelem alakulására/ két pályamü érkezett.

Birálatra kiadatnak Thirring Gusztáv és Buday László l. tagoknak.

Étc. 1917. január 20

f/ A Széchényi-életrajz pályázatra egy pályamü érkezett, mely a munkának csak legelső részét tartalmazza.

Előzetes véleményadásra kiadatik Gaal Jenő r. tagnak.

k. m. f.

Fejérpataky
osztálytitkár

81—86

1917

A M. Tud. Akadémiának.

MAGYARORSZÁGI TANITÓK EÖTVÖS-ALAPJA
BUDAPEST, VIII., SZENTKIRÁLYI-UTCA 47. SZÁM.

1 1
..... szám.

1917.

Nagyméltóságu Elnök Ur !

Kegyes engedelmét birjuk, hogy Eötvös emlékünnepünket február hó 2-án a Magyar Tudományos Akadémia heti üléstermében tarthassuk.

Az ünnepi beszéd megtartására ez alkalommal Prohászka Ottokár püspök ur Ő Méltósága vállalkozott.

A heti ülésterem az utóbbi években megjelent nagyszámu vendégeink befogadására szüknek bizonyult. Alapos az aggodalmunk, hogy az idén, amikor szónokaink e kiváló képviselője fogja életre hivni Eötvösünk szellemét valamely vonatkozásban, az érdeklődés oly nagyarányu lesz, hogy szavait a hallgatóság csak egy része fogja közvetlenül élvezhetni.

Mély tisztelettel kérjük tehát Nagyméltóságodat, legyen kegyes ez alkalommal ünnepségünk részére az Akadémia nagy ülésterm**é**t átengedni.

A Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja nevében

Budapesten, 1917. január hó 20-án.

mély tisztelettel:

titkár.

ügyv. alelnök.

Érk. 1917. január 20.

87

1917.

Feleljek: nélkülöz miatt csak a heti ülésterminek ad. hatjuk.

MAGYARORSZÁGI TANITÓEGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
TELEFON 49-55 ELNÖKSÉG: BUDAPEST, I., CZAKÓ-UTCA 6 TELEFON 49-55

15 szám.
1917.

Méltóságos Uram!

Amidőn a Wodianer-jutalomra vonatkozó tanfelügyelői fölterjesztések átvételét elismerem és az uj minösitvényi táblázat és jelentés elkészitésére nyert megbizatást tisztelettel megköszönöm: van szerencsém bejelenteni, hogy ez évben a Magyar Tanitók Orsz. Bizottsága, illetöleg Szövetsége részéröl csekélységem és Fákos István szfov. szakfelügyelö igazgató /lakik: VIII. Mária Terezia-téri el. isk./ fog a bizottság tárgyalásában részt venni.

m. évi A Vallás és Közokt. miniszteriumtól nem érkezett le a minösitvény, azt személyesen megreklamáltam s igéretet nyertem, hogy a M.Tud. Akademiához rövidesen lekuldik. vérem Méltóságodat, méltóztatnék annak idején neken elkuldeni.

Budapesten, 1917. január hó 17.

Méltóságos Urannak

kiváló tisztelettel

alázatos szolgája:/

szföv. szakfelügy. igazgató.

Méltóságos

Dr. H E I N R I C H G U S Z T Á V urnak

a Magyar Tudományos Akademia főtitkára

BUDAPESTEN.

Érk. 1917. január 22.

88

1917

4515 szám. P.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Dr. Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 január hó 20-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

~~megbizásából~~ mai napon

~~elismervény ellenében~~ készpénzben

----1100------ kor. -- fill' fizetett pénztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvany-minta 224. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

Érk. 1917. január 22.

90

1917

Dr. Bánszky János
ügyvéd
a M. Tud. Akadémia
ügyésze
Budapest, V., Bálvány-u. 7.

Budapest, 1917 jul. hó 13

Nagyméltóságú Elnök Ur,
Tanácsos Úr!

A Lincker-ügyben mai napon vett nyilatkozatú vonatkozásban valóságban az okiratoknak kiszolgáltatásával értesítem, hogy Excellenciádnak dr. Lincker Tihamér ügyvédhez intézett iratával lehetőleg rövidesen eljárok az Akadémia jogi érdekeinek érvényesítése iránt és semmi észrevételem nincs.

Mély tisztelettel!

Excellenciádnak alázatos szolgája

dr. Bánszky János

ahad ügyész

Dr. Bánszky János
ügyvéd
a M. Tud. Akadémia
ügyésze
Budapest, V., Bálvány-u. 7.

Budapest, 1917 február 8

Nagyméltóságú Elnök Úr,
Tegyelmes Uram!

Tisztelettel kérem, hogy a folyó hó 10-ére kitűzött tárgyalást, amelyen dr. Elischer Gyula levelére jelentkezem, elhalasztani méltóztassék.

Tisztelettel kérem továbbá, hogy a mai napon kelt dr. Elischer levelével, valamint az ügyben érintett többi iratokkal együtt mellékelve visszaküldeni méltóztassék.

Kramer és társa, a mint ezt az érintett levelében maga is elismeri, már kétszeresen felszólítottak arra, hogy a per folytatása végett a pert rendbehozni kötelesek.

Nagyméltóságú
Dr. Berzeviczy Albert Úrnak,
a M. Tud. Akadémia Elnökének, v. h.
Budapesten.

2000 korunával, a mi az összeírásnak nem
mi külön megterhelésével nem jár, mert
a pince rendbehozása a bírló bizottság
által majd fog mint leendő ennyibe
mindenesetre beleszámíttatni volna.

Mely részletes nyilvánításra mellett
maradok kiválóan tisztelettel

alázatos szolgája

Strauss Ignácz

acad. ügyész.

telefon 43-27,

Budapest, 1917. január 17.

Doktorom!

és azon véleményének actt kifejezését, hogy ez alkalmasint a Magyar Földhitel Intézetnél van letéve. Hetegy ét nappal később irodavesetem azon felvilágosítást nyerte, hogy az alapító levelet még mindig keresi, mely f.é. decemberhó 21.-én a főtitkári hivatal kérésére hivatkozva a főtanácsterem átvételi jegyzőkönyve igazolványának másolatát küldötte be nekem.

A főtitkári hivatal említett levele kézhezvétele után Szily Kálmán úrhoz intézett levelemben múlt hó 22.-én azon kérést terjesztettem elő, hogy miután az alapító levél az Akadémiában fel nem található és abban emlékezetem szerint családunk nimenkori legidősebb férfi tagjának az elsőszülési jog lenn volt tartva, hivatalosan ismertessék el velem szemben azon jog lennállása.

A főtitkár ur Cnéltósága múlt hó 27.-érői kelt 913/916. számu átiratával erről értesített, hogy néh. édes atyám adomány levelében ezt a jogot csak magának tartotta lenn. Az az átirat idézte néh. atyámnak Báró Vlassics

Gyula Sikori Vilit- de Akorter. Egyi Minister Urnak in-

tézett beadványának szövegét és annak mellékelve volt a

akadémiai értesítő 1Vlb. évi 3. füzete, melynek hol. fo

oso. oldalán a beadvány szövege azon megjegyzéssel kö

lönyomatva: elfogadtatott az 189. junius 4.-i ülésen.

Ezen mult hó 5.-én a közlendő ur Ovelt/selgához

azon kéréssel fordultam, hogy azt szíveskedjék velem s

ben elleneztetni, hogy alapit levél minus, hanem mel. -

nes atyán ronni kivánatát ajánlata mineül fogva ezen.

Erre f. hó 8.-án 3./917. szám alatt Önelt há

tú azon választ nyertem, hogy „minthogy az Akademia a

Goethe gyüjteményt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium

utján kapta" arra kell felkérni, hogy ezen kérvényt n-

gyanout terjesszem elé.

Kérem Kegyelmes Uram, kegyeskedjék elmulni ant,

hogy szokásu elleni tisztelettel ezen mások szerint

talán kicsinyes körülmény miatt háborgatom. de en valamint ezt

Ilyen esetekben szoktak azt a szót tartó értelmében használni, hogy valaki valamit letétbe helyez valakinél, azaz valakire bízza. Ezek a példák azonban azt is mutatják, hogy ez a használat nem mindig egyértelmű. Ha ugyanis valaki valamit letétbe helyez valakinél, akkor ez a valaki nem feltétlenül válik a letétbe helyezett dolog tulajdonosává. Ez a tulajdonjog ugyanis továbbra is a letétbe helyező személyt illeti meg. Ez a jogi helyzet azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyezés szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Ez a rögzítés azonban nem mindig történik meg. Ennek következtében a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsa bizonytalanná válik. Ez a bizonytalanság különösen akkor jelentkezik, amikor a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsáról kell dönteni. Ilyen esetekben a bíróságnak kell megállapítania, hogy a letétbe helyező személy milyen szándékkal helyezte letétbe a dolgot. Ez a szándék azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyező személy szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Ez a rögzítés azonban nem mindig történik meg. Ennek következtében a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsa bizonytalanná válik. Ez a bizonytalanság különösen akkor jelentkezik, amikor a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsáról kell dönteni. Ilyen esetekben a bíróságnak kell megállapítania, hogy a letétbe helyező személy milyen szándékkal helyezte letétbe a dolgot. Ez a szándék azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyező személy szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Ez a rögzítés azonban nem mindig történik meg. Ennek következtében a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsa bizonytalanná válik. Ez a bizonytalanság különösen akkor jelentkezik, amikor a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsáról kell dönteni. Ilyen esetekben a bíróságnak kell megállapítania, hogy a letétbe helyező személy milyen szándékkal helyezte letétbe a dolgot. Ez a szándék azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyező személy szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Ez a rögzítés azonban nem mindig történik meg. Ennek következtében a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsa bizonytalanná válik. Ez a bizonytalanság különösen akkor jelentkezik, amikor a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsáról kell dönteni. Ilyen esetekben a bíróságnak kell megállapítania, hogy a letétbe helyező személy milyen szándékkal helyezte letétbe a dolgot. Ez a szándék azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyező személy szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Ez a rögzítés azonban nem mindig történik meg. Ennek következtében a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsa bizonytalanná válik. Ez a bizonytalanság különösen akkor jelentkezik, amikor a letétbe helyezett dolog tulajdonjogának sorsáról kell dönteni. Ilyen esetekben a bíróságnak kell megállapítania, hogy a letétbe helyező személy milyen szándékkal helyezte letétbe a dolgot. Ez a szándék azonban nem mindig egyértelmű, mert a letétbe helyező személy szándéka is lehet különböző. Ezért van szükség arra, hogy a letétbe helyező személy a letétbe helyezés tényét és annak célját is rögzítse.

Vilnius 1917 12 8

L. Elischer Vilnius

Goethe

Erlebnis

A. Eichhorn

néh. édes atyám intentioit ismerjük. Azok conclusioja tehát, akik azt már nem ismerendik és egyedül a család tulajdonjogát megállapító jegyzőkönyvből ítélhetnek, kétes nem lehet.

Azon őszinte tisztelet, amellyel Kegyelmes Uram iránt adózom, valamint azon körülmény, hogy Kegyelmes Uram nén. atyám intentioit ismerte és nert családommal együtt azokat biztosítva is akarjuk tudni, összekélt arra, hogy kérjem, miképp a Kötitkár ur Ceéltóságához intézett kérésemnek authentikus megválaszolását kieszközölni kegyeskedjék.

Fogadja Kegyelmes Uram kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem kijelentését, amellyel maradok

leköteleezett hive

L. Elischer Vilmos

Érk. 1917. január 22.

92
1917

A csatolt jegyzőkönyvvel együtt szíves véleményezés végett kiadatik Dr. Bánner János akad. ügyész úrnak.

Budapest, 1917. január 22.

Flamich
főtitkár

Csatolva 1 jegyzőkönyv
1 arad. érk.

Elintézve
1917 II. 2.

BERZEVICZY ALBERT

Tisztelt Ügyvéd Ur!

Mult hó 17-ikéről kelt becses levele következtében megvizsgáltam a Goethe-gyüjteményre vonatkozó tényállást s van szerencsém soraira a következőkben válaszolni.

Mint azt tisztelt ügyvéd Urnak ~~igen jól~~ is tudnia kell, a tényállás nem az, hogy az Akadémia vonakodik a Goethe-gyüjteményre vonatkozó alapitó oklevelet előmutatni, hanem az, hogy alapitó oklevél nem léteizik, mert ilyennek létesitését maga az adományozó nem kivánta.

A gyüjtemény kezelésbe vételére és mostani kezelésére nézve csupán az a felajánló levél mér-

./.

tékadó,melyet boldogult édesatyja nem is az Akadémiához,hanem az akkori vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett s melyet az Akadémiai Értesitő 1895-iki szeptemberi füzete egész terjedelemben köztudomásra hozott. Ehhez járúl a megfelelő átadási okmány.

Ez a felajánlás fenntartja a #Goethe-ereklyékre nézve a család tulajdonjogát,amelyet mi - ha azt érvényesiteni kivánják - mindenesetre respektálni is fogunk;fönntartja magának az adományozónak az elhelyezés,berendezés tekintetében az ellenőrzési jogot,ellenben semmiféle ilyen ellenőrzési jogot az ő jogutódjainak nem stipulál.Ennélfogva tisztelt Ügyvéd Urnak erre vonatkozó követelése minden alapot nélkülöz.

Az a tisztelet és barátság,melylyel boldogult édesatyja iránt mindig viseltettem,engem őszinte-

X. pont alatt említtetik

ségre köteles s ezért haboz̈ás nélkül kinordon,
hogy hozzám intézett levele reám igen különös he-
nyomást tett.Ha mögötte azt a szándékot kellene
sejtenem,hogy tisztelt Ügyvéd Ur konfliktust ke-
res az Akadémiával ~~azért, hogy jogaire legyen~~ merk
gyüjteményt tőle elperelni, kívánja akkor kénytelen vagyok
kijelenteni,hogy az Akadémia - éppen az alapitó
nemes intentióinak megfelelve - az ily törekvés-
sel a leghatározottabban szembe fog szállani s
a nagybecsü gyüjteménynek reá bizott gondját és
annak közgyüjteményi jellegét minden ellenkező
kisérletekkel szemben meg fogja védelmezni. #

Őszinte tisztelettel,

Budapest,1917.február 14.

tész hive:

Kerpenszky

Ha ellenben csupán a fenntartott eredetiségekről van szó
Rozó tulajdonjog biztosításáról vagy érvényesítéséről van szó
erre vonatkozólag barátságos tárgyalásokra mindig kész vagyok.

Levél Elischer Vilmoshoz
1917. II/16.

Beke Manó: differenciál és integrálszámítás
I. II. kr. művet a Tökitéri könyvtárból a mai napon
átvettem.

Bpr. 1917. január 23.

Kellebrau

aláírványárnok

9 3

1917

Méltóságos Igazgatóság.

Mély tisztelettel járulok ez alkalommal is szegény agg özvegyet akinek munkaképtelen s beteges vagyok kagyon silanyan taplalkozom se szigorú ételen minden fültöanyag nélkül majd megfagyok, kegyesen segélyen részesíteni.

Mint negyedenkint szép hagyedjam kezemben pit alik marad jun filler a kenyszerü ségből kitelbe vett cegszuk segebb elemi szerek megfizetse, utan, s azutan ujra kezdi dika szomoru nincstenségi.

Egyázos hályetben intézi könyorgését Méltóságaik irgalmához.

Vukovar 18 Június 1917

alazatos szolgajuk
Emödy Mihályne
akadémiai kézbesitö ve ugyé

za mac utca 19 szám
szt mia

Érk. 1917. január 22.

95

1917

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1917. január 15-ikén tartott zárt üléséneh jegyzőkönyvéből.

12. Az osztály költségvetésének tárgyalása során osztálytitkár jelentést tesz arról, hogy az osztály költségvetése az év végén tulköltséggel zárult, ahogy erről már az év folyamán tájékoztatta az osztályt. Tulköltség mutatkozik különösen az Értekezések és a Történeti Szemle tételeinél, az előbbinél 3413·02, az utóbbinál 2424·69 korona; a Történeti Szemle azonban 180 előfizető után mintegy 2000 koronát jövedelmez az Akadémiának. Minthogy néhány tételnél megtakaritás volt, az osztály összes tulköltsége 4770·11 korona. Ha ez a tulköltség az Igazgató Tanácsnak az év végén hozott határozata szerint levonatik az osztály normal budget,jéből, ez az osztály tudományos müködését, melyet az a rendkivül nehéz viszonyok között is igyekezett fenntartani, teljesen megbénitaná.

Az osztály megkeresi az Igazgató Tanácsot, hogy az év végén hozott határozatát a II. osztályra nézve az 1917-ik évben ne hajtsa végre, hanem az osztály részére a rendes budgetet /22.000 K-t/ sziveskedjék rendelkezésre bocsátani. Ez az összeg uguis 4123·31 koronával kevesebb

A M. Tud. Akadémiának

Ék. 1917. január 23.

mint a mi 1916-ban rendelkezésre állt. Az osztály igyekezni fog a 12.000 koronányi dotatiot kellő reductiokkal az 1916-iki munkaprogrammjában felvett célokra forditani. E célok: Értekezések, Emlékbeszédek, birálati dijjak, Apró nyomtatványok, Történeti Szemle, Athenaeum, Jogászegylet könyvkiadó vállalata, Jogi Monografiák, Filozofiai Irók Tára, Magyar Paedagogia Segélye. A dotatio felhasználása és az utalványozás sorrendje tekintetében az osztály később fog határozni.

K. m. f.

Jegyzőkönyv
o. ülés.

96
1917

P. 1512 sz.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 7.

CHÈQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIRÓSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest, 1917 Január hó 22.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁNAK

BUDAPEST.

Van szerencsénk értesiteni, hogy f.hó 10-én kelt becses levelük alapján az Önök részére nálunk őrzött 9 darab Pesti hazai első tak.ptár.részvényen alapuló elővételi jogot értékesitettük s ezért á 545.- K. 4,905.-

	értékforgalmi adó	K. 2.70			
1/8 %	jutalék	" 6.13	"	8.83	K.4,896.17ft

folyó hó 14 -iki értékkel

az Önök folyószámadása javára könyveztünk.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Érk. 1917. január 24.

98
1917

:: A „KELETI SZEMLE“ SZERKESZTŐSÉGE ::
REDACTION DU JOURNAL REVUE ORIENTALE
BUDAPEST, VI., SZONDY-UTCA 9. SZÁM.

Tekintetes Akadémiai Igazgató Tanács!

Alulírott mély tisztelettel bátorkodom elébe terjeszteni azt a kérésemet, hogy az akadémiai költségvetésben a f. évre is gondoskodni méltóztassék a Keleti Szemle segélyéről az az összeg felvételével, melyet e czélra az utóbbi években megállapítani szokás volt.
A folyóirat XVII. évfolyama most van sajtó alatt.

Budapesten, 1917 január 23-ikán

Alázatos szolgája

Munkácsi Bernát
a M. Tud. Akadémia r. tagja
a Keleti Szemle szerkesztője és kiadója.

Érk. 1917. január 24.

99

1917

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

9803 szám. P.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
1611?. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Dr. Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 január hó 23-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy a M.kir. honvédelmi ministeriumtól Budapestre szóló utalvánnyal

mai napon

-----4.500---- kor.-- fill., azaz Négyezerötszáz---------

korona -- fillér érkezett hozzánk, mely összeget a " Hadtörténelmi-Bizottság" ügyében a Magyar Tudományos Akadémia folyó számlája javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Nyomtatványminta 222. 1916. XI. 1000.

Érk. 1917. jan. 25.

100

1917

8/ Osztálytitkár jelenti, hogy Krenner József r.t. a Szőnyi Pál alapitványa tárgyában kiküldött bizottságot /l.Akadémiai Értesitő 1916.évf. 497/498.l./ hogy "Magyarország ásványai" cimü pályamunkája első kötete kéziratát, előre nem látott akadályoknál fogva, nem nyujthatta be igérete szerint a mult 1916.év végén. Mintho y pedig ez alapitványnak 1915-20-ra terjedő első cyklusának fele már lefolyt és mintho y az e cyklusra esedékes 14,400 korona alapitványi kamatnak a fele is elegendőnek látszik Krenner r.t.szóban forgó pályamuve ama részének a kiadására, a mely részt e cyklus hátralevő időszakában be fog nyujthatni, az alapitvány rendeltetésének megfelelőleg a nevezett kamatösszegnek legalábbis a fele más czélra is fordithato. Hivatkozással az ásványtant képviselő néhány tagtára kivánságára és az Ügyrend 135§-ára, különösen utolsóelőtti szakaszára, kéri az Osztályt, hogy a mult évi bizottságot /Osztályelnök, osztálytitkár, a Math.és Természt. Bizottság elnöke és titkára, továbbá Krenner József, Koch Antal és Schafarzik Ferencz r.t./ kérje fel kiegészitő javaslattételre.

Az Osztály ily értelemben határoz.

Esk. 1917. januar 25.

105

1917.

9.023/917. szám.

VII/8.

Hivatkozással a néhai báró Wodianer Albert-féle alapitvány tárgyában f. évi január hó 2-án 148.461/916.VII-o. sz a. kelt átiratomra, van szerencsém Brassó, Fogaras, Háromszék és Turóc vármegyék ez ügyre vonatkozó jelentéseit illetve pótjelentéseit s azok mellékleteit, valamint a mult évi minősitési táblázatot a Magyar Tudományos Akadémiának pótlólag tiszteletteI megküldeni.

Budapest, 1917. évi január hó 25-én.

A miniszter rendeletéből:

Wolffhardt

miniszteri osztálytanácsos.

A Magyar Tudományos Akadémiának,

B U D A P E S T.

Érk. 1917. január 25.

106

1917

Magyar Földhitelintézet Központ
Érk. Iktatóhivatal.
1917. I. 25.

Kétévagos Fő-Tiltakozó Ur.

A mesterek mesterének az életboldogságáról.

Folyton arra törekszünk, hogy boldoggá tegyük, ha lehet életünk és munkáink eredményének a közéletet. A kik ezt nem tehetik, milliók és milliók hibáját javítja az idő.

Ez majdnem ha hogy az idő

mint egy ékely ma-
gyar menekült,
akkor kolduln
kénytelen, ha életét
becsülni kívánni
tudja.
Ügyeljen a napi
eseményekre ta-
nulmányait ók ezt
nyj tudósítani
az étteleni olva-
sókkal a vezérk-
kelli néppel, hogy
tanitani tudjunk,
itt az igazi
ző, költő" ember
kell és nem
a naplopó
Élhasznosok.
Ez pedig és
az élet tisztele-
let, a kivét-
kezésben is tisz-

-Feli'a magukat
kiált diszkáló'
nyomorultakat.
Meltó'ságos
Fő-Fiskás úr!
Meltó'ságod
ünnepi a hibákat
és abból kérem
legyen kegyel-
-mes hozzám
azért az ő
tudóst is lámo-
-gyosság ki min-
-den percben es
pillanatba a
nép tanítja
állanunk es
odvozódgnunk tör-
-tenetére es meg-
-tartására

Érk. 1917. január 27.

108

1917.

Fu nekem az mene-
-külés ideje alatt
nem maradt mód
kiadnom mint
az a 400 kötet
könyv mi hozzá
nyelve leforditva
tőlem adódott
ajándékba a
16-tos Helyőrsé-
gi Kórház könyvtárának Detten.
illetve Főorvos
és a legnagyobb
elismerés jegyében
de ez nekem mitsem
ha illetőségod
egy megilleto
pénzbeli
támogatásában
nem részesit.
Kitüno napi
tiszteletlel vár:
Demeter Dömokos
miniszteri tanácsos
jogvégzett menek-
ült ügyi és rokkant
vezetője.
Budapesten VII.
Istvánut 14. I. 19.
1917. I. 26 dik napjan.

ad acta!

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

109
1917

Méltóságos Főtitkár Úr!

Elő fővel már volt szerencsém felhívni a Nagytekintetű Elnökség figyelmét a Kárdtkerdeben levő fakitermelő fakitermelő, tőt ennek kiágyára és azokra a mehézségekre, a melyekkel a kitermelő anyagok beszerzése egyáltalán jár.

Az általam kitűzött határidő még nagyon távol áll a kitermelő gok ára, sőt inkább nemcsak egyre emelkedik, hanem ma- holnap a beszerezhető sem lesz.

Kötelességet vélek teljesíteni, a mikor a Nagytekintetű Elnökség figyelmét a most esedékes kérelmemre ez úton is felkérni bátorkodom arra a javaslattal, méltóztassék az Akadémia illetékes hatósági fórokat társadalmat felhívni, hogy ilyeseket, legalább egyelőre fűrészbe be, mert Pestenben igazán nem vállalkoznak felelősséget magára az Akadémiára is beszerezhető Kellemetlen, sőt

Kelt ut supra

Budapest, 1917. június 27.

Nagyon

Érk. 1917. január 22.

109

1917

A SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁLASZTMÁNYA

/ Hivatali helyisége: IV. Gerlóczy-u. 11. sz. III. em. 1.sj./

2 /1917.
---------- szám.
Közp.vál.

K Ö R L E V É L.

Az országgyülési képviselő választóknak az 1913. évi XIV.t.c. értelmében 1914. évi julius havában eszközölt első összeirása alapján elkészitett állandó névjegyzéke az emlitett törvény 38-ik §-ához képest évenként kiigazitandó lévén, az 1918.-ik évre érvénnyel birandó névjegyzék kiigazitási munkálatai ugyanazon t.c. 43-ik §-ának rendelkezéséhez képest f. évi március hó elején kezdetüket veszik.

Az idézett törvény szerint országgyülési képviselő választói joga mindazon magyar honos férfinek van, aki a választói életkort elérte, akinek állandó lakhelye van s a választói joghoz megkivánt különös kellékek valamelyikének megfelel.

A választói életkort a magasabb müveltségüek / azok, akik a középiskola, vagy ezzel tanértékre nézve egyenrangu más polgári vagy katonai tanintézet legmagasabb osztályát, évfolyamát sikeresen elvégezték/ 24-ik életévüknek, mig mások 30-ik életévüknek betöltésével érik el.-

Az életkor tekintetében a névjegyzékben való felvételhez elég, ha a felveendő személy azt az életévét, amelynek betöltésétől választói jogosultsága függ 1917. évi december hó 31-éig betölti.-

A választói jogosultsághoz megkivánt állandó lakhelye annak van, aki legalább egy év óta ugyanegy községben lakik vagy lakással bir.

Nem kivántatik egy évi állandó lakhely vagyis bármily rövid ideig tartó helybenlakás elegendő annak választói jogosultságához aki

a./az állam törvényhatóság, község, közalapítvány / közalap/ állami vagy községi üzem, nyilvános számadásra kötelezett vállalat vagy egylet tisztviselője

b./ hivatalos alkalmazásban lévő lelkész,

c./ nyilvános jellegü tanintézet tanára, vagy tanítója,

d./ egyetemet vagy más főiskolát végzett, ha állandó foglalkozása / állása/ van s végül,

e./ az országos színészegyesület tagja.

A ki a középiskolának, vagy ezzel tanértékre nézve egyenrangu más polgári vagy katonai tanintézetnek legmagasabb osztályát /évfolyamát/ sikeresen elvégezte, attól a választói jogosultsághoz egyéb különös kellék nem kivántatik, Hasonlóképen nem kivántatik egyéb különös kellék attól sem, akinek olyan állása, vagy foglalkozása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében a középiskola / főgimnázium, főreáliskola/, vagy ezzel tanértékre nézve egyenrangu más polgári vagy katonai tanintézet legmagasabb osztályának sikeres elvégzése szükséges.

Aki az elemi népiskola VI-ik osztályát, vagy ezzel a választói jogosultság szempontjából legalább egyenlő értéku más /: különösen a középiskola vagy polgári iskola második osztályát, vagy az iparos és kereskedőtanonciskola harmadik osztályát, avagy az elemi népiskola negyedik osztályán felül az iparos - és kereskedőtanonciskola második osztályát, vagy pedig végül az államilag szervezett megfelelő ipari szaktanfolyamot :/ sikeresen elvégezte, annak akkor van választói joga ha ezen felül még a következő különös kellékek valamelyikének is megfelel, és pedig:

a./ legalább 2 korona egyenes állami adóval van megróva.

b./ iparengedély, vagy iparigazolvány alapján önálló ipart üz vagy kereskedést folytat, vagy

c./ olyan alkalmazott aki ipari üzlet, vagy vállalat körében ideértve a bányászatot kereskedelmet és iparszerüen folytatott közlekedést is.- bármennyi idő óta - de nem csupán alkalmilag felfogadott napszámosként van alkalmazva,

vagy őstermelés körében vezetőmunkás, avagy felügyelő ugyancsak bármennyi idő óta, továbbá

a./az állam törvényhatóság, község, közalapítvány / közalap/ állami vagy községi üzem, nyilvános számadásra kötelezett vállalat vagy egylet tisztviselője

b./ hivatalos alkalmazásban lévő lelkész,

c./ nyilvános jellegü tanintézet tanára, vagy tanitója,

d./ egyetemet vagy más főiskolát végzett, ha állandó foglalkozása / állása/ van s végül,

e./ az országos színészegyesületet tagja.

A ki a középiskolának, vagy ezzel tanértékra nézve egyenrangu más polgári vagy katonai tanintézetnek legmagasabb osztályát /évfolyamát/ sikeresen elvégezte, attól a választói jogosultsághoz egyéb különös kellék nem kivántatik, Hasonlóképen nem kivántatik egyéb különbs kellék attól sem, akinek olyan állása, vagy foglalkozása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében a középiskola / főgimnázium, főreáliskola/, vagy ezzel tanértékre nézve egyenrangu más polgári vagy katonai tanintézet legmagasabb osztályának sikeres elvégzése szükséges.

Aki az eleni népiskola VI-ik osztályát, vagy ezzel a választói jogosultság szempontjából legalább egyenlő értékü más /: különösen a középiskola vagy polgári iskola második osztályát, vagy az iparos és kereskedőtanonciskola harmadik osztályát, avagy az eleni népiskola negyedik osztályán felül az iparos - és kereskedőtanonciskola második osztályát, vagy pedig végül az államilag szervezett megfelelő ipari szaktanfolyamot :/ sikeresen elvégezte, annak akkor van választójoga ha ezen felül még a következő különös kellékek valamelyikének is megfelel, és pedig:

a./ legalább 2 korona egyenes állami adóval van megróva.

b./ iparengedély, vagy iparigazolvány alapján önálló ipart üz vagy kereskedést folytat, vagy

c./ olyan alkalmazott aki ipari üzlet, vagy vállalat körében ideértve a bányászatot kereskedelmet és iparszerüen folytatott közlekedést is.- bármennyi idő óta - de nem csupán alkalmilag felfogadott napszámosként van alkalmazva,

vagy őstermelés körében vezetőmunkás, avagy felügyelő ugyancsak bármennyi idő óta, továbbá

aki más köz: vagy magánszolgálatban ugyanazon munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább három év óta állandóan van alkalmazva,

vagy aki valamely választó mezei gazdaságában, iparüzletében vagy vállalatában mint kisegitő családtag működik,

vagy végül aki a katonaságnál vagy csendőrségnél altiszti fokozatot ért el.-

Aki irni és olvasni tud anélkül, hogy az elemi népiskola VI-ik osztályát elvégezte volna, annak csak akkor van választói joga, ha a következő különös kellékek valamelyikének megfelel,

a./ akár egy adónemből, akár több adónemből együtt legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva,

b./ iparengedély, vagy iparigazolvány alapján önállóan ipart üz, vagy kereskedést folytat, ha legalább egy segédmunkást állandóan alkalmaz, valamint akkor is, ha akár egy adónemből legalább 10 korona vagy több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva, vagy

c./ olyan alkalmazott, aki

ipari üzlet vagy vállalat körében,- ideértve a bányászatot kereskedelmet és iparszerüen folytatott közlekedést is - nem csupán alkalmilag felfogadott napszámosként van alkalmazva, ha iparostanonc volt s tanoncbizonyitványt kapott, valamint akkor is, ha az utolsó 5 év tartamán belül akár egyfolytában, akár megszakitásokkal legalább három éven át ugyanegy ipari szakmában dolgozott,

vagy az őstermelés körében vezetőmunkás vagy felügyelő, vagy aki más köz-, vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta állandóan van alkalmazva,

vagy aki valamely választó mezei gazdaságában, ipari üzletében, vagy vállalatában mint kisegitő családtag működik, vagy végül aki katonai, vagy csendőri szolgálatban altiszti fokozatot ért el.

Attól, aki irni és olvasni nem tud az kivántatik, hogy akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 40 korona

egyenes állami adóval legyen megróva.

Aki az országgyülési képviselővválasztók 1913. évre érvényes névjegyzékébe fel van véve, s az 1913. évi XIV. t.c. értelmében a választásra jogosultak közül kivéve vagy kizárva nincs / a törvény 13 és 14-ik §-ai /, választói jogát megtartja mindaddig mig a régi jog cime változatlanul fennáll ugyanabban a községben / városban / amelynek névjegyzékében az 1913.-ik évre felvették.-

Röviden egybefoglalva ezek azok a törvényes rendelkezések amelyek a választói jogosultság megállapitására vonatkoznak.-

Abból a célból, hogy az országgyülési képviselői választóknak 1918-ik évre érvénnyel birandó ezen névjegyzékébe mindenki, akit az 1913. évi XIV.t.c. 4-7 §-ai szerint a választói jogosultság megillet,- felvétethessék, az imént jelzett törvény 55-ik §-ának első bekezdése értelmében felhivatnak a székesfőváros területén lévő összes nyilvános- és közintézetek részvénytársaságok, vállalatok és egyesületek igazgatóságai, hogy az idézett törvény alapján választói joggal biró, s ugy a Budapesten lakó, mint a főváros területén lakással biró összes alkalmazottaiknak, - tehát a hadbavonultaknak is,- és pedig ugy a tényleges mint a nyugdijas alkalmazottaiknak névjegyzékét választókerületek szerint, s minden egyes választókerületet a ./. alatt csatolt nyomtatványminta szerint készitendő külön - külön lapon s ezeken a lapokon ismét a bejelentetteket szigoru betürendben összeállitva s a névjegyzék-minta adatainak pontos kitöltése mellett irjak össze s ezeket a választókerületenként elkülönitve készitett névjegyzékeket legkésőbb f. évi március hó 1-éig a székesfőváros központi választmányához mulhatatlanul küldjék be.-

Ismételten hangsulyozom, hogy ezeket a bejelentéseket választókerületenként teljesen elkülönitve, vagyis minden egyes választókerületre vonatkozó bejelentést külön - külön lapon kell eszközölni erre a szigoruan keresztülvitt elkülönitésre azért van szükség, mert igy ily módon jut a központi választmány abba a helyzetbe, hogy a beérkező óriási anyagból az egyes választói kerületre eső részt kivehesse, s az összeirókiküldöttségek mindenikének az őt illető külön részt az enélkül is szükre szabott siros határidőn belül akadály

talanul megállapitja.-

Azok az alkalmazottak, kik a fővárost területén kivül laknak, az alkalmazásuk /: hivataluk :/ helye után illetékes választókerületről készitendő névjegyzékbe veendők fel de az ilyen alkalmazottakra vonatkozólag a bejelentésre szolgáló nyomtatvány- minta "Megjegyzés " rovatában fel kell tüntetni azt, hogy hol van az illetőnek lakása.

Ugyancsak a választókerületenként külön - külön lapon elkülönitve készitett névjegyzékek mindegyikén abból a célból, hogy megállapitható legyen, valjon a bejelentés honnan származik, fel kell tüntetni azt is, hogy ki a bejelentő. Erre a célra elegendő a bejelentő vállalat, egyesület, intézet stb. bélyegzőjének alkalmazása is.-

Minthogy pedig az uj választókerületi beosztás ezideig kellő módon még nem ment át a köztudatba, ezért annak a célnak érdekében, hogy a kivánt bejelentések választókerületenként elkülönitve pontosan legyenek teljesithetők: a mult évi hasonló felhiváshoz csatoltan megküldött en a főváros utcáinak és tereinek a választókerületek és szavazókörök szerinti beosztását tartalmazó betüsorban szerkesztett jegyzékét, megjegyezvén, hogy alkalmazottaknak szavazókör i egységek szerint való csoportositását illetve bejelentését nem kivánom; ez a nyomtatványkiadó hivatalból fog megtörténni.-

A mult évben kiadott felhivásomban kiemeltem, hogy a kiadott utcajegyzék - mely a bejelentések pontos elkészitését könnyü szerrel lehetővé teszi, - a jövőben való használat céljából megőrzendő.

Megjegyzem azonban hogy ilyen jegyzék kivételes indokolt esetekben és korlátolt példányszámban kivánatra a központi választmány hivatalos helyiségében / IV. Cerlóczy - u. 11. sz. III.em.1.ajtó/ jelentkezés esetén, mig a készlet tart, ki fog szolgáltatni.

Különösen kiemelem, hogy a kitüzött határidőn tul bejelentéseket el nem fogadok, s a bejelentésnek elmulasztása azzal a hátránnyal jár hogy azok akik magukat a bejelentési határidő után az 1918. évre érvénnyel birandó névjegyzékbe felvétetni kivánják, kénytelenek lesznek a lakásuk szerint illetékes kerületi előljáróságnál működő összeirókiküldöttség előtt az összeirásra megszabott határidő alatt személyesen jelentkezni, s választói jogosultságukat kellőképen igazolni.

Végül figyelmeztetem a nyilvános szónoklásra kötelezett intézetek, vállalatok stb. vezetőségeit hogy aki saját, vagy más nevének a választók névjegyzékében leendő felvétele végett az összeiró küldöttség vagy központi választmány előtt tudva hamis, hamisitott vagy lényegében valótlanságot tartalmazó okiratot készit, hamis bizonyitékokat, vagy egyéb hamis adatokat szolgáltat, az az 1913. évi XXIII.t.c. 3-ik §-ának első pontja szerint vétséget követ el, amely cselekménynek az idézett t.c. 4.§-a értelmében 2 évig terjedhető fogház és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés a büntetése.-

Budapest, 1917. évi január hó 15-én.

alpolgármester,

a központi választmány h. elnöke.

R-né.

Érk. 1917. január 27.

110

1917.

Fő utca. m. kir. adóhivatal. 123 adófőkönyvi tételszám.

Bp. község (város).

Érkezett:
1917 JAN 30
[illegible] évre.

Adóiv

az 1916 évre.

(név) Weisz Miksa kereskedő Angyalföld

(foglalkozás) házi számára.

V kerület, Rozsnyai Károly utcza ~~(tér, út)~~, 2 házszám.

Az adóiv kiállíttatott

Bp. 1917 év I/17 hó 9 napján.

Jegyzet:

(A jegyzetben a fizetési halasztások, az adóalap személyében vagy lakásában beadott változások stb. feltüntetendők fel.)

109. rakt. szám. Kis-fogalmi. (Egyenes adó A.) Adóiv.

M. kir. állami nyomda. Budapest, 1913. — 3215.

Tartozás

Tárgy	Egyenes adók K f	Országos betegápolási pótadó K f	Községi mezőőri díj K f	Útadó K	Vármegyei pótadó K f	Községi pótadó K f	K f	K f	Naptárilag lejárt bo nap	Egyéves tőke K f
Mult évi hátralék									Mult évi fentiekből	
Folyó évi előírás:										
1. Földadó										
2. Házbéradó . 120	3509 12									
Adópótlék	225 3									
3. Házosztályadó										
Ide tartozó nem adómentes helyiségekre eső házadó K f										
4. Tőkekamat- és járadékadó										
5. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója										
6. I. osztályu keresetadó										
7. II. osztályu keresetadó										
8. III. osztályu keresetadó										
9. IV. osztályu keresetadó										
10. Bányaadó										
11. Általános jövedelmi pótadó:										
a) föld- és házadó után										
b) tőkekamatadó után										
c) nyilv. számadásra köt. váll. és egyl. adója után										
d) III. oszt. keresetadó után										
e) IV. oszt. keresetadó után										
f) bányaadó után										
A folyó évi előírás együtt									Összesen	
Mult évi hátralék és folyó évi előírás együtt										
Szaporodás: (Rendelet száma és adónem.)										
Összes tartozás										
Törlés: (Rendelet száma és adónem.)										
Helyesbített tartozás										
Ezzel szemben a lerovás										
Mutatkozik az év végén hátralék										
Mutatkozik az év végén túlfizetés										

Lerovás

Kelet		Egyenes adók		Országos betegápolási pótadó		Hadmentességi díj		Illeték		Vármegyei pótadó	Községi pótadó					Adóbehajtási illetékek	Összesen	Az adó átvételére hivatott községek névaláírásai
Naptárnál		tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat									
hó	nap	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	
Múlt évi hátralékos																		Főkönyv alapján
Összesen																		Lezáratott 191 ... év ... hó ... napján

Az évi zárlat után a következő évben (az uj adóív kiállítása előtt) teljesített befizetések:

ad 111/1917

Figyelmeztetés.

1. Az adóivért vagy annak kiállitásáért és kézbesitéséért *díj nem szedhető.* (1909: XI. t.-cz. 22. §. 7. pont.)

2. Az együtt könyvelt egyenes adók *négy egyenlő részben* és pedig *minden évnegyed első napján,* tehat január, április, julius és október hó 1-en esedékesek és *az illető évnegyed közepéig* fizetendők.

A fizetés határnapja, ha az vasárnapra, vagy Gergely-naptár szerinti ünnepre esik, a legközelebbi köznapon jár le.

Addig, mig a folyó évre történt adókivetés eredménye az adózó adóivébe bejegyezve nincsen, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókirovás szerint fizetendők.

A netaláni különbözetek az adóiv kiállitását követő első részletfizetés alkalmával egyenlitendők ki. (1909: XI. t.-cz. 26. §.)

3. Az az adózó, aki a megállapitott fizetési határidők leteltéig (azaz az évnegyed második havának 15. napjáig) tartozását le nem rója, az *évnegyed kezdetétől a befizetés napjáig* járó évi 5%-os késedelmi kamatot fizet. (1909: XI. t.-cz. 27. §.)

4. Az adófizetés alkalmával az adóivet minden adóköteles magával hozni tartozik. (1913. évi 50.000. számu utasitás 80. §-a.)

5. Az adót beszedik és az adó befizetésének megtörténtét az átvett összegnek beirása és nevük bejegyzése mellett az adóivben jogérvényesen igazolják:

a) kisközségekben a pénztárnok és a körjegyző, illetőleg ott, hol pénztárnok nincs, a biró és a körjegyző;

b) nagyközségekben a biró (pénztárnok) és a jegyző; ha azonban a községnek pénztárnoka és ellenőre van, a pénztárnok és ellenőr;

c) rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban a városi adóhivatal pénztárnoka és ellenőre;

d) királyi adóhivatalokuál (állampénztaraknál) a pénztárnok és ellenőr.

Az adó átvételére jogositott tisztviselők nevei és aláirásai a hivatali helyiségnek valamely szembeötlő helyére kifüggesztendő hirdetmény utján a közönség tudomására hozandó. (1909: XI. t.-cz. 29. §.)

6. Az adózók adótartozásaikat *posta utján* is beküldhetik a községi elöljáróságnak (városi adóhivatalnak). Ez esetben a pénznek postára történt feladásával egyidejüleg az adóiv is mindenkor beküldendő.

Az adóknak a posta utján történő befizetéséből származó összes költségeket, tehát az adóiv visszaküldésének költségeit is, az adózo tartozik fizetni. (1913. évi 50.000. számu utasitás 50. §-a.)

7. A közvetlen adófizetők adójukat posta utján, illetve a postatakarékpénztár cheque- és clearingforgalmának igénybevételével is beküldhetik a kir. adóhivatalhoz, az ily küldemények után járó postadijakat azonban ők tartoznak fizetni.

A kir. adóhivatal a befizetési lapokat, illetve átutalási és kiutalási értesitéseket a szükségelt mennyiségben az adózóknak, kivánságukra, dijtalanul bocsátja rendelkezésre, illetve posta utján, mint portóköteles levelet, küldi meg. (1913. évi 50.000. számu utasitás 93. §-a).

8. A községnél (városnál) fizetőkre nézve az intés *vagy dobszó utján, vagy irásbeli hirdetmény kifüggesztése által* teendők közhirré. *(Ezekre nézve tehát irásbeli intésnek nincs helye.)*

Posta utján kézbesitendő *irásbeli megintés* utján hivatnak fel hátralékaik lefizetésére mindazok, akik adójukat a kir. adóhivatalnál (állampénztárnál) fizetik.

Az irásbeli megintésért csak a postadij jár. (1909: XI. t.-cz. 46. §.)

9. A végrehajtási összes költségek fedezésére, ideértve a zálogtárgyak szállitási költségeit is, a végrehajtást szenvedő *adóbehajtási illetéket fizet.*

Ezen behajtási illeték két filler minden korona után, ha a *zálogolás tényleg foganatosittatott* és további három filler minden korona után, ha *az árverés is tényleg megtartatott.* (1909: XI. t.-cz. 68. §.)

T. Ver. m. kir. adóhivatal. 122 adólókönyvi tételszám.

Bp község (város). Érkezett: 19[illegible] JAN 30.

Adóiv

az 1916 évre.

(név) Hungaria Lederwarenfabrik Gesellschaft

(foglalkozás) kereskedelmi részvénytársaság számára.

V kerület, Rudolfsplatz utcza (tér, út), 1 házszám.

Az adóiv kiállittatott

Bp 1917 év 1/27 hó napján.

Jegyzet:

(A jegyzetben a fizetési halasztások, az adózó személyében vagy lakásában beállott változások stb. feltüntendők fel.)

109. rakt. szám. Kis-fogalmi. (Egyenes adó A.) Adóiv.

M. kir. állami nyomda. Budapest, 1913. — 3215.

Tartozás

Tárgy	Egyenes adók K f	Országos hőlégi pótadó K f	Mentes K f	Útadó K f	Vármegyei pótadó K f	Községi pótadó K f	K f	K f	Kiegészítő adó K f	K f	Kapcsolat	Egyenes adó 15ke K f	1 drb K f
Mult évi hátralék									11	6107	Mult évi tulfizetés		
Folyó évi előírás:		316 38	1345 45	94 97		2689 45			1281	70			
1. Földadó													
2. Házbéradó 119	6331 38												
Előjegyzés	1899 kc												
3. Házosztályadó													
Jövedelemben adómentes helyiségekre eső házadó K f													
4. Tőkekamat és jövedékadó													
5. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója													
6. I. osztályu keresetadó													
7. II. osztályu keresetadó													
8. III. osztályu keresetadó													
9. IV. osztályu keresetadó													
10. Bányaadó													
11. Általános jövedelmi pótadó:													
a) föld- és házadó után													
b) tőkekamatadó után													
c) nyilv. számadásra köt. vál. és egyl. adója után													
d) III. oszt. keresetadó után													
e) IV. oszt. keresetadó után													
f) bányaadó után													
A folyó évi előírás együtt													
Mult évi hátralék és folyó évi előírás együtt													
Szaporodás: (Rendelet száma és időszaka)													
Összes tartozás													
Törlés: (Rendelet száma és időszaka)													
Helyesbített tartozás													
Ezzel szemben a lerovás													
Mutatkozik az év végén hátralék													
Mutatkozik az év végén túlfizetés											Összesen		

Lerovás

Folyóirat		Egyenes adó		Országos betegápolási pótadó		Hadmentességi díj		Vlado		Vármegyei pótadó	Községi pótadó				Adóbehajtási illetékek	Összesen	Az adó átvételére hivatott hivatalnok névaláírásai
hó	nap	tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat	tőke	késedelmi kamat								
K f		K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	K f	
Múlt évi tartozás																	Főkönyv alapján
Összesen																	Lezáratott 191 év hó nap

Az évi zárlat után a következő évben (az uj adóív kiállítása előtt) teljesített befizetések:

Érk. 1917. jan. 29.
111
1917.

Figyelmeztetés.

1. Az adóivért vagy annak kiállításáért és kézbesitéséért *díj nem szedhető.* (1909: XI. t.-cz. 22. §. 7. pont.)

2. Az együtt könyvelt egyenes adók *négy egyenlő részben* és pedig *minden évnegyed első napján,* tehat január, április, julius és október hó 1-én esedékesek és *az illető évnegyed közepéig* fizetendők.

A fizetés határnapja, ha az vasárnapra, vagy Gergely-naptár szerinti ünnepre esik, a legközelebbi köznaport jár le.

Addig, mig a folyó évre történt adókivetés eredménye az adózó adóivébe bejegyezve nincsen, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókirovás szerint fizetendők.

A netalani különbözetek az adóiv kiállitását követő első részletfizetés alkalmával egyenlitendők ki. (1909: XI. t.-cz. 26. §.)

3. Az az adózó, aki a megallapitott fizetési határidők letelteig (azaz az évnegyed második havának 15. napjáig) tartozását le nem rója, az *évnegyed kezdetétől a befizetés napjáig* járó évi 5%-os kesedelmi kamatot fizet. (1909: XI. t.-cz. 27. §.)

4. Az adófizetés alkalmával az adóivet minden adóköteles magával hozni tartozik. (1913. évi 50.000. számu utasitás 80. §-a.)

5. Az adót beszedik és az adó befizetésének megtörténtét az átvett összegnek bevétele és nyugtázás bejegyzése mellett az adóivben jogérvényesen igazolják:

a) kisközségekben a pénztárnok és a körjegyző, illetőleg ott, hol pénztárnok nincs, a biró és a körjegyző;

b) nagyközségekben a biró (pénztárnok) és a jegyző; ha azonban a községnek pénztárnoka és ellenőre van, a pénztárnok és ellenőr;

c) rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a városi adóhivatal pénztárnoka és ellenőre;

d) királyi adóhivatalokná (állampénztáraiknál) a pénztárnok és ellenőr.

Az adó átvételére jogositott tisztviselők nevei és aláirásai a hivatali helyiségnek valamely szembetünő helyére kifüggesztendő hirdetmény utján a közönség tudomására hozandó. (1909: XI. t.-cz. 29. §.)

6. Az adózók adótartozásaikat *posta utján* is beküldhetik a községi elöljáróságnak (városi adóhivatalnak). Ez esetben a pénznek postára történt feladásával egyidejüleg az adóiv is mindenkor beküldendő.

Az adóknak a posta utján történő befizetéséből származó összes költségeket, tehát az adóiv visszaküldésének költségeit is, az adózo tartozik fizetni. (1913. évi 50.000. számu utasitás 50. §-a.)

7. A közvetlen adófizetők adójukat posta utján, illetve a postatakarékpénztár cheque- és clearingforgalmának igénybevételével is beküldhetik a kir. adóhivatalhoz, az ily küldemények után járó postadijakat azonban ők tartoznak fizetni.

A kir. adóhivatal a befizetési lapokat, illetve átutalási és kiutalási értesitéseket a szükségelt mennyiségben az adózóknak, kivánságukra, dijtalanul bocsátja rendelkezésre, illetve posta utján, mint portóköteles levelet, küldi meg. (1913. évi 50.000. számu utasitás 93. §-a).

8. A községnél (városnál) fizetőkre nézve az intés *vagy dobszó utján, vagy irásbeli hirdetmény kifüggesztése által* teendők közhirré. *(Ezekre nézve tehát irásbeli intésnek nincs helye.)*

Posta utján kézbesitendő *irásbeli megintés* utján hivatnak fel hátralékaik lefizetésére mindazok, akik adójukat a kir. adóhivatalnál (állampénztárnál) fizetik.

Az irásbeli megintésért csak a postadij jár. (1909: XI. t.-cz. 46. §.)

9. A végrehajtási összes költségek fedezésére, ideértve a zálogtárgyak szállitási költségeit is, a végrehajtást szenvedő *adóbehajtási illetéket fizet.*

Ezen behajtási illetek két filler minden korona után, ha a *zálogolás tényleg foganatositatott* és további három filler minden korona után, ha *az árverés is tényleg megtartatott.* (1909: XI. t.-cz. 68. §.)

Szívességinek tájékoztatásul
áttétetik a M. Földhitel- Intézet
Pénzügyi Osztályához.
Budapest, 1917. január 29.
Igazgatóság
Titkára

2 drb. adóív.

12

---- 455-I.
M.E.

Nagyméltóságu Elnök Ur !

Ő császári és apostoli királyi Felsége, I. Ferenez József Ő Felsége elhunyta alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia részéről kifejezett részvétnyilatkozatért, illetőleg a legmagasabb trónralépés alkalmából előterjesztett hódolatnyilatkozatért legkegyelmesebben szives köszönetét nyilvánitani méltóztatott.

Erről van szerencsém Nagyméltóságodat, hivatkozással mult évi november hó 27-én 835. szám alatt kelt felterjesztésére, tisztelettel értesiteni.

B u d a p e s t , 1917. évi január hó 30-án.

Nagyméltóságu

Dr. P e r z e l i c z y A l b e r t urnak

első titkos tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

stb.

Budapest.

Ált. k. 1917. febr. 3.

(Tkt. 1917. jan. 29. - Extrumnal elnök ür szóbeli közlése alapján)

112

1917

A M. Tud. Akadémia január 29.-i összes üléséről szóló tudósítás a lapokban - leírási hiba folytán - úgy jelent meg, mintha Beöthy Albert elnök a) királyi kihallgatásról tett jelentésében azt mondta volna, hogy az Akadémia "királyi" intézet. Beöthy beszédében ez a kifejezés nem fordult elő. - Az Akadémia, a mint azt alapszabályai világosan kifejezik, Őfelsége különös oltalma alatt álló tudományos intézet.

a) az ősszes ülésről tett jelentésében

114

1917

A MAGYAR NEMZETI MUZEUM
ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁRA.

Méltóságos Főtisztelő Úr!

Engedje meg Méltóságod, hogy
örömömet hálámat és köszönetemet
ez fejezzem ki Méltóságod iránt
ján a M. Tud. Akadémiának
ért a Tiszteletért hogy a
Teleki Biróttag tegéttagjává
megválasztani méltóztatott. A
ám kovando közelebbről ellá
ismertes feljiratával fogok
parancsod e tiszteletről meg
ődemelni.

Mamadon Meldoiagodnak
alairados dolgaja
Budapest 1917 febr. 3-an
Dr Bajtza Jozsef
muzeumi őr

115

1917

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK EGYESÜLETE
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

Budapest, 1917 januar hóban.

A MAGYAR TUDOMANYOS AKADEMIA

Igen Tisztelt Elnökségének

B u d a p e s t.

Iegn Tisztelt Elnökség !

IV. Károly király és Zita királyné trónralépése alkalmából országunk megyéi, városai, közhatóságai és iskolai bizonyára hazafias kötelességüknek fogják tekinteni, hogy hivatalos helyiségeiket a felséges királyi par arcképével, eredeti festményével vagy szobrával diszitsék.

Erre való tekintettel már is akadtak üzleti vallalkozások, melyek az országot minden müvészi érték hijjan való, selejtes reprodukciókkal, gipszöntvényekkel és olajnyomatokkal arasztjak el.

Ez feltétlenül megakadályozandó, mert egyaránt hazafias, loyalis és müvészi követelmény, hogy a magyar király és a magyar királyné arcképe csakis müvészi formaban — mint eredeti festmény vagy szobor — kerüljön a magyar közönség elé.

A magyar képzőmüvészek e magasabb érdekhez füzödő tekintetből kötelességüknek tartják, hogy közhatóságainknak ilyen iranyu törekvéseikben módot nyujtsanak.

A magyar képzőmüvészek erkölcsi testülete:

a Magyar Képzőmüvészek Egyesülete, amelynek valamennyi számottevö magyar festö- és szobrászmüvész-tagja a legmagasabb müvészi igényeknek is megfelelhet.

Éppen ezért a Magyar Képzőmüvészek erkölcsi testülete készséggel vallalkozik az arcképrendelések közvetitésére és lebonyolitasara, abban a határozott tudatban, hogy tevékenységével egyaránt szolgálja a magyar közönségnek és a magyar képzőmüvészeknek jól felfogott müvészi érdekeit.

A királyi pár arcképe bármely formában — egész alak, térdkép, mellkép, bronz- vagy márványszobor és mellszobor — megrendelhetők és még arra is sulyt helyezünk, hogy szerény honorárium ellenében is eredeti művészi munka alkottassék.

Teljes tisztelettel kérjük tehát, hogy Egyesületünk hazafias szolgálatkészségét igénybe venni méltóztassék.

Levélbeli kérdésekre készséggel adunk felvilágositast.

Hazafias üdvözlettel

Róna József

a Magyar Képzőművészek Egyesületének elnöke

Baschnagyula

a festészeti szakosztály elnöke

Zala György

a szobrászati szakosztály elnöke

Érk. 1917. január 30.

I-16

1917

Előbb gondoskodnak
Ferenc József és Erzsébet
koronáról, annak ke-
nyéről a tor ere.

St. 3492

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHÈQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

114.

Méltóságos Dr Heinrich Gusztáv urnak

Budapest

Budapest, 1917 január 30-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy f. hó 16-án kelt becses levele alapján folyó szelvénynyel ellátott

K. 2,250.- n.é. V.6%-os magyar hadi kölcsön kötvényt csatoltunk " Udvardi Cherna jubiláris alapitvány" czimen a Magyar Tudományos Akadémia letétjéhez, melyért á K. 98.30 K. 2,211.75 ft

kamatért	" 6.38 "	K. 2,218.13 ft	
Értékforgalmi adóért	K. -.30 ft		
1/8% jutalékért	" 2.77 "	" 3.07 "	
Összesen		K. 2221.20 ft	

irtunk a Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása terhére.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Ek. 1917. Jan. 31.

117

1917.

5728 szám.

Cheque- és clearing-számla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Heinrich Gusztáv urnak

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia.

Budapest, 1917 február hó 1-én.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod
K. 3283.28 ft és 1.400.- ft összesen

~~megbizásából~~ mai napon

~~elismervény ellenében~~ készpénzben
---- 4.683--- kor. 28 fill[t] fizet pénztárunknál,
mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia
folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvány-minta 224. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

érk. 1917. febr. 3.

121

1917.

2

ADDRESS ALL COMMUNICATIONS TO
THE AMERICAN CONSUL GENERAL

AMERICAN CONSULAR SERVICE

A Magyar Tudományos Akadémia

nt. Titkári Hivatalának,

Budapest.

Tisztelettelteljes hivatkozással a mult évi julius hó 3.-án 546-916 sz.a. kelt értesitésére a t. Cimnek a Jewish Publication Society által óhajtott Mishnah Codex fényképeinek az elkészitése tárgyában, van szerencsém közölni, hogy a nevezett társaságtól a bécsi nagykövetség utján arról értesült hivatalunk, miszerint köszönettel venné a társaság, hogyha az idemellékelt minta szerint, az 50 Mishnah Codexnek a rotográfiai másolatát elkészittetni méltóztatnék, amelynek a költsége a julius 3.-i értesités szerint K.4608.00.

Budapest, 1917 február 1.

Kiváló tisztelettel

a fökonzul rendeletéből:

2090.

Melléklet.

Ajánlva.

2 1

Erk. 1917. február 5.

123
1917

1 2

Negatív másolat 1 oldal
2 példány Ksz. 8.—

A.1.

N e g y m é l t ó s á g u Miniszter Ur!

Köszönettel véve Nagyméltóságodnak január 31.-én kelt, 8178.számu leiratát és megköszönve Nagyméltóságodnak abban közölt magas elhatározását, hogy elvben hajlandó a tavaszi hónapokban expeditiónk kapcsán geologusokat kiküldeni, - van szerencsém Nagyméltóságod felszólitására közölni, hogy:

a nagyméltóságu Miniszterelnök **Urhoz** sürgős felterjesztést intéztünk, amelyben - hivatkozással mult évi földrajzi, állattani és növénytani expeditionk sikerére és tapasztalataira, nagyméltóságát arra kértük, hogy a főhadvezetőségnél expeditiónk és tagjai részére a következőket eszközölje ki:

1. A főhadvezetőség a szükséges engedélyeket adja meg. ..... a ..... tudósoknak Szerbia, Montenegro és Albánia csapatainк által megszállott területére, különösen pedig a ..... megjelölt utvonalakra és területekre ugyanolyan kutatási engedély, ugyanolyan támogatás és kedvezmények biztositassanak, mint a mult évben és mint az osztrák császári Akadémia expeditiójának.

re

2. Adjon a főhadvezetőség ugyanezeknek a tudósoknak Bosznia-Herczegovina területére utazási engedélyt.

3. Az esetleg katonai szolgálatban levő hivatott tudósokat a kutatás idejére mentesse fel, illetőleg az esetleg más cimen felmentettek felmentésének érvényét kutatásra terjessze ki.

A mult évi expeditiónak adott engedélytől eltérőleg

illetőleg kiegészitőleg a következőket kérjük:

4. A tudósok katonai kisérete, legalább részben, - minden ur mellé egy-egy ember, - már Belgrádtól kezdve vezényeltessék ki és az urakat egész utjukban kisérjék. A körülményekhez képest pedig egyik körzet, /kreis/ területéről a felszerelést, - embert, lovat, - a másiknak területére át is magukkal vihessék.

5. A tiszti rangban levő tudósoknak engedtessék meg egyenruhájuk viselése; a tiszti rangban nem levőknek, illetőleg civileknek a katonai egyenruhához hasonló szinü és szabásu, a civil hivatalnokok rangszerü distinctiojának és megfelelő tiszti sapkának viselése.

6. A katonai kezelésben levő vasutakon engedtessék meg az ingyen utazás.

7. A tiszti étkezdéknél necsak esetről-esetre, hanem általában engedtessék meg az étkezés, mivel a legtöbb helyen csakis ott lehetséges az.

8. A katonai felszerelési raktárakból az esetleg pótlásra szoruló felszerelési tárgyak kiszolgáltatása ne készpénz, hanem csak átvételi igazolvány mellett engedtessék meg, mert a mult évben történt rendelkezés végrehajtását a helyszinén nem lehetett a felszerelési raktárak szabályzatával összhangba hozni.

9. Végül kérjük, hogy dr. Csiky Ernő zoologusnak engedtessék meg a tudományos gyüjtéséhez nélkülözhetlen kétcsövü vadászfegyver viselése és használata.

Az expeditiónk elé kitüzött cél ugyanaz, mint amel mult évi kérvényünkben kifejezésre jutattunk:

1. Nemzetgazdaságunk praktikus érdekeit szolgáln

2. Oly muzeális anyagot gyüjteni, amelyre muzeumainknak - különösen a jelen pillanatban - feltétlenül szükségük van tudásunknak országaink déli határain tul való kiegészitésére.

Van szerencsénk Nagyméltóságod lehető teljes információja végett közölni, hogy az Akadémia a maga részéről két, vagy három geografust, egy-egy zoologust, botanikust, archeologust,- a a m. kir. Közoktatásügyi Miniszter Ur egy bizantologust és egy ethnografust küldenek ki; és szó van arról, hogy a Kereskedelemügyi és Földmivelésügyi Miniszter Urak is ki fognak küldeni szakférfiakat az albán ipar és mezőgazdaság tanulmányozására, tekintettel arra, hogy albán ifjak hazánkban ipari és mezőgazdasági kiképzésre való elhelyezése tervbe van véve.

Az expeditió tagjai, - tekintettel munkásságuk nagyon különböző terére, - sem együtt indulni nem fognak, sem pedig a helyszinén nem dolgozhatnak együtt, hanem kisebb csoportokra fognak oszlani.

Ezért a Nagyméltóságod által kiküldendő geologusok sem fognak mésirányu érdekektől korlátoztatni, - sem kiküldetésük idejét, sem munkásságuk szükebb területét illetőleg.

Valószinünek tartva, hogy Nagyméltóságod arra fogja őket utasitani, hogy különösen a hazánkkal közvetlenül szomszédos területeket, tehát a Macsvát, a valjevoi és uzicei kerületeket kutassák, az expediti többi tagjai közül valószinüleg egy gazdasági geogr fus, esetleg a botanikus és [illegible] időnként az expediti vezetője, gr. Teleki Pál fognak velük egy helyen m

kálkodni, akik bizonyos kérdésekben velök hasznosan kooperálhatnak.

Az expeditióval való kapcsolat az engedélyek egyöntetü megszerzésében, az összes magyar tudósoknak a katonai kormányzattal szemben való egy csoportba foglalásában nyilvánul meg legfőbbképen, valamint abban, hogy az Akadémia valamennyi magyar tudós kutatásainka eredményeit, amennyire anyagi eszközei engedni fogják, együtt és egyöntetüen óhajtana annak idején publikálni. - Természetes, hogy a Nagyméltóságod által kiküldendő geologusok kutatásainak eredményeiből csak azt, aminek publikálását Nagyméltóságod helyénvalónak fogja találni.

Mindezek alapján kérem Nagyméltóságodat, méltóztassék kijelölni a kiküldendő tudósokat, meghatározni, hogy mely területeken dolgozzanak legfőbbképen, vagy egyáltalában és kérem végül Nagyméltóságodat, rendelje el, hogy a kiküldendő urak arcképes rendőri utigazolványaikat, - a szerb határ átlépésére érvényesitve, - közvetlenül a Magyar T U D O M Á N Y O S A K A D É M I A Keleti Bizottságának előadójához, gróf TELEKI PÁL urhoz juttassák.

Fogadja Nagyméltóságod kitünő tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapest, 1917. február 9.

Velaz

ad 125/1917.

sheet II./12.

Velez

Ad 125/1917

8178.szám.

Nagyméltóságu

Berzeviczy Albert

belső titkos tanácsos urnak, a Magyar Tudományos Akadémiai

elnökének

BUDAPEST.

Nagyméltóságodnak folyó évi január hó 19-én kelt 74.számu előterjesztésére van szerencsém a Tekintetes Tudományos Akadémiát arról értesiteni, hogy elvben hajlandó vagyok márczius és április, esetleg május hónapokban Szerbiának Hazánkkal határos területeinek szén, gáz és olaj előfordulások szempontjából való megvizsgálására két esetleg három geologust kiküldeni, ha e munkálatok összhangzásba hozhatók a Hazánk délnyugati részében eddig folytatott tanulmányokkal. Van szerencsém ennélfogva Excellentiádat felkérni, méltóztassék oda hatni, hogy a tanulmányi ut megkezdésének ideje és annak részletes terve ezen lem mielőbb közöltessék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapest, 1917. évi január hó 21-én.

Ék. 1917. február 6.

125
1917.

Kiadatik Gróf Teleki
Pál úrnak, a Teleki Bizottság
előadójának.

Budapest, 1917. február 6.

Gleuriel
főjegyző

TÁVIRAT.

Lapszám: 81

Vezeték száma: 38

Felvette: Gödöl

hivatalból	hó és nap	óra, perc	napszaka
	II/4	12/40	d

Nagyméltóságú

Budavecsi Alb[illegible]

a Belügyminisztériumban

BUDAPEST 42.

Továbbította:

vezetéken	hó és nap	napszaka

A távirat osztálya	felvevő hivatal	pénztári szám	szó	hó és nap	óra	perc	napszaka	Hivatalos megjegyzések
	Bp 2	278	16	4	12	30		

Fontos határozat kérem azonnal közölni.

Szabó Géza Béla

Kézbesítendő távirat.

1913. I. mód. 500 ív = 2000 lap, 1 ívre 4 drb. 01 cm. p. — Készült a Magyar Hivatalos Közlöny

Érk. 1917. február 6.

127

1917

Budapest 1917 I/31

Méltóságos főtitkár Ur

Tábortt bebellel veszem és nem kötözhetem meg elégzéi hogy a M. Tudományos Akadémia elnöksége 80-ik születésem napjának évfordulójára személyesen akajtja szerencsekivánatát kifejezni.

E nagy megtiszteltetést azonban nem áll módomban elfogadni nem egyedül azért, mert a küldöttséget csak hálószobámban üdvözölhetném - egy gyertyánál élek - eloltták két Automat, lovaimat és gyelédségemből egy öreg, komornyikot hagyták meg - de mert Feb. 3 két - gyermekeimmel, unokáimmal és rokonaimmal reggeli fehér fogom tölteni.

Fogadja tehát a tisztelt elnökség e néhány sorban forró köszönetemet. Sovan nem fogom elfelejteni

kegyes figyelmét és általuan minden tapasztalt jóindulatát

és óvatóságát.

Miklós Győrnek tisztelő igaz híve

Szutsupiki Béla

ad $\frac{127}{1917}$

I.1.

Kelet. Osztály.
Miniszteriumi

Tárgy:
előadó

N. GRÓF KUN GÉZA, MINISZTERELNÖK UR!

Mult évi junius hó 6.-án Nagyméltóságodhoz beadott kérvényünk elintézésében Nagyméltóságod volt kegyes kiszközölni, hogy a hadseregfőparancsnokság megengedje a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA által kiküldött tudósoknak a Balkánon hadseregünk által okkupált területen való tudományos kutatást.

Az engedélyek elnyerése után már csak kevés idő maradt, amelyben kedvező időjárásra számithattunk. Mindazonáltal az expeditió néhány tagját kiküldöttük, akik két hónapig dolgoztak és eredményesen tértek vissza. A jelzett oknál fogva ezt az expeditiót csak előtanulmánynak tekinthettük, amelyet azonban elhagyni még oly késői időben sem tartottuk volna helyesnek, mert szükséges volt tapasztalatokat nyernünk a kutatás esetleges további irányitására.

Az expeditió által hozott és a körülményekhez képest gazdagnak mondható eredmények, valamint számos problémának felvetése érdemesnek, sőt szükségesnek mutatják, hogy a folyó évben idejekorán és teljes erővel, - hasonlóan az osztrák akadémiának már a mult évben is gazdag anyagi eszközökkel megindított és az idén is folytatandó munkásságához a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA is ujabb és tökéletesebb expeditiót küldjön ki.

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy az ügy sürgősségére való tekintettel, ugyanugy, mint a mult évben, Nagyméltóságod közvetlen közbenjárását kérjük arra, hogy

1/ A fő-hadvezetőség a szükséges engedélyeket megadja.

Kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék kieszközölni, hogy az ezen kérvényünkhöz csatolt táblázatban felsorolt tudósoknak Szerbia, Montenegro és Albania csapataink által megszállott területére, - különösen pedig az ugyanezen táblázatban megjelölt utvonalakra és területekre ugyanolyan kutatási engedély, ugyanolyan támogatás és kedvezmények biztositassanak, mint a mult esztendőben és mint az osztrák császári Akadémia expeditiojának.

2/ adjon a főhadvezetőség ugyanezeknek a tudósoknak Bosznia-Hercegovina területére utazási engedélyt.

3/ az esetleg katonai szolgálatban lévő hivatott tudósokat a kutatás idejére felmentesse, illetőleg az esetleg más cimen felmentettek felmentésének érvényét e kutatásra kiterjessze.

A mult évi expeditionak adott engedélytől eltérőleg, illetőleg kiegészitőleg a következőket kérjük:

4/ A tudósok katonai kisérete, legalább részben, - minden ur mellé egy-egy ember, - már Belgrádtól kezdve vezényeltessék ki és az urakat egész utjukban kisérjék. A körülményekhez képest pedig egyik körzet /KREIS/ területéről a felszerelést, - embert, lovat, - a másiknak területére át és magukkal vihessék.

5/ A tiszti rangban lévő tudósoknak engedtessék meg egyenruhájuk viselése; a tiszti rangban nem lévőknek, illetőleg civileknek a katonai egyenruhához hasonló szinü és szabásu, a civil hivatalnokok rangszerü distinctiojának és megfelelő tiszti sapkának viselése.

6/ A katonai kezelésben lévő vasutakon engedtessék meg az ingyen utazás.

7/ A tiszti étkezdéknél necsak esetről-esetre, hanem általában engedtessék meg az étkezés, mivel a legtöbb helyen csakis ott lehetséges az.

8/ A katonai felszerelési raktárakból az esetleg pótlásra szoruló felszerelési tárgyak ne készpénz, hanem csak átvételi igazolvány mellett engedtessék meg, mert a mult évben történt rendelkezés végrehajtását a helyszinén nem lehetett a felszerelési raktárak szabályzataival összhangba hozni.

9/ Végül kérjük, hogy dr. CSIKY ERNŐ zoologusnak engedtessék meg a tudományos gyüjtéséhez nélkülözhetetlen kétcsövü vadászfegyver viselése és használata.

Az expeditionk elé kitüzött cél ugyanaz, mint amelyet mult évi kérvényünkben kifejezésre jutattunk:

1/ Nemzetgazdaságunk praktikus érdekeit szolgálni,

2/ Oly muzeális anyagot gyüjteni, amelyre muzeumainknak - különösen a mai pillanatban - feltétlenül szükségük van tudásunknak országunk déli határain tul való kiegészitésére.

A kiküldendő tudósoknak névsorát foglalkozásuk és tárgykörük megjelölésével, utvonaluk körülirását, tartózkodásuk előrelátható időtartamát egy, a főhadvezetőség által a mult évben kitöltés céljából hozzánk küldött táblázathoz hasonló és már fönn emlitett táblázatos kimutatásban hozzuk Nagyméltóságod - és Nagyméltóságod által a főhadvezetőség tudomására.

Ugyanezen táblázatban megjelöljük azt is, hogy az egyes tudósok az Akadémia, vagy valamely m.kir. Minisztérium által küldettek-e ki, - amennyiben a közoktatásügyi, pénz-

ügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi Minisztériumok ezen expeditio kebelében óhajtanak szakférfiakat kiküldeni.

Avégből, hogy az engedélyek minél előbb véglegesen megadhatók legyenek és az expeditio már március legelején utrakész lehessen, már jelen kérvényünkhöz csatoljuk az expeditio tagjainak arcképes rendőri igazolványát. Megjegyezzük, hogy a rendőrség a megszállott tartományokban való tartózkodás idejét nem határozta meg, hanem megállapodásunk értelmében a katonai engedélyek elnyerése után az azokban feltüntetett időtartamra fogja azokat érvényesnek kijelenteni.

Nagyméltóságod engedelmével esetleg még pótlólag fogunk bejelenteni néhány tudóst és beküldeni igazolványaikat.

Kérjük a főhadvezetőséget, hogy expeditionknak a kutatásokra való engedélyt f.é. március hó 1.-től november hó 30.-ig terjedő időre adja meg.

Expeditiónk fontosságát nem tartjuk szükségesnek Nagyméltóságod előtt külön kifejteni, - annyival inkább, mert hiszen Nagyméltóságod azt mult évben már is elismerte támogatásának nyujtásával.

Nagyméltóságod kegyes figyelmébe és hathatós pártfogásába ajánlván előterjesztésinket, megragadom az alkalmat kitünő tiszteletem kijelentésére.

Budapest, 1917. február 1.

elnök.

128

1917

Keleti Bizottság.
Közlekedési
Minisz Keresz.

II.1.

Tuer
Mönji

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA Keleti Bizottságának f.é. január hó 8.-án tartott ülése határozata folytán január 10.-én már jelentettem Nagyméltóságodnak, hogy a Nagyméltóságod pártfogása és áldozatkészsége által lehetővé tett balkáni előexpeditiónk mult év decemberében két hónapnál valamivel hosszabb távollét után visszatért. Jelentettem, hogy a mostoha körülmények daczára kedvező eredmények az Akadémiát arra inditották, hogy a folyó évnek körülbelül 9 hónapjára ujabb, nagyobb szabásu expeditiót szervezzen; kértem Nagyméltóságodat, hogy ezen expeditió céljaira, - tekintettel azon nagy szolgálatokra, amelyeket a magyar tudománynak és nemzetgazdaságnak tenni hivatva van, - 25,000 korona subventioban méltóztassék az Akadémiát részesiteni.

Az expeditió szervezési munkálatai annyira elhaladván, hogy a főhadvezetőségtől az utazási engedélyeket megkérhetjük, az ügy sürgősségére való tekintettel mult évi eljárásunkhoz hasonlóan a nagyméltóságu Miniszterelnök Ur közvetlen közbenjárását kértük a főhadvezetőségnél. Sietek Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy a következő kérésekkel fordultunk a nagyméltóságu Miniszterelnök Urhoz és általa a hadvezetőséghez:

"/..... közvetlen közbenjárását kérjük arra, hogy:/

1/ a főhadvezetőség a szükséges engedélyeket megadja. Kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék kieszközölni, hogy az ezen kérvényünkhöz csatolt táblázatban felsorolt tudósoknak Szerbia, Montenegro és Albánia csapataink által megszállott területére, - különösen pedig az ugyanezen táblázatban megjelölt területekre és utvonalakra ugyanoly kutatási engedély, ugyanolyan támogatás és kedvezmények biztositt/assanak, mint a mult esztendőben és mint az osztrák császári Akadémia expeditiójának.

2/ adjon a főhadvezetőség ugyanezeknek a tudósoknak Bosznia-Hercegovina területére utazási engedélyt.

3/ az/esetleg katonai szolgálatban lévő hivatott tudósokat a kutatás idejére felmentesse, illetőleg az esetleg más címen felmentettek felmentésének érvényét e kutatásra kiterjessze.

A mult évi expeditiónak adott engedélytől eltérőleg, illetőleg kiegészitőleg a következőket kérjük:

4/ A tudósok katonai kisérete, legalább részben, - minden ur mellé egy-egy ember, - már Belgrádtól kezdve vezényeltessék ki és az urakat egész utjukban kisérjék. A körülményekhez képest pedig egyik körzet /KREIS/ területéről a felszerelést, - embert, lovat, - a másiknak területére át és magukkal vihessék.

5/ A tiszti rangban lévő tudósoknak engedtessék meg, hogy egyenruhájukat viselhessék; a tiszti rangban nem lévőknek, illetőleg civileknek a katonai egyenruhához hasonló szinü és szabásu, a civil hivatalnokok rangszerü distinctiojának és megfelelő tiszti sapkának viselése.

6/ A katonai kezelésben lévő vasutakon engedtessék meg az ingyen utazás.

7/ A tiszti étkezdéknél nemcsak esetről-esetre, hanem általában engedtessék meg az étkezés, mivel a legtöbb helyen csakis ott lehetséges az.

8/ A katonai felszerelési raktárakból az esetleges pótlásra szoruló felszerelési tárgyak ne készpénz, hanem csak átvételi elismervény melletti kiszolgáltatása engedtessék meg, mert a mult évben történt rendelkezés végrehajtását a helyszinén nem lehetett a felszerelési raktárak szabályzataival összhangba hozni.

9/ Végül kérjük, hogy dr. CSIKY ERNŐ zoologusnak engedtessék meg a tudományos gyüjtéséhez nélkülözhetetlen kétcsövü vadászfegyver viselése és használata.

Az expeditiónk elé kitüzött cél ugyanaz, mint amelyet mult évi kérvényünkben kifejezésre jutattunk:

1/ Nemzetgazdaságunk praktikus érdekeit szolgálni;

2/ Oly muzeális anyagot gyüjteni, amelyre muzeumainknak, - különösen a mai pillanatban - feltétlenül szükségük van tudásunknak országunk déli határain tul való kiegyészitésére.

A kiküldendő tudósoknak névsorát foglalkozásuk és tárgykörük megjelölésével, utvonalúk körülirását, tartózkodásuk előreláthető időtartamát egy, a főhadvezetőség által a mult évben [redacted] kitöltés céljából hozzánk küldött táblázathoz hasonló és már fönn emlitett táblázatban hozzuk Nagyméltóságod - és Nagyméltóságod által a főhadvezetőség tudomására.

Ugyanezen táblázatban megjelöljük azt is, hogy az egyes tudósok az Akadémia, vagy valamely m. kir. Minisztérium által küldettek-e ki, - amennyiben a közoktatásügyi, pénzügyi, keres-

kedelemügyi és földmivelésügyi Miniszteriumok ezen expeditio keretében óhajtanak szakférfiakat kiküldeni.

Avégből, hogy az engedélyek minél előbb véglegesen megadhatók legyenek s az expeditió már március legelején utrakész lehessen, már jelen kérvényünkhöz csatoljuk az expeditió tagjainak arcképes rendőri igazolványát.

Megjegyezzük, hogy a rendőrség a megszállott tartományokban való tartózkodás idejét nem határozta meg, hanem megállapodásunk értelmében a katonai engedélyek elnyerése után az azokban feltüntetett időtartamra fogja azokat érvényesnek kijelenteni.

Nagyméltóságod engedelmével esetleg még pótlólag fogunk bejelenteni néhány tudóst és beküldeni igazolványaikat.

Kérjük a főhadvezetőséget, hogy expeditiónknak a kutatásokra való engedélyt folyó év március hó 1.-től november hó 30.-ig terjedő időre adja meg.

Expeditiónk fontosságát nem tartjuk szükségesnek Nagyméltóságod előtt külön kifejteni, annyival inkább, mert hiszen Nagyméltóságod azt mult évben már is elismerte támogatásának nyujtásával."

Midőn ezeket Nagyméltóságednak tudomásra hozni szerencsém van, engedje meg Nagyméltóságod, hogy ez alkalommal fejezzem ki köszönetemet és örömemet azon tárgyalások alkalmából, amelyeket Kelleti Bizottságunk elnökője, dr. FELEKI PÁL a Nagyméltóságod vezetése alatt álló Minisztérium művészeti osztályával folytatott, s amelynek eredményeként ezen osztály által kiküldendő szakférfiak is expeditiónkkal egyidejüleg és mintegy annak keretében fognak kiküldetni.

Amidőn kérésünk támogatását Nagyméltóságod kegyes figyelmébe ajánlom, megragadom az alkalmat kitünő tiszteletem kijelentésére.

Budapest, 1917. február 1.

129

1917

Freigabe eines
Werkes.

Privatier Adolf Ernstl
Wien, IV, Karolinengasse Nr. 23.

An

das Präsidium der K. ungarischen Akademie
der Wissenschaften
in
Budapest.

Unterfertigter, Mitglied mehrer historischer Vereine, nehme mir die Freiheit, dem geehrten Präsidium eine Bitte vorzubringen, zugleich im Voraus mit der Entschuldigung, dass ich nicht in magyarischer Sprache schreibe, die ich wohl lese, aber nicht schreiben kann, und dass ich unter den herrschenden Verhältnissen nicht eine sogenannte diplomatische Sprache anwende, da diese alle feindliche sind.

Das Schicksal der letzten, jetzt im Exil lebenden Balkanfürsten im Süden von westlichen und östlichen Grossstaaten hat mein historisches Interesse auf einen ihrer Vorgänger gelenkt, dessen Exil im Westen und Osten, der Gegenstand eines auf maternem Quellenstudium beruhenden, im Auftrag oder mit Unterstützung der K. ungarischen Akademie der Wissenschaften herausgegebenen Werkes geworden ist. Es ist das Werk eines gewissen Dr. Szegfü Gyula: „A számüzött Rákóczi. Budapest." Mein Suchen nach diesem Quellenwerke war vergeblich; es verlautet im ausländischen Buchhandel, es sei von der K. ung. Akademie zurückgezogen worden.

Die Bearbeitung dieses historischen Gegenstandes seitens eines ungarischen Autors, sowie das Interesse und die materielle Unterstützung seitens der K. ung. Akademie zeigen einen so merkwürdigen, hellsehenden, politischen Instinkt schon vor dem ersten Balkankriege, dass man fast an ein Walten der Vorsehung glauben könnte, das durch die Macht des Beispieles

aus der Vergangenheit, die Balkanfürsten der Gegenwart und die Politiker vor ähnlichen politisch-militärischen Abenteuern warnen wollte. Es war vergeblich, das Werk wurde weder in der Heimat - noch weniger im nahen und weiteren Auslande gelesen und verstanden, es wurden daher noch weniger die logischen Folgerungen gezogen, die „vielleicht" dem Kriege auf unserer Süd- und Südostfront hätten hintanhalten können.

Mit Rücksicht auf die Analogie und das daraus resultierende allgemeine historische und psychologische Interesse, das zu entsprechender Bearbeitung und Mittheilung gleichsam drängt, bitte ich das geehrte Präsidium um die geneigte Zustimmung und Veranlassung, dass mir ein Exemplar des genannten Werkes von Dr. Szegfü „A száműzött Rákóczi" freigegeben, und gegen Erlag des Kostenpreises, unter Kuvert zum Skutiengebrauche zugestellt werde.

Zugleich bitte ich, mit der Protokollierung dieses Ansuchens mein Recht der Priorität des Verlangens festzulegen.

Das geehrte Präsidium würde zugleich besonderem Danke verpflichten, mit vorzüglichster Hochachtung sich zeichnenden

ergebenen

Adolf Enenkel
Privatier
Wien, IV, Karolinengasse Nr. 23.

Érk. 1917. február 6.

130

1917.

2 eredeti | másolat

| levélben Folio

132
1917

Tisztelt Osztály!

A f. évi január hó 29.-én tartott összes ülés határozatából szerencsém van tisztelettel előterjeszteni, hogy a Helyreállítási Bizottságnak az I. osztály által már lefárgyalt és ~~el~~ részben módosított javaslatát mielőbb tárgyalásra venni s jelentést tétetni az ~~legközelebbi~~ áprilisi összes ülés elé terjeszteni méltóztassék.

Budapesth, 1917. febr: 2.

Za főtitkári távollet útján

Főtitkár

A I. Osztálynak.

A II. Osztálynak.

1,32

1917

132

1917.

Tiszt. It Osztály !

A folyó évi január hó 29-én tartott Összes Ülés határozatából szerencsém van tisztelettel felkérni, hogy a Helyettesítési Bizottságnak az I. osztály által már letárgyalt és részben módosított javaslatát mielőbb tárgyalás alá venni s jelentését a Főtitkári Hivatal útján az áprilisi Összes Ülés elé terjeszteni méltóztassék.

Budapest, 1917. február 7-én.

Zboray
főtitkár.

Az I. osztálynak.

A II. osztálynak.

132

1917

Iktatva Fé

133/917

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a f. 1917. évi nagygyűlésen pályatételek kitűzésére a következő alapítványok kamatai állanak a T. Osztály rendelkezésére:

1. Bródy-alapítvány (publicistika) 6000.- kor.
2. Bük = " (történelem) 2000.- kor
3. Dóra = " (Kereskedelem) 50.- arany
4. Gorove = " (erkölcstan) 100.- arany
~~5. Bródy = " (közt. értekezés) 200.- korona~~
6. Lévay = " (történelem) 1000.- korona
7. Schreiber-Kautz- = (1920-ra nemzetgazdaság) 1200.- korona
8. Vigyázó = " (történelem) 2000.- korona

~~Előző~~

Kérem a T. Osztályt, hogy a pályatételek megszövegezését ~~f. évi április 1-ig~~ minél előbb gondoskodni szíveskedjék, megjegyzem, hogy a T. Osztálynak jogában áll ~~esetleg~~ csak későbbi évben esedékes kamatokra is pályatételeket már most kitűzni.

Bpest. 1917. febr. 6.

Főkérész

A T. Osztálynak

133

1917

Budapest 1917. febr. 6.

Tekintetes főtisztviselő Úr!

A m. kir. államvasutak igazgatósága rendeletileg közölte a Liggunyosi-hegy tetején vonalépítés céljából a Liggunyosi-hegy déli és 4880 számmal megjelzett, meg úgy a szomszédos déli határvonalon részletekben facsemeték beszállítására szóló versenytárgyalás hirdetményét, mely szerint a tekintetes főtisztviselő Urat ezen versenytárgyalásra meghívni szíveskedtem.

Miután ezen egyes részek összesítő kimutatása szerint a versenytárgyalás alá eső összes facsemeték száma 406 000 darabra megy, a Liggunyosi-hegy déli oldalán 12 részletben, mindegyik részen 34 000 darab facsemete ültetendő, amelyek közül 4000 darab a Liggunyosi-hegy déli határvonalán, a többi pedig a Liggunyosi-hegy déli oldalán ültetendő, a versenytárgyalás feltételeinek megfelelő minőségben szállítandó le.

Ha ezek a palánták, melyek ajánlat egyes részeire szóló ajánlatomnak képezik tárgyát, a megfelelő időben szállíttatnak, úgy a versenytárgyalás alá eső összes palánták szállítását elvállalom.

Kiváló tisztelettel

Fülöp Mihály

Érk. 1917. február 8.

135

1917

NAGYSZALONTA VÁROS KÖZÖNSÉGE ÉS A NAGYSZALONTAI ARANY EMLÉKEGYESÜLET NEGYEDIK ÉVTIZEDE HIVEN ÁPOLJA ARANY JÁNOS EMLÉKÉT: MEGSZEREZTE SZÜLŐHÁZA TELKÉT, ÖSSZEGYÜJTÖTTE ÉS A CSONKATORONYBAN ŐRZI :: :: :: :: A REÁ VONATKOZÓ EREKLYÉKET. :: :: :: :: SZÜLETÉSÉNEK **SZÁZADIK** ÉVFORDULÓJÁT KÖLTŐI DICSŐSÉGÉHEZ :: :: MÉLTÓ ORSZÁGOS ÜNNEPSÉGGÉ ÓHAJTVÁN TENNI :: ::

1917. MÁRCIUS HÓ 2-ÁN

EMLÉKÜNNEPÉLYT

RENDEZ, MELYRE

a Magyar Tudományos Akadémiát

HAZAFIAS TISZTELETTEL MEGHIVJÁK

NAGY JÓZSEF
főbiró.

TISZA KÁLMÁN gróf
az egyesület védnöke.

TATÁR BALÁZS
az egyesület elnöke.

DIÓSZEGI KÁROLY
főjegyző.

DEBRECZENI ISTVÁN
az egyesület jegyzője.

1917.

Székely J. Jenő, Nagyszalonta.

AZ ÜNNEPSÉG SORRENDJE :

Délelőtt fél tiz órakor Nagyszalonta város diszközgyülése a városháza nagytermében.

Ezt követi ugyanott az Arany Emlékegyesület diszközgyülése, melynek keretében *Négyessy László dr.*, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság tagja mond ünnepi beszédet, *Szabolcska Mihály*, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság tagja felolvassa ez alkalomra irt költeményét s a debreceni református kollégium énekkara Arany-dalokat énekel. A megnyitó beszédet *Tisza Kálmán gróf*, az egyesület védnöke, a zárószót *Tatár Balázs*, az egyesület elnöke mondja.

Emléktábla leleplezés azon az épületen, mely Arany János egykori lakóháza helyén áll.

Közebéd.

Este a Központi Szálloda nagytermében a debreceni református kollégium ifjusága és énekkara, *Dutka Ákos*, *Oláh Gábor*, a Petőfi Társaság tagja, *Szendrey Zsigmond* és *Zilahy Lajos* közremüködésével irodalmi estély.

A Csonkatoronyban elhelyezett Arany-muzeum a közönség számára egész nap nyitva.

Érk. 1917. febr. 8.

136

1917

VASUTI MENETREND:

9^{35}	—	—	Ind. Budapest ny. p. u. Érk.	—	—	—
7^{45}	—	—	„ Budapest kel. p. u. „	—	—	7^{20}
12^{25} 1^{03}	—	—	„ Püspökladány . . . „	—	—	12^{54}
10^{54}	—		„ Kolozsvár . . . . „	—	8^{34}	6^{03}
6^{00}	10^{10}	7^{52}	Nagyvárad . . . . . É	7^{29}	4^{00}	8^{20}
7^{06}	11^{18}	9^{25}	Nagyszalonta	6^{15}	2^{57}	7^{14}
8^{12}	12^{37}	11^{04}	É Békéscsaba	4^{35}	1^{38}	5^{55}
—	3^{31}	—	Érk. Arad . . . . . Ind.		11^{42}	—
1^{25}	7^{25}	—	„ Budapest kel. p. u. „	—	7^{50}	2^{10}
—	7^{50}	—	Ind. Budapest k. p. u. Érk	—	7^{25}	—
5^{00}	11^{42}	—	„ Arad . . . . . „	—	3^{31}	6^{50}

Ad 136/1917

KÉRELEM.

A mai rendkivüli állapotokra való tekintettel tisztelettel kérjük, hogy a képviseletében megjelenő tagok számát sziveskedjék velünk mielőbb táviratilag közölni s a mellékelt bejelentő lapot **február 20-ig** ajánlva hozzánk visszaküldeni, mert az elszállásolásról csak igy gondoskodhatunk.

Amennyiben lehetséges, egyesületünk budapesti vendégeink részére külön vasuti kocsiról fog gondoskodni s ha ez sikerül, azt az indulás idejével együtt kellő időben tudatjuk.

NAGYSZALONTA VÁROS KÖZÖNSÉGE ÉS A NAGYSZALONTAI ARANY EMLÉKEGYESÜLET NEGYEDIK ÉVTIZEDE HIVEN ÁPOLJA ARANY JÁNOS EMLÉKÉT: MEGSZEREZTE SZÜLŐHÁZA TELKÉT, ÖSSZEGYÜJTÖTTE ÉS A CSONKATORONYBAN ŐRZI :: :: :: :: A REÁ VONATKOZÓ EREKLYÉKET. :: :: :: :: SZÜLETÉSÉNEK **SZÁZADIK** ÉVFORDULÓJÁT KÖLTŐI DICSŐSÉGÉHEZ :: :: MÉLTÓ ORSZÁGOS ÜNNEPSÉGGÉ ÓHAJTVÁN TENNI :: ::

1917. MÁRCIUS HÓ 2-ÁN

EMLÉKÜNNEPÉLYT

RENDEZ, MELYRE

a Magyar Tudományos Akadémiát

HAZAFIAS TISZTELETTEL MEGHÍVJÁK

NAGY JÓZSEF
főbíró.

TISZA KÁLMÁN grófi
az egyesület védnöke.

TATÁR BALÁZS
az egyesület elnöke.

DIÓSZEGI KÁROLY
főjegyző.

DEBRECZENI ISTVÁN
az egyesület jegyzője.

1917.

Székely J. Jenő, Nagyszalonta.

AZ ÜNNEPSÉG SORRENDJE :

Délelőtt fél tiz órakor Nagyszalonta város diszközgyülése a városháza nagytermében.

Ezt követi ugyanott az Arany Emlékegyesület diszközgyülése, melynek keretében *Négyessy László dr.*, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság tagja mond ünnepi beszédet, *Szabolcska Mihály*, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság tagja felolvassa ez alkalomra irt költeményét s a debreceni református kollégium énekkara Arany-dalokat énekel. A megnyitó beszédet *Tisza Kálmán gróf*, az egyesület védnöke, a zárószót *Tatár Balázs*, az egyesület elnöke mondja.

Emléktábla leleplezés azon az épületen, mely Arany János egykori lakóháza helyén áll.

Közebéd.

Este a Központi Szálloda nagytermében a debreceni református kollégium ifjusága és énekkara, *Dutka Ákos*, *Oláh Gábor*, a Petőfi Társaság tagja, *Szendrey Zsigmond* és *Zilahy Lajos* közremüködésével irodalmi estély.

A Csonkatoronyban elhelyezett Arany-muzeum a közönség számára egész nap nyitva.

Ad 136
1917

Nagyszabonba mult évi Nagyszabonban Nagy Endre
egyesület működő tagja Nagy János, született 100 éves
fordulóját ünnepli. Minden tiszteletünk elismerésével, hogy ez ünnepélyünk
méltó legyen az ő nagyságához és méltó legyen a magyar irodalom hoz
melyhez oly hűséggel adta Dalművészetét az a cél vezet, hogy ne csak a
szülőföld, hanem a szülőföldön az egész Magyarország ünnepelje legnagyobb költőjét. Ezért, midőn ez ünnepség megtartását mélyen tisztelt
küldjük, tiszteletével kérjük, mint a magyar tudományosságnak legfelsőbb
képviselőjét és megszervezőjét, hogy képviselője által ünnepségünkön
részt venni szíveskedjék annak fényét emelni, működését országos jel
legét elősegíteni méltóztassék.

Kazafias tisztelettel

Nagyszabonba, 1917 február 5

Nagy József
főbíró

főjegyző

Nagy János
elnök

jegyző

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Nagyszalonta városa Nagyszalontai Nagy Endre egyesdal mozgalom Nagy János szobrának 100 K-ás pénzadományt ajánlott meg. Minden tanácsosának oda van utasítva, hogy annak ünnepélyén mélto legyen az ő nagyságához és mélto legyen a nagyon szerető honfitársához, melynek szobrának felállítására adta. Ezennel azt a cél vezet, hogy ne csak a szülőföld, hanem a szülőföldön az egész Magyar ország ismerje legyen nagy fiának hőstettét. Ezért, midőn ez ünnepély megtartását méltóztatva vegyék tudomásul, tiszteletével kérjük, mint a magyar tudományosságnak legfelsőbb képviselőjét és megszervezőjét, hogy képviselője által ünnepségünkön részt venni s azzal egyúttal annak fényét emelni, megfelelő számú jelet küldeni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

Nagyszalonta, 1917 február 5

Nagy József
főbíró

Dr. Nagy Zalán
alispán

Dr. Nagy Endre
jegyző

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest

136

1917

KISFALUDY-TÁRSASÁG

A Kisfaludy-Társaság, magyar széptudományi intézet, vasárnap, folyó hó 11-dikén, délelőtt 10½ órakor tartja a M. Tud. Akadémia dísztermében Arany János születésének száz éves fordulóját ünneplő közülését.

A magyar irodalom ez ünnepélyére, az elnökség nevében van szerencsém Nagyméltóságodat és a M. T. Akadémia tagjait mély tisztelettel meghívni.

Budapesten, 1917 február hó 5.

a Kisfaludy-Társaság titkára.

Érk. 1917. február 8

137

1917

238
1917

Nagyméltóságu Gróf, Miniszter Ur!

Folyó évi február hó 15-én kelt
leiratával szíveskedett a Magyar Földhitelintézet
mint a Magyar Tanácsnak
Ukrajnába vagyonának kez-
elését utasítani 2500 korona
ideiglenes alkalmazást a Nagymélt.
Gróf Ur alatt álló Mi-
nisterium hivatalához.

Tisztelettel kérem Nagymél-
tóságodat, hogy ezt az átiratot a
Magyar kir. nagykövetségnek
Rómába elbocsátani méltóz-
tassék a Római magyar Tö-
rténeti Intézet részére helyettesítő
kiadónak felvételét eszközölni.

Fogadja Nagyméltóságod kö-
vetségi tanácsosi kitüntetésem
Budapest 1917 március 12.

Nagyméltóságod

Gróf Czernin Ottokár v. b. t. t.
ur ő Exc. külügyminiszter úrnak

Bécs

238

1917

Méltóságos Uram!

Bocsásson meg, ha egy közérdekü kérésünkkel háborgatni merem. Föbátorit erre hozzánk való jóindulata, s körismert figyelmessége.

Tompa Mihálynak Bérecz Károlyhoz irott leveleit, sehol sem sikerült még eddig felkutatnunk. Az özvegynél már nincsenek meg ezek a levelek, s Dr. Ferency József úr ki közölt is belőlük szemelvényeket, nem tud itbaigazitást adni. Pár Bérecher irott Tompa leveleit hivatkozik Dr. Vácy János is Tompáról irott életrajzában, s mivel tudakozódván ő ott irta, hogy a mint vissza emlékszik ő azokat az akadémiai Főtitkári Hivatal Irattárából vagy az Akadémia Könyvtárából másolta le, sinte szemlényesen, illetve kivonatosan.

Tisztelettel lyes nagy kérésem és kérésünk az volna, méltoztassék érdeklődni hogy megtalálhatók e s ott vannak e ezek az emlitett levelek, s ha igen méltóztassék valakit megbirni a kémiskodással s artan utánvét mellett hozzánk juttatni kegyeskedjék.

Ha a Méltóságod sikeres tudakozódása az irántunk eredmény nélküli volna, arról is nagyon kérem, legyen oly kegyes pár sorban kiértesiteni

Érk. 1917. febr. 8.

s ha szabad arra is kérnem hogy minél előbb, mert az idő rohan, a kéziratot fölküldése sürgős, de még mindig van tudomásunk fiáról oly Tompa levélből melyet eddig megszerezni nem tudtunk annak utánjárása mellett sem sikerült.

Szíves elnézését kérve az alkalmatlanságért, s mélyságodnak az Úrban tisztelettel és hűséges üdvözletét tolmácsolva, vagyok mélyságodnak nagy és hálás tisztelője

Rimaszombat. 1917. jan. 29.

Dr Balkányi Jenő

139
1917

Szíves fölvilágosítás arról Gál-ból Kiadatik Viszota Ernő l. tagnak.

Budapest, 1917. febr. 8.

Tompának Bartay Károly-hoz írt levele - tudomásom szerint - nincs itt. Tompának levele az Akadémiához (1859 évből) másolatban kiadatott. [illegible]

Flegerich
főtitkár

St. 6655

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHÉQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest

Budapest, 1917 február 7-én.

Van szerencsénk értesiteni, hogy a Vallás és közoktatás ügyi m.kir. ministerium 790/917/IV.szám alatt kelt átirata alapján felvettünk ma a budapesti IX.ker.m.kir.állampénztárnál

K. 63,500.-t, mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Érk. 1917. febr. 9.

j40
1917

– – elöljárósának.

Budapesten

(Budapesti)

Alólírott kinevezésem (Kanolom, hogy
Putnoky Imre
(Németh Endre, Trócsányi Zoltán, Ulmayer Mihály,
Fleischer József, Rieger Péter) --- a ki --- működett,
és a kit a m. kir. honvédelmi miniszterium
-- u.a. -- én a népfölkelési nyilvántartásból
bizonyosan időre fölmentett, ez idő szerint is an-
dénia nyilvántartásában áll sorolandó az okok, a melyek
alapján a Honv. kir. fölmentette, ma is változatlanul
fönnállanak.

Bp. 917. febr. 9.

Ö k.

főtörzsök.
a kék. dzr. elnöke
főtörzsök

Fentiekhez valóságnak tartom

Bp.

P. h.

141-146

1917

1. Nagyjutalom és Marczibányi = mellékjutalom
(mathematikai és államtudományi) 100, 50 arany
2. Bacsán = alapítvány (physika stb.) 2400 kor.
3. Fenyő-Fáy = alapítvány (földmüvelés) 3000 kor.
4. Tomori = alapítvány (mathematika) 2000 kor.
5. Vályi = alapítvány ( ) 1200 kor.

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van tisztelettel értesiteni, hogy a f.1917.évi nagygyulésen pályatételek kitüzésére a következő alapitványok kamatai állanak a T.Osztály rendelkezésére:

1. Bródy-alapitvány	/publicistika/	6000	korona
2. Buk - "	/történelem/	2000	"
3. Dóra- "	/kereskedelem/	50	arany.
4. Gorove- "	/orvosiestan/	100	"
5. Orlódy- "	/tört.értekezés/	200	korona
6. Lévay- "	/történelem/	1000	"
7. Schwerdtner-Kautz alapitvány/1920-ra	nemzetgazdaság/	1600	"
8. Vigyázó-alapitvány	/történelem/	8000	"

Felkérem a t.Osztályt, hogy a pályatételek megszövegezéséről mielőbb gondoskodni s azokat f.é.április 1-ig a Főtitkári Hivatalnak benyujtani sziveskedjék, megjegyezvén, hogy a t.Osztálynak jogában áll csak későbbi években esedékes kamatokra is pályatételeket már most kitüzni.

Budapest, 1917.február 6.

Heinrich Gyula
főtitkár.

A III. osztálynak.

1933

1917

1447

1912

147

1917.

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy a f. 1917.évi nagygyülésen pályatételek kitüzésére a következő alapitványok kamatai állanak a T.Osztály rendelkezésére:

1.Nagyjutalom és Marczibányi-mellékjutalom /mathematikai és technikai tudományok/ 100, 50 arany,

2.Bézsán-alapitvány /physika stb./ 2400 kor.

3.Forster János-alapitvány /földmivelés/ 3000 kor.

4.Tomori-alapitvány /mathematika/ 2000 kor.

5.Vályi-alapitvány /mathematika/ 1200 kor.

Fölkérem a t.Osztályt,hogy a pályatételek megszövegezéséről mielőbb gondoskodni s azokat f.é.április 1-ig a Főtitkári Hivatalnak benyujtani sziveskedjék,megjegyezvén,hogy a t.Osztálynak jogában áll csak későbbi években esedékes kamatokra is pályatételeket már most kitüzni.

Budapest,1917.február 6.

főtitkár.

A III.Osztálynak.

147

1917

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

148/1917

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a f. 1917. évi nagygyűlésen pályatételek kitűzésére a következő alapítványok kamatai állanak a I. Osztály rendelkezésére:

1. Bulyovszky = alapítvány (óda) 800 kor.
2. Farkas = Raskó = " (költemény) 200 "
3. Karátsonyi "
(már kihirdetve 1916. nagygyűlésen)
4. Lukács Krisztina = alapítvány 2000. "
5. Nádasdy = alapítvány (alkenéló költ.) 100 arany
6. Ormódy Amélie = alapítvány (szépirodalom) 1000 kor.
7. Péczely = alapítvány (regény) 1000 frt. arany
8. Sámuel = alapítvány (nyelvészet) 15 arany
9. Teleki = alapítvány (vigjáték) 100 arany
10. Vajnits = alapítvány (színművek) 800 kor.

Kérem a I. Osztályt, hogy a pályatételek meg=szövegezéséről mielőbb gondoskodni szíveskedjék, ~~hogy~~ megjegyezvén, hogy a I. Osztálynak jogában áll csak ké=sőbb esedékes kamatokra is pályatételeket már most kitűzni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1917. február 9.

Az I. Osztálynak.

Főtitkár

148

1917

148

1917.

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy a f. 1917.évi nagygyülésen pályatételek kitüzésére a következő alapitványok kamatai állanak a T.Osztály rendelkezésére:

1.	Bulyovszky-alapitvány /óda/	800 kor.
2.	Farkas-Raskó- " /költemény/	200 "
3.	Karátsonyi- " /már kihirdetve 1916.nagygyülésen/	
4.	Lukács Krisztina-alapitvány	2000 kor.
5.	Nádasdy-alapitvány /elbeszélő költ./	100 arany
6.	Ormódy Amélie-alapitvány /szépirodalom/	1000 kor.
7.	Péczely-alapitvány /regény/	1000 arany frt.
8.	Sámuel-alapitvány /nyelvészet/	15 arany
9.	Teleki-alapitvány /vigjáték/	100 "
10.	Vojnits-alapitvány /szinmüvek/	800 kor.

Fölkérem a T.Osztályt,hogy a pályatételek megszövegezéséről mielőbb gondoskodni s azokat f.évi április 1-ig a főtitkári hivatalnak benyujtani sziveskedjék,megjegyezvén,hogy a T.Osztálynak jogában áll csak később esedékes kamatokra is pályatételeket már most kitüzni.

Budapest,1917.február 9.

Kiváló tisztelettel

főtitkár.

Az I.Osztálynak.

148

1917

MAGYARORSZÁGI TANÍTÓK EÖTVÖS-ALAPJA
BUDAPEST. VIII., SZENTKIRÁLYI-UTCA 47. SZÁM.

10~
.....szám.

1917.

Nagytekintetü Elnökség !

A Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja nevében hálás köszönetet mondunk azért a lekötelező előzékenységért, amellyel az Akadémia kistermét az Eötvös-emlékünnep céljaira átengedni kegyes volt.

A Nagytekintetü Elnökségnek szives jóindulatát jövöre is kérve, vagyunk

Budapesten, 1917. február hó 5-én.

kiváló tisztelettel:

Városfuldi
titkár.

Lánczy Gyula
alelnök.

Érk. 1917. február 10.

149

1917

91 FEB 9 - 2 - 9

TÁVIRAT.

szám: 20

Vezeték száma:

199

Felvette:

hivataltól	hó és nap	óra, perez	napszaka

BUDAPEST 42.

Továbbította:

vezetéken	hó és nap	óra, perez	napszaka

A távirat osztálya	felvevő hivatal	pénztári szám	szó	hó és nap	óra	perez	napszaka	hivatalos megjegyzések

A verzpranie vzdor kapitolam nicht
fejdolowsant jdrude hozy fömagasságai
jdbeszdlando Bäro Hornig karoly bkorrets vorgeben
jövegyök me dolobb jel Kolossy vrakor a bekötés
kerecsyek a kötözőbecsapolo mese az Kökeny cserepek
Ubereyd = Dr Bäro gutes nagy pogyo

Kézbesitendő távirat.

érk. 1917. febr. 10.

152
1917

A cím előtt lévő rövidítések magyarázata:

= **D** = Sürgős
= **RPx** = Válasz fizetve x szóért
= **RPDx** = Sürgős válasz fizetve x szóért
= **RFxRXP** = Válasz fizetve x szóért, fizetett küldönczczel (csak belföldön)
= **TC** = Összeolvasandó
= **PC** = Táviratí vételjelentés
= **PCD** = Sürgős táviratí vételjelentés
= **PCP** = Vételjelentés postán
= **FS** = Utánküldendő
= **PR** = Postán ajánlva
= **XP** = Küldönez fizetve
= **XPT** = és = **XPP** = küldönez fizetve távirati, illetve postai értesítéssel (csak külföldre)
= **XPx** = Fizetett x összegű küldönczdíjjal (csak külföldre)
= **MP** = Saját kezéhez
= **TR** = Távirdán átveendő
= **GP** = Postán átveendő
= **GPR** = Postán átveendő ajánlva
= **TMx** = X czímmel
= **CTA** = Minden czím közlendő
= **LT** = Táviratlevél
= **LCO** = A felvevő ország valamely nyelvén
= **LCD** = A rendeltetési ország valamely nyelvén
= **LCF** = Franczia nyelven
} szerkesztett kedvezményes díjú kábeltávirat

Postával (Poste)
Exprés küldönczczel czímzett költségére (csak külföldre)
Nyitottan (Ouvert)
Nappal (Jour)
Éjjel (Nuit)
} (kézbesítendő)
Telefon Czímzettnek telefonon bemondandó.

E távirat vétele előtt már con-
doleáltam a magam nevében, fő-
tisztelve — ez értesítés megtörténtével —
az MTA nevében is táviratilag con-
doleálni (akaratommal) és a temetésen
való képviselettel Vécsey ezredest megbízni.
Vécsey

Lapszám: 93

Vezeték száma: 919

TÁVIRAT.

heinrich foetitkar bp
romai 5 tudomanyos akademia =

BUDAPEST 42.

Felvette:

hivataltól	hó és nap	óra, perez	napszaka

Továbbitotta:

vezetéken	hó és nap	óra, perez	napszaka

A távirat osztálya	felvevő hivatal	pénztári szám	szó	hó és nap	óra	perez	napszaka	Hivatalos megjegyzések
	zircz	146	12	12	9/45	m		

akademiankat horrig temetesen kepviselem = bekefi

Késbesitendő távirat.

Ad 153
1917

Marosdécsei dr. Déchy Mórné szül. Eichel Dorottya mint neje mély fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett, drága jó férje

marosdécsei Dr. DÉCHY MÓR

folyó évi február hó 8-án este ½8 órakor, életének 69-ik évében, hosszu szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

A drága halott földi maradványai folyó hó 10-én délután 4 órakor fognak a **kerepesi ut melletti temeto halottasházában** a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanabban a temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor a ferenczrendi atyák belvárosi templomában fog a Mindenhatónak bemutattatni.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Lakás: VI. Aradi-utcza 70.

A temetést rendez: **Hodina István** Entreprise des pompes funèbres temetésrendező intézet
V., Váczi-utcza 68. Telefon 172-67. Nyomt. Buschmann F. Utodai, Budapest

Érk. 1917. február 12.

155

1917

Marosdécsei dr. Déchy Morné szül. Eichel Dorottya mint néje mély fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett, drága jó férje

marosdécsei Dr. DÉCHY MÓR

folyó évi februar hó 8-án este ½8 órakor, életének 69-ik évében, hosszu szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

A drága halott földi maradványai folyó hó 10-én délután 4 órakor fognak a **kerepesi ut melletti temető halottasházában** a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanabban a temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor a ferenczrendi atyák belvárosi templomában fog a Mindenhatónak bemutattatni.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Lakás: VI. Aradi-utcza 70.

A temetést rendezi **Hodina István** Entreprise des pompes funèbres temetésrendező intézet
V., Váczi-utcza 8. Telefon [illegible]

Nyomt. Buschmann F. Utodai, Budapest

Érk. 1917. február 12.

155

1917

A **Magyar Földrajzi Társaság** mély gyásszal jelenti, hogy tiszteletbeli elnöke és hosszú éveken át alelnöke

marosdécsei dr. Déchy Mór

a kolozsvári m. kir. Ferenc József tud. egyetem tb. doktora, a Magyar Tudományos Akadémia, a párisi, berlini, bécsi, londoni, madridi, anversi, az orosz császári és a magyar földrajzi társaságok, a párisi „Societé de Geographie commerciale", a moszkvai természettudományi társaság stb. tiszteleti, illetőleg levelező tagja, a velencei nemzetközi földrajzi kongresszus első osztályú érmének és számos magas érdemrendnek tulajdonosa

1917. február 8.-án elhunyt.

A magyar földrajz tudomány lelkes és áldozatkész munkását, a Kaukázus kiváló kutatóját, a Magyar Földrajzi Társaságnak alapításának éveitől kezdve buzgó tagját vesztettük el benne s emlékezetét kegyelettel őrizzük meg.

A megboldogult temetése — saját kívánságára — teljes csendben, minden előzetes értesítés nélkül ment végbe Budapesten 1917. február 10.-én.

Budapest, 1917. február hó.

1917. — II. Fritz A. Budapest, VIII. Nap-u. 13.

1552 / 1917

A

Magyar Tudományos Akadémia

nagy. Igazgatósága

Budapest.

V. Akadémia u.

St. 1851

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHÈQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL, 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest

Budapest, 1917 február 12-én.

Van szerencsénk értesiteni, hogy a Vallás és Közoktatásügyi m.kir. minisiteriumnak 4166/917/IV.szám alatt kelt átirata alapján felvettünk ma a budapesti IX.ker.m.kir. állampénztárnál

K. 5,000.-t, mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Érk. 1917. febr. 13.

159
1917

Mélyen tisztelt Méltóságos Úr!

Ismerve Tegyes atyai jó indulatát
és szivét, melyet tisztviselői iránt van, azzal
alázatos kéréssel fordulok Méltóságodhoz,
hogy nekünk is mint a többi tisztviselőknek
hatóságilag segélyt adni méltóztassék, mert rette-
netes a helyzet melyben szegény Uram betegsége
ebben a háborús időben sodort

Méltóságos Uram nem magamért
kérek, hanem szegény beteg Uramért, a kinek
nemcsak az orvosságot, hanem valami jobb
táplálékot is adni, az ő lerongbolt szervezetének
szükséges nem tudom beszerezni.

Gyermekeimert Kérek, a Rák már Rózsi-
telenek voltak is Rólá mulasztani, mert nem
volt cipőjük

Beteg vagyok úgyha dántott a bánat és
a gond úgy megdolgozni sem tudok, hogy
egy hitemi tudnám ezt a nyavaritúrgot.

Ismételve fordulok Rózsi jó indulata-
hoz, hogy hallgassa meg Péresemet s ne
vanja meg Sálunk Rózsi pártfogását.
Maradok a legnielyebb tisztelettel

Tiringer Béláné

Brest 1917. Január 30.

Étk. 1917. febr. 14.

160

1917

4°=

161
1917

A Tekintetes c. és kir. Katonai Parancsnokságnak

Pécsen

Tekintetes Parancsnokság!

A Magyar Tudományos Akadémia hadi központi bizottsága parancsnokságnak multévi december 14-én 109593/Kgf. sz. alatt adott azt a kijelentését, mely szerint hajlandó a tudományos kutatás céljára az ország különféle vidékein tartózkodó s az emlékiratához 2630/gyf. sz. a. csatolt jegyzékben felsorolt 6 orosz (Osztin) hadifoglyot engedélyezni, de megismételi erre vonatkozólag azt a kérését, hogy a foglyok Budapestre jöhessenek, mivel a célba vett tudományos kutatás az illető fogolytól több napi tartamú foglalkozást kíván s megbízott szakértőnk csak hosszú időközönként tud Budapestről hivatalos állása miatt személyesen kimenni az ostffy-asszonyfai fogolytáborba. Amennyiben az orosz foglyok Budapestre küldetnének, itt a Schlick-Nicholson-féle gyárban nyerhetnének alkalmat a tudományos foglalkozásra kívánt hosszabb időben.

Egyben kérjük a tekintetes parancsnokságot, hogy méltóztassék a következő orosz foglyokat Budapestre való hozatalát is engedélyezni, nevezetesen ezeket: Szabirtin Schajachmatov (kinek fogolyszáma: II. 3. V. 62) és Szabirjan Muchajarov (kinek fogolyszáma: II. 3. V. 55). Ezek mult év januárjában a Kanyárminczai fogolytáborban voltak szoros testvéri viszonyban két fogolytárssal együtt Latkóczon (Francia-m.) Nadlinger Károlyhoz kerültek. Amennyiben a két orosz foglyot Budapestre való szállítása az előbbi körülmények és körülmények változtathatják, kérjük ennek előbbi való elrendelését tekintettel arra, hogy ez helyben még több folyó tanulmányoknak kiegészítésére szolgálna.

Mély tisztelettel

Budapesten, 1917 február hó

dr. Ö.

Erk. 1917. febr. 14.

161
1917

101

1917.

161

1917

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BUDAPEST.

F. évi február hó 1.-én kelt b. soraira szerencsém van tiszteletteljel értesíteni, hogy az M. Tud. Akadémia ő-ségével megengedi a Klimek-codex lefényképeztetését, de szabályai értelmében a codexet nem adhatja ki s így a fényképezésnek mindenesetre az Akadémia helyiségében kell történnie.

Ide esetben megküldöm id. Ginzburg Antal budapesti fényszerészeti műintézetének árajánlatát, a mely a mai árviszonyok figyelembevételével készült. Az árkiszámítás két másolati példány készítésére történt, mert a mint Junius 27.-én kelt átiratunkban is közöltük, az Akadémia egy másolati példányra, mint a másolási engedélyért járó kötelező példányra igényt tart. De egyébként a másolat művészi és pontos kivitelért felelős séget nem vállalunk s annak ügyeinek elintézésébe nem avatkozunk bele.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1917. febr. 11.

Fiáth Kár.

162

1917

162
1917

A P. Amerikai Főkonzulátusnak

Budapesten

F. évi február hó 1.-én kelt 6. számú szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a M. Tud. Akadémia készséggel megengedi a Mishnah-codex lefényképeztetését, de szabályai értelmében a codexek nem adhatják ki s így a fényképezésnek mindenesetre az Akadémia helyiségeiben kell történnie.

Ide csatoltan megküldöm id. Weinmann Antal budapesti sokszorosító műintézetének a mai árviszonyok szerint készült árajánlatát szamláját, a mely fizetendővel (másolati) példány készítésére történt, mert a mint június 27.-én kelt átiratunkban is említettük, az Akadémia egy másolati példányra, mint a másolási engedélyért járó köteles példányra igényt tart. De erre való tekintettel a másolat művészi és anyagi pontos kivitelére felelősséget nem vállalunk

Kiváló tisztelettel

Bpest. 1917. febr. 14.

főtitkár

anyagi ügyeinek elintézésébe nem avatkozunk bele.

162

K917

Méltóságos Főtiszt Úr!

Kiss Kálmán tőkompolcnok
ur közvetett úton nyolcz rsáb
Szenet kát Kért tőlem arzal, hogy arl
meg is tixeli. Nem érezvén magamat
a Kérés teljesítésére felhatalmazottnak,
arzal a megjegyzéstel terjesztem a
Nagyt. Elnökség elébe, hogy én
magát az Akademiát idején ellátsam
tüzelő anyaggal és e tekintetben külö-
nösen ha multkori alázatos előter-
jesztésem, az idegen társulatok ülésének
csökkentésével, kellő figyelemben
részesül, mondom, ha másokról is
nem kell gondoskodnunk, zavarba
nem jövünk. De mert napról-napra
tapasztaljuk, olvasunk, hogy a
tüzelő anyag beszerzése milyen
el nem is képzelt nehézségekkel
jár; ha látjuk, hogy e miatt maga
a fővárosban Kénytelen volt isko-
lákat egyelőre bezárni, az egyetem
előadásait beszüntetni: akkor a Nagy.
Tekintetű Elnökség méltányolni
fogja aggodalmamat, előrelátásomat
s arzal, hogy bárkit is tüzelőanyag-
gal kiszegítsünk, nem fog praeju-
dicált alkotni.

Tekintettel azonban, hogy a
jelen esetben az Akademia egy főtiszt,
viselőjéről van szó, alázatos javaslo-
tom: másokéval együtt kivételes
egyszeri esetben egy legfeljebb két rsák
ra kiadását kiegészítésül engedélyezni.

Kitűnő tisztelettel

1917. febr. 15

Tóth
gondnok

165

1917

A DEBRECZENI M. KIR.
TUDOMÁNYEGYETEM
REKTORA.

DEBRECZEN, 1917-11-14.

Méltóságos Báró Uram,

Febr. 10-i b. napi b. levele után szívesen Darkóval is Papayval, de minden ellenvetésem dacára is azt hiszem, hogy ennek a szerencsétlen háborúnak egyszer vége lesz, s akkor ebben a rossz időben nem lesz-e szükségünk Darkóra is, Papayra is, s akkor is nagy hiba lesz, ha nincs meg a Darkóval való összeköttetés. Nagyon kérem tehát, ne mondjon le, mert az egyetemnek Darkóhoz hasonló képviselői s még inkább az ifjúságnak Darkóéhoz hasonló vezetői valahára szükségesek volnának. Darkó gyöngéd lelkét fel ne zaklassa (mert 2.!) magyarázkodásával, hanem szíves legyen a rossz időben nem sokat várnak. Darkóra is szükség lesz ezután is, s akkor is nagy hiba lesz, ha nincs meg a vele

a Collegiumunak Arany-emlékünnepén,
melyre a Tud. Akadémiát is meghívják, tisztes
képviselőm az Akadémiát — ha akadályát
jónak látja —. Ha ily irányú megbízást
kapnék, az Akadémiá részéről mondanék
valami üdvözlő-félét az ünnepélyen.

A régi napfogyatkozásról szóló
dolgot

tisztelő kérve

Láng Nándor

Érk. 1917. febr. 16.

166
1917

MAGYARHONI
FÖLDTANI TÁRSULAT
BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLYA
BUDAPEST,
VII., STEFÁNIA-ÚT 14

26/1917 sz.

Budapest, 1918. február 10.

Nagyteki ntetű Elnökségé!

Szakosztályunk az elmult, immár harmadik háborus esztendőben az előirtaknál is nagyobb nehézségekkel küzdött. Csekély anyagi erőnket folyóiratunk előállításának tetemes költségei teljesen kimerítették s nemcsak hogy tudományos kutatásokra nem gondolhatunk, hanem a mai horribilis nyomdai árak következtében évi működésünk immár deficit'tel zárult.-

Tudományos törekvéseink egyetlen szervét: a "Barlangkutatás" c. folyóiratunkat, melynek révén számos bel és külföldi rokonintézménnyel és testülettel csereviszonyban állunk, a háborus viszonyok dacára is fenn kell tartanunk. Éppen ezért a f. évben még sokkal fokozottabb mértékben részorulunk nemes pártfogóink anyagi támogatására mint eddig.-

Mély tisztelettel kérjük ezért a Nagyteki Elnökséget, hogy a szakosztályunk részére minden évben juttatni szokott 500 (ötszáz) korona segélyt erre az évre is kiutalni kegyeskedjék.-

Kérésünk pártfogásába ajánlott maradunk

mély tisztelettel:

Dr. Madié Ottokár
titkár.-

Dr. Flormos Tivadar
elnök.-

BUDAPEST
1918.

Érk. 1917. febr. 16.

167

1917

1902. évi Teleki
– pályamű IX. tárgy.

1.50

A m. kir. tudományos Akadémia
tekintetes titkári hivatalának

Budapesten.

„Amerikai naplóból" czím alatt 1901 vagy 1902-ik
évben egy egyfelvonásos vígjátékot nyújtottam
be gróf Teleki díjra pályázva. Nagyon
kérnék e darabomból hét-nyolcz másolati
példányon egy fűzvén
alkalmával megtennivalók – tudtomul hétfőig
a tek. titkári hivatalt lenne hogy,
illetőleg megvizsgálásukra kiadni tegyék.

Darabom kitöltésére és postai
költségeimre adományozandó összeg
díjára vagy szerdáig kötöttem
250 koronát. Ugyan kellemes volna nekem,
ha tekintetből a mára nyitva állott
15 évre, ha darabommal akkoriban kap-
csolatban meg, ez esetben folyamodtam
kamatmentes még egyel is emelném.
Ezúton, válasz számát kérve, vagyok
a tek. titkári hivatal
tisztelettel
Vígszínházi tisztelettel
Gyöngyi Béla

Vígszínház, 1917. II) 15.
Dayka utca 16.

Érk. 1917. febr. 17.

169
1917

T. U.

F. hó 15.-én kelt 6. levelére vo-
natkozólag tudomásom van a „Ameri-
kai magyarok" c. Teleki-pályamű-
ről megküldeni annak a kérésnek, hogy
vagy magát az eredeti pályaművet, vagy
annak pontos másolatát egy hónapon
belül címemre visszaküldeni szíves-
kedjék.

Bp. 1917. febr. 17.

H.
tör.

A magyar tudományos Akadémia
ekzintetes, titkári hivatalának

Budapest.

169/917 számú nk. válasz elintézése birtokában
müveinek eredetben leadását melegen meg-
köszönve kötelességemnek ismerem annak hi-
vatalos tudomásul vétele végett tisztelettel
jelenteni.

Egyben igényemnek képest legnagyobb készség-
gel hozzájárult a tekintetes titkári hivatal ren-
delkezésére 300 koronát, melyből áhajam 200 ko-
ronát szeretnék közöttem arány nk. illető urnak
honoráriumul képen adni ki valt nincs müveim
leadatni és 100 koronát pedig az Akademia
kultur czéljára adományozni.

Mielött az összeget pénztára adnám
kérném hozzám értesitését, hogy a 300 ko-
ronát küldhetem e a titkári hivatal czimére
oly kéréssel hogy kivánságomnak hozzá-
tétetik az összeg felett megfelelően.

rendelkezésre.

Bérmúm egyben a cső tisztítás ára 6. no vek közelebbi czímével közölni ne terhel-tessék, mert ns. vállon zavaiból az aláírást nem tudom olvasni.

Továbbá szabadjon kérnem szives, fel világosító értesítését arra nézve, hogy lia netalán egyes irodalmi dolgozmány az akademiának megjutalmazás végett elfogadtatni e. Tisenát évre már nem írok, nyilvánosan szerepeim a gyógyászattól visszavonultam és életem hátralévő szabad ideje jut az irodalomnak, akarnám szeretem: szülszégét érzem egy vezető irányzatnak, mi feltűntetben az akademiára szeretném magamat bízni.

Művemet nem szándékszom közölni, csupán idő hiján gyűjtő megjegyzéseket akarom szaporítani munkámmal.

Igéres válaszát előre is nagyon megköszönve maradtam

tisztelettel

Dr. Gyógyászat, 1917 II/19

Schiraky Béla

Nagyvárad, Cégér utca 16

21

II. o. sz.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1917. február 12-ikén tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből.

4./ Osztálytitkár felolvassa Gaal Jenő r.tag előzetes véleményét a Széchenyi-életrajz pályázatára beküldött pálvamü felől.

Minthogy a pályázati hirdetés teljesen befejezett, egész és oly kiváló életrajzot kiván, mely Széchenyi István nevéhez és müködéséhez méltó, a beérkezett pályamü pedig az 5 részre tervezettnek csak elsejét foglalja magában, az Osztály nem tartja indokoltnak, hogy e töredék megbirálására a pályázati szabályok által előirt biráló bizottság munkásságát igénybe vegye és felkéri az Akadémia elnökségét, hogy a pályamü ismeretlen szerzőjét a csonka pályamü visszavételére felhivni szivesked jék.

Fejérpataky
osztálytitkár

A M. T. Akadémia nagyt. Elnöksége

Érk. 1917. febr. 19.

171

1917

25 sz.

II. o.

A Magyar Tudományos Akadémiának.

A II. osztály tiszteletével bejelenti hogy Fellner Frigyes lt. a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank jutalmi bírálói tisztéről lemondott és hogy az Osztály őt az Ullmann-jutalom egyik bírálói tisztével bízta meg.

A II. osztály 1917. február 12-én tartott zárt üléséből

Fejérpataky

osztálytitkár

érk. 1917. febr. 19.

173=174

1917.

Nagyméltóságu Elnök Ur,

Kegyelmes Uram!

D. Wesselényi Miklós és R. Sina Simon arcképeinek tisztitásánál némi r e s t a u r á l á s i és k o n z e r v á l á s i munka szükségessége is mutatkozván, szerencsém van e körülményt Excellentiádnak azzal a tisztelettel teljes megjegyzéssel nagybecsü tudomására hozni, hogy e munkák összes költsége 110 koronát tesz ki.

Alásan kérem, méltóztatnék engemet kegyesen értesiteni, végezzem-e el ezt a munkát is.

Kegyelmes Uramnak

Budapest, 1917. február 16.

alázatos szolgája

/Beer József/

az O.M.Szépmüvészeti Muzeum

képkonzervátora

Nagyméltóságu

dr. D e r z e v i c z y A l b e r t v.b.t.t. urnak,

a M. T. Akadémia elnökének

B u d a p e s t

Érk. 1917. febr. 19.

175
1917

Nagyságos Uram!

F. évi február 19.-én kelt
b. levelére tisztelettel
föllépem, hogy B. Wesselényi
Miklós és B. Sina Simon arc=
képein a szükséges javítási
munkálatokat az ajánlott
áron – 110 (száztíz) K.-ért el=
végezni szívesked jék.

Budapest, 1917. febr. 19.

Tisztelettel
főtiszt

St. szám.

Cheque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál

Méltóságos

Dr Heinrich Gusztáv urnak

Budapest

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest, 1917 február 20-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

megbizásából mai napon

~~elismervény~~ ellenében készpénzben

1,000 kor. ---fill' fizet ett pénztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatvány-minta 224. 1916. XII/19. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája.

Érk. 1917. febr. 21.

178

1917

An

die k. ung. Akademie der Wissenschaften

in

Budapest.

Folgende eine Lebensbeschreibung in welcher
der Verf. die löb. Akademie
die Ehre, von der Frau Baronin Ramanabis
de Tanenora ein Gut, womöglich Ge-
schenk zu übernehmen gebeten,
ob Jemand zu übernehmen und
Gut kommt, oder die Akademie sonst
Jemanden in Gut bevollmächtigen
wird.

Die Angelegenheit wurden Seitens

wwwwd Jenn: Luise Tiskus, Majorsgattin,
Graz, Rechbauerstrasse 38 - I. St. - Jawohl =
gegeben, bezw. die Übergeben wurde
wurden.

Vielleicht wird es mir möglich sein
auch nächsten Woche selbst nach Graz zu
kommen.

Ihre gefällige Antwort erbitte

ergebenst

Jenny Tiskus, kais. Major, Ehrgeist
bei Baden - Sauerhof - 2. Wk 120.

érk. 1917. február 21

179

1917

Tisztelt Igazgató Úr!

A mai napon kaptuk Jókai Mór úr ide mellékelt levelét.

Legutóbbi megbeszélésünk alkalmával ön kívánta mondani, hogy az irodalmi Akadémia ügyében fogja álláspontját közölni.

Minthogy a vezető férfiak és írónők állásfoglalását sürgősen szükségesnek tartom megszerezni, hogy az írónőkkel együtt az Akadémiának hozzánk intézendő felhívást is vezérelhessük és a választásokat Budapestre kiírhassuk, kérem válaszát minél előbb közölni.

1917 febr 21.

Sík K. I. G.
főtitkár

180

1917

Nagytekintetü Elnökség!
Mélyen tisztelt Uram!

Sajnálattal jelentjük, hogy a március 2-ára tervezett országos Arany-emlékünnepélyt rajtunk kivül álló okok miatt kénytelenek vagyunk a mostaninál alkalmasabb időre elhalasztani.

Mindent elkövettünk, hogy ünnepélyünk a háborus idők közepette is méltó legyen Arany János emlékéhez, a százados évfordulóhoz.

Hálásan ismerjük el, hogy ez a törekvésünk minden oldalról a legmelegebb támogatásra talált s ennek a támogatásnak köszönhetjük, hogy a mai nehéz viszonyok között is a teljes siker biztosítására minden szükséges előkészitő lépést megtehettünk.

Irodalmi kiválóságaink részvétele, az ősi debreceni kollégiumi ifjuság lelkes gárdájának közremüködése biztositotta az ünnepély méltó szinvonalát s Nagyszalonta közönsége feledve a háborus idők nyomasztó sulyát, szerető lelkesedéssel várta meghivott és nagy számmal jelentkezett vendégeit. A legapróbb részletig biztositva volt minden az ünnepély méltó megtartására.

De alig bocsátottuk ki a meghivókat, az addig is nehéz közlekedési viszonyok még kedvezőtlenebbekké váltak. A személyforgalom korlátozása, a vonatok megszüntetése miatt mindinkább problematikussá vált, hogy azok, akik részvételüket megigérték, még nagy nehézségek árán is el tudnak-e jutni hozzánk a kitüzött időre.

E közismert állapotok hatása alatt a Kisfaludy-Társaság és a Képviselőház elnöksége együttesen azt az eszmét vetették fel, hogy a cél érdekében nem volna-e helyesebb az ünnepélyt oly alkalmasabb időre elhalasztani, mikor az országos részvétel elé nem torlódnak olyan akadályok, mint ma. Hiszen nemcsak március 2. lehet az ünneplés napja, jubiláris év az egész 1917. esztendő, melynek folyamán bármikor megtartható az ünnepély s könnyebben biztositható annak méltó sikere.

Nehéz probléma elé jutott tehát egyesületünk . . . Kétségtelen, hogy Nagyszalonta ünnepe március 2-án lett volna leginkább helyén való, a magunk részéről ez ellen nem is volna semmi akadály, de viszont kétségtelen az is, hogy a mai viszonyok között nehéz helyzet elé állitanánk a dátumhoz való merev ragaszkodással mindazokat, akik csak egy kissé is távolabbi helyről akarnának hozzánk jönni, sőt sokakat egyenesen elzárnánk az ünnepélyen való részvétel lehetőségétől.

S mivel a mi célunk csak egy lehet: Arany János emlékének méltó megünneplése, ennek biztositása végett érett megfontolás után nem volt más választásunk, mint az ünnepély elhalasztása mellett dönteni.

Érk. 1917. febr. 23.

Ujabb határidőt most nem tüzünk ki. Az előkészités munkáját folytatjuk, ünnepségünk programmja megmarad s mihelyt olyanok lesznek a viszonyok, hogy annak zavartalan megvalósitását biztositva látjuk, erről ujabb meghivással értesiteni fogunk mindenkit.

Elhatározásunkat az a remény irányitotta, hogy ha az elhalasztással a részvételt mindenkire nézve könnyebbé tesszük, ünneplésünk országos jellege, egyetemessége, külső megnyilvánulása annál impozánsabb lesz. Hisszük, hogy feltevésünkben nem is csalatkozunk, hisszük, hogy az ujabb, kedvezőbb időpontban együtt fogja ünnepelni Nagyszalontán az egész nemzet Arany Jánost, aki valóban az egész nemzeté.

E törekvésünkhöz kérjük az arra hivatottak nemszünő támogatását.

Nagyszalonta 1917. február 19-én.

Nagy József
főbiró.

Tisza Kálmán gróf
az egyesület védnöke.

Tatár Balázs
az egyesület elnöke.

Diószegi Károly
főjegyző.

ARANY-SZALONTAI 1894 ARANY-EMLÉK EGYESÜLET

Debreczeni István
az egyesület jegyzője.

185
1917

Szekely J. Jenő, Nagyszalonta.

186
1917

Hochverehrte Frau!

Auf die geschätzten Zeilen Ihres geehrten Gatten vom 21. Februar beehre ich mich Ihnen zu verständigen, dass ich zur Übernahme der von Ihrer seeligen Mutter an unsere Akademie übermachten Urkunden, Miniaturen und Statuetten den Grazer Oberlandesgerichtsrat Eugen Planer ersucht gebeten und bevollmächtigt habe.

Ew. Hochwohlgeboren ersuche ich nun höflichst, die genannten Gegenstände demgemäß gefälligst gegen Empfangsbestätigung zu übergeben wollen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Budapest, 25 Feber 1917.

Präsident der Ung. Akademie
d. Wissenschaften

An den genannten Herrn auf gefällige Vorweisung meiner Bevollmächtigung hier

186

1917

1.6

1917

[illegible]

Auf die geschätzten Zeilen Ihres geehrten Gatten vom 21. Februar beehre ich mich die ergebenste Mitteilung zu machen, dass ich nur Übernahme der von Ihrer seligen Mutter unserer Akademie vermachten Pfründen, Interessen und Obligationen der Ersten Österreichischen Sparkasse ermächtigt und bevollmächtigt habe.

Im Übrigen erlaube ich mir höflichst, Ihr geehrtes Begehren auf Verabfolgung meiner Vollmachtigung und gegen Ihrer Bestätigung gefälligst übergeben zu wollen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Budapest, 26. Oktober 1917.

Präsident d. Ung. Akademie d. Wissenschaften

196

1917

Euer Hochwohlgeboren!

~~Hochachtungsvoll~~

Erennel fölhatalmazom ill. fölkérem,
~~Lucz~~ boldogult Bassarabits Sándorné szü"=
tül a M. Tud. Akadémiának hagyományos
okiratok, miniaturök és rokon (átvételére.
elismervény ellenében való)

Ezirben kérem, hogy e tárgyalat további intézkedésig őrizve meg.

Szívességéért előre is fogadja az Akadémia köszönetét.

Bp.

elnök

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

Tisztelt férjétől ~~leo~~ febr. 21.-én vett levélre válaszolva, sajnálattal veszi Nagyságos Asszonyt is értesíteni, hogy boldogult jó édes anyjától az Akadémiának hagyományozott oklevelek, miniatürök és szobrok átvételére és a Magyar Akadémiához való elküldésre Dr. Planer Jenő Dr urat, a grazi Oberlandesgerichtsrathot kérlem és hatalmamban föl.

Fölkérem Nagyságos Asszonyt, legyen szíves, elhalálozásunk értelmében a nevezett tárgyakat Planer úrnak elismervény ellenében kiszolgáltatni.

Bpp.

levélbeli

elnök

Ismeretes Planer úr fel fog mutatni,

Euer Hochwohlgeboren!

~~Hochwohlgeboren!~~

Erennel fölhatalmamom ill. fölkérem,
~~hogy~~ boldogult Bacsarabits Sándorné szü"=
töl a M. Tud. Akadémiának hagyományos
okiratok, miniaturök és rokonmű átvételére.
(elismervény ellenében való)

Igyben kérem, hogy e tárgyalat további intéz-
kedésig őrizve meg.

Szívességéért előre is fogadja az Akadémia
köszönetét.

Bp.

elnök

107
1917

Budapest, 25. Febr 1917.

Präsident d. Kais. Akademie
d. Wissenschaften

Hochwohlgeboren

Herrn Hofrat Dozent Landesgerichtsrat

G r a z .

187

1817

42

187
1917

Euer Hochwohlgeboren!

Hiemit ersuche ich und bevollmächtige (Sie) die von ~~mir~~ weiland Frau Alexander Bassarabits der Ung. Akademie der Wissenschaften vermachten Urkunden, Miniaturen und Statuetten gegen Empfangsbestätigung zu übernehmen und bis auf weitere Verfügung (gefälligst) zu verwahren.

Empfangen Sie schon im vorhinein für ihre gütige Bemühung den aufrichtigen Dank unserer Akademie.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Budapest, 25. Feber 1917.

Präsident d. Ung. Akademie
d. Wissenschaften

Hochwohlgeboren
(Herrn Ruzen Planer
Oberlandesgerichtsrat
Graz.

187

1917

LINIENSCHIFFSLEUTNANT
LUDWIG v. REISSIG
S. M. S. KAISER KARL VI.

1917. febr. 19

Méltóságos Uram!

A „Századok" 51. évfolyamának 1. számában Lukinich Imre dr.-tól a Történeti irodalom című rovatban ismertetés jelent meg Karácsonyi János „A magyar nemzet történeti joga hazánk területéhez a Kárpátoktól le az Adriáig" (Nagyvárad, Szent László nyomda. 1916 8-vo l.) című művéről. Szerény véleményem szerint nagyon kívánatos volna, ha ez a mű nemcsak a magyar hazában, de annak határain kívül is minél nagyobb elterjedésnek örvendene. Ez csak úgy volna elérhető, ha a mű idegen nyelveken is megjelenne. A német fordításra én készséggel vállalkoznám, ha a dolgozat kiadását a M. Tudományos Akademia vagy a Méltóságod nagyértékű szerkesztése alatt megjelenő „Ungarische Rundschau" című folyóirat elvállalná — feltéve, hogy Karácsonyi János úr is beleegyezik.

Tekintő Uramnak dr. ajánlatára vagyok bátor

21

Érk. 1917. febr. 23.
188
1917

ez ügyben Méltóságthoz fordulni s bocsánatot kérek,
hogy ismeretlenül levelemmel alkalmatlankodni
bátorkodtam. - Én a hadügyminisztérium tengeré-
szeti osztályán évekig voltam magyar fordító s az
1913. és 1914. években a delegatiók elé terjesztett
magyar kiadványok az én fordításomban jelentek
meg. - Még csak azt óhajtanám a fordítást, nevemmel jegyezni,
mivel Karácsonyi János művének politikai jellege
tagadhatatlan s mint aktív katonatiszt politikai
munkákkal nem foglalkozhatom.

Fogadja Méltóságod ismételt nagyrabecsülésem kifejezését, melyhez vagyok alázatos

szolgája

Steinitzky

185

1917

189

1

1917

102

1917

[illegible]

[illegible] .Jud.Akad. [illegible] rendelet 107. -e 6.pontja értelmében a [illegible] tört r ván -nak ítéletnél kitűnési pálmát [illegible] indítván arra, hogy [illegible] vele int e rendes gálcsarnok bejárónál [illegible] tiszteletét [illegible] tétnik, [illegible] nál nálunk tagját az Akadémia III. osztályá, egy tagját az [illegible] Orvosi Orvosegyesület [illegible] egyesület az egy tagját az Országos Orvosi Tanácsi Egyesület választja.

Ellérem emlékezve t. Társaságunk [illegible] tisztelt elnökségében és Egyesület egy tagját kijelölni s nevét és lakását a .Tud. Akadémia főtitkári hivatalánál minél előbb tudomására juttatni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1917. febr. 24.

főtitkár.

[illegible]

[illegible]

1869

1917

A Magyar Tudományos Akadémia mely fájdalommal tudatja, hogy egyik legkitünobb és legérdemesebb munkása,

ponori THEWREWK EMIL

a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja,
m. kir. udvari tanácsos, a budapesti tudományegyetemen a classica-philologia nyugalmazott nyilvános rendes tanára, a budapesti Philologiai Társaságnak tiszteletbeli elnöke, a Kisfaludy-Társaságnak rendes tagja stb.

folyó évi február hó 23-án, életének 79-ik, akadémiai tagságának 45-ik és budapesti egyetemi tanárságának 43-ik évében elhunyt.

A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 26-án délután 4 órakor fognak a farkasréti temető halottas házából a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 27-én d. e. 10 órakor fog a várbeli koronázó templomban az Urnak bemutattatni.

Budapest, 1917. február hó 24-én.

Áldás és béke emlékére!

A Magyar Tudományos Akadémia mely fájdalommal tudatja, hogy egyik legkitünobb és legérdemesebb munkása,

ponori THEWREWK EMIL

a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja,
m. kir. udvari tanácsos, a budapesti tudományegyetemen a classica-philologia nyugalmazott nyilvános rendes tanára, a budapesti Philologiai Társaságnak tiszteletbeli elnöke, a Kisfaludy-Társaságnak rendes tagja stb.

folyó évi február hó 23-án, életének 79-ik, akadémiai tagságának 45-ik és budapesti egyetemi tanárságának 43-ik évében elhunyt.

A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 26-án délután 4 órakor fognak a farkasréti temető halottas házából a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelo szent mise-áldozat az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 27-én d. e. 10 órakor fog a várbeli koronázó templomban az Urnak bemutattatni.

Budapest, 1917. február hó 24-én.

Áldás és béke emlékére!

190
1917

†

A BUDAPESTI KIR. MAGY. TUDOMÁNY-EGYETEM RECTOR MAGNIFICUSA ÉS TANÁCSA mély fájdalommal tudatja, hogy

PONORI THEWREWK EMIL

m. kir. udvari tanácsos, bölcsészetdoktor, a classica-philologia nyugalmazott nyilvános rendes tanára, a Classica-Philologiai Szemináriumn és a Görög Philologiai Múzeum igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja, classica-philologiai bizottságának tagja, volt előadója és volt elnöke, nyelvtudományi, irodalomtörténeti és szótári bizottságának tagja, a Budapesti Filológiai Társaságnak tiszteletbeli elnöke, a Kisfaludy-Társaságnak, a florenci Società Italiana per la difusione e l'incoraggiamento dei studi classici-nak, az angolországi Gypsy-Lore Society-nek, a magyar nyelvtudományi társaságnak, a Magyar Filozófiai Társaságnak rendes, a Berliner Gesellschaft für das Studium der neuern Sprachen levelező-tagja, az Országos Középiskolai Tanáregyesületnek s a bajai önképző-körnek tiszteletbeli tagja, a budapesti egyetemi bölcsészethallgatók segítőegyesületének, az egyetemi korházegyesületnek, valamint az Egyetemi Körnek disztagja, a Délmagyarországi magyar közmívelődési egyesület budapesti osztályának örökös rendes tagja, a Magyar Pedagógiai Társaságnak, a M. Kir. Természettudományi Társulatnak, a Magyar Néprajzi Társaságnak, a Magyar Zeneművelő-Társaságnak, a Műbarátok Körének rendes tagja, az Országos Középiskolai Tanárvizsgáló-Bizottságnak tagja, a Középiskolai Tanárképző-Intézetnek tanára és tanácstagja, a bölcsészettudományi karnak volt jegyzője, két ízben dékánja és prodékánja, a tudományegyetem volt rektora és protektora

folyó évi február hó 23-án, életének 79-ik és budapesti egyetemi tanárságnak 43-ik évében elhunyt.

A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 26-án délután 4 órakor fognak a farkasréti temető halottas házából a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1917. február hó 24-én.

AZ ÖRÖK VILÁGOSSÁG FÉNYESKEDJÉK NÉKI!

190/1917

Méltóságos

Dr. Heinrich Gusztáv
nyug. egyet. ny r. tanár, min. tanácsos, förendiházi tag urnak

Budapest
V. Ferencz József tér 9.

A BUDAPESTI KIR. MAGYAR TUDOMANY-EGYETEM BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KARA mély fájdalommal tudatja, hogy

DR. PONORI THEWREWK EMIL ÚR

a classica-philologia nyugalmazott nyilvános rendes tanára, m. kir. udvari tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, a Budapesti Filologiai Társaság tiszteletbeli elnöke, a Magyar Filozófiai Társaságnak az Országos Középiskolai Tanárvizsgáló-Bizottságnak tagja, a Középiskolai Tanárképző-Intézet tanára és tanácstagja, a bölcseszettudományi karnak volt jegyzője, két izben dékánja és prodékánja, a tudományegyetem volt rektora és prorektora.

folyó évi február hó 23-án este elhunyt.

A megboldogultnak hult tetemei e hó 26-án, hétfőn d. u. 4 órakor a farkasréti temető halottasházab[illegible] [illegible] egyház szertartásai szerint fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Budapesten, 1917. február hó 24-én.

NYUGODJEK BÉKÉVEL!

1917. II. — Fritz A. Budapest, VIII. Nap u. 13.

érk. 1917. febr. 26.

190

1917

AZ ELSŐ CS. K. SZAB.
DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
FORGALMI IGAZGATÓSÁGA
BUDAPESTEN.

M

Szám: III. 3076
10584

Nagyméltóságu E l n ö k U r !

Kegyelmes U r u n k !

Az enyhébb időjárás következtében a közel jövőben várható jégzajlás és az ezzel kapcsolatos árvizveszedelem folytán kénytelenek vagyunk az alsó rakparton levő raktárainkban elhelyezett árukat a felső rakpartra szállitani s azok egy részét helyszüke miatt az Akadémia előtti téren is biztonságba helyezni, amiről Nagyméltóságodat szives tudomásvétel végett ezennel van szerencsénk tisztelettel értesiteni.-

Budapesten, 1917. február hó 21-én.

Kiváló tisztelettel

AZ ELSŐ CS. K. SZAB. DUNA GŐZHAJÓZÁS
TÁRSASÁG
FORGALMI IGAZGATÓSÁGA

Nagyméltóságu
berzevicsei és kakaslomnici Dr. Berzeviczy Albert
v.b.t.t. urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia e l n ö k é n e k,
B u d a p e s t e n.

Érk. 1917. febr. 24.

191
1917

Tekintetes Bizottság!

A Magyar tudományos Akadémia által Bulgáriország ismertetése ügyében pályázatot hirdetett, melyre annak idején a Mélt. Ságos Főtitkár úrnál személyesen jelentkeztem.

Időközben meg is kezdtem e mű re vonatkozó munkálkodásomat számtalan adat és forrás összegyűjtésével és miután gróf Teleki Pál előadó úr azt a kívánságát fejezte ki, hogy az első kötet tárgymutatójával adjam elő előirányosnak tartottam, hogy az egész műnek alkatrészeit vázoljam a t. Bizottság előtt; és pedig

1. Bulgáriország népessége a régi területen
2. Bulgáriország népessége az uj területen a Balkán háború után és a Törökországgal való egyezség, valamint a mostani háború által kiterjesztett területek összetétele alapján
3. Mezőgazdasági tevékenysége harmincz éven keresztül a régi területen és a várható uj területek igénybevételével
4. Az őserdő pusztulása.
5. Kézi ipari működése és az ujabb korban létesült gyáripari foglalkozása
6. Az ország vallásügyei. Egyes felekezetek állapota
7. Nevelési ügyek
8. Kulturai állapotok. Általános halandóság, Társadalmi viszonyok.

9. Ferdinand Király magyar ősei – az ő 30 éves uralkodása s annak eddigi hatása.

10. A régi vaféle felfogás az új viszonyokkal szemben

11. A magyar nemzetiség

12. Nemzeti egyházak

Így gondolom az egész műnek tartalmát vázolhatni, a melynek megírására megtisztelő megbízást kér

Budapest 1917 febr. 23

Igaz tisztelője

Horváth János

Érk. 1917. február 26.

194
1912

Ivorzsák

Kiadatik a Kolozsi
Bizottságnak.
Budapest, 1912. febr. 29

Fleischer
Főtitkár

Budapest. 1917 III .15

Méltóságos Országgyűlési Ü.

Közlekedésügyi elfoglaltsá-
gom nem engedi meg nekem,
hogy a III ker. Központi fűtőház
és a Zárda utcában
megjelenjek. Kérem be-
jelentésemet engem a
Tekintetes Ország Elnök Ur-
nak:

Közlöm azzal kapcsolatban
e sorokat, hogy fűtőházi gyakor-
latomra ajánlkozzam
mindenkor a Dózsa mel-
lékhez levelező tag felett
különbséggel megbízás-
tatok!

Tárára D. Schafonich Ferenc D. Do

veredes tag tömeuk velem

felkíneadó.

D. Schafonich V. mondt

D. Dicky Mór utitársa

kenkerues expedícióinek

egyikében mint mesterséges

munkatársa egy munkás

gyalt nagyságában legkis-

zelébb állott beldyelt

társaunkhoz. Vilmosigen

mint tehát D. Schafonich

Ferenc lehetséges a

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

196
1917.

Kiirt czikk

a M. Tud. Akadémia 1917 évi február 26. = iki
összes ülésének

jegyzőkönyvéből.

Főtitkár mély megilletődéssel bejelenti

Déchy Mór l. t.

halálát.

A III. osztály főtkéretik, hogy emlékbeszéd tartása iránt határozni szíveskedjék.

Hunfalvy
főtitkár.

A III. Osztálynak.

KÁROLYI GYÖRGY, BUDAPEST

196
1917. II. 09.

t. Dechy Mor!

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

.....szám.

197

1917

Kóczán-pályamű! Érk. 1916. dec. 1.

I. sz.

A HÁLÓ.

– Szinjáték 3 felvonásban –

Jelige: „Mária Terézia."

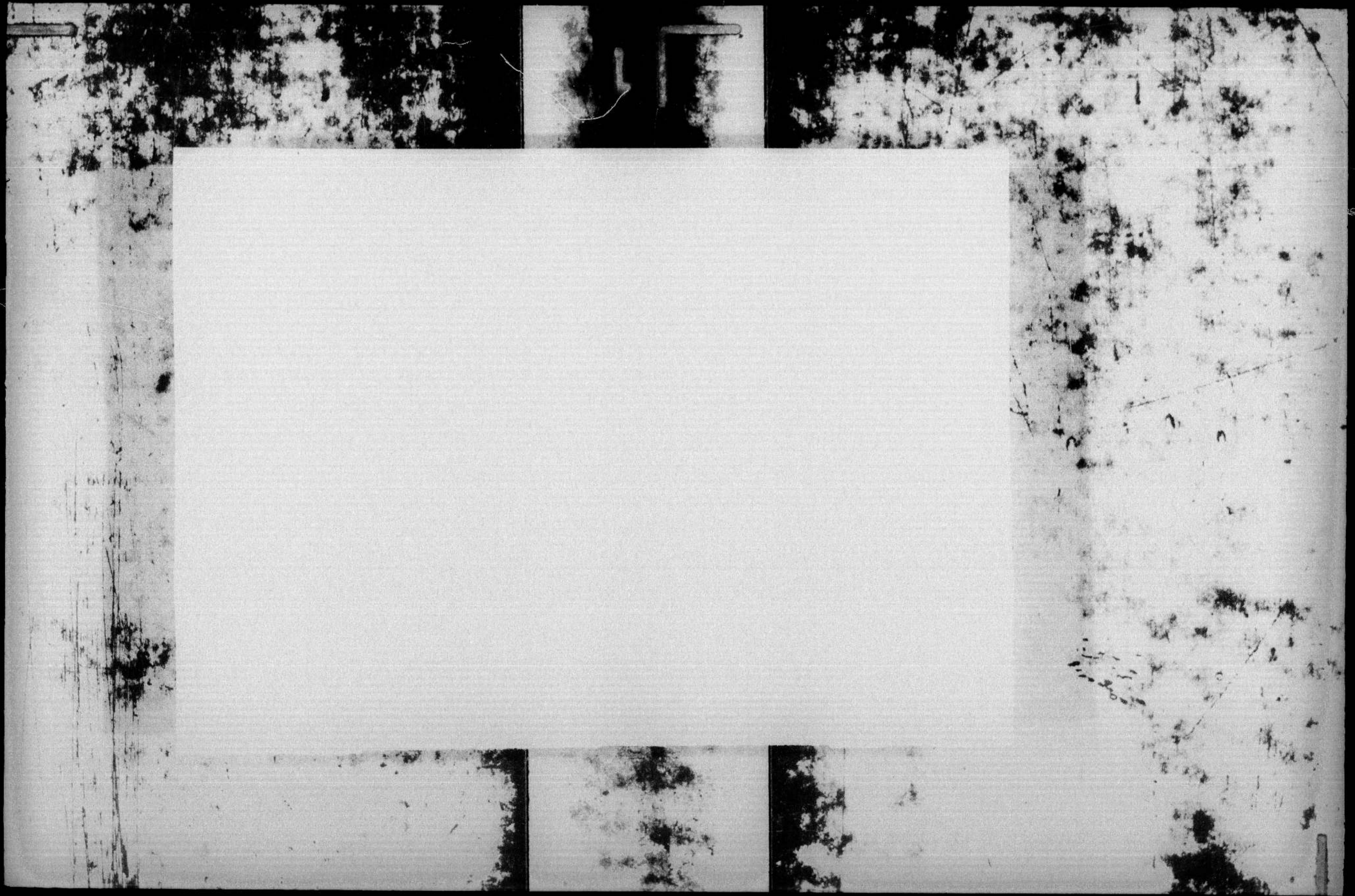

Ügyészi vélemény.

Dr. Elischer Ignácz, nékem dr. Elischer Gyula ez 1912. január 17-én kelt, Excellentiádhoz intézett levelében kéri, hogy a Goethe vonatkozásban elhelyezendő ereklyéire vonatkozó alapító levél másolatát részére kiadassék, vagy annak olyan alapító levél nem létezése, a M. Kir. Tud. Akadémia nyilatkoztassa ki, hogy alapító levél nincs, tekintettel dr. Elischer Gyulának az akkori Vallás- és Közoktatási Miniszter Urhoz 1895. június 10-én intézett leiratára, amelyben a Goethe ajándékról a M. Kir. Tud. Akadémiának felajánlásakor - tehát később - kiadandó alapító levélnek.

Dr. Elischer Ignácz ezen részletes levelének tartalma szerint azért kérvényezi el, mert, emlékezete szerint apjának az akkori Vallás- és Közoktatási Miniszter Urhoz intézett leiratában foglaltakat, az alapító irat tőlünki elkerülési jogát lemondta volt javára a család ezen ingatlan ügyek kezelési irányára.

Első sorban is meg-
akartam, hogy alapos
kerülésem az egész Goethe ügy-
vitatásától, sem az abban
elhelyezett Goethe vonatkozá-
sától ne készüljek, úgy sem
az Akadémiának levő vadat
közöttsem a Magyar földhöz
való viszonyánál nem valósítom,
de nálam az Eisenhardt féle
vele szemben, ideiglen folyó-
ló levele alapos levél ki-
állítását nem is kívántam.

Az adományozási alap-
jára kiírásakor az 1895 évi
június 10-ki hely folyam-
ló levelét képezi.

Az átadásról vétetett
napon felvett jegyzőkönyv,
a melynek egyik eredeti
példányát, az ügyészi ira-
tok közöttt levő, tanácsnok
úny szerint az Eisenhardt
Gyula, a másikat pedig
az Akadémia akkori fő-
könyvtárnoka vette át,
ekkor jegyzőkönyv szerint,
- amelynek eredetijét fel-
találni sikerült nem tud-
tam, - az átadás, illetve
átvétel tényleges megtörté-

tömbe vonatkozó kérdést
már nem tartalmazhat.

Mondai az illetékes
Gyula, a mint az a tör-
vény szövegéből folyik, a
kérő N. a község-
ének, a kérő L – N. köz-
ei alatt található Szabó
Károly tulajdonát tu-
gal a K. tkr. kimutatá-
nak engedte át, kérve a
N., pont alatt említett Szabó
erőhelyének, a melyhez va-
ódja tulajdonosának jogát fen-
tartotta, kijelentvén
ahhoz, hogy, tudomásom
re, időközönként az erdő-
lyekre is kölcsönt[illegible] en-
átengedi.

A levél 4, pontja alatt
dalmazó a felállítási
berendezést és hozzájárul-
tartást: Végül fenntar-
totta magának minden
pítványi és jogot az ellen-
érzés gyakorlására, az
ról akadályban, hogy kala-
ka ugyan kérelmező ellen
érzési jogot, akarja a
gyintézménye, akár ma-
gukra az erdőhelyekre

munkaviszony vagy családja
további sorsa iránt érdeklődjék.
Karácsonkor, a felvonulás előtt és a
tanév végén, a tűzoltóság díszes
gyülésén adja át a tőkéjéből
kiutalt összeget a jutalmazottaknak.
Ezen ünnepélyek alkalmával
ő maga mint elnöklő tag
mellett jelenlétével is kitüntetni
kívánja azokat, akik az adományozás
idejében a tőkéjéből kiutalás
részesülnek, első
alkalommal sem fognak hiányozni.

De magából a vagyon
magából mint alapító tag
részére fenntartotok ellen-
őrzési mérvéből is biztosítani
kívánja, hogy adományozó
ezen ellenőrzését csupán
abból a célból kívánja
gyakorolni, hogy a gyűj-
temény feldíszítása, beren-
dezése stb. az ő intencióinak
megfelelően történjék, annak
megtörténtével
megszűnik a célja is az
ellenőrzésének.

Végül azonnali erejűleg,
hogy mihamar dr Fischer
Gyula utódjait a gyűj-
temény vezetésének tekin-
tetében semminemű
ellenőrzési jog meg

nem akar a ügyet rontani
és bizalmatlanná akarja tenni
magyarországi ügyfeleit
irányában, az utóbbi
időben többször megkér
dezi tőlem, hogy a Schnei-
der cégnek Goethe eredetijéhez
a mellékelve van-e közö
lendő valamilyen okirata
Schneiderékre vonatkozólag
vagy sem, időközönként, hol
sürgetően megjegyzi
az akadémiának
a nyújtemenyből csak
egy elvileges.

Budapesten, 1917 febr. 8

Dr. Bauer Károly
akad. ügyész

Érk. 1912. február 17.

198
1912

199

1917

A Magy. Tudományos Akadémiának hálás köszönetet mond a részvétért és annak koszorúban is adott kifejezéséért

1917 III/10

Rátz Istvánné és családja

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
mély fájdalommal tudatja, hogy

DR. RÁTZ ISTVÁN

m. kir. udvari tanácsos, az állatorvosi főiskola ny. r. tanára, egyetemi m. tanár, a M. Tudományos Akadémia levelező, Társulatunk örökítő és választmányi tagja s az állattani szakosztály elnöke

február hó 28-án, életének 57-ik évében hirtelen elhunyt.

Társulatunk lelkes és mindig igaz szeretettel ragaszkodó tagját, szaktudománya: a kórtan és a parazitológia, fáradhatatlan és az ország határán túl is nagyrabecsült munkását vesztette el benne.

Huszonöt éven át tisztelhettük tagtársaink sorában, 15 éven át mint választmányi tag és 1910-től mint az állattani szakosztály másodelnöke, utóbb elnöke szolgálta Társulatunk érdekeit s az elmult két éven át a pénztárvizsgálat terhes feladatát is végezte.

Földi maradványait március hó 2-án, pénteken, délután 3 órakor az Állatorvosi Főiskola (VII., Rottenbiller-u. 23 25. sz.) főcsarnokából fogják örök nyugalomra helyezni.

Emlékét mindig kegyelettel és hálával fogjuk megőrizni!

3

1909

1917

Magyar Tudományos Akadémia

Helyben

V. Akadémia u. 2.

A M. KIR. ÁLLATORVOSI FŐISKOLA TANÁRI KARA

szomoru megilletődéssel és mély fájdalommal tudatja, hogy

Dr. RÁTZ ISTVÁN

m. kir. udvari tanácsos, az általános kortan és a korboncztan nyilvános rendes tanára, a III. oszt. vaskoronarend és a Ferencz József-rend lovagja, a Vörös Kereszt hadiekitményes II.-od osztályu diszjelvényének tulajdonosa, a Mérite agricole tisztje, egyetemes orvosdoktor, okleveles állatorvos, egyetemi magántanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező, az Orsz. Állategészségügyi Tanács rendes, az Orsz. Közegészségügyi Tanács rendkívüli tagja, a Kir. Magyar Természettudományi Társulat állattani szakosztályának elnöke, a Magyar Orsz. Állatorvos-egyesület főtitkára, több bel- és külföldi tudományos és társadalmi egyesületnek választmányi, levelező illetve tiszteleti tagja,

folyó évi február hó 28-án, életének 57-ik és főiskolai tanárságának 26-ik évében elhunyt.

A megboldogult földi maradványait folyó évi marczius hó 2-án délután 3 órakor fogjuk az Állatorvosi Főiskola aulájából az ev. ref. egyház szertartásai szerint a német-völgyi temetőben örök nyugalomra helyezni.

Budapest, 1917. évi február hó 28-án.

Áldott emléket kegyelettel fogjuk megőrizni!

Entreprise des Pompes Funèbres Budapest, IV., Kigyó-utcza 6. Telefon 0—63.

Nyomt. Buschmann F. utódai
IV. Kigyó-utcza 6. 1917.

3

199/1917

A

Magyar Tudományos

Akademia tek. Igazgatóságának

Bpest

Ferenc, [illegible]

Dr. Rátz Istvánné [illegible] Lilly, Bandi [illegible] Manci, valamint az egész rokonság [illegible]

Dr. RÁTZ ISTVÁN

m. kir. udvari tanácsos

a m. kir. Állatorvosi Főiskola nyilvános rendes tanára, egyetemi m. tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, egyetemes orvosdoktor, a III. oszt. vaskoronarend és a Ferencz József-rend lovagja stb.

[illegible] évi [illegible] hó 28-án [illegible] 6 órakor [illegible] 57-ik, [illegible] házasságának 26-ik évében örökre [illegible]

[illegible] hó 2-án délután 3 órakor fognak [illegible] a m. kir. Állatorvosi Főiskola aulájából a [illegible]

Budapest, 1917. február hó 28-án.

Áldás és béke drága hamvai felett!
Emléke örökké szívünkben el!

Rátz Ernő
Kádár Gyuláné szül. Rátz Margit
Rátz Dezső
[illegible]

Kádár Gyula
Rátz Dezsőné szül. Korányi Gabriella
[illegible]

Dr. Rudolf Lajos
[illegible]

Entreprise des pompes funèbres, Budapest, IV. Kigyó utcza 5. Telefon [illegible]

[illegible]

3

1091/1917

A Magyar Tudományos Akadémia
titkári hivatalának

Budapest

V. Akadémia u. 1.

[illegible]

1917.

[illegible]

Szeroncsén van tiszteletteI fülkörni,hogy 1916. évi működéséről szóló jelentéseket elkészíteni és f.évi április 1-ig a Főtitkári hivatalhoz beküldeni szíveskedjék.

Egyuttal bátorkodom figyelmeztetni a t. osztályt hogy a bírálati jelentések -réni gyakorlat szerint- a megyei-lés előtt kinyomtatandók és az illető osztály tagjainak beküldendők.

Kívánatos volna,ha a bírálati jelentések határidőtől is lehetőleg f.évi április 1.-ig hozzám beküldetnének,hogy kiadványokról és szétküldésükről időjében gondoskodhassunk.

Fülek,1917.március 1.

Kiváló tisztelettel

Főtitkár.

[illegible]

200

1917

Elszámolás

a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonát képező, VII Veselényi utca 74. szám alatti ház beszerzéséről és kiadásairól 1916 évi február 14 – december 31-ig

1916

				Fol.	Bevétel	Kiadás
			Az 1916 január 1-től - február 14-ig terjedő időről szóló elszámolást nélkül Fejérpataky Kálmán dr akadémiai tagnak fia a Magyar Tudományos Akadémiához már beterjesztette, felmentvénye, megadatott, s tulkiadása kiutalványoztatott.			
1916	márc.	10.	A februári havi légszesz fogyasztásért fizetem	1		7 60
	ápr.	10.	A márczius havi légszesz fogyasztásért,	2.		7 10
	május	1.	Buchelt Károly fizetett az 1 sz lakás után a májusi negyedre	3.	125	
	"	"	Hermann Sándor fizetett a 2. sz lakás után május hóra, a februari negyedre teljesitett fizetés számba-vételével	4.	15 30	
			Nevezett f. évi márczius 3-án bevonult népfölkelői tényleges szolgálatra családja a bemutatott hivatalos könyvecske szerint, naponkint 49 filler lakbérsegélyt kap.			
			Osztermann Béza fizetett, a 3. sz lakás után április hóra a februari negyedre teljesitett fizetés számba-vételével	5.	5 74	
			Nevezett f. évi márczius 3-án bevonult népfölkelői tényleges szolgálatra családja a bemutatott hivatalos könyvecske szerint, naponkint 39 filler lakbérsegélyt kap.			
			Átvitel		146 04	15

1916			Fol	Bevétel	Kiadás
		Áthozat		146 04	15 .
május	1	Fecsera Ferenez a 4 sz. műhely után kifizetett február negyedi hátralékos tartozását	6.	110 .	
"	"	Fecsera Ferenez fizet az 5. sz. pinczehelyi május negyedi bérének részbeni törlesztésére	7.	10 .	
	6	Április havi gázfogyasztásért fizettem	8		70
	13	Házbér adóra fizettem	9	244 .	
	"	Vízdíjra	10	31 .	
	"	Az adófizetésekkor használt bérkocsiért a III ker. adóhivatalhoz való kocsázással és vissza - fizettem		4 .	
	24	A Vesselényi utcza 74 sz. házzal szomszédos 72 sz. házban a víz átszivárgása következtében megsérült lakás kifestési költségeihez hozzájárultam	11	40 .	
junius	5.	Gázfogyasztásért, május hóra	12	8 90	
"	7.	Ostermann Gézáné fizetett, lakása után május hóra	5	12 04	
"	"	Fecsera Ferenez a pinczehelyi bolt után május negyedre	7	65	
		és az augusztusi negyedre		10 .	
julius	5.	Junius havi gázszámlára fizettem	13	4 70	
"	"	Fecsera Ferenez fizet a műhely május negyedi bérének részletesztésére	6.	50	
"	"	Hermann Sándorné junius hóra	4	29 10	
"	"	Ostermann Gézáné " "	5.	11 70	
aug.	4	Closettek javitási költségeire fizettem			
		Mértek:		443 93	348 80

				Tel	Bevétel	Kiadás
		Áthozat		443 93		345 30
		szanda szerint,	14			40
aug	11	Kemenyseprő díjra				
		jan 1-julius 1-ig	15			1 70
"	"	Buchelt Károly fizet bér				
		az augusztus negyedre	3	135 ·		
"	"	Hermann Sándorné julius hóra	4	30 07		
"	"	Ostermann Gézáné " "	5	12 09		
"	"	Fecsera Lörincz a mühely				
		május negyedi hátralékos				
		bérének részletesztésére	6	50 ·		
"	"	Házbéradóra fizettem	9			2 44 ·
"	"	Fizdíjra	10			31 ·
"	"	Adó és vízdíj fizetésekor				
		kocsi kiadás				1 ·
	9	Julius havi gázfogyasztás-				
		ért fizettem	16			4 70
szept	4	Hermann Sándorné fizet,				
		augusztus hóra	4	30 07		
"		Osztermann Gézáné augusztus				
		hóra	5	12 09		
"	"	Fecsera Lörincz a mühely				
		után a május negyedről				
		fennálló hátralékot	6	10 ·		
		és az augusztusi negyed rész				
		törlesztésére	6	50 ·		
	9	Augusztus havi gázfogyasz-				
		tásért	17			3 70
okt	9	Hermann Sándorné fizet				
		szeptember hóra	4	29 ·		
		Átvitel:		792 25		685 40

			Jel	Bevétel	Kiadás
		Áthozat:		792 25	653 40
október	9	Osztermann Gézáné fizet szeptember bérá	5	11 70	
"	"	Fecsera Ferenez a műhely augusztus negyedi bérének kiegyenlitésére	6	6 0 .	
"	"	Szeptember havi gázszámlára	18		4 30
november	6	Buchelt Károly fizet a november negyedi bérre	3	12 5 .	
"	"	Hermann Sándorné október bérá	4	30 08	
"	"	Osztermann Gézáné október bérá	5	12 09	
"	"	Fecsera Ferenez a műhely november negyedi bérének részfőrlesztésére	6.	10 .	
"	"	a pincze bolt augusztus negyedi bérének részfőrlesztésére	7.	5 5 .	
"	"	A mosókonyha és vizvezetéki cső javitásáért fizettem	19		6 .
"	7.	Október havi gázfogyasztásért	20		4 30
"	"	Házbéradóba fizettem	9		248 60
"	"	Fizdijra "	10		31 32
"	"	Adó és vizdij fizetéskor bérkocsi dij			4 .
"	14	A házbér vallomási iv beterjesztésekor bérkocsi kiadás	21		4 .
december	9	Hermann Sándorné fizet november bérá	4	20 .	
"	"	Osztermann Gézáné fizet no-			
		Átvitel:		1125 12	985 02

13 4c		Áthozat			1125 12	985 02
		vember hóra	5		11 70	
	december 9	Fecsera Ferenc a mühely no-				
		vember negyedi bérének rész-				
		törlesztésére	6		60	
1 50	" "	A closetben csörepedes kijaví-				
		tásáért számla szerint fizet-				
		tem	22			29
	" "	November havi gázfogyasztásért	23			1 50
	" 30	Hermann Sándorné fizet de-				
		cember hóra	4		30 07	
	" "	Osztermann Gézáné fizet de-				
		cember hóra	5		12 09	
	" "	Fecsera Ferenc a mühely no-				
		vember negyedi bérének ki-				
		egyenlítésére	6		40	
	" "	Fecsera Ferenc a pincrebolt,				
		augusztus negyedi bérének ki-				
		egyenlítésére és november ne-				
6		gyedi bérének részletesztésére	7		20	
4 50	" "	Mint bevételi többletet befi-				
5 60		zetem a Magyar Földhitelinté-				
1 32		zet pénztárába	24			280 56
					1295 98	1295 98
4		Bevételi többlet:			280 56	

Budapesten, 1916 évi decemberhó 31-én.

Weinwurm Károly
elnök ügyv.

Az elszámolást átvizsgáltam s helyesen találtam. Budapest 1917. április 30-án.

Dr. Fuchs Sándor
ügyv. titk.

Érk. 1917. febr. 28.

202
1917

Észrevételi

a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonát képezi III ker. Vészlenyo utca 74 szám alatti ház bevételei ről es kiadásairól

1916 februar 14 – december 31-ig

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

F. sz. ..... I. j. sz. .....

Tekintetes
Nagyságos ..... úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

..... ker., ... út utca tér ..... sz. ..... fldsz. emelet ..... ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **január** hó .....-tól 1916 **február** hó .....-ig a gázmérőnek ..... m³ állása szerint ..... m³ volt és ezért, valamint a gázfőző és vasaló gázvasaló bérletéért és végül a gázmérő használatáért mai napon fizetett ..... K ..... f összeggel gázfogyasztási számláját elismertük.

Kelt Budapest, 1916. évi **február** hó 20-án.

Tisztelettel

..... számú ..... lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás ***elszámolása*** *elleni felszólamlások elszámolási osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84),* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései a túloldalon közölt felszerelő üzleteinkhez intézendők.*

Az 1914. évi január hó 1-eje után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

E. 4. — Grafikai intézet r. t. Budapest. 0725—36957.

Ingyenes előadások a gázfőzésről naponta. Meghívóért szíveskedjék felszerelő-üzletünkhöz fordulni.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázfőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. sz.

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

FŐGAZMÉRŐ

F. sz. ..... I. j. sz. 3156

Tekintetes
Nagyságos Magyar Tud. Akadémia úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

VI. Vörösmarty 7/II
..... ker., ... út utca tér ..... sz. ..... fldsz. emelet ..... ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **február** hó 18-tól 1916 **március** hó 31-ig a gázmérőnek 4403 m³ állása szerint ..... m³ volt és ezért, valamint a gázfőző és vasaló gázvasaló bérletéért és végül a gázmérő használatáért mai napon fizetett 7 K 10 f összeggel gázfogyasztási számláját elismertük.

Kelt Budapest, 1916. évi **március** hó 31-én.

ztelettel

H903 számú 10 lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása *elleni felszólamlások elszámolási osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84),* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései a túloldalon között felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

Az 1914. évi január hó 1-eje után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

E. 4. — Grafikai intézet r. t. Budapest. 7216—37099.

Ingyenes előadások a gázfőzésről naponta. Meghívóért szíveskedjék felszerelő-üzletünkhöz fordulni.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázfőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. sz.

1. számu lakás.

Berle Buchelt Károly Ára ker. 300 kor. ¼ ára ker. 125 kor.

		Havira	Fizetés
	1916. II negyed (május-julius)	125	
1916 május 1.	Buchelt Károly fizet.		125
	Kiegyenlitve.	125	125
	1916. III negyed (aug.-oktober)	125	
" aug. 4.	Buchelt Károly fizet.		125
	Kiegyenlitve.	125	125
	1916 IV. negyed (nov.-1917 jan.)	125	
" nov. 6.	Buchelt Károly fizet.		125
	Kiegyenlitve.	125	125

2 számu lakás

Berki Hermann Sándor Ára ker 440 kor ¼ ára ker 110 kor

			Ára ker	Fizetés	
		1916 II negyed (május-julius)	110		Berlő nadrágomnál Selyegen csak a lakbérszabályt, pirotra be
1916 május 1		Hermanné fizet májusra		13 30	
" julius 5		" " junius-ra		29 10	
" aug 4		" " julius-ra		30 07	
			110	74 47	
		Hátrálék		35 53	
		1916 III negyed (aug.-október)	110		
" szept. 4		Hermanné fizet: augusztusra		30 07	" " "
" okt. 9		" " szeptemberre		29	
" nov. 6.		" " októberre		30 08	
			110	89 15	
		Hátrálék		20 85	
		1916 IV. negyed (nov.-január)	110		
" decz. 9		Hermanné fizet novemberre		29	" " "
" " 30		" " decemberre		30 07	" " "
			110	59 07	
		Hátrálék:		30 93	
		Hátrálék II negyedről:	35 53		
		" III "	20 85		
		" IV "	30 93		
		Összesen:	107 31		

L Hermann Sándor

3 számu bakter.

Bate Osztermann Géza Ára 1a 380 kor 1/4 ára 1a 95 kor

		Követ.	Tőzsér	
	1916 II negyed (május-julius)			Bérlő hadbavonult Helyettese csak a bak- tériumokat fizeti le
	Hátralék az I negyedről	45		
	II negyedi követ.	95		
1916 május 1.	Osztermannné fizet április hóra		5 74	
" junius 7	" " május "		12 09	
" julius 5.	" " junius "		11 70	
" aug. 4	" " julius "		12 09	
		140	41 62	
	Hátralék:		95 38	
	1916 III negyed (aug.-október)	05		" " "
" szept. 4	Osztermann Gézáné fizet aug. hóra		12 09	" " "
" okt. 9	" " " szept "		11 70	
" nov. 6.	" " " okt "		12 09	
		45	35 88	
	Hátralék:		59 12	
	1916 IV negyed (nov.-januar)	95		
" decz 9	Osztermann Gézáné fizet nov. hóra		11 70	" " "
" " 30	" " " decz "		12 09	" " "
		95	23 79	
	Hátralék:		71 21	
	Hátralék II negyedről	95 38		
	" III "	59 12		
	" IV "	71 21		
	Összesen:	228 71		

Osztermann

4 szam műhely

Berle Fecsera Ferenez Ev ter 440 kor 4 ev ter 110 kor

		Havras	Fizetes
	1916 I negyed : februar-aprilis	110.	
1916 majus 1	Fecsera fizetett		110.
	Kiegyenlitve.	110.	110.
	1916 II negyed : majus-julius	110.	
" julius 5.	Fecsera fizet reszben		50.
" aug 4	" " reszben folyt		50.
" szept 4	" " potlolag		10.
	Kiegyenlitve:	110.	110.
	1916 III negyed : aug.-oktober	110.	
" szept 4	Fecsera fizet reszben:		50.
" okt. 9	" " potlolag		60.
	Kiegyenlitve:	110.	110.
	1916 IV negyed : nov - 1917 januar	110.	
" nov 1	Fecsera fizet reszben.		10.
" decz 9	" " folytatolag		60.
" " 30	" " "		40.
	Kiegyenlitve	110.	110.

3. szám. Pénzes lett.

Bérlő: Pecsora Ferenc Ára ha 500 kg ¼ ára ha 75 kg.

		Eleirás	Fizetés
	1916. II. negyed május-julius.	75.	
1916 május 1	Pecsora fizet részben		10.
" junius 7	" " zárólag		65.
	Kiegyenlítve:	75.	75.
	1916. III negyed: aug-oktober:	75.	
" junius 7.	Pecsora fizet részben:		10.
nov 1.	" " zárólag		55.
" dec. 30.	"		10.
	Kiegyenlítve:	75.	75.
	1916 IV negyed: nov-1917 jan:	75.	
" dec 30	Pecsora fizet részben		10.
	Összesen:	75.	10.
	Egyenleg:		65.
		75.	75.
	Hátralék:	65.	

Stern Egon

Átvételi elismervény

40.- Kor. azaz negyven Koronáról mely összeget a Wesselényi ú. 72. sz. alatt II em. 11 számu vizát-szivárgás által megsérült lakás kifestéséhez hozzájárulás ezimén a Wesselényi ú. 74 szú ház-kezelőségétől hiány nélkül felvettem. –

Budapest, 1916 maj. 23.

Schaurek Kalajos
alerredes

A 40 Korona átvettem Schaurek
Alajos alezredes nonak kendő kézbesi
tés végett
Bpest 916 majus 24

Rónaalfréd

Takarékos háziasszony
csak gázzal főz.

F. sz. 79135 I. j. sz. 356

Tekintetes
Nagyságos Alt. f. Lut. Arbeiter úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

VI. ker. Munkácsy út/utca/tér 74 sz. fsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **március** hó 21-től 1916 **április** hó 21-ig a gázmérőnek 1175 m³ állása szerint 1141 m³ volt és ezért, valamint a gázfőző és vasaló gázvasaló bérletéért és végül a gázmérő használatáért mai napon fizetett 2 K 70 f összeggel gázfogyasztási számláját elismertük.

Kelt Budapest, 1916. évi április hó 30-án.

Tisztelettel

36902 számú 10 lángú gázmérő.

Budapest Székesfővaros Gázműve:
Dr. Wagner Lajos
főtanácsos

Figyelmeztetés!

*Gázfogyasztás elszámolása elleni felszólamlások elszámolási osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84), **szerelési ügyek és világítási zavarok** bejelentései a túloldalon közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

Az 1914. évi január hó 1-eje után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

V. 4. — Grafikai intézet r. t. Budapest. 7216—37009.

Ingyenes előadások a gázfőzésről naponta.
Meghívókért szívesked jék felszerelő-üzleteinkhez fordulni.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gáztőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. sz.

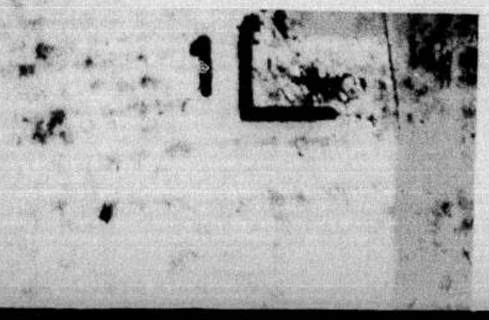

Takarékos háziasszony
csak gázzal főz.

F. sz. 79138 FŐGÁZMÉRŐ I. j. sz. 357

Tekintetes
Nagyságos Nagyon Tisztelt Urhölgy úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

VI. ker., Teréz körút/utca/tér 74 sz., fsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **április** hó 21-től 1916 **május** hó 21-ig a gázmérőnek 552 m³ állása szerint 441 m³ volt és ezért, valamint a gázmérő használatáért mai napon fizetett 2 K 70 f összeget gázfogyasztási számlája javára írtuk.

Kelt Budapesten, 1916. évi **május** hó 31-én.

Tisztelettel

36903 számú 10 lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

***Gázfogyasztás elszámolása** elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84) **szerelési ügyek és világítási zavarok** bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**

I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**

IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-ső sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**

VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**

VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**

VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**

Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gáztőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. szám.

3

BUDAPEST SZÉKES FŐVÁROS GÁZMŰVEI

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

FŐGÁZMÉRŐ

I. j. sz. 3156

F. sz. 19114

Tekintetes
Nagyságos
Méltóságos

Vasas János vízvezetéki vállalata úrnak / úrnőnek

Budapest

VII ker., Wesselényi út/utca/tér 74 sz. fidsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **május** hó 21-től 1916 **junius** hó 21-ig a gázmérőnek 576 m³ állása szerint 20 m³ volt és ezért, valamint a gázmérő használatáért mai napon fizetett 4 K 70 f összeget gázfogyasztási számlája javára irtuk.

Kelt Budapesten, 1916. évi **junius** hó 30-án.

Tisztelettel

[illegible]

számú 10 lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása *elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84)* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**

I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**

IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-ső sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**

VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**

VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**

VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**

Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztónkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázszolgáltatásra vonatkozó ügyeinek elintézésekor a Bemutató-helyiségünket látogassa. Arany kéz-utca 6. szám.

15

VASAS JÁNOS

BÁDOGOS, LEGSZESZ- ÉS VIZVEZETÉK-SZERELŐ
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 44. sz.

Budapest, 1916 VII. 27

2 fillér

Számla.

Tek. Tudományos Akadémia igazgatóságának

Wesselenyi u. 75 számú házban 3 closetra való egyberendezés tisztartány felszerelése javítása és ujra felszerelése összesen Kor. 35·00

916 V. 18 dig rol megnem kiegyenlitett vizvezetéki számla Kor. 5·00

összesen Kor. 40·00

Tisztelettel

Vasas János

Kiutva

Budapest, 191 6 évi Június hó 1.

Számla.

Kagys. Akademia ur részére, a Wesselényi utcza
74. számu házban 191 6 évi Január hó 1 napjától Február hóig.

teljesített kéményseprő munkálatokról:

Folyó sz.	Kémények száma	Tárgy	A díjszabálycat fő- tétele	al-	A díjszabás árat kor.	fill.	Összesen kor.	fill.
		Egy fél évre járó díj					7.	70
		azaz hét korona 70 fillér készpénzzel felvettem.						
		Kiváló tisztelettel Özv. Pajor Lászlóné Kéményseprőmesterné						

Özv. Pajor Lászlóné
kém[illegible]mé
BUDAPEST, [illegible]

ZEIDLER NYOM. RÉSZV.-T. KERTÉSZ-UTCA 18.

özv. Pajor Lászlóné kéményseprő-mesterné VII., Dob-utcza 92.

3

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

Budapest Székes Főváros Gázművei

F. sz. 79438 I. j. sz. 3156

Tekintetes
Nagyságos Magy. tud. Akadémia úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

VIII ker., Wesselényi utca/tér 7 sz. fsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **junius** hó 21-től
1916 **julius** hó 21-ig a gázmérőnek 140 m³ állása szerint
60 m³ volt és ezért, valamint
a gázmérő használatáért mai napon fizetett 4 K 70 f összeget
gázfogyasztási számlája javára írtuk.

Kelt Budapesten, 1916. évi **julius** hó 31-én.

Tisztelettel
Fő-gázműveknek titkára

36403 számú 10 lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84) **szerelési ügyek és világítási zavarok** bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**
I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**
IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-ső sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**
VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**
VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**
VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**
Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gáztűzhelyek használatánál a Bemutató-helyiségben: IV., Aranykéz-utca 6. szám. gázigazításra vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa.

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

Budapest Székes Főváros Gázművei

F. sz. 79438 I. j. sz. 3156

Tekintetes
Nagyságos Magy. tud. Akadémia úrnak
Méltóságos úrnőnek

Budapest

VIII ker., Wesselényi utca/tér 7 sz. fsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **julius** hó 21-től
1916 **augusztus** hó 22-ig a gázmérőnek 155 m³ állása szerint
15 m³ volt és ezért, valamint
a gázmérő használatáért mai napon fizetett 3 K 70 f összeget
gázfogyasztási számlája javára írtuk.

Kelt Budapesten, 1916. évi **augusztus** hó 31-én.

Tisztelettel
Fő-gázműveknek titkára

36403 számú 10 lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84) **szerelési ügyek és világítási zavarok** bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**
I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**
IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-ső sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**
VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**
VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**
VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**
Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gáztűzhelyek használatánál a Bemutató-helyiségben: IV., Aranykéz-utca 6. szám. gázigazításra vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa.

3

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

Fogarasi

F. sz. 1903 I. j. sz. 210

Tekintetes
Nagyságos
Méltóságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

ker., utca ter sz. fldsz. emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **augusztus** *hó*-tól *1916* **szeptember** *hó*-ig a gázmérőnek m^3 *állása szerint* m^3 *volt és ezért, valamint a gázmérő használatáért mai napon fizetett* K f *összeget gázfogyasztási számlája javára irtuk.*

Kelt Budapesten, 1916. évi **szeptember** *hó 30-án.*

Tisztelettel

16903 számú 10 lángú gázmérő.

Főkémiai gázmérőhivatal

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása *elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84),* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**
I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**
IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-sö sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**
VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**
VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**
VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**
Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázfőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. szám.

Budapest 1916 Okt 28 ikán

Számla

T 2 Nagy Magy Tu Akadémia úr részére

Vesselényi u 74 szám
házában kiviilt
munkáért
mosokonyba vezeték cső
javitása és befala-
zása á kor 6.
az ezhatt korona
mej öreget köszönettel
felvetem
Dollos Mihály szerelő
Vesselenyi u 72. szám

Bálint, Budapest, Csányi-u. 7

3

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

BUDAPESTI ÁLLAMI GÁZMŰVEK

F. sz. 44432 I. j. sz. 3150

Tekintetes
Nagyságos
Méltóságos Anyagi Fiú Iskola úrnak / úrnőnek

Budapest

VI. ker., Hajnóczy út/utca/tér 50 sz. földsz./emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **szeptember** hó 1-től 1916 **október** hó 30-ig a gázmérőnek 6400 m³ állása szerint 6700 m³ volt és ezért, valamint a gázmérő használatáért mai napon fizetett 4 K 20 f összeget gázfogyasztási számlája javára irtuk.

Kelt Budapesten, 1916. évi **október** hó 31-én.

Tisztelettel

36403 számú 10 lángú gázmérő. Főgázmérőkezelő

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázfőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiségünk I. ker., Aranykéz-utca 6. szám.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása *elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84),* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**
I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**
IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-sö sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**
VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**
VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**
VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**
Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

1

Sorsz. 1910/17

hr. sz.

ház tulajdonosa átnyujtotta az 1917 évre szóló

házbérvallomási ivet.

Budapesten, 1917 évi hó n.

A székesfővárosi kerületi adóhivatal megbizásából:

2

Budapest, 1916 december 3

SZÁMLA

T. A magyar tudományos akadémia részére

Drb		Ár	Korona	fillér
	Üvegablak 74 számú házban levő lakásra készült kilenczes mintára 1 darab készítése, rajzolás javítása		27	

Készönettel kéri

Dalos Mihály üvegfestő és szobrász.

Üllői-út 76.
Telefon 42-11

2

Takarékos háziasszony csak gázzal főz.

FŐGÁZMÉRŐ

Bátor ju 7

BUDAPEST SZÉKES FŐVÁROS GÁZMŰVEI

F. sz. 17138

I. j. sz. 3156

Tekintetes
Nagyságos
Méltóságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

ker., út utca tér sz. fldsz. emelet ajtó.

Tisztelettel értesítjük, hogy gázfogyasztása 1916 **október** *hó____-tól 1916* **november** *hó____-ig a gázmérőnek____m³ állása szerint ____m³ volt és ezért, valamint a gázmérő használatáért mai napon fizetett ____K____f összeget gázfogyasztási számlája javára irtuk.*

Kelt Budapesten, 1916. évi **november** *hó 30-án.*

Tisztelettel

____ számú ____ lángú gázmérő.

Figyelmeztetés!

Gázfogyasztás elszámolása *elleni felszólalások Elszámoló osztályunkhoz VIII., Tisza Kálmán-tér 20. (Telefon: József 9-80 és József 9-84),* ***szerelési ügyek és világítási zavarok*** *bejelentései az alant közölt felszerelő-üzleteinkhez intézendők.*

I. ker., Lágymányos és Kelenföldön lakó gázfogyasztók részére:
Fiókfelszerelő-üzlet **I. ker., Fehérvári-út 18. sz. Telefon 99—87.**

I., II. és III. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
3-ik sz. felszerelő-üzlet **II., Szilágyi Dezső-tér 1. Telefon 105—52.**

IV—V. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
1-ső sz. felszerelő-üzlet **IV., Aranykéz-utca 6. Telefon 14—03.**

VI. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
5-ik sz. felszerelő-üzlet **VI., Teréz-körút 30. sz. Telefon 103—29.**

VII. és X. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
2-ik sz. felszerelő-üzlet **VII., Erzsébet-körút 19. Telefon 16—03.**

VIII—IX. kerületben lakó gázfogyasztók részére:
4-ik sz. felszerelő-üzlet **IX., Ferenc-körút 38. Telefon József 33—73.**

Ujpesten lakó gázfogyasztók részére:
6-ik sz. felszerelő-üzlet **Árpád-utca 23. szám. Telefon 44—58.**

Felkérjük t. fogyasztóinkat, hogy a gázmérők állítása és egyéb szerelési ügyekre vonatkozó kívánságaikat, továbbá a gázhasználatban beálló zavarokat saját érdekükben kizárólag azzal a felszerelő üzlettel tudassák, amelynek kerületében gázt fogyasztanak.

Az 1914. évi január hó 1. után felszerelt gázmérőkért visszatérítés nem jár.

Minden fogyasztónak érdeke, hogy a gázfőzésre vonatkozó ingyenes előadásokat látogassa. Bemutató-helyiség: IV., Aranykéz-utca 6. szám.

St. 841

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHÈQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Nagyságos Dr Bánszky János urnak

Budapest

Budapest, 1917 február 27-én.

Van szerencsénk elismerni, hogy Nagyságod lefizetett tegnap pénztárunknál néh. Zichy Antal által a Magyar Tudományos Akadémiának hagyományozott Budapest VII. Wesselényi utcza 74 sz. ház 1916 évi bevételi többlete czimén

K. 280.56 ft, mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1917.

FOLYTATÁSA
KÖVETKEZIK